

PLAYBOY

IZD. 01110

BROJ 196 / STUDENI 2013. / CIJENA 33 KN

HRVATSKO IZDANJE / WWW.PLAYBOY.HR

INTERVJU GIBONNI

Samo za Playboy govori
o novom albumu, odnosu s
ocem, karijeri, braku...

SEK(S)SSR
RUSKA SEKSUALNA
REVOLUCIJA

GAMING
MALI ZELENi HRVATI

FETIŠI
BUDI MOJA SOFA

PIĆE ZA ZNALCE
POVRATAK
KONJAKA

20 PITANJA KURTIS FOSTER

Nova zvijezda
Medveščaka, hokejskog
„čuda“, o svoja prva tri
mjeseca u Zagrebu

JAMES DEEN Kralj pornića

Snimio je čak 1405
„filmova za odrasle“
i jedan sasvim obični...

Zagorka Martina

Mlada učiteljica u Staroj školi

ISSN 1331-206-5

PRINTED IN CROATIA

SLOVENIJA 4,70 € • BiH 8,90 KM

POČINJE
S TOBOM

SVJETSKI BR.1
U NJEŽI KOŽE MUŠKARACA*

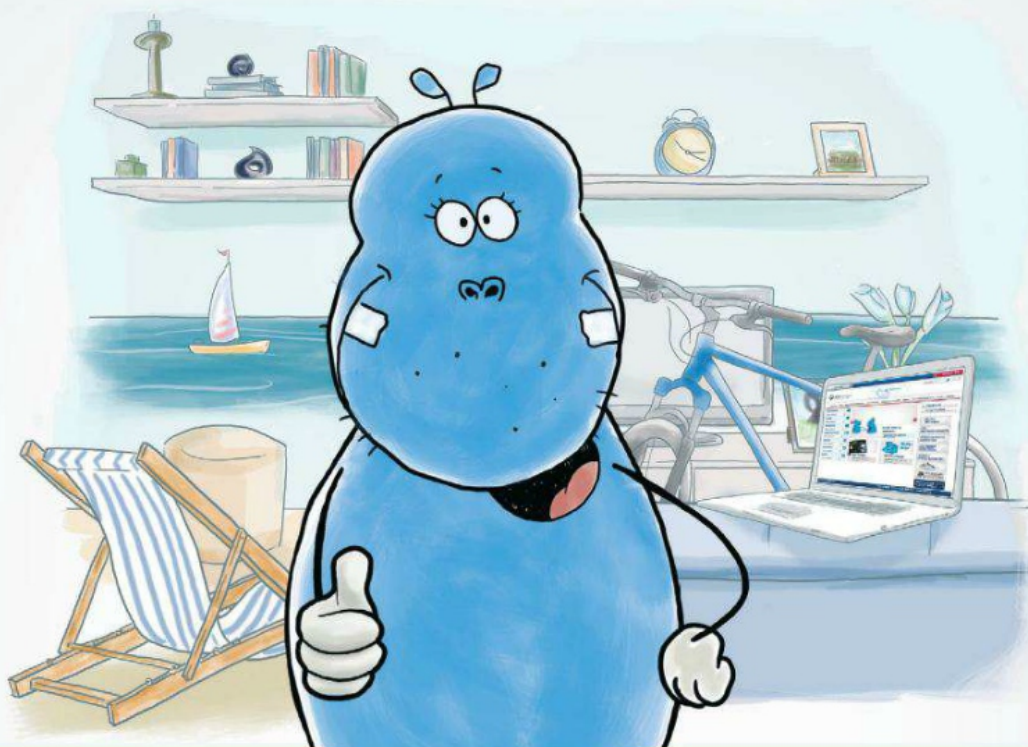

BRIJEŠ SE KAO MUŠKARAC. ZAŠTO BI SE NJEGOVAO KAO ŽENA?

Njega lica za muškarce jednostavna kao što bi trebala biti: NIVEA MEN ORIGINAL BALZAM NAKON BRIJANJA stvoren posebno za muškarce. Originalni način za smirivanje kože nakon brijanja. Sada s poboljšanom formulom koja sadrži aloe veru.

HYPO ALPE ADRIA
S VAMA. UZ VAS. ZA VAS.

GOTOVINSKI KREDIT U KUNAMA OSIGURAN PUT DO GOTOVINE

Iskoristite gotovinski kredit u kunama i ostvarite financijsku sigurnost za sebe i svoju obitelj!
Uz fiksnu kamatnu stopu za vrijeme trajanja otplate nudimo Vam i osiguranje od nemogućnosti vraćanja kredita.

Uvjeti:

- ➔ Iznos kredita: od 5.000,00 do 110.000,00 HRK
- ➔ Rok otplate: od 1 do 3 godine
- ➔ Kamatna stopa:
 - od 8,00%, fiksna, godišnja, uz status klijenta (Efektivna kamatna stopa od 9,01%)
 - od 8,50%, fiksna, godišnja, bez statusa klijenta (Efektivna kamatna stopa od 9,55%)

Više informacija potražite u najbližoj poslovnici.

www.hypo-alpe-adria.hr • info telefon 0800 14 14 • Blog Hypo savjetnik

Posjetite našu Facebook stranicu Hypo banka Hrvatska • Pratite nas na Twitteru @HypoBankaHR

REPREZENTATIVNI PRIMJER UKUPNOG IZNOSA KREDITA I UKUPNIH TROŠKOVA	
Iznos kredita (glavnice)	60.000,00 HRK
Kamata za period otplate (8,00%)	7.686,53 HRK
Ukupan iznos za otplatu	67.686,53 HRK
Interkalarna kamata (8,50%)	373,33 HRK
Trošak obrade kredita (1,00%)	600,00 HRK
Premija osiguranja (6,89% od iznosa kredita) plaća se jednokratno iz kredita*	mjesečno 114,83 HRK
Iznos mjesečnog anuiteta	1.880,19 HRK

Reprezentativni primjer je izračunat za kredit po modelu za klijente Banke, uz kamatnu stopu 8,00%, rok otplate 36 mjeseci uz osiguranje od nesposobnosti vraćanja kredita i naknadu za obradu kredita.

EKS (efektivna kamatna stopa) za navedeni primjer iznosi 9,01%.

* Iskazani troškovi plaćaju se iz kredita.

**Vrhunski pedigre.
Mala potrošnja.
Iznimna snaga.**

**Passat Business.
Bogata oprema i atraktivna ušteda.**

*Informativna ponuda za financiranje putem operativnog leasinga s ugovorenim ostatkom vrijednosti Porsche leasing d.o.o. u tarifi "VW BUSINESS 10/2013." u valuti EUR (iznos mjesečnog obroka i ukupne naknade za leasing obračunati su po prodajnom tečaju RBA za devize na dan 19.10.2013.) odnosi se na Volkswagen Passat 1.6 TDI Trendline Business 105 KS, cijene 182.063,55 kn. Trajanje ugovora: 60 mj.; trošak zaključenja ugovora: 0,25%; ograničenje godišnje km: 10.000 km; predujam naknade: 23,76%; ostatak vrijednosti: 41%; ukupna naknada za leasing: 140.324,46 kn. Ova tarifa se

**Ušteda do 32.900 kn
ili već od 1.600 kn/mj.***

Das Auto.

ne može kombinirati s drugim akcijskim ponudama Porsche leasinga. U akciju Business uključeni su modeli Passat, Passat Variant i Passat Alltrack. Za informacije obratite se ovlaštenim Volkswagen partnerima. Kombinirana potrošnja goriva od 4,3 do 9,3 l/100km; kombinirana vrijednost specifične emisije CO₂ od 114 do 215 g/km. Slike su simbolične.

DE LUXE KATEGORIJA

IMA TOME SIGURNO deset godina, možda i pokoja više. U dvorcu Brezovica koji je, koliko znam, u međuvremenu gotovo potpuno devastiran, danas pokojni Žarko Kraljević, vlasnik hrvatskog Dinera, priredio je tradicionalni godišnji domjenak za svoje djelatnike, poslovne partnere i prijatelje.

Skupilo se tristo-četiristo uzvanika, sve je bilo na visokoj nozi, baš onako glamurozno, uz svijeće, šampanjac i kavijar. U jednom krilu dvorca postavljena je pozornica na kojoj je goste zabavljao Gibonni. Imao je trideset i neku, već je bio etablirano ime i ništa onda čudno da su se svi htjeli nagurati što bliže bini. Bilo je to prvi put da sam ga uživo slušao...

Ovoga ljeta, na terasi hotela Melia Coral u Umagu, u sklopu ATP teniskog turnira održana je, kao i svake godine, gala večera na koju su pozvani privrednici, ministri, sponzori, turistički radnici, visoki športski dužnosnici... Te je večeri, na pozornici uz bazen na kojem su plutale svijeće, svoj nastup imao Gibonni. Taj moj drugi susret uživo bio je, nažalost, nekako tugaljiv. Nikako radi Gibonniija koji je tih dva sata pošteno i profesionalno odradio, već zbog ljudi koji su se našli tamo i od kojih dobar dio njih, zabavljen teranom i tartufima, jedva da je zapazio da tu netko uopće pjeva.

„Nije ti to ambijent za Gibu, ljudi su skroz opušteni, ležerni, ne može se njega slušati u ovakvoj potpuno neformalnoj atmosferi, razumiješ me?“, tumačila mi je poznanica dok smo s čašama malvazije stajali pokraj pozornice.

Da je bila u pravu pokazalo se niti dva mjeseca kasnije, kada su u istom okruženju (isto mjesto, isti profil ljudi, jedino Davisov kup umjesto ATP-a) „Soulfingersi“ gotovo sve natjerali na zabavu i ples, pa čak i mog prijatelja Željka Mataju koji je ušao u osamdesetu.

Hoću reći da je Gibonnijev opus nešto sasvim drukčije i neizmjerno više od „pjevača za svadbe i sprovode“. Nisam nikakav njegov posebni fan, još sam manje nekakav ekspert za glazbu (ako se tu ne računaju domaći hitovi sedamdesetih poput Ulice Jorgovana, Dana ljubezni i Moje kobile Suzy), ali ne treba biti posebno mudar da bi se zaključilo kako je splitski glazbenik, apsolutno po svemu, de luxe kategorija naše estrade.

Da od sutrašnjeg dana više ništa ne napiše i niti jednu pjesmu ne otpjeva, Gibonni nesumnjivo ima svoje visoko mjesto na svakoj rang-listi najvećih imena u povijesti domaće glazbe. Zato i jest zavrjedio veliki, životni intervju koji s veseljem objavljujemo u ovom broju.

Mihovil Švigir

GLAVNI UREDNIK

SADRŽAJ / PLAYBOY 196 / STUDENI 2013.

8 **DRAGIPLAYBOY**

10 **Brojke**

12 **Špica**

14 **Glazba**

16 **Knjige**

TOMICA BAJSIĆ

17 **Film**

18 **Muške stvari**

20 **TEST**

Epson EB-1776W

MARIN REŽIĆ

22 **JAMES DEEN**

Kralj pornića

ERIC SPITZNAGEL &
IVICA PROFACA

28 **Alat za pravog
muškarca**

29 **HOMO ZAGREBIENSIS**

Boa sorte, Niko

IVAN BLAŽIČKO

30 **IZ DNEVNIKA ISTRAŽIVAČA**

Madagaskar

GORAN ŠAFAREK

31 **Savjetnik**

32 **GAMING**

Mali zeleni Hrvati

RONALD RADOJEVIĆ

36 **PICTORIAL**

Priscilla Caripan

SNIMIO: EIKONA

44 **FETIŠI**

Budi moja sofa...

DARIO ŠAREC

49 **INTERVJU**

**Zlatan Stipišić
Gibonni**

VELIMIR CINDRIĆ

58 **PICTORIAL**

Martina Koleč

SNIMIO: VLADIMIR IMPRIĆ

PREKALJENI FOTOGRAF I SNIMATELJ VRATIO SE U KLUPU U „STAROJ ŠKOLI“ GDJE JE SNIMIO MARTINU – MLADU UČITELJICU IZ HRVATSKOJ ZAGORJA. OCJENA - ODLIČAN!

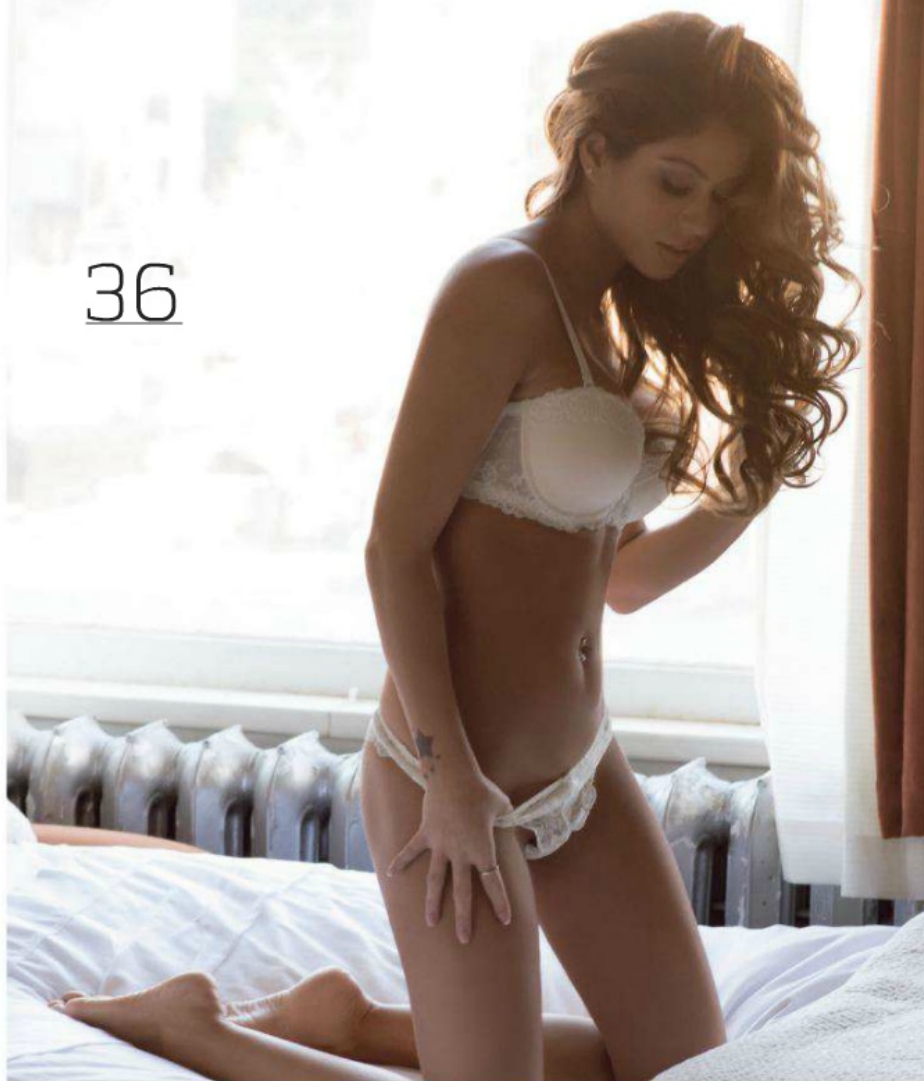
74 **20 PITANJA**

Kurtis Foster

TOMISLAV POLJAK

36

80 KANABIS
Zeleni demon
DOMAGOJ KUNA

84 FILMSKE ŠPICE
Ruka, metak i 30.000 volti
TIHONI BRČIĆ

90 GASTRO
Dekadencija za stolom
SEAN McCUSKER

98 SEK(S)SSR
Ruska seksualna revolucija
MARIA GRIGORYAN

MOSKOVSKA
NOVINARKA, NAKON
ŽIVOTA U MEKSIKU I
RUSIJI, ZBOG LJUBAVI
SE PRESELILA U
HRVATSKU. DONOSI
VAM PRIČU DIREKTNO
IZ MOSKVE

102 UGOSTITELJSKE ZAMKE
Taktičar u restoranu
TOMO WILL

106 PICTORIAL
Katarzyna Szafron
SNIMIO: MIKAEL ROBERTSON

116 MUŠKA POSLA
Što sve treba zabraniti
KRISTIJAN MARTINOVIĆ

120 PIĆE ZA ZNALCE
Povratak konjaka
VELIMIR CINDRIĆ

126 SATOVI
Kao iz plavog neba

128 MIRISI
Počasna polica

131 ORDINACIJA
Eliksir sreće
NIKOLA MILOJEVIĆ

132 SA ZRNOM SOLI
Hrvatska Casablanca
SLAVEN LETICA

134 PLANET PLAYBOY

136 FLASHBACK

Impressum

PLAYBOY
H R V A T S K A

Mihovil Švigir

GLAVNI UREDNIK

Jadran Mimica

IZVRŠNI UREDNIK

Ivica Profaca

UREDNIK (RADAR)

Sanja Muzaferija

UREDNIČA (MODA)

Ante Divić

UREDNIK (WEB)

Igor Vranješ

ART DIREKTOR

Silvija Kanaet

ASISTENTICA GL. UREDNIKA

Kristijan Zorjan

VODITELJ MARKETINGA

Godišnja pretplata: 349,00 kn

Adresa redakcije

Preradovićeve 23, 10000 Zagreb

tel. +385 1 481 1644; faks: +385 1 455 2367

e-mail: info@playboy.hr

Rukopise i fotografije ne vraćamo

Nakladnik

M14 d.o.o., Preradovićeve 23, 10000 Zagreb

tel. +385 1 455 2366; faks: +385 1 455 2367

e-mail: m14@zg.htnet.hr

Tisak: Vjesnik d.d., Zagreb,
Slavonska avenija 4

Distribucija za inozemstvo:
Inter-press, Široki Brijeg (BiH)

Prvi broj hrvatskog Playboya izašao je
u veljači 1997. godine

HUGH M. HEFNER
EDITOR-IN-CHIEF

U.S. PLAYBOY

Scott Flanders

CHIEF EXECUTIVE OFFICER

David Israel

PRESIDENT, PLAYBOY MEDIA

Jimmy Jellinek

EDITORIAL DIRECTOR

Mac Lewis

ART DIRECTOR

INTERNATIONAL PUBLISHING

Tom Flores

SVP, BUSINESS MANAGER

PLAYBOY MEDIA

Mary Nastos

PUBLISHING SERVICES MANAGER

Gabriela Cifuentes

DIGITAL ASSET MANAGER

Adam Podolski

COORDINATOR

PLAYBOY, PLAYMATE, PLAYMATE OF THE MONTH,
PLAYMATE OF THE YEAR, RABBIT HEAD DESIGN and
FEMLIN DESIGN are trademarks of and used under license
from Playboy Enterprises International, Inc.

© 2013 PLAYBOY as to material published
in the November 2013 U.S. Edition of Playboy

Dragi Playboy...

Svoja mudra pisma, želje, tlapnje, zaključke i primjedbe šaljte na pisma@playboy.hr ili na facebook profil [Playboy Hrvatska](#)

Natrag na „domaći teren“

Malo ste u zadnjem broju pretjerali sa ino-temama: sajam nautike u Cannesu, Samuel L. Jackson, NBA manijaci, dijamanti u Sierra Leoneu, restoran u Stockholmu, pa Jordan, pa skupljač knjiga u SAD-u... I nijedna djevojka iz Hrvatske. Vratite se na „domaći teren“!

Grga Valentić, Bjelovar

Kristijan je kraljina!

Pozdrav ljudi, mislio sam napisati mail Kristijanu Martinoviću, ali nisam našao njegov kontakt na vašem webu, a Google kaže da se više osoba tako zove pa pišem u rubriku „Pisma“.

Izdvojio sam jučer 33 kn i kupio Playboy, to je jedan od rijetkih lukzusa koje si priuštiti svaki mjesec unatoč krizi. Redovno vas čitam i imam samo riječi hvale za vas, kroz sve ove godine niste izgubili na kvaliteti sadržaja! Prvi put vam pišem jer sam izazvan pismom vaše čitateljice koja je imala potrebu svoje životne frustracije i bijes iskaliti na Kristijanu Martinoviću.

Ne znam zašto se ta gospodična toliko jako razbjesnila zbog njegove kolumne, ali ona je samo dokaz da je Kristijan u pravu kad zeza žene. Ja njegove kolumne prvo pročitam kad kupim Playboy baš zato jer je štivo zabavno i lako za čitanje, humoristično štivo za razbibrigu koje nekad pročitam i dva puta jer je zabavno i dobro se nasmijem.

I mislim da ga upravo tako treba shvaćati, a ne kao zakone Ustava, pa smatram da je jako bezobrazno i besmisleno vrijeđati čovjeka besmislenim uvredama i vulgarnostima i pljuvati njegov rad koji je stvarno originalan i odličan.

U situacijama koje on humoristično opisuje prepoznaje se puno ljudi pa poručujem „nisko-intelligentnim pojedincima“ koje to smeta nek pronađu smisao za humor ili nek svoje „bljuvotine i klišeje“ kako je gospodična rekla, valjaju po svom fejs profilu i fotkama iz zahoda, a ne po

odličnom časopisu i jako talentiranom čovjeku koji mene, i vjerujem mnoge druge, do suza nasmije svaki mjesec!

Uredništvu poručujem da je njeno pismo najgora što ste ikad objavili i da takve „bljuvotine i klišeji“ ne bi trebali dobivati medijski prostor nigdje osim na njezinom fejsu, a Kristijanu poručujem da bi se rado zarundao s njim jer je kraljina i nek' napiše knjigu - ja ću je prvi kupiti!!!

Dado Zibar

zrikavacz@gmail.com

Ah, ti vikleri...

Poštovano uredništvo, znam da ste dobili mnoštvo pozitivnih reakcija na naslovnice za kolovoz i rujan, ali mene ste oduševili s ovom za listopad. Obnažena ljepotica s viklerima u kosi, meni baš prekrasan prizor.

Znate ono kad se *tomidžerijevski* bakutaner s viklerima spusti do dućana, pa se u redu na blagajni gura kolicima, laktari ili puše za vrat, jer se žuri da joj ne prekupi čuštaj na štednjaku ili joj serija počinje za fitalj sata.

Ili isti takav babac stoji kraj blagajne, sa 100 artikala koje gura u 50 cekera i onda još traži 64 lipe po novčaniku. Ali zato stigne pogledat da su u mojoj košarici novine s golom žen-turačom i napraviti onaj c-c-c-zvuk jezikom (hvala Billi i Konzumu što u ponudi imaju Playboy).

Ali od sada imam serum, cjepivo, protulijek za sve bakice u trgovinama: ova naslovnica s Raquel i viklerima umemorirana je u moju svijest. Šteta što se u *pictorialu* nije našla još koja fotografija sa viklerima...

Još nešto: inače ne padam na plavuše u viso-

kim crnim kožnim čizmama pokraj motora, ali me Čehinja Lucie ostavila pa! Koja krasotica!!! Ona je tip ljepotica koje i u eskimskom odijelu izgledaju fenomenalno.

P.S. Žao mi je što se Sanja naljutila na vas i vašeg kolumnista Kristijana, meni su cure i žene koje čitaju i gledaju Playboy ekstra-super-svjet-ski-cool! (pozdrav Jasmini.)

S poštovanjem,

A. Blazkowicz

bmoonraker@gmail.com

Moja žena voli Kristijana

Ne znam kad sam se zadnji put smijao kao kad sam pročitao pismo vaše (bivše) čitateljice Sanje u kojem si je dala truda i preko cijele stranice izvrijedala g. Kristijana Martinovića. Tako nešto ludo i uzrujano stvarno nikad nisam vidio u nijednim novinama.

Meni se njegovi tekstovi sviđaju - čitki su, zabavni i duhoviti, no nisam bio svjestan da imaju takav učinak na žene. Srećom, ne na sve. Recimo, moja supruga ga baš voli čitati i kaže da mu je to pismo sigurno napisala neka bivša koja ga mrzi i želi da dobije otkaz (ženska posla, he-he).

Svaka čast Sanji na „entuzijazmu“ s kojim pristupa časopisu, trebala bi se i sama baviti pisanjem jer joj ide i bilo bi bolje da svoju energiju usmje-

rava na nešto pozitivnije od vrijeđanja ljudi koji odlično rade svoj posao i svojim humorom uveljavaju čitatelje.

A vama svaka čast što ste jedini časopis koji još uvijek kupujemo jer se ima dosta toga kvalitetnog za pročitati!

Tomislav i Marija :)

tom.zel1977@gmail.com

Želiš li postati djevojka s duplerice? Pošalji nam svoje fotografije na playmate@playboy.hr ili poštom na adresu redakcije.

Pretplati se na Playboy, uštedi i primi na dar novi Playboyev kalendar!

Ime i prezime / naziv tvrtke (OIB):

Adresa dostave:

Pretplata od broja/mjeseca:

Ispunjeni kupon možete poslati na našu adresu, na fax +385 1 455 23 67

ili mail pretplata@playboy.hr.

Ako nas ipak želite i čuti, broj je +385 1 48 11 644

IZNOS: 349 kn PRIMATELJ: M14 d.o.o., Preradovićeve 23, 10000 Zagreb, HR
BROJ ŽIRO-RAČUNA: 2402006-1100503353 IBAN: HR2124020061100503353

Diners. Diners Club. Prava kartica u vašim rukama.

Zatražite do 31.12.2013. svoju Diners Club Standardnu karticu bez upisnine i članarine za prvu godinu članstva u najbližoj poslovnici Erste banke! Za vas smo pripremili brojne posebne ponude i pogodnosti. Provjerite ih na www.dinersposebnozavas.hr i uživajte u kupnji.

Diners Club
INTERNATIONAL

5

najvećih lutrija po ukupnom godišnjem prihodu:

1. **Lottomatica**, Italija (25,1 milijardu dolara)
2. **Kineska lutrija blagostanja** (20,4 milijardi dolara)
3. **Kineska športska lutrija** (17,5 milijardi dolara)
4. **Française des Jeux**, Francuska (16 milijardi dolara)
5. **SELAE**, Španjolska (12,2 milijarde dolara)

22.700

litara viskija izgorilo je u prometnoj nesreći u New Jerseyu ovog ljeta kad se prevrnula cisterna puna tog pića

PREMA ISTRAŽIVANJU HUFFINGTON POSTA:

- **18 posto** ispitanika vjeruje da će do 2030. biti moguć seks s robotima
- **9 posto** ispitanika upustilo bi se u seks s robotom
- **42 posto** ispitanika smatra da bi seks oženjenih/udanih osoba s robotom bio isto što i preljub

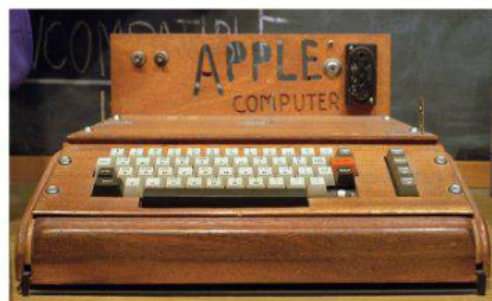

1,2

milijuna dolara plaćen je na aukciji u Christie'su akti glumice **Beae Arthur**, zvijezde nekad popularne humorističke serije „Zlatne djevojke“

1. siječnja 2013. konačno je ukinuta zakonska zabrana (iz 1799.) nošenja hlaća ženama u Parizu
1. svibnja 2013. Francuska je legalizirala istospolne brakove

671.400 dolara

plaćeno je na aukciji u Njemačkoj originalno, ispravno računalo **Apple I** iz 1976. Procjenjuje se da je na svijetu ostalo još samo šest Apple I računala

10%

ukupne američke ekonomije odnosi se na trgovinu marihuanom, pornografiju i rad na crno

EVERY ARTICLE YOU'VE READ (and every one you pretended to)

*Access the ultimate stack of Playboys, from the
first issue to the latest, only on iPlayboy.*

Take a free 30-day trial at: playboy.com/free30

iPLAYBOY

www.iPlayboy.com

1 Sherry's Coffee&Wine Lab

SHERRY I NJEZIN ŠERIF, odnosno Ivana Šeremet i Mario Šimunović, u srcu stare Trešnjevke, nadomak zagrebačkog Doma sportova, nedavno su otvorili simpatični *wine bar* koji je začas postao nezaobilazna adresa za svakoga tko voli popiti čašu dobrog vina, fine sitne zalogaže i ugodnu atmosferu.

Uz dvjestotinjak hrvatskih vinskih etiketa, u **Sherry'su** ćete pronaći i pokojeg „stranca” iz svih važnijih vinskih zemalja. Velik broj vina toči se na čaše što je prava rijetkost u nas, a ono što bi posjetiteljima trebalo biti najprivlačnije su popularne cijene vina te činjenica da uz vino dobiju i pokoji gratis zalogačić, odnosno „hrvatske tapase” kako su ih nazvali. Primjerice, masline, keksiće od ružmarina, fetu sira ili pršuta..., uglavnom sve jako ukusno i od vrhunskih hrvatskih dobavljača. Ako spomenemo Gligora sireve, sinjski pršut OPG-a Poljak ili Matijevićeve baranjske kulene, znalcima više ne trebamo ništa objašnjavati. A kako naši ljudi vole pojesti i nešto više od malenih tapasa, ovih su dana uveli i prodaju ovih domaćih delicija.

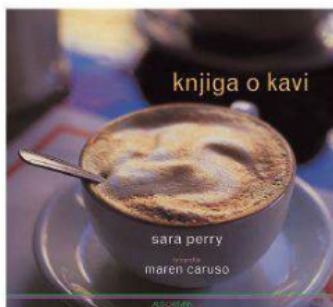
Ovdje će se redovito organizirati i događanja na temu vina i hrane (pa su tako već održana prva gostovanja – Vinarija Duboković, Wine Station Trapan, Korta Katarina), a o čemu će vas Sherry detaljno izvještavati na nezaobilaznom Facebooku (facebook.com/sherryslab).

SNIŠKO ALAN MATUKA

I zadnje, ali ne manje bitno: Sherry će povremeno svoj prostor ustupiti mladim dizajnerima, ilustratorima i drugima umjetnicima, kao mjesto gdje se mogu pokazati, dokazati i predstaviti javnosti. U tom smislu je vizualni identitet i uređenje bara prepustila vrlo talentiranom interdisciplinarnom timu s Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu – Marini Stančev (vizualni identitet) i dvojcu Marija Ružić-Ivan Vukmanić (produkt dizajn). Timu dizajnera pridružio se i ilustrator Hrvoje Orlović te Andrija Mudnić i Luka Reicher. Tako su, eto, Sherry, Šerif i svi ovi silno nadareni mladi ljudi prepoznali jedni druge, te zajedno, s guštom, oblikovali i uredili bar u koji se, vjerujte, isplati zaviriti. Više na www.sherrys.eu

2

SAZNAJTE SVE O KAVI

Kad mi je bilo šest godina, moja majka i njezina najbolja prijateljica, Gracie, koja nas je posjetila u Los Angelesu, dopustile su mi da otvorim jarkocrvenu limenku Hills Brosa. Kava. Odmah sam shvatila da je to nešto posebno. Na limenci je muškarac egzotična izgleda, u lepršavoj žutoj halji i s bijelim turbanom, ispijao tajanstveni napitak. Val arome, koji me zapljusnuo kad sam podigla poklopac, govorio mi je da to moram

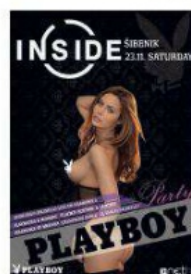
kušati. Držeći porculansku šalicu punu vrućeg mlijeka, sa šećerom i mrvicom crne kave, i slušajući razgovor svoje majke i Gracie, po prvi sam put doživjela zadovoljstvo u kojem i vi i ja uživamo: razgovor uz kavu. Početak je to „**Knjige o kavi**”, 120 stranica koje ćete zacijelo s guštom pročitati. Krenite na putovanje u čudesan, aromatičan svijet kave i saznajte otkuda potječe napitak bez kojeg danas ne možemo zamisliti početak dana! Saznat ćete gdje se proizvode najbolje vrste, otkrit ćete razliku između *arabice* i *robuste* te zašto se francuska prepržena zrna smatraju najboljim izborom za espresso. I za one koji najviše uživaju u savršeno pripremljenom espresso i za one koji više vole veliku šalicu bijele kave, ovaj vodič neizostavan je dodatak kućnoj biblioteci, gdje će se naći zahvaljujući vrsnom prijevodu Nevenke Škavić. **Sara Perry** autorica je brojnih kuharica, uključujući *Everything Tastes Better with Bacon*, *The New Tea Book*... Izdavač: Algoritam

3

PLAYBOY KARAVANA STIŽE U ŠIBENIK

Nakon završetka ljetne turneje, započeli smo s pripremama za jesenske partyje u kontinentalnom dijelu Hrvatske. No,

onda je neočekivano stigao poziv iz Dalmacije, vele nam da se tamo još uvijek nisu zasitili našeg spektakla. Pa što nam je onda preostalo nego našu karavanu preusmjeriti na jadransku obalu, točnije u prekrasni Šibenik. Dakle, u subotu 23.11. u najbolji šibenski klub **Inside** stižemo u najjačem sastavu. DJ Emilio Dalbello, Giancarlo Brunello na harmonici, Morana Gatolin na neizostavnom *poledanceu* i naravno – Ula Šemole koja je zadužena za ples u čaši šampanjca. Sigurni smo da će se naše plejmejstice, hostese i plesačice pobrinuti za još jednu ludu i uzavrelu noć koju će Šibenik i okolica danima prepričavati...

Huawei Ascend P6 - tanak, lijep i pametan

HUAWEI ASCEND P6 ujedinjava ljepotu, stil i vrhunsku tehnologiju. Tanak i lijep pametni telefon s aluminijskim okvirom, najtanji je pametni telefon na svijetu debljine svega 6,18 milimetara koji u sebi krije ultra brzi četverojezgreni procesor. Ovog ljepotana krasi i LCD *in-cell* zaslon od 4.7 inča s rezolucijom 1280x720 piksela koji reagira i na dodir ruke u rukavici, zahvaljujući Magic Touch tehnologiji. Uz Huaweijev IMAGESmart softver, Ascend P6 pretvara svakoga u vrhunskog fotografa; stražnja kamera od 8MP, pored autofokus i makro zoom funkcija, nudi i mogućnost snimanja videa u punoj HD rezoluciji, dok je prednja kamera od čak 5MP idealna za snimanje autoportreta za Facebook.

Huaweijevo korisničko sučelje „Emotion UI“ idealna je nadopuna funkcionalnosti Androida, a nudi i funkcije snimanja panoramskih fotografija, prepoznavanje i uljepšavanje snimki lica te posebno osmišljen MeWidget. Huawei Ascend P6 EISA je proglasila za „Europski potrošački pametni telefon za 2013./2014.“, a obradovat će vas podatak da je ovaj moćni ljepotan dostupan u Hrvatskoj.

4

6 ISTRA ZA GURMANE

Nikad nije dosadno u Istri, bar kad je riječ o gastronomskoj pozornici. Nema tjedna da se ne događa nešto što će zaokupiti pažnju svakog bonkulovića. Ako ste iz Istre ili vas možda, tijekom studenog put nanese na naš najveći poluotok (a možete, naravno, otići i ciljano), predlažemo vam tri događanja.

U Motovunu, u subotu, 9. studenoga, održava se **4. TeTa – festival terana i tartufa**. Na jednom će se mjestu okupiti istarski vinari koji proizvode teran, kako bi se tom najpoznatijem istarskom crnom autohtonom vinu dao značaj koji zaslužuje, a u ugostiteljskim objektima bit će nuđena raznolika jela od tartufa s naglaskom na ona koja se najbolje sljubljuju s teranom.

Drugog dana možete skoknuti do Fažane gdje će se na rivi, ali i u restoranima Fažane i Valbandona, održati gastro manifestacija nazvana **Fažanski gušti i delicije**. Čekaju vas istarska maneštra, jela s plodovima mora i bakalar, uz degustaciju istarskih vina, rakija, maslinovog ulja, sira, meda, proizvoda od smokava...

Ako ste taj vikend zauzeti, niste valjda i sljedeći. Odredište je Vodnjan gdje se od 15. do 17. studenog zbivaju **9. Dani mladog maslinovog ulja**. Na manifestaciji međunarodnog karaktera imat ćete priliku prisustvovati brojnim stručnim predavanjima te vođenim degustacijama, a lokalni hotelijeri i restorateri zaduženi su za cjelodnevni gastro show.

PLAYBOY VAS DARUJE!

Zadovoljstvo nam je najaviti **EKSKLUZIVNI DAR** svim čitateljima za Novu godinu – Playboyev kalendar za 2014.! Nakon, nadamo se, nezaboravnog dočeka, ne zaboravite kupiti siječanjski broj hrvatskog Playboya jer očekuje vas dvanaest ljepotica za seksi 2014. godinu!

5 TWISTER NA FILIPINIMA

Anamarija Frlan, hrvatska predstavica na izboru plejmejstice godine na Filipinima, uz mnoštvo komplimenata za svoj izgled, jednako toliko ih je primila i za svoj *outfit*. Zasluge za te silne pohvale mogu se pripisati zagrebačkom butiku **Twister**, mladom i omiljenom modnom brendu koji na hrvatsko tržište donosi svježiju i inspirativnu modu, a koji je našu Anamariju opremio za filipinsko natjecanje.

Uz elegantne modele za razne prigode i svečanosti poput maturalnih haljina, haljina za krizmu, večernih haljina (koje su prepoznale i naše ljepotice poput Tine Katanić, Alex Grdić i Anteje Kodžoman), na policama Twistera pronaći ćete i odjeću za svaki dan, uz šaroliku lepezu modnih dodataka. Od cijena uistinu ne boli glava, a kako tijekom studenog nude popust od 20 do 50 posto na dio asortimana, idealna je to prilika da uzmete za ruku svoju dragu i – iznenadite je.

Butik Twister nalazi se na dvije zagrebačke lokacije – u Importantne centru, Trg A. Starčevića bb (dva lokala, 85 i 88) te u City Centeru One West (Jankomir 33).

120 sati grupnih vježbi tjedno
15 vrsta grupnih programa
Teretana 550 m2
Penjačka stijena
Les Mills programi
Dječje grupe
TRX programi
Spinning
Masažni centar

i još puno toga...

All inclusive
260,00 / mj.

Selska 81 **www.mofit.hr**

ELEKTRIČNA DAMA

Kako posramiti velike zvijezde

JANELLE MONAE ima nezgodnu poziciju. Oni koji preziru ono što se danas zove r'n'b prezirat će i nju, jer će je smatrati samo još jednim proizvodom glazbene mašinerije koja u pravnim vremenskim razmacima izbacuje novu zvijezdu ili zvjezdicu. S druge strane, poklonici Rihanne, Beyonce i sličnih izvođača nikad je neće prihvatiti kao „svoju“, jer im je jednostavno prekomplikirana. No, njoj to ne smeta. Gura cura svoje, i dvije godine nakon sjajnog albuma „The Arch-Android“ izbacila je gotovo jednako dobar „The Electric Lady“.

„The Electric Lady“ je novi nastavak sage koju Janelle priča o izmišljenom liku, svom alter-egu

Cindy Mayweather. Uz dva spomenuta albuma, dio je ubacila i u EP „Metropolis: The Chase Suite“, a cijela je priča koja će imati sedam suita kojima razdvaja pjesme na albumima, inspirirana kulturnim filmom Fritza Langa „Metropolis“. Tako stoje fakti.

Kad se, pak, „The Electric Lady“ ubaci u *player*, dobije se izvrsna mješavina stilova koja ukazuje na nevjerovatan sklop utjecaja koji kroz Janelle i njezinu ekipu prolaze u njihovom radu. Pritom, album je najavljen obznanjivanjem suradnji s Princeom, Esperanzom Spalding, Miguelom, Solange i Erykom Badu, i time je

pridonio izgradnji doista jedinstvene pozicije koju Janelle ima na svjetskoj sceni. Kao i prethodnik, „The Electric Lady“ je nabijen magnetičnom glazbom kroz koju se provlači njezin prodorni, ali kristalno čisti glas, da bi onda slušatelj dodatno pogodila ozbiljnim porukama o, recimo, ženskoj emancipaciji. Poslušajte duet s Erykom Badu „Q.U.E.E.N.“ i bit će vam jasno.

Naravno, kad govorimo o utjecajima, osim fascinacije futurističkim svijetom „Metropolisa“ počasno mjesto zauzima nešto staromodniji zvuk od onoga kojega danas čujemo na MTV-u. Na ovom albumu je mnoš-

tvo posveta njezinim uzorima iz svijeta r'n'b-a od prije dvadeset-trideset godina, ali koji i danas sjajno funkcioniraju. Ima na albumu i nešto slabijih trenutaka, ali onih dobrih je dovoljno da se posrame svi stalni stanari top-lista. Makar se mogli tješiti novčanicima znatno debljim od Janelleinog. **F**

JANELLE MONAE
THE ELECTRIC LADY

WONDALAND ARTS SOCIETY
★★★★

PEARL JAM
LIGHTNING BOLT

★★★★
VIRGIN EMI/
UNIVERSAL

NA RUBU KLASIKA

Većina kritičara se nakon izlaska novog, desetog studijskog albuma Pearl Jama složila: „Lightning Bolt“ nije na razini njihovih antologijskih albuma, ali je dobar, čak i vrlo dobar.

To je nekako i najpošteniji opis albuma, koji je pošten i srčan onoliko koliko su Pearl Jam uvijek bili, samo što mu povremeno nedostaje „ono nešto“, komad magnetizma koji je žario s „Ten“, ili kasnijih „Vs.“, „Vitalogy“, „Yield“...

Ipak, žara ima i dalje, posebno u početnim skladbama albuma, kad sad već naizgled umorni Eddie Vedder ispa- li onu vrstu energije koju sad možemo gledati na arhivskim video zapisima. „Getaway“, „Mind Your Manners“ i naslovna „Lightning Bolt“ su na

razini nekih puno boljih vremena za Pearl Jam. Nemojmo se zavaravati, neće ni jedna od njih na koncertima izazivati reakcije kao „Alive“, ali će biti pristojni komad budućeg repertoara na njihovim nastupima.

Vedderov vokal je i dalje žestok, ljut, neurotičan i osjećajan. Huffington Post, ma koliko bio notoran, ovaj je album nazvao „šizofreničnim“, što je pretjerano, ali pokazuje da bi u Pearl Jam moglo biti još dosta špirita. Tko zna, možda u budućnosti i demantiraju široko rasprostranjeni stav da više nikad neće napraviti istinski veliki album. „Lightning Bolt“ se tome idealu približio, najtoplije se nadamo da će Vedder i društvo imati vremena za konačni udarac.

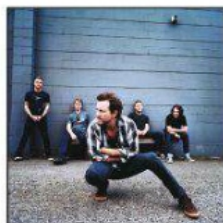
GLAZBENI TURISTI BRITANIJU DONIJELI 2,2 MILIJARDE FUNTI

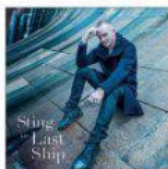
Ovogodišnja poplava glazbenih festivala - makar za dio jadranskih manifestacija treba imati dosta mašte da bi ih se nazvalo festivalom - ima itekako mjerljive koristi. Premda nema domaćih statistika o tome koliko „glazbeni turisti“ donose novca Hrvatskoj, u Velikoj Britaniji postoje vrlo egzaktno računanice. Organizacija UK Music koja prati trendove o britanskoj glazbenoj industriji izračunala je tako da je 2012. tu zemlju posjetilo 6,5 milijuna ljudi s prvenstvenim ciljom odlaska na koncerte, festivale, obilasku klubova ili kupovinu nosača zvuka. Brojka je velika, premda predstavlja samo šest posto ukupnog broja turista koji su prošle godine posjetili Veliku Britaniju. Tih šest posto, međutim, donijelo je čak 20 posto ukupnog britanskog prihoda od turizma. Naime, očito izdašni „glazbeni turisti“ u prosjeku po glavi potroše ravno 657 funti, ili ukupno - 2,2 milijarde funti.

CLIFF RICHARD SNIMIO STOTI ALBUM!

Vijest je skoro za rubrike tipa „Vjerovali ili ne“: Cliff Richard će 11. studenoga objaviti svoj ravno stoti album! Jedna od najvećih britanskih pop zvijezda svih vremena tada će izdati „The Fabulous Rock'n'Roll Songbook“, snimljen u živo u Nashvilleu, sa 14 obrada pjesama velikih rock'n'roll izvođača poput Elvisa Presleya, Buddyja Hollyja, Chucka Berryja i drugih, te potpuno novom Richardovom pjesmom „One More Sunny Day“. Richardu su danas 72 godine, prvi je album izdao davne 1959., a u životu je prodao više od 250 milijuna albuma i singlova, od kojih je čak 130 dospjelo na britanski Top 20.

STING THE LAST SHIP

A&M RECORDS/
UNIVERSAL MUSIC

Davno su prošla vremena kad je Sting bio autor pop hitova, još tamo od „Desert Rose” nije se ni približio top-listama, no kao da ga je tako nešto prestalo naročito i zanimati. Suradivao je s najrazličitijim mogućim glazbenicima, koketirao s glazbom u rasponu od srednjovjekovnih engleskih napjeva pa do folka. Na „The Last Ship” je umnogome objedinio mnogo svojih zanimacija iz posljednjeg desetljeća-dva. Sting se na svom novom autorskom radu, kakvoga se dosta dugo čekalo, predstavio kao mirni, emotivni trubadur koji prebire po akustičnoj gitari, isporučujući sjetu kao temeljno raspoloženje. Prema nekim najavama, album bi u nekom, tko zna kakvom, obliku trebao dogodine biti postavljen na kazališne daske na Broadwayu, dodatno šireći autorovu svestranost.

Dojam je da Sting nikad nije bio tako zatvoren, što povremeno daje dojam jednoličnosti, nema nikakvih izleta u imalo veselija raspoloženja, pa će vjerojatno ponajviše služiti kao zvučna kulisa u mirnim, kišnim popodnevim, kad nam preostaje samo pod dekom uzeti kakvu dobru knjigu.

Najzanimljiviji trenuci albuma svakako su oni u kojima Sting u nekim slojevima donosi natruhe svojih klasičnih radova, poput „And Yet”, ili pak naslovna „The Last Ship” i „So to Speak”. Ipak, da nas je oborio s nogu, baš i nije.

☆☆½

NEUNIŠTIVI BEATLE

Ima još špirita...

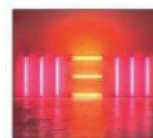
KAD JE PRIJE ŠEST GODINA Paul McCartney izdao „Memory Almost Full”, to je bilo klasično sjedenje na prijestolju koje je završio jedino minulim radom, bio je to „još jedan Maccin album”, kojega su pohrlili kupovati jednoastavno zato što je to McCartney. Došla je 2013., izašao je novi - tko zna koji - nosač zvuka najproduktivnijeg bivšeg Beatla, i odmah je potpuno jasno zašto ga je nazvao tako jednostavno: „New”.

McCartney je očito ovoga puta ušao u studiodio nestrpljiv da se okuša s novim glazbenim trendovima, koje je istodobno suvereno „promiješao” sa zvukovljem kasnih Beatlesa. Teško je za nekoga s pet desetljeća karijere iza sebe očekivati takve zaokrete, ali McCartney ga je više nego uspješno napravio, neke šokirajući, neke oduševljavajući. Je li ovo putokaz kako bi Beatlesi danas zvučali? Nikad nećemo znati, jer tko zna što bi na sve rekao John Lennon.

Shvaćajući da su temelj današnje glazbe producenti, McCartney je okupio cijelu ergelu ponajvećih studijskih majstora današnjice: Marka Ronsona i Amy Winehouse i Lilly Allen, među ostalim klijentima), Paula Epwortha (Adele, Florence & The Machine), Ethana Johnsa (Kings of Leon), te Gilesa Martina (sina nekadašnjeg producenta Beatlesa Georgea Martina). Svi su oni dali nešto svojih sastojaka, ali - kako je napisao kritičar All-

Musica - šef je i dalje jedan: Paul McCartney. Uz sve začine, glazba je nepogrešivo njegova. Od početka do kraja „New” je vedar, živahan pop album kakvoga može potpisati samo majstor. Nema tu očiglednih hitova, McCartneyu više ne treba bjesomučna jurnjava za top-listama, bar ih se on nagledao u životu. On samo želi - i itekako uspijeva u tome - pokazati koliko je u njemu i pop glazbi (a riječ je gotovo o sinonimima) životne snage. Da se sad na Zemlju - teško je vjerovati da među njezinim stanovnicima ima takvih - spusti netko tko nikad nije čuo za Beatlese, i tko ne zna Paulovu ulogu u povijesti popularne glazbe, rekao bi da je čuo iznimno svjež pop album od nekoga željnog dokazivanja kao da mu je opet 20 godina. Oдавno McCartney nije napravio nešto tako dobro kao što je „New”. Uživajte u svakom tonu. 📺

PAUL
MCCARTNEY
NEW

☆☆½

VIRGIN EMI/
UNIVERSAL

FAST FORWARD

1.11. Pixies + As Able As Kane Gasometer, Beč; **Nina Romić Band** Azimut, Šibenik;

3.11. Natalie Cole K.D. Vatroslava Lisinskog, Zagreb; **Pere Ubu** Močvara, Zagreb;

4.11. Pixies Alcatraz, Milano;

5.11. Zagrebački kvartet Hrvatski glazbeni zavod, Zagreb; **Jazz Fest Sarajevo: Abraham Inc. feat. David Krakauer, Fred Wesley & Socalled** Bosanski kulturni centar, Sarajevo;

6.11. Jethro Tull's Ian Anderson Plays Thick As A Brick 1 & 2 Stadthalle, Beč;

Jazz Fest Sarajevo: The John Scofield Überjam Band Bosanski kulturni centar, Sarajevo;

7.11. Jazz Fest Sarajevo: Hamilton de Holanda Pozorište mladih, Sarajevo; **Jazz Fest Sarajevo: Jack DeJohnette Group feat. Don Byron** Bos. kulturni centar, Sarajevo; **Tegan and Sara** Tvornica kulture, Zagreb;

8.11. Jazz Fest Sarajevo: David Gilmore & Art of Ascension Trio Pozorište mladih, Sarajevo; **Jazz Fest Sarajevo: Eivind Aarset 4tet** Bosanski kulturni centar, Sarajevo; **Yo La Tengo** Tvornica kulture, Zagreb;

9.11. Jazz Fest Sarajevo: Marc Ducret Trio Pozorište mladih, Sarajevo; **Jazz Fest Sarajevo: Halka** Bosanski kulturni centar, Sarajevo; **Pips, Chips & Videoclips** Tvornica kulture, Zagreb;

15.11. Oliver Dragojević K.D. Vatroslava Lisinskog, Zagreb; **Suede + Teleman** Gasometer, Beč; **Dubioza kolektiv + Brkovi + S.A.R.S.** Dvorana Mladosti, Rijeka;

16.11. Elemental Tvornica kulture, Zagreb; **Marianne Faithful** Konzerthaus, Beč; **Massimo** Kino Europa, Osijek;

17.11. Hurts + Pegasus Gasometer, Beč;

20.11. Jazz.hr 2013/14: Ernie Watts Quartet K.D. V. Lisinskog - mala dvorana, Zagreb; **Jazz orkestar HRT-a & Leena Conquest** ZeKaEM, Zagreb;

23.11. Gogol Bordello Gasometer, Beč; **Electronic Beats Festival: Giorgio Moroder, When Saints Go Machine, Metro Area live, Laurel Halo, Wolfram MuseumsQuartier,** Beč; **Zoran Predin** Tvornica kulture, Zagreb;

25.11. Nick Cave & The Bad Seeds Hala Tivoli, Ljubljana; **Dark Tranquillity + Tristania** Močvara, Zagreb;

26.11. Glasvegas + Moskva Močvara, Zagreb; **29.11.** Brit Floyd - Pulse Tour 2013 Dom sportova - mala dvorana;

30.11. Pozitivan koncert: Goran Bare & Majke, Urban & 4, S.A.R.S., Quasarr Dom sportova - velika dvorana, Zagreb

KNJIGE KOJE MORATE PROČITATI AKO JOŠ NISTE (A MOŽETE I OPET!)

Bernadette McDonald Tomaž Humar

piše
**Tomica
Bajsić**

Knjiga višestruko nagrađivane kanadske autorice Bernadette McDonald, najobjektivniji je prikaz karijere i života ovog slavnog i kontroverznog slovenskog alpinista čiji su usponi, ali i njegov osebujni karakter, uvijek izazivali veliku pozornost javnosti

TOMAŽ HUMAR je krajem 1990-ih i u prvoj polovici 2000-ih bio jedan od najboljih svjetskih alpinista. Slavu je stekao nevjerojatno rizičnim solo usponima u najopasnijim stijenama najvišeg gorja svijeta – Himalaje. Knjiga „Tomaž Humar“ višestruko nagrađivane kanadske autorice Bernadette McDonald najobjektivniji je prikaz karijere i života ovog slavnog i kontroverznog slovenskog alpinista čiji su usponi, ali i njegov osebujni karakter, uvijek izazivali veliku pozornost javnosti, kažu u „Libriconu“, koji je s izdavačkom djelatnošću započeo 2009. godine objavljivanjem hrvatskog prijevoda kultne slovenske alpinističke knjige „Put“.

Kolovoza 2005. Humar se našao zarobljen na uskoj polici, 6300 metara visoko, u ogromnoj Rupalskoj stijeni Nanga Parbata, tzv. „planine ubojice“. Pokušao je ispenjati novi smjer ravno po sredini najviše planinske stijene na svijetu – i to sam. Nakon šest dana ostao je bez hrane, a njegov maleni bivak stalno su zatrpavale neumorne lavine. Tri helikoptera čekala su na kratko razdoblje dobrog vremena kako bi krenuli u akciju, a svijet je putem interneta promatrao i pitao se hoće li uživo svjedočiti najrizičnijem spašavanju u povijesti alpinizma ili tragičnoj smrti u planini.

Uspjeh ove knjige pokazao je da na hrvatskom tržištu knjiga putopisnih i pustolovnih izdanja, pa se tu prazninu „Libricon“ trudi pokriti svojim izdavačkim programom. Tako su, recimo, objavili i izvršnu knjigu Ede Popovića „U Velebitu“

Ovo spektakularno spašavanje okosnica je knjige „Tomaž Humar“, a oko njega autorica gradi priču o Tomaževom životnom i alpinističkom putu – od ranog djetinjstva, preko prvih penjačkih koraka u Alpama, zatim tragičnog iskustva u JNA na Kosovu, do njegovih impresivnih uspona i zvjezdanog statusa na alpinističkoj sceni i u rodnoj Sloveniji.

„Možda me je Tomaž tijekom dvije godine pisanja knjige izmorio zajedničkim hodanjima po planinama, ali mi je istovremeno otvorio svoj srce i dušu i podijelio sa mnom svoje snove i razočaranja. Nadam se

samo da ova knjiga vjerno prenosi tu njegovu strast za životom,“ kaže Bernadette McDonald.

U PREDGOVORU, koji je napisao čuveni Reinhold Messner piše kako ova knjiga otkriva mnogo fascinantnih tajni – o motivima penjača koji se penju na najvišoj razini, o natjecateljstvu unutar penjačke zajednice, o nevjerojatnim slovenskim alpinistima – najboljima na svijetu, i, više od svega o kompleksnom karakteru jednog od najinigrantnijih i najzagonetnijih vrhunskih alpinista današnjice Tomažu Humaru. A Tomažev dugogodišnji prijatelj, snimatelj i pratitelj na brojnim ekspedicijama, poput fantastičnog uspona na El Capitan i Dhaulagiri, alpinist Stipe Božić, koji je sudjelovao u spašavanju Humara u Himalaji helikopterom na 6000 metara, napisao je „Pismo prijatelju“ kojim ova uzbudljiva knjiga završava.

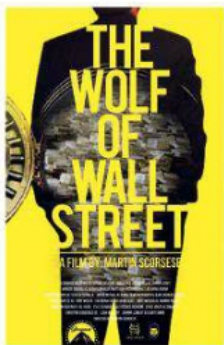
Humar, otac dvoje djece, poginuo je u studenom 2009. na padinama Langtang Lirunga pokušavajući ostvariti još jedan od svojih ludo hrabrih i rizičnih solo uspona.

„Nakon nekog vremena,“ pisao je Tomaž Humar, „shvatiš razliku između držanja za ruke i obuhvaćanja duše. Naučiš da ljubav ne znači otvaranje i da društvo ne znači sigurnost... Počinješ priznavati poraze uzdignute glave i širom otvorenih očiju, stojeći uspravno kao čovjek, a ne uvrijeđeno kao dijete. Naučiš graditi sve svoje puteve za danas, jer je teren budućnosti neizbježan. Nakon nekog vremena otkriješ da će te čak i sunce spržiti ako mu se predugo izlažeš. Dakle, sadi vrt sam za sebe i sam ukrasi svoju dušu umjesto da čekaš da ti netko donese cvijeće... Izazov je dio tebe, dio tvoje priče. Ne plaši se izazova, oni su te odabrali. Što je izazov opasniji i tajanstveniji, vredniji je. A što s dvojabama? Ako sebi dopustimo dvojbe, brišemo svoju budućnost i postajemo zarobljenici prošlosti... Suosjećajna misao: promijeni sebe i promijenit ćeš svijet... Zato životnu istinu ne tražim u zemaljskim nagradama koje skupljaju prašinu. Moj životni san je vječna borba za unutarnji mir i sreću, nadahnuta ljubavlju onoga koji je stvorio svijet.“

NOVO U KNJIŽARAMA ERNESTO MALLO ZLOČIN U ŽIDOVSKOJ ČETVRTI

Ernesto Mallo je argentinski pisac, novinar, kolumnist i esejist, bivši revolucionar i protivnik diktature. Junak ovog kriminalističkog romana, besprijekorno ispričane, uzbudljive i nemilosrdne životne priče, inspektor je Lascano, detektiv koji radi u sjeni vojne uprave u Buenos Airesu kasnih sedamdesetih. Poslan je istražiti otkriće dva mrtva tijela, ali kada se nađe na mjestu zločina otkriva i treće. Dva su tijela očito djelo odreda smrti Vojne hunte, pa ne bi trebali biti istraživani od policije, ali treće se čini drugačije. Lascano prati trag, vodeći čitatelje na put prijestolnicom Argentine, Buenos Airesom, do srži zatvorenim Vojnim režimom. (Znanje, Zagreb)

MARTIN SCORSESE VUK S WALL STREETA

Saga o burzovnim strvinarima

The Wolf of Wall Street, 2013, SAD **REŽIJA** Martin Scorsese **ULOGE** Leonardo DiCaprio, Jon Favreau, Spike Jonze **ŽANR** biografska kriminalistička drama **U KINIMA** 15. studenog 2013.

AMERIČKA KINEMATOGRAFIJA uvijek se voljela baviti nacionalnim traumama, a ona koja tu naciju posljednjih godina ponajviše zaokuplja je financijska kataklizma koja ih je pogodila zbog mešetara koji su napuhivali burzovne balone dok im svima zajedno nisu eksplodirali u lice. Nije samo o filmu riječ – od politike preko društvenih mreža do medija, svi se samo bave preispitivanjem gdje su stvari prošle ukrivo. Ukratko, kriza, njezini uzroci i glavni akteri sloma postali su nekom vrstom američke mitologije, i kao takvi dijelom popularne kulture. A onda i skoro idealan predložak za **Martina Scorsesea**.

Ovaj se veliki redatelj i dosad bavio mitskim segmentima američke civilizacije, od mafije i kriminala, preko vjere i rock and rolla, pa do kinematografije. „Vuk s Wall Streeta“ je biografska drama temeljena na memoarima burzovnog prevaranta Jordana Belforta. Tog bivšeg brokera, kasnijeg zatvorenika, igra **Leonardo di Caprio**, što je već peta suradnja toga glumca i Scorsesea, čime se približio nekadašnjoj bliskosti redatelja i Roberta De Nira.

Do filma Scorsese nije došao baš bezbolno, jer je pet mjeseci – još prije snimanja „Otoka Shutter“ – radio na scenariju ne znajući hoće li uopće dobiti zeleno svjetlo za njegovo snimanje. Konačno, odobrenje je stiglo 2012., a snimanje počelo u kolovozu iste godine. Kasnije se postprodukcija prilično razvukla, pa su se čak bile pojavile glasine da će premijera stići

tek za Božić, koje su srećom ipak demantirane.

Jordan Belfort je arhetip krivca za krah američkog financijskog sustava. Istina, radio je i živio znatno prije sloma velikih igrača poput Lehman Brothersa, no da su se tada upalili alarmi možda bi štošta bilo drukčije. Belfort je u devedesetima osnovao brokersku tvrtku Stratton Oakmont koja je funkcionirala kao „boiler room“, što u poslovnom slengu označava tvrtku koja potencijalnim kupcima prodaje upitne vrijednosnice uvjeravajući ih u ispravnost kupnje telefonskim pozivima. Tako se zove i prvi film o slučaju Belfort, snimljen 2000. Sam Belfort je zgrnuo veliki novac takvim poslovanjem, i počeo organizirati razuzdane zabave, da bi usput postao i ovisnik o narkoticima. Na vrhuncu je zapošljavao tisuću brokera, a vrijednost dionica kojima je baratao prelazila je milijardu dolara. No, ipak je uhvaćen i 1998. optužen za

Temeljen na istinitoj priči, film predstavlja život Jordana Belforta, od njegova uspona na burzi, velikih zarada i života na visokoj nozi, do pada povezanog s kriminalom i korupcijom

burzovnu prijevare i pranje novca. Nagodio se s FBI-em, i napokon je osuđen na 22 mjeseca zatvora za piramidu prijevara koja je ulagače oštetila za oko 200 milijuna dolara. Morao je, naravno, i vratiti 100 milijuna dolara koje je uzeo klijentima.

Na koncu se obogatio poštenim sjećanjima na vlastitu kriminalnu prošlost. Njegove dvije knjige prodane su u 40 zemalja, te prevedene na 18 jezika, a danas putuje svijetom i drži predavanja. A svijet je iz njegove priče jako malo naučio – nije prošlo ni deset godina, a cijeli mjehur od sapunice kojem je pripadao Belfort raspuknuo se cijelom planetu u lice. **Y**

MARTIN SCORSESE | LEONARDO DICAPRIO
- OVO IM JE VEĆ PETI ZAJEDNIČKI FILM

AUDIO POSLASTICE

Glazba je danas lako dostupna svuda, mobiteli su postali medij preko kojega se ona može i skidati i slušati u svakom trenutku i na svakom mjestu. Naravno, za istinsko uživanje u dobrom zvuku potrebno je mnogo više od smartphona, pa čak i od smartphona priključenog na kakav hi-fi zvučni sistem.

Sony je zbog toga za istinske audio sladokusce pripremio cijelu liniju novih uređaja, nazvanih Hi-Res

Audio Players, koji korisnicima nude opcije "skladišnog" prostora od 500 gigabajta do 1 terabajta, uz mogućnost proširenja. Na diskove playera moguće je spremati doslovne sve audio formate. Uz vrhunski zvuk, playeri se mogu sinkronizirati s računalima, a njima se može upravljati i preko Sonyjevih aplikacija za Android i iOS operativne sustave.

www.sony.com

INTERNET ZA SVJETSKE PUTNIKE

Sve što poslovni globtroter može poželjeti, i to sve u jednoj plastičnoj kocki.

Satechi Smart Travel Router je naizgled obični adapter za različite strujne priključke po svijetu. Omogućit će vam da svoje elektronske ljubimce „napojite“ energijom u oko 150 zemalja svijeta. No, kako bi rekli na kanalima za TV prodaju – to nije sve!

Satechijev gadget ima, naime, mogućnost pretvaranja direktne internet veze u hotelima, konferencijskim dvoranama ili aerodromima u privatnu vezu, povećavajući sigurnost surfanja, ali i privatnosti. Ima još: poboljšat će svaku wi-fi vezu koju uspijete naći i pojačati joj domet za tridesetak metara, što ponekad zna biti vrlo važno. Što se pak tiče kompatibilnosti s različitim operativnim sustavima, Satechi ne pravi veće razlike – radi na svima.

www.satechi.net

SPAS NA LEĐIMA

Za sve izazove koje nosi zima i zaljubljenost u planine, valja se na vrijeme pripremiti.

Ruksak koji stiže iz Mammuta, tako bar uvjeravaju recenzenti u specijaliziranim časopisima, trebao bi biti apsolutno neizbježan dio opreme za svakoga tko bude poželio promijeniti nadmorsku visinu.

Kad se sve odvija kako treba, **Mammut Pro Protection Airbag** je obični ruksak ne pretjerano velike, ali za izlete dovoljne obujma od 35 litara. No, kad zatreba mogao bi vam spasiti život. Naime, u slučaju opasnosti napuhat će se zračni jastuk skriven u ruksaku i zaštititi vas bar od dijela opasnosti koje prijete u brdima, od odrona do lavine. Naravno, bilo bi najbolje izbjeći bilo kakvu potrebu za ovim pomagalom, ali treba biti pripravan.

kuatracks.shptron.com

NIKE AIR MAX 2014

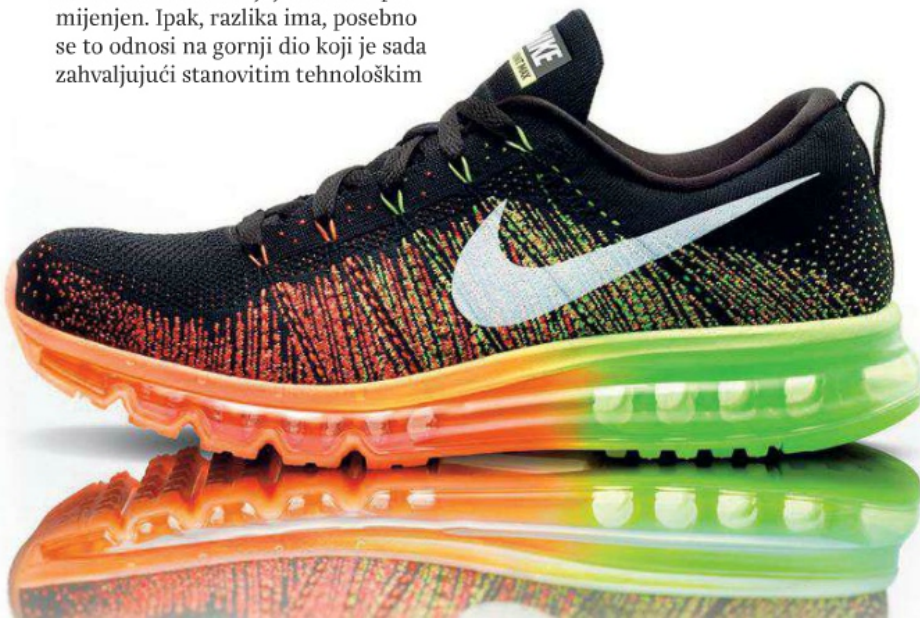
S "maksicama" u novu godinu

S NOVOM GODINOM, stiže i nova verzija jednog od najpopularnijih modela tenisica koje je Nike ikad proizveo, **Air Max**.

Nova inačica popularnih „maksica“ ne razlikuje se mnogo od prošlogodišnje, posebno se to odnosi na 360 Max Air don koji je ostao nepromijenjen. Ipak, razlika ima, posebno se to odnosi na gornji dio koji je sada zahvaljujući stanovitim tehnološkim

unaprjeđenjima ovu sportsku obuću učinio još lakšom. Air Max 2014 će biti dostupan početkom prosinca (dobro, možda kod nas i nešto kasnije), taman za ispunjavanje želja iz pisama Djedu Božićnjaku

www.nike.com

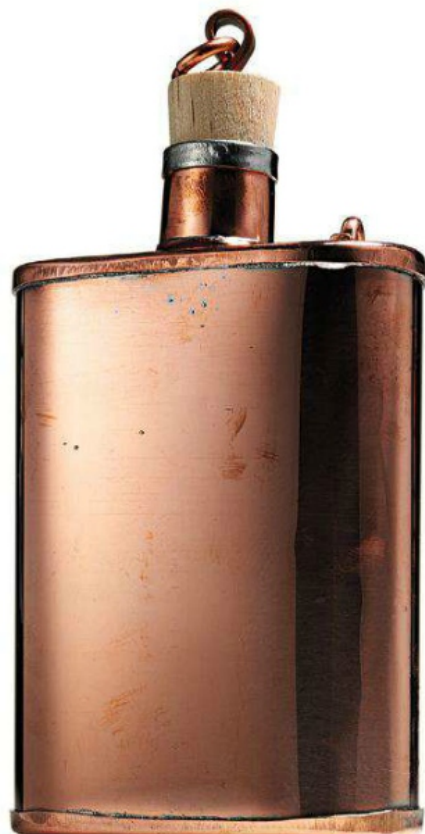

Spas u pljoski

SA ŠMINKERSKIM PLJOSKAMA POPUT OVIH MOŽETE IZBJEĆI DUGE REDOVE NA STADIONIMA ILI DVORANA

1 Bakreno doba

Rukom iskovana i spojena u američkoj kompaniji s 200 godina tradicije, ova pljoska od 2,6 dl ima unutrašnjost zaštićenu od korozije. S vremenom će vanjska površina dobiti privlačnu patinu.

Jacob Bromwell Copper Flask
150 dolara, kaufmann-mercantile.com

2 Srebrna lisica

Britanska tvrtka Wentworth proizvodi stotine modela pljoski s ugraviranim ukrasom. Naš favorit je ova elegantna, minimalistička klasična pljoska od 1,2 dl. Idealna je kao „pričuvni bar“ na formalnijim događanjima.

Wentworth Pewter Flask
70 dolara, kaufmann-mercantile.com

3 Smeđa vrećica

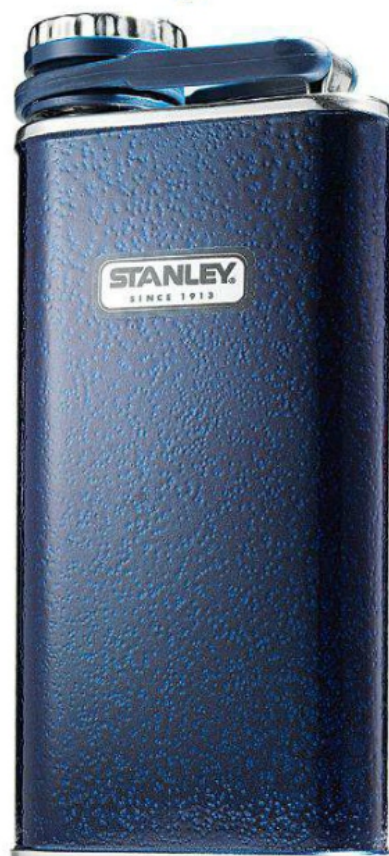
Navoštено platno boje čokolade izolirat će sadržaj ove čelične pljoske od 2,4 dl. Ubacite je u unutrašnji džep svog kaputa da biste bourbon ili konjak zadržali na idealnoj temperaturi.

Ernest Alexander Flask
50 dolara, modernanthology.com

4 Plavi čelik

Stanley je poznatiji po termos bokalima kakvi se mogu vidjeti po uredima i drugim radnim prostorima. No, njihova robusna pljoska od 2,4 dl namijenjena je vremenu nakon posla. Njezin tanki profil učinit će i vaš dragocjeni „teret“ neprimjetnijim.

Stanley Flask
28 dolara, shopstanley-pmi.com

SNIMIO SATOSHI

TEST: PROJEKTOR EPSON EB-1776W

Za posao sa stilom

U ruke nam je stigao vjerojatno najelegantniji poslovni projektor koji prezentacijama i poslu daje jedan poseban stil

Dakle, situacija je slijedeća: šef vam je rekao da od vas očekuje neku poslovnu prezentaciju i vi se odmah, punom parom, bacate na posao. U jednoj varijanti to ćete zamisliti u nekakvom uredu ili prezentacijskoj dvorani, uz hrpu opreme koja se već tamo nalazi. U drugoj varijanti, ako morate improvizirati, to će vrlo vjerojatno biti uz prijenosnik, nekakav golemi i poprilično bučan projektor, hrpu kablova i sigurno masu poteškoća oko podešavanja slike.

piše
**Marin
Režić**

Mislite da treće varijante nema? Ako pitamo stručnjake iz Epsone, treća solucija je da imate nevjerovatno elegantan i lagan projektor koji se samostalno podešava površini na koju projicirate sliku i prilagođava prostoru u kojem imate prezentaciju, a umjesto prijenosnika i gomile kablova, ovaj uređaj bežično povezuje s vašim tabletom ili pametnim telefonom, prijenosnikom i drugim tehnikalijama. Ako se nas pita, više stila i elegancije za poslovne prezen-

tacije nije moguće naći, a po čemu je još poseban ovaj projektor – donosimo u nastavku.

Kako već živimo u eri pametnih telefona, fotoaparata, pa i usisavača i frižidera, lako je dodati ovaj epitet i Epsonovom projektoru. Ako vas u uvodu nismo uvjerali zašto je to tako, te se još uvijek pitate po čemu je poseban, navesti ćemo neke od glavnih „pametnih” razloga.

Prva i nama najdraža pametna funkcija je automatsko postavljanje slike. Naime, bez obzira bio projektor u žabljoj ili ptičjoj perspektivi, ili pak platno odnosno zid budu ukošeni, slika će zahvaljujući Epsonovim tehnologijama biti uvijek savršena i ispravna. S ovim projektorom, trapezoidnih i izobličenih projekcija više nema, a sva kalibracija, odnosno postavljanje projekcije zbiva se pritiskom na samo jednu tipku.

Ako ovo nije dovoljno za pametan uređaj, možemo dodati mogućnost projekcije iz dva različita izvora, i to simultano. U ovom slučaju, slika projekcije se dijeli za svaki od izvora zasebno, što je vrlo efektно. Treća i nama „najcool” stvar je projiciranje direktno s tablet uređaja ili pametnog

Više stila i elegancije za poslovne prezentacije nije moguće naći

telefona, odnosno prijenosnika, i to bez žica. Ako vam sve ovo nije dovoljno, najbolje je da sami isprobate ovaj uređaj, a tada ćete sigurno pronaći nešto zbog čega je ovaj uređaj spram drugih projektor još kako pametan.

Svi volimo raditi bez žica. Od pristupa internetu pa do povezivanja uređaja i dijeljenja sadržaja, sve nam je nekako draže bez zbrke oko žica. Sljedeći ovaj trend, Epson je projektor opremio bežičnom mrežom na koju se povezujemo prijenosnikom, pametnim telefonom ili tabletom, te sliku, prezentaciju ili nekakav treći sadržaj projiciramo direktno i bez ograničavajućih žica. Definitivno nešto zbog čega ćete biti zamišljeni prilikom održavanja prezentacije. Osim što može biti povezan s drugim uređajima bez žica, ovaj projektor zapravo može raditi i bez drugih uređaja! Naime, na njegovoj poledini nalazi se USB utor u koji možemo spojiti USB memoriju.

Ako smo na memoriju pohranili slike ili prezentaciju u dokumentu, tada projekciju možemo obaviti samostalno bez računala ili uopće nekog uređaja. Ovo je izvrsno i za pregledavanje slika s odmora, pro-

voda i svakojakih drugih događanja.

Ok, utvrdili smo da je ovo uistinu cool i elegantan projektor za posao. No, što nakon posla? Naša ideja je da ga ponesete sa sobom i kada je to moguće s ekipom organizirate gledanje tekme. Kada bolje razmislimo, s ovim projektorom imate pravo mobilno kino, a zahvaljujući svojoj masi od tek nešto više od 1,5 kilograma, ovo je i jedan od predstavnika ultra prijenosnih projektor.

Ukoliko vam ekipa nije za gledanje utakmice, pogledajte film sa svojom boljom polovicom, a uz ovaj izvanredan uređaj imate pravi kino ugođaj u svome domu. O kvaliteti prikaza slike s projektor nećemo puno trošiti riječi. Jednom riječju, ona je nenadmašna.

Projektor je unaprijeđen Epsonovom 3LCD tehnologijom koja jamči vrhunsku kvalitetu slike. Uz jednako snažan izlazni snop bijelog i svjetla u boji do 3000 lumena, možemo i danju, bez isključivanja svjetala, projicirati video zapise, slike i sve drugo.

Za povezivanje s drugim uređajima, osim već spomenutog i hvaljenog bežičnog povezivanja, tu je još HDMI ulaz koji omogućuje maksimalno oštar prikaz sadržaja visoke razlučivosti, potom već ustaljeni i „prahistorijski“ VGA, te USB i klasični cinch, popularno zvani banana video ulaz. Rezime ovog našeg testa glasi: Epson je po svemu idealan poslovni, ali i kućni projektor za sve one koji traže poseban stil.

APLIKACIJA MJESECA PMS BUDDY

Ovaj mjesec predstavljamo aplikaciju koja će pravom muškarcu pomoći da se pripremi za PMS razdoblje svoje drage

U hrpi aplikacija za pametne telefone, često se nađu i neke posve nesvakidašnje. Među stotinama tisuća aplikacija, sigurni smo da će ova koju smo izabrali ovaj mjesec zauzeti baš takvo neobično mjesto. Ni manje ni više, ovo je aplikacija koja će svakom muškarcu pomoći da se, ponajprije psihički, bolje pripremi za predmenstrualni sindrom svoje drage djevojke, žene, ili možda ljubavnice, a možda i svih triju odjednom.

Ako se dakle teško nosite s ovim cikličkim sindromima koji se pojavljuju ovisno o fazama menstrualnog ciklusa vaše drage, možda je ovo rješenje za vas. Aplikacija nosi naziv PMS Buddy, a nastala je na osnovi istoimenih internetskih stranica koje su funkcionalnosti internet izdanja prenijeli u aplikaciju. Sudeći prema broju preuzimanja ove aplikacije, čini se da je itekako popularna među korisnicima...

PMS Buddy će vas dočekati s izbornikom u kojem možete dodavati svoje odabranice. Ako ste rezervirani samo za svoju dragu, dovoljno je kreirati njen svojevrsan profil unutar kojeg ćete zabilježiti njen zadnji menstrualni ciklus. To je zapravo jedino što od vas aplikacija traži, a onda kreće izračun kojim PMS Buddy, uz pomoć svojevrsnog potencijometra, prikazuje raspoloženje vaše bolje polovice.

Ako je raspoloženje u rizičnom, odnosno crvenom području, budite spremni oboruzati se strpljenjem, razumijevanjem i ostalim metodama kako biste ostali hladne glave i bili spremni za eventualne komplikacije. Svakako, da vaša draga ne bi napravila dodatne komplikacije oko toga kako ju analizirate, poželjno je da aplikacija bude podalje od njenih očiju. Ne treba ni isticati da je to obavezno ako se tamo nalaze i druga imena osim njezinog.

Ova pomoć nije besplatna, dostupna je za iOS uređaje i potrebno je izdvojiti cijelih 99 centi, a preuzimanje je moguće na Apple App Storeu ili skeniranjem QR koda.

PMS BUDDY,
UZ POMOĆ
SVOJEVRISNOG
POTENCIOMETRA,
PRIKAŽUJE
RASPOLOŽENJE
VAŠE BOLJE
POLOVICE

James Deen

Kralj pornića

U svijetu pornografije osvojio je sva priznanja koja se u tome svijetu uopće dodjeljuju. Teško je vjerovati, ali pojavio se u ravno 1405 filmova kao glumac, a sam ih je režirao 11. Postao je i zvijezda tabloida, te stekao bizarnu titulu "prve židovske porno zvijezde", a onda još i snimio "obični" film

pišu **Eric Spitznagel & Ivica Profaca**

M

alo je porno zvijezda koje su uspjele probiti zidove koje vanjski svijet diže oko opskurnih kino dvorana ili tvornica hardcore DVD-ova. Neki su to uspjele zahvaljujući pionirskoj ulozi, poput Linde Lovelace, neki zbog tragične sudbine kakva je ona Johna Holmesa, neki time što su od svoga tijela i krevetskog umijeća stvorili industriju, što je uspjelo Jenni Jameson.

snimio **F. Scott Schafer**

Novo ime u tome društvu je James Deen – da, dobro ste pročitali, momak je smislio ime koje se unatoč maloj slovnoj zamjeni izgovara isto kao ono koje je „pripadalo” legendarnom buntovniku bez razloga. U svijetu pornografije osvojio je sva priznanja koja se u tome svijetu uopće dodjeljuju, i snimio mnoštvo uspješnih filmova.

Teško je vjerovati, ali do travnja 2013. pojavio se u ravno 1405 filmova kao glumac, a sam ih je režirao 11. Postao je i zvijezda tabloida, te se kao bizarnu titulu „prve židovske porno zvijezde”, a onda još i snimio „obični” film.

James Deen je rođen kao Bryan Matthew Sevilla 7. veljače 1986. u Los Angelesu, a tvrdi da je umjetničko ime izabrao jer su ga od djetinjstva uspoređivali s Jamesom Deanom.

– Uvijek sam volio kožne jakne, a u sedmom razredu sam već pušio. Nismo smjeli pušiti u školi, pa bi otišli preko ceste i naslonili se na ogradu od lanca. Ljudi su me počeli zvati James Dean. Kad je došlo vrijeme da izaberem ime za porniće, to je bio moj prvi izbor. Nikad se nisam sramio reći ljudima svoje pravo ime, ali su mi rekli: „Ne, ne, moraš sačuvati svoju privatnost” – ispričao je u svojoj ispovijedi za posljednji broj američkog izdanja Playboya.

ODRASTAO JE U VRLO obrazovanoj obitelji. Otac mu je strojarски inženjer, a majka informatičarka, i oboje su radili za NASA-u. Svemirska putovanja ga nikad nisu zanimala, ali ga je otac upisao na „listu čekanja”, premda Deen ne vjeruje da će se to zbog njegovog pušenja i slabe forme ikad dogoditi. Mnogo mu je važnija bila podrška koju je imao od roditelja kad je krenuo u svijet pornografije.

– Brzo su shvatili da ću napraviti ono što poželim. Kad sam počeo snimati porniće, njihova glavna briga bila je sigurnost i moje zdravlje. Uvjerio sam ih da je snimanje pornića kao rad u McDonald'su ili banci. To nije veliki neprestani party, nego posao.

Bilo bi zanimljivo čuti što mu roditelji misle o sinovim zdravstvenim rizicima nakon što se javno usprotivio propisu okruga Los Angelesa po kojim svi pornići moraju biti snimani s prezervativima. Deen kaže

da podržava korištenje prezervativa, ali u stvarnom životu, a ne u filmovima.

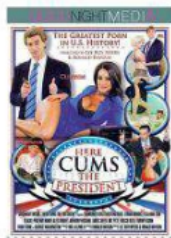
– Usporedimo to s filmskim kaskaderima. Kad vozite motocikl morate nositi kacigu, i doista je glupo ako to ne radite. Međutim, kaskaderi u filmovima ne nose kacige jer su plaćeni da opasne scene snimaju bez zaštite. Isto je s prezervativima: ako ste promiskuitetni, čak i s ljudima koje poznajete, trebate nositi prezervativ. Ali ako je netko uvježbani profesionalac i radi pod kontroliranim uvjetima, trebalo bi napraviti iznimku. Kaskaderi smiju voziti motocikle bez kacige niz stepenice, ili s njim skočiti s mosta, i takva ista sloboda treba biti pružena i porno glumcima – kaže.

U svijet pornografije ušao je već s 18 godina, kasnije je pričao da mu je ta karijera bila ambicija još od vrtića:

– Bio sam dječak koji se trljao o šipku u vrtiću. Upadao sam u nevolje jer sam pokušavao poljubiti sve curice. Prije nego sam znao što je to seks, stalno sam govorio o njemu. Jednom sam kao predškolar pobjegao i napio se, bio sam stvarno čudno dijete. Hodao sam stazom iza škole i u grmlju našao neki porno časopis. Prelistao sam ga i pomislio – „Pa ovi su plaćeni da bi ovo radili. To je njihov posao. I ja bih to mogao napraviti svojim poslom. Želim da mi to bude posao!”

Premda mu je karijera nalikovala onoj Dirka Digglera iz odličnog filma

DEEN JE USPIO SNIMITI I JEDAN „OBIČNI” FILM, **THE CANYONS** PO ROMANU Breta Eastona Ellisa I U REŽIJI Paula Schradera. U NJEMU MU JE PARTNERICA BILA LOŠA CURA SVJETSKOG JET-SETA LINDSAY LOHAN

„Sjedite na setu, pričate s drugim glumcima o tome što su doručkovali tog dana, ili kako su tužni jer im je psa pregazio automobil. A onda redatelj kaže 'akcija' i odjednom morate biti popaljeni i vatreno se ševiti...”

„Kralj pornića” (*Boogie Nights*), tvrdi da ga taj film nije naveo u svijet pornografije. Bilo mu je 11 godina kad se film pojavio, i sad kaže da mu je bilo jasno da on nije sasvim realan. No, kako nije mogao gledati pravu pornografiju, „Kralj pornića” mu je dobro došao kao „zamjena”.

– To je bio *mainstream* film s golim sisama, mogli ste ga unajmiti u videoteci. Odnio bih ga kući i drkao. Ima ona sjajna seks scena Julianne Moore i Marka Wahlberga. Stalno je gledam...

No, to je bio tek prvi korak u „školanju”. Kao tinejdžer znao je čime se želi baviti, ali nije znao kako da počne. Na radiju je čuo intervju s Jennom Jameson, koju su slušatelji maltretirali pitanjima kako da postanu porno zvijezde, ili tvrdnjama o tome kako bi joj s njima bilo bolje nego s filmskim partnerima. Tada joj je, kaže Deen, prekipjelo, i rekla im je: „Želite snimati porniće? Evo što trebate napraviti. Sjedite u sobu s 20 nepoznatih ljudi i drkajte sat vremena. Održavajte erekciju pred svima njima, a kad netko od njih vikne 'svršil' – svršite. Ako možete to napraviti, možete snimati i porniće”.

- POMISLIO SAM „kakva sjajna ideja, to mogu i ja”. Nisam masturbirao pred strancima, nego se ševio. Jurio sam po Pasadeni i svuda se ševio sa curama. Počeo sam odlaziti na partyje i ševiti se pred svima. Nikoga nije bilo pretjerano briga što radim, niti im je smetalo, to mi je bilo najvažnije. Uvijek sam bio jedan od onih momaka koji je spreman skinuti hlače ako to nikome ne smeta. Mnogo mi znači poštivanje granica koje drugi ljudi imaju. No, naučio sam da pornografija nema veze s ekshibicionizmom. Mnogi ljudi se mogu seksati pred drugima. U pornografiji je najvažnije biti u stanju preći iz normale u stanje uzbuđenosti. U snimanju pornića nema predigre, nema dizanja uzbuđenja. Sjedite na setu, pričate s drugim glumcima o tome što su doručkovali tog dana, ili kako su tužni jer im je psa pregazio automobil. A onda redatelj kaže „akcija” i odjednom morate biti popaljeni i vatreno se ševiti. Nitko vas neće čekati dok ne uđete u pravo raspoloženje. Morate se pokrenuti kao da netko okrene prekidač.

U početku je uglavnom snimao sa starijim glumicama. Kako to obično biva, ubačen je u šablonu, kao „običan dečko”. No, taj običan dečko odlično zarađuje, oko 20 tisuća dolara mjesečno, i iskreno se smatra „preplaćenim”. I inače o svom poslu voli iskreno govoriti; u razgovoru za Playboy rekao je da je posao porno glumca „najbolji ikad izmišljen”:

– Ako mrzite seks i ako ne želite ugodnu karijeru koja vam dopušta stvaranje vlastitih pravila, i ako vam je potrebna korporativna struktura, ovaj posao može biti gnjavaža. Ali ja u njemu uživam, i uživam u seksualnom dijelu svoga posla, uživam što mogu raditi koliko hoću. To je divno – rekao je u intervjuu.

Dapače, Deen kaže da nikad nije shvaćao prigovore da je pornografija teška i fizički zahtjevnija:

– Što je loše u fizičkoj aktivnosti? Naravno, radno vrijeme može biti dugo, i povremeno je posao gadan. Ali plaćaju vam za seks. Kako god gledali, to je super. Da Michael Phelps mrzi plivanje, ne bi nikad bio olimpijski prvak. Ako ne želite svakodnevni

„Halle Berry ili Charlize Theron su nedvojbeno prekrasne. Ja ih osobno ne poznajem, no po svemu što znam o njima obične su kučke...”

seks, cijelo vrijeme, pornografija vjerojatno nije prava karijera za vas.

Svoj uspjeh dobrim dijelom duguje takvom stavu, i činjenici da pristaje na sve. Osim jedne stvari:

– Nikad se ne bih upustio u seks s nekim odjevenim poput klauna. Oni su mi stravični. Uradio sam to samo jednom, i bilo je užasno. Redatelj je objašnjavao scenu koju smo snimali u ludnici, i rekao je „Ona će biti našminkana kao klaun”. Viknuo sam „Što? Ne, apsolutno ne. Ne želim seks s klaunom!” Na kraju smo našli rješenje da to napravimo tako da joj ne gledam lice, u pozi otpozada, nešto tako. Ona bi se namjestila, a ja bih čekao izvan sobe. Redatelj bi viknuo „OK, James, spremni smo”. Utrčao bih i obavio, ali sam joj vidio samo stražnji dio glave. Cijelo vrijeme su mi oči bile zatvorene.

SVOJ USPJEH PONAJSVIŠE duguje izgledu i nastupu koji su pomalo neuobičajeni među muškim porno zvezdama. Sve to učinilo je da uspije strašno brzo, već 2009. nagrađen je kao glumac godine, postavši time najmlađi muškarac koji je ikad dobio tu nagradu. Istodobno, primijetila ga je i publika koju nikad ne bismo povezali s pornografijom, recimo tinejdžerke. Čak i tradicionalno konzervativne američke mreže krenule su pričati o njemu, ABC je u emisiji *Nightline* 2012. emitirao prilog „Porno momak iz susjedstva”, u kojem su razgovarali i s Deenom i s njegovim obožavateljicama. Jedna od njih opisala ga je kao „porno verziju Ryana Goslinga”...

James Deen sebe ne smatra glumcem, nego „seksualnim izvođačem”, ali isto tako ga ne zanima nijedan drugi oblik plaćenog seksa osim onoga kojega izvodi za kamere i publiku.

– Osjećao bih se čudno i neugodno kad bi mi platili da odem u nečiju kuću zbog ševe. Kad bi netko imao zabavu, i kad bi mi platili za seks iza stakla ili na pozornici ili bilo

što takvoga, i kad bi moj posao bila samo predstava da popalim goste, to bi bilo u redu. To je ono čime se bavim. Postoji fina linija između to dvoje – govori Deen.

Deenu mnogi pokušavaju laskati da je porno zvijezda prihvatljiva ženama, koristeći frazu „female-friendly“, no on sam to smatra prilično velikom glupošću:

– Ljudi misle da je to feministička pozicija, ali zapravo ne može biti antifeminističkija. Žele reći da je u redu da i cure gledaju porniče, dok god se uklapaju u parametre koje smatramo društveno prihvatljivima. Sve je to pornografija. Neke redateljice snimaju takozvane romantične porniče, koji su vrlo mekani i strastveni. No, mnogo sjajnih redateljica kakve su Belladonna i Joanna Angel, snimaju stvari koje su prljave, grube i potpuno lude.

U nekim od takvih filmova glumio je i Deen, dapače, vrlo često je agresivan prema svojim partnericama, no opet zadržava reputaciju „dobrog židovskog dečka“:

– Pokušavam biti dobra osoba, ali zbog posla kojim se bavim neki misle da sam Sotona.

STRANICE TABLOIDA Deen je osvojio kad je objavljena snimka njegovog seksa sa zvijezdom *reality showa* Teen Mom Farrah Abraham. Čim je snimka „procurila“, počele su svađe u žutom tisku, a Deen je cijelo vrijeme tvrdio da je „spontanost“ snimke namještena:

– Zvali su me i pitali hoću li snimiti seks s Farrah. Rekli su da će izvesti kao da hodamo, a onda će snimka procuriti i svuda će se pričati o njoj. To mi je sve bilo malo sjeban o odbio sam. No, obećali su da neće biti priče po medijima. Rekao sam im da ću sve ispričati ako me netko pita za snimak. Nisam želio lagati, a pristao sam kad su mi rekli da će se pobrinuti da me mediji ne gnjave. I tako smo snimili film, ali dok smo izlazili iz sobe neki nas je *paparazzo* fotografirao. Sljedećeg dana zvali su me s televizije pitajući me hodam li s Farrah Abraham. Rekao sam „ne“.

– Pa što ste onda radili u hotelu?

– Snimali pornič?

I tada je počela drama...

Farrah je počela javno pričati kako

Deen ima mali penis, no on tvrdi da je ona bila odlična na snimanju:

– Okej, zbunila se nekoliko puta ne znajući kako se ševiti pred kamerama, ali to joj je bio prvi pornič pa je to razumljivo. Što se tiče primjedbe zbog malog penisa, poštujem njezino pravo na vlastito mišljenje. Ako misli da imam mali penis, to je u redu, ne smeta mi. Nisam uvrijeđen time, niti se kanim u javnosti pokazivati zbog natjecanja.

Deen očito više neće raditi takve eksperimente, a kaže i da među velikim ženskim zvijezdama nema neke s kojom bi se bez razmišljanja upustio u seks.

– Mnogo toga ovisi o njezinoj osobnosti. Recimo, Halle Berry ili Charlize Theron su nedvojbeno prekrasne. Ja ih osobno ne poznajem, no po svemu što znam o njima obične su kučke... Ako postoji netko o kome sanjam kao seksualnoj partnerici, onda je to jedna cura s kojom sam hodao u srednjoj školi, koja je doista bila sjajna i prekrasna. Nije u porno biznisu, ali bih volio pošečiti se s njom. Kao klinci smo se pipali, nekoliko puta sam je dirao i prstom, ali se nismo seksali.

Dok mu se ne ostvari ta dječaka želja, Deen je uspio snimiti i jedan „obični“ film – „The Canyons“ po romanu Breta Eastona Ellisa i u režiji Paula Schradera, u kojem mu je partnerica bila loša cura svjetskog jet-seta Lindsay Lohan. Naravno, ni u tom filmu nije mogao pobjeći daleko od svoje reputacije, pa se od djela koje je malo čim drugim pobudilo pažnju, najviše spominje scena orgije Deena i Lohan, ali i tabloidna nagađanja o njihovoj vezi.

– Ma nije to bila prava orgija, nikakav se seks nije dogodio, ni blizu onome u porničima. Svi smo bili goli, ali je sve bila pantomima. Postoje dvije seksi scene u filmu, i obje su u funkciji priče, pokazujući dinamiku moći među likovima. Ne želim govoriti o Lindsay, jer to obično izazove

JAMES DEEN
POJAVIO SE U
RAVNO 1405
FILMOVA KAO
GLUMAC, A SAM IH
JE REŽIRAO 11

negativne posljedice i priča se izokrene. Sve što sam dosad govorio o radu s njom je bilo vađeno iz konteksta, i izokrenuto u nešto negativno i ružno. Dok je trajalo snimanje s Lindsay, iz prve sam ruke naučio kako tabloidi znaju izokrenuti neku priču. Dobili su naše fotografije kako izlazimo iz bara držeći se za ruke i kako ulazimo u njezin automobil. TMZ (poznati tračerski portal – op. prev.) je zavrištao „Što se događa? Jesu li oni zajedno?“

Pa mi smo samo glumili par u filmu, družili smo se prije snimanja i upoznavali se. Kad smo zajedno izašli iz bara, ona je bila pijana, pa sam je odveo kući jer sam bio trijezan, a ona ima loša iskustva s alkoholom u prošlosti. I to je cijela priča...

Čak i tradicionalno konzervativne američke mreže krenule su pričati o njemu, ABC je u emisiji Nightline 2012. emitirao prilog „Porno momak iz susjedstva“

- 1 Višebojni tkani talijanski remen od navoštenog pamuka s niklanom kopčom. **Torino Leather Company**, 100 dolara.
- 2 Talijanski remen od pluta i pamuka s krajevima od teleće kože. **Torino Leather Company**, 85 dolara.
- 3 Sivi tkani pojas s nehrđajućom kopčom. **Burton**, 40 dolara.
- 4 Klasični pleteni pojas od crne i bež kože. **Cole Haan**, 80 dolara.
- 5 Tkani Castaway maslinastozeleni pojas od rastezljivog pamuka. **Tommy Bahama**, 90 dolara.
- 6 Rukom tkani višebojni kožni remen s niklanom kopčom. **Trafalgar**, 65 dolara.
- 7 Mornarsko plavi pojas sa čvorovima s matiranom niklanom kopčom. **Nautica**, 40 dolara.

SNIMIO JOSEPH SHIN

Pletenice koje stil znače

NEKA VAŠE HLAČE OSTANU NA MJESTU S MODERNIM, KVALITETNO ISTKANIM I ISPLETENIM REMENIMA

VJEČNO PITANJE „smeđi ili crni remen?” poništeno je činjenicom da danas možete imati obje boje odjednom, zahvaljujući novom trendu pletenih i tkanih pojava. Jeans i druge vrste *casual* hlača dominiraju današnjim radnim mjestima, pa pleteni pojas može biti korišten na isti način kao kravate kojima se pokušava pokazati položaj onoga koji je nosi: možete uzeti vojnički zeleni za suptilno agresivni izgled, modri za sklonije športskoj odjeći ili pleteni kožni remen koji pokazuje da ste u stanju miješati poslovni izgled s kožom. Zakopčajte se i krenite na stilsku vožnju.

Alat za pravog muškarca

POVEDITE KUTIJU ZA ALAT KORAK DALJE OD ODVIJACA I ČEKIČA

1 Sjec, sjec

Vatrogasna borbena sjekira iz **Lanskyja** (87 dolara, lansky.com) uključuje čeličnu glavu, polugu i dršku izoliranu da izdrži strujni udar do 10 tisuća volti.

2 Arsenal u dršci

Drška od crvenog hrasta i čelično tijelo sjekire **Mo-Tools Wood Inlay** (50 dolara, brookandhunter.com) skriva u sebi noževе, pincete, rezače žice i još štošta.

3 Sigurno od sudara

Vaš automobil upravo je sletio u more. Srećom, **Leathermanov Z-Rex** (26 dolara, leatherman.com) raspolaže sjekačem sigurnosnog pojasa i čekićem za razbijanje stakla.

4 Oštrica britve

Irwinov FK250 (16 dolara, irwin.com) ima oštricu koja se može "zaključati", odvijač od 2,5 cm i ugrađeni alat za ogoljavanje žice.

5 Velika riba

Kompaktni **Guppie tvrtke CRKT** (40 dolara, crkt.com) sadrži ključ od 1,5 cm, čeličnu oštricu, LED svjetiljku, kopču za držanje novca i otvarač za boce.

6 Jako kao ralje

Konkavna klijesta u kombinaciji sa zubima na **VamPliers** (35 dolara, vampiretools.com) uspjeh će otvoriti i zahrđale vijke.

7 12 žigosanih

„Naoružan“ sa čak 12 komponenti u rasponu od oštrice to odvijača, **Gerberov MP1** (115 dolara, gerbergear.com) može napraviti doista sve.

piše
**Ivan
Blažičko**

Boa sorte, Niko

S Nikom Kovačem, prvi put na hrvatsku klupu sjeda stranac. Putovnica je, naravno, u redu, domaća, ali mentalni sklop je sasvim drugačiji.

Brže no što smo to očekivali, mnogo brže no što je, zasigurno, očekivao i on sam, okončana je izbornička era Igora Štimca na klupi hrvatske nogometne reprezentacije. Nakon velikih 16 bodova iz prvih utakmica, nule u Bruxellesu i pobjede protiv Srbije u Zagrebu, činilo se da je nedodirljiv. Već su se pripremali aranžmani za Brazil, maštalo se o Copacabani, o putovanju života uz repku koja će i u najnogometnijoj zemlji svijeta igrati važnu ulogu.

Ostavio sam pisani trag na jednom nogometnom portalu uoči početka kvalifikacija, procjenjujući da će na SP ona reprezentacija koja s britanskog otoka donese svih šest bodova. Računao sam da će u trokutu Hrvatska, Belgija, Srbija, biti različitih ishoda, ali da su prave nagazne mine Škotska i Wales. Ispalo je da su Belgijanci na Otoku osvojili šest, Srbi četiri boda, a Štimčeva selekcija je jedva dobila Wales i izgubila od Škotske...

Dovoljno sam puta radio s Igorom, da mogu reći kako je nesporno njegovo analitičko znanje. On odlično uočava sve što se događa na terenu, pravodobno upozorava na mjesta na kojima nastaju problemi, kao komentator nudi i viđenje rješenja. Nažalost, sve to, očito, nije bilo dovoljno da mu donese uspjeh na izborničkoj dužnosti. Previše je toga pošlo po zlu, od nespretne i nepotrebne ignorancije medija i pokušaja selektivne, fejsbuk komunikacije, preko hipoteke odnosa sa Šukerom i Mamićem koja se nasilno medijski nameće kao silno važna, iako je, zapravo, nebitna, do početničkih pogrešaka pojedinih igrača koje su rezultirale tužnim porazima od Belgije i Škotske.

STJEPAN BALOG DOSEGNUO JE VRHUNAC svoje sjajne, a tako zločesto omalovažavane reporterske karijere, kada je u Glasgowu upitao Štimca, što bi kao komentator rekao Štimcu izborniku. Nakon kratke obrambene floskule, Štimac je Balogu pred kamerom najavio podnošenje ostavke. I tu se, kako se to u nas često kaže, malo zajebo. Hrvatska nije ispala, još možemo do Brazila kroz dodatne kvalifikacije, ali za Igora više nije bilo strpljenja. Njegovi ratovi protiv svih i svakoga dozlogrdili su nogometnoj javnosti i Davoru Šukeru. Koji, ako je netko i mislio da će biti predsjednik-maneken, sve više pokazuje lice čovjeka sposobnog za važne i velike odluke.

Igor Štimac želio je provesti revolucionarne promjene. Njegova ambicija sezala je mnogo dalje od samog plasmana u Brazil. Sredstvo za ostvarenje cilja vidio je u uspostavljanju potpune osobne kontrole, u ljuljanju reprezentativnog broda u kojem više nije bilo sigurnih putnika. Šarao je, mijenjao mornare i uloge, pa su se negdje, u plovidbi, pobrkale dužnosti. Više se nije znalo tko drži kormilo, a tko baca cimu i brod nam se nasukao.

U dramatičnoj noći u kojoj se čekao zakašnjeli zrakoplov u glasgovskoj zračnoj luci, užario se mobitel Nike

Kovača. Iz više izvora doznajem da je rekao – ne. Želio je završiti posao s U-21 reprezentacijom i, kako je rekao u krugu prijatelja, naučiti hodati prije no što će potrčati. Međutim, pred zoru je ipak prihvatio preuzeti braceru i započeti težak proces odsukavanja. Nad glavom mu se odmah nadvio ostri mač ždrijeba dodatnih kvalifikacija i, zaista, trebalo je imati muda da se prihvati posao u kojem, za prvu ruku, možda trebaš, s raštimanom vojskom, pobijediti Francusku ili Švedsku. Pustimo priče koje su osvanule već sljedeći dan tipa „ako izvuče takve protivnike, Niko neće ni za što biti kriv – em' se znamo." Naravno da bi bio kriv i naravno da bi plaćao još dugo sve tude pogreške...

Ždrijeb nam je u dodatnim kvalifikacijama dodijelio Island. Mali, uski preostali krug novinara i medija koji se još uvijek, začudo, bave nogometom, procjenjuje ždrijeb objektivno i, sigurno je da bolje nije moglo. Ostali medijski mlatimudani od svega prave sprdačinu, jedni od Islanda, a drugi, mnogo zanimljiviji, izruguju se našoj reprezentaciji.

Bolje nije moglo ne znači istodobno i lako i tu na scenu stupa Niko Kovač. U manje od mjesec dana mora posložiti, prije svega, hijerarhiju i odnose, a u četiri dana sredinom studenog, na hladnom Islandu i u Maksimiru, vratiti vjeru u naš nogomet i odvesti nas na plaže s početka priče.

S NIKOM KOVAČEM, PRVI PUT na hrvatsku klupu sjeda stranac. Putovnica je, naravno, u redu, domaća, ali mentalni sklop je sasvim drugačiji. Niko je rođen u Berlinu (i brat Robert također – samo da zatitram idiote kojima je slavna izjava glavni motiv za Nikinu diskvalifikaciju), a nogometno i ljudski je odrastao u Bundesligi, u sustavu u kojem vrijede neke druge vrijednosti, u kojima disciplina i rad znače mnogo više od frajerštine, vica ili trika.

I kao reprezentativac, dugo je tražio priznanje u zemlji u kojoj igrače-radnike uglavnom preziremo i njihove poteze komentiramo – „pa to bi i ja bolje odigral, samo kaj nemrem toliko trčati". Dvanaest godina ponosno je nosio dres reprezentacije i gurao glavu gdje drugi izmiču kopačke, i tek je na kraju karijere zaslužio navijačku nagradu za sve pretrčane kilometre i sav proliveni znoj. Upravo zbog svega spomenutog, vjerujem da je baš Niko pravi čovjek za posao koji slijedi.

Zrnce sreće zakotrljalo se s kuglicama u ždrijebu, vrlo brzo doznat ćemo je li Niko Kovač uspio u misiji vraćanja osmijeha na naša lica i ponosa u naša srca. Do tada, sanjajte, recimo Fortalezzi, kilometarske plaže i drugu utakmicu u skupini A: nakon što smo u prvoj tekmi naprašili Australiju, igramo u spektaklu protiv domaćina, Brazila, a onda nas čeka još Kostarika i evo nas u drugom krugu. Barem su snovi besplatni...

Boa sorte, Niko. Da, puno sreće...

MADAGASKAR

Nosači novog doba

U istraživanju smo izoliranog i nedostupnog dijela Madagaskara. Cesta nema, a moramo preko džungle, strmih brda i malaričnih močvara prenijeti 300 kilograma opreme i hrane...

Z

piše
Goran Šafarek

Uz edukativni, znanstveni i stručni rad u Hrvatskoj, biolog **Goran Šafarek** bio je sudionik nekoliko znanstvenih ekspedicija u Aziji, Africi i Latinskoj Americi. Glavni ciljevi istraživanja posljednjih nekoliko ekspedicija bili su rasprostranjenost, filogeografija i evolucija gmazova i vodozemaca tropskih područja. Surađivao je s lokalnim znanstvenicima i Sveučilištem u Braunschweigu (Njemačka). Prilikom tih istraživanja otkriveno je i desetak vrsta vodozemaca i gmazova.

a terenski rad u modernom istraživanju potrebno je mnogo sofisticirane opreme. Vođeni satelitom znanstvenici će doći do najskrovitijih dijelova kugle zemaljske milimetarskom preciznošću; podmornice, motorni zmajevi i ostala prijevozna sredstva proći će duboka mora, brda i doline... Na terenu, iz ruksaka se vade spektrometri, mali DNK laboratoriji i ostala moderna dostignuća znanstvene tehnologije. Zato „romantični“ prizori iz filmova o Tarzanu i iz sličnih holivudskih hitova nikako više ne idu u tu sliku. Sjećate se tih scena: nekoliko besprijeekorno obučenih bijelaca vodi kolonu, a iza njih konvoj crnih nosača. Poneki nespretni nosač strovalio bi se niz liticu, ali to ne bi obeshrabrilo hrabre, jake (i zgodne) američke istraživače... No, je li u ovo naše digitalno doba gotova priča o nosačima? Dobro, nosači danas ne padaju samo tako niz liticu, ali su i dandanas itekako prisutni.

U istraživanju smo izoliranog i nedostupnog dijela Madagaskara. Cesta nema, a moramo preko džungle, strmih brda i malaričnih močvara prenijeti 300 kilograma opreme i hrane. Tu mogu pomoći samo ljudska leđa. Konji i ostala marva nažalost su nepoznati na ovom otoku. Odlazimo u neko selo, raširimo glas i samo čekamo nezapslene da stignu. Pa se onda još i cjenkamo oko plaće... Dogovorimo polazak, spremimo se, pa nakon dosta truda i tri dana zakašnjenja, napokon krećemo. Mi i 15 nosača. Zna se dogoditi da ih je i 100, sve ovisi o tomu koliko toga treba prenijeti.

Za razliku od holivudskih zvijezda, nismo na čelu. Kolonu predvodi vodič čiji su se šikundjedovi smucali po ovim vrltima i znanje prenijeli genima u potomstvo. Mi im samo gledamo leđa i nastojimo ih pratiti. Nema tu redatelja da pravi red i disciplinu u velikoj družini.

Kolona se često razvuče na cijeli kilometar, odjednom ne znaš gdje je skupljeni terenski spektroskop!

Ne baš niz litice, ali sa staze se u crveno blato skližu moji kolege. Da, mi s *high tech* ruksakom, u novim gozericama, hlačama od sintetičkih materijala koje se brzo suše te ostalim modernim krpicama; oni s plastičnim sandalama za plažu i dronjcima od hlača i majica, vreću riže od 50 kg nose na ramenima te skaču s time kao jeleni preko potoka i stijena.

Kada nas konačno dovedu do lokacije, što onda? Dvojba je: držati ih tu pet dana (za što trebaš pet dodatnih šatora i još stotinjak kila riže) ili ih jednostavno otpustiti i reći im da se vrate za tjedan dana. A što ako ne dođu? Ili ako ih dođe premalo, a ti ne možeš mrdnuti sa svom tom hrpom opreme?

Na svakoj ekspediciji i te kako je važno misliti o hrani. Treba je nabaviti dovoljno uoči pokreta; ne može se pouzdano računati na eventualnu kupovinu u nekom selu, Bogu iza leđa, daleko od ceste. I čak da je i imaju, ne možeš je od njih kupiti za novce jer oni ne znaju što bi s tim papirićima s neakvim brojkama i nepoznatim likovima... Nosači iskolae oči kad im kažeš da za put trebaš 200 kg riže, dok oni u malenoj kućici od blata i pletera za sebe imaju svega koju kilu (riža ondje zrije cijele godine i bere se svako malo, to se lijepo vidi po žutozelenom mozaiku rižinih polja).

I najbolje zamišljene ekspedicije nerijetko propadnu. Primjerice, američki znanstvenici na Madagaskaru, krenuli su s 80 nosača u nenaseljeno područje, no nenadano su zapeli u poplavi. Nisu mogli ni naprijed ni natrag puna tri dana, i za to vrijeme pojeli su sve zalihe hrane. Zamislite samo koliko riže može pojesti 80 usta, pogotovo kad nema mesa, uz jedva malo zelenjave. Posao je tako bio gotov prije nego što je počeo, a trebalo je to biti vrlo važno istraživanje.

Stoga, kad na televiziji spazim neki film iz tridesetih godina o istraživačima Afrike, ni slučajno ne okrećem na drugi kanal. Nikad se ne zna – možda naučim neke stare provjerene lekcije koje će mi zatrebati na nekoj budućoj znanstvenoj ekspediciji...

> Imam vrlo ozbiljan problem. Dugo godina sam sa svojim današnjim mužem i odavno smo obećali da među nama neće biti laži, bez obzira o čemu se radi. Uvijek je bio potpuno iskren i otvoreno govorio o svemu. S obzirom da je uglavnom u inozemstvu, stalno me pita vidam li ljude koji me zanimaju, možda i seksualno. Uvijek sam mu govorila „ne”. Rekla sam mu da maštam o seksu s drugim ženama, i nije imao problema s tim. No, kad smo jednom imali seks preko interneta pitao me maštam li i o seksu s drugim muškarcima. Prvo sam odgovorila niječno, no kako je bio uporan, na koncu sam mu ispričala sve o mojim maštarijama.

Rekla sam mu da zamišljam kako dominiram nad drugim muškarcima i ženama, govoreći im što želim da mi rade, i onda me moraju slušati. Odjednom, jako se uznemirio. Naziva me različitim imenima, optužuje da sam ga prevarila i izdala njegovo povjerenje. Misli da su se neke od tih maštarija i ostvarila s ljudima za koje sam mu rekla da o njima maštam, da sam mu lagala. Čak želi prekinuti našu vezu jer kaže da mi više ne vjeruje, pogotovo zato što smo tako daleko. Siguran je da sam promiskuitetna i u mašti i u zbilji. Ne želi više seks sa mnom preko Skypea. Što da radim?

B.T., Zagreb

Tvoj muž misli da ti imaš psiholoških problema, no mislimo da su stvari zapravo obrnute. Ti si u vrlo dobroj psihološkoj formi, on je taj koji ima problema, možda je čak i prikriveni nasilnik prema ženama. Možda bi trebala razmisliti kako da se oslobodiš nekoga tko te tako maltretira. Imati bogatu seksualnu maštu je normalno kod žena, a po mnogim istraživanjima to im samo pomaže u spolnim odnosima s partnerima. S obzirom da si fizički udaljena od muža, normalno je što si obogatila svoj svijet mašte, on je zamjena za neispunjene potrebe.

Ono što nije normalno je muž koji za vrijeme seksa – kakav god bio – pita ženu o njezinim fantazijama, a onda je optužuje zbog toga. To govori da je nesiguran i nasilan, ima potrebu za kontrolom i želi da samo njegove želje budu ispunjene. Čak ni u braku, on nema prava miješati se u tvoje privatne misli; ni tvoja majka ne može te natjerati da joj kažeš sve što ti se vrzma po glavi. Te su misli

> Moja supruga je sjajna u krevetu, ali ne voli upaljena svjetla tijekom seksa. Naša spavaća soba tada je potpuno zamračena zbog čega imam problema ostati popaljen. Je li to normalno? Što da radim?

B.F., Kaštela

Muškarcima je jedna od najčešćih fantazija zamišljanje kako neka žena izgleda gola. Ugasiti svjetla kad napokon imamo голу ženu u svojoj blizini zločin je protiv naše prirode. Nastavi joj govoriti kako je prekrasna nadajući se da će popustiti, ali pokušaj predložiti praktični kompromis. Na noćni ormarić stavi upaljenu lampu za čitanje, slabiju žarulju u susjednoj prostoriji ili u udaljenom kutu sobe. Možda nikad nećeš dočekati seks u podne, ali kad tvoja žena vidi tvoju reakciju na njezinu golotinju, možda je pogodi prosvjetljenje. Ako i dalje bude inzistirala na potpunom mraku, pokušaj se poigrati: priguši svjetla, stavi joj povez preko očiju i neka pogoda što će biti sljedeće.

tvoje i samo tvoje. Kad ti prijete da će te ostaviti, on je u zabludi da će to biti korisno za njega. To može više tebi koristiti.

> Moja supruga i ja smo kupili dildo na napuhivanje koji naraste kad se pritisne pumpica. Užitak koji joj pričinjava svako

pumpanje je predивно gledati. Nažalost, vagina joj je postala opuštena. Prekinuli smo koristiti našu igračku da bismo joj dali vremena da se vrati u „normalu”, ali nije pomoglo. Počela je spominjati i vaginalnu operaciju. Postoji li tako nešto? Ako da, koliki je rizik, a kolika korist od nje?

P.J., Zagreb

Bez obzira što tvoja supruga misli da joj se vagina „opustila”, to nema nikakve veze s igračkom. Vagina nije rupa, nego mišić koji obujmi sve što tamo uđe. Porođaj i atrofija koja dolazi s godinama može dovesti do toga da taj mišić oslabi, ali puno sigurnije, lakše i ekonomičnije rješenje od svake operacije je jednostavno stiskanje. Dobro si čuo – tvoja bi žena odmah trebala početi s vježbama koje se zovu Kegel, koje se sastoje ni od čega više nego od stezanja mišića kojim inače prekida mokrenje. Kod muškaraca taj mišić kontrolira snagu i smjer erekcije. Dok smo pisali ovaj odgovor, napravili smo 372 stezanja. Vrijeme je za tuširanje.

> Gotovo svake noći budim se s erekcijom. Nakon što odem spavati i potom se probudim nekoliko sati kasnije, još je tu. Čuo sam i čitao o opasnostima od dugotrajne, višesatne erekcije. Je li ovo loše?

L.T., Mostar

Ne brini, to nije ista erekcija. Za vrijeme dubokog sna, muškarac ima erekciju otprilike svakih 90 minuta, bez obzira na to o čemu sanja. Znanstvenici ne znaju zašto se to događa, možda je sve skupa samo „kontrola rada sustava”.

> Slutim kakav bi mogao biti vaš odgovor, ali moram iznijeti svoje dvojbe. Zaljubio sam se u svoju curu prije tri mjeseca, i svima koje poznajem rekao sam sretnu vijest. Vrlo često sam kao odgovor od prijatelja i poznanika čuo priče o tome kako su se ševili s njom. To se dogodilo već najmanje 7-8 puta! Smeta mi što je tako često širila noge, pogotovo što znam neke od tih tipova. Kako da nastavim hodati s njom?

A.V., Zagreb

Što da napraviš? Baš ništa. Ako je i točno to što si čuo, ona je žena koja voli seks, ali to ne znači da je bila nevjerna. Pretpostavljam da je voliš i poštuješ, pa se ne obaziri na to što drugi govore.

Gaming | **Little Green Men**

Mali zeleni Hrvati

Na zagrebačkom Jarunu prostorije su **Little Green Men Gamesa**. Trojica braće Mihoković, Mario, Tomislav i Danijel te Hrvoje Kelemenić i misteriozni Željko upravo su u fazi nadogradnje drugog nastavka njihove igre **Starpoin Gemini**

piše **Ronald Radojević**

TIA CAMIRE, SEKSI
ZAPOVJEDNICA FRAKCIJE
SANCTUARY U IGRI
STARPOINT GEMINI 2,
RAZGOLITILA SE SAMO
ZA ČITATELJE PLAYBOYA

B

io je to jedan od onih dana kada su se na radiju mogle čuti samo pjesme tipa „Ustani bane“ i drugi hitovi renomiranih estradnjaka kao što su Đuka Čaić, Sanja Trumbić i ostalo društvo novokomponirane hrvatske glazbene baštine, koje osim što je ispuštalo iznimno nezanimljive zvukove, ni oku baš nije bilo ugodno. Na televiziji se širila psihoza rata koji samo što nije počeo, a ratni filmovi tipa „Rambo“ na koje smo se svi ložili sve dok rat nije počeo i na našem otoku, djelovali su mi tako strano i odbojno da sam dobar dio svoje VHS kolekcije presnimio glazbenim spotovima plus nekim drugim filmovima za malo starije uzraste.

Klinac poput mene, koji nikad nije bio nešto lud za športom, a kojeg su pomalo počeli zanimati glazba i curice, jednostavno nije imao što za raditi. Glazbu kakvu sam ja volio nije baš bilo lako nabaviti, radio nas je uz pokojeg Stublića i Štulića, uglavnom terorizirao neobudnicama, a curice me nisu fermale ni pet posto.

Onda se jednog dana zbila prekretnica. Dvoje pametnih mladih ljudi, moja sestrična i njezin muž, odlučili su zapaliti iz zemlje u kojoj je tinjao rat i potražiti sreću u dalekoj Americi. Meni su ostavili čudo tehnike – PC 286. Sjećam se tog sunčanog popodneva, kada sam sa starim otišao po prljavu bijelu kutiju, pripadajući monitor i tipkovnicu, te kockastog miša. Kompjuter je ubrzo postao moja glavna zanimacija, bijeg od stvarnosti, prozor u jedan sasvim drugi svijet, koji sam upravo ja mogao kreirati.

Prva apsolutna navlakuša bio je *Leisure Suit Larry in the Land of the Lounge Lizards*, genijalna avantura u kojoj Larry, više-manje bezuspješno, pokušava bariti komade, a susreće se s raznim preprekama, kao što su pijanci, policajci i gangsteri. Nevjerojatno ali istinito, satima sam buljio u kockastu grafiku svog crno bijelog monitora, te pijuckajući Cedevitu,

krao Bogu dane i hvatao komade na ekranu, kad već to nisam mogao u stvarnom životu.

Vještina u svim raspoloživim igrama rapidno je rasla, a proporcionalno istoj padale su moje ocjene. Ovisnost je uzela maha, pa je stari stavio tu čudnu spravu pod ključ. Zapravo, počeo je zaključavati računalo ključem na prednjem dijelu konzole, a ja bih ga otključavao šestarom. Onda me mudri inženjer strojarstva skužio, jer je računalo svaki put kada bi došao doma s posla bilo toplo, pa mi je jednostavno konfiscirao kabel za monitor i tu je privremeno završila moja gejmerska karijera. Sve dok nisam nabavio novi kabel, ali to je druga priča.

Danas nemam vremena za igrice, makar buljim u ekran na poslu više nego što je moj stari ikada mogao predvidjeti prije dvadesetak godina. No to nije razlog da ne napišem priču o nekoliko tipova koji su složili svoju igru. I gle čuda, još od toga i žive.

Profesor povijesti, **Mario Miho-ković**, dočeka me ispred zgrade na Jarunu i uveo me u službene prostore **Little Green Men Gamesa**, u stan svojih roditelja koji su odselili na selo i prepustili prostor trojici svojih sinova, Mariju, **Tomislavu** i **Danijelu** te **Hrvoju Kelemeniću** i misterioznom **Željku** koji nije htio da mu se spominje prezime. S obzirom na to da smo u Hrvatskoj, prvo sam čuo malo kuknjave, pokoji ironičnu opa-

STARPOINT GEMINI 2

NAPRAVILA SU BRAĆA IZ LGM-A NA VLASTITOM GRAFIČKOM POGONU, DIZAJNIRANOM DA PODRŽAVA I ISKORIŠTAVA SVE GRAFIČKE MOGUĆNOSTI NAJMODERNIJIH GRAFIČKIH I PROCESORSKIH ČIPOVA

Glavno tržište naših malih zelenih ljudi primarno je Amerika, sekundarno Njemačka, a u Hrvatskoj su prodali jedan jedini primjerak!?

BRAĆA MIHOKOVIĆ TVRTKU VODE IZ STANA SVOJIH RODITELJA KOJI SU ODSELI NA SELO I PREPUSTILI PROSTOR TROJICI SVOJIH SINOVA. SLIJEVA: MARIO, TOMISLAV I DANIJELO

sku na našeg voljenog aktualnog mini-stra financija, no ubrzo sam shvatio da dečki ipak znatno više rade nego što se žale.

Upravo su u fazi nadogradnje drugog nastavka njihove igre **Starpoint Gemini**, koja je u *alpha* fazi na *Early Accessu*. Ako niste gejmer, ništa vam nije jasno, zar ne? Nije ni meni bilo. Dakle, vjerovali ili ne, današnje igre se po svijetu sve manje prodaju na DVD medijima, a sve češće ih možete skinuti s interneta. Naravno, kada iste i platite. Alpha faza igre znači da je ona dostupna za *online* kupovinu po sniženoj cijeni, ali da svi nivoi i sve mogućnosti igre nisu još dostupne, to jest da su u fazi izrade. Svaki petnaestak dana, proizvođač igre je nadopunjava, a korisnik može te nadopune preuzeti preko interneta, kako je zapravo preuzeo i samu igru.

Prvi nastavak *Starpoint Gemini*a prodan je u 40.000 primjeraka, što nikako nije mali broj. Igra je nastala tako da su dečki prvo krenuli u preradu već postojećih igara, koristeći besplatni softver, a onda im je palo na pamet da naprave svoju igru. Iako skromnih grafičkih mogućnosti, *Starpoint Gemini* ubrzo je postala zamijećena u svijetu gejmera. Glavno tržište naših malih zelenih ljudi je primarno Amerika, sekundarno Njemačka, a u Hrvatskoj su prodali jedan jedini primjerak!?

Dečki kažu da su u hardver i softver utukli solidnih 300 tisuća kuna, te da su im svi programi legalni, što je pohvalno u ova ilegalna vremena

Starpoint Gemini je svemirski RPG. I dalje vam nije jasno? RPG (*role play game*) je tip igre u kojoj je generiran cijeli jedan, takozvani *sandbox* svijet. Igrač ima misiju, no može igrati igru a da uopće ne izvršava misiju, već jednostavno izgradi svoj identitet u igri i „živi“ u tom virtualnom svijetu.

Igra se pokreće putem *online* portala gdje ste je i kupili, te je učitavanje igre nemoguće ako igrači nisu logirani na serveru. Na perfidni način ovako se *online* distributer gotovo 100% osigurao od piratiziranja proizvoda. U ovakvom tipu igara, ograničenja za *alter ego* igrača su minimalna. Iako je uloga igrača biti kapetan svemirskog broda, na njemu je da odluči želi li biti ratnik, trgovac ili nešto treće. Postoji generalna radnja koja pokreće igru, no igrač je samo mali kodačić u njoj, a bit svega je da igrač bude uspješan u svojoj ulozi koju je odabrao u igri te da snosi posljedice za svoje postupke, kao u stvarnom životu.

Starpoint Gemini 2 je napravljen na grafičkom pogonu koji je osmišljen i proizveden u tvrtki *Little Green Men Games*, a dizajniran je tako da podržava i iskorištava sve najnaprednije grafičke mogućnosti najmodernijih grafičkih i procesorskih čipova. Dečki kažu da su u hardver i softver utukli solidnih 300 tisuća kuna, te da su im svi programi legalni, što je pohvalno u ova ilegalna vremena. Suradnja s nizozemskim **Icebergom**, ozbiljnom gejmerskom kućom i lansiranje igre na najvećoj svjetskoj digitalnoj platformi *Steamu*, potvrda je da naši mali zeleni ljudi znaju što rade.

No to ne znači da unatoč potencijalu, Hrvatska ima razumijevanja za industriju interaktivne zabave. Primjerice, za isplaćen postotak prodaje u Americi, zemlja hrabrih i slobodnih otme vam 30% istog. Onda na tu preostalu sumu u Hrvatskoj platite dodatnih 20% poreza i tad svoj zaradeni novac mirno možete spremati na račun svoje tvrtke. Grubo rečeno, gotovo pola zarade odlazi na poreze koje plaćate na proizvod koji zapravo izvozite. Budući da je roba virtualnog karaktera, naši zakoni još uvijek je baš i ne poznaju. Iako je svjetska industrija interaktivne zabave, prije nekoliko godina u zaradi prešla svjetsku filmsku industriju, kod nas još uvijek nema sluha za izvoznike virtualne robe. Premda, ako cijenu od tridesetak eura po prodanoj igri pomnožimo sa 40 tisuća prodanih primjeraka, dobivamo ne tako malu brojku od 9 milijuna kuna.

Naši mali zeleni očito znaju što rade i eklatantno su primjer ljudi koji su uz puno entuzijazma i malu pomoć bližnjih, ostvarili san mnogih: žive od svoga rada, a rade ono što vole i žive. Palac dakle gore za mlade male zelene Hrvate; nadam se da će ostvariti svoj san i iz ringa s najvećim igračima interaktivne zabave izaći kao pobjednici, ne bi li u svijetu bili poznati i po nečemu drugom osim po športu i prekrasnoj obali koja je na prodaju.

PRISCILLA CARIPAN

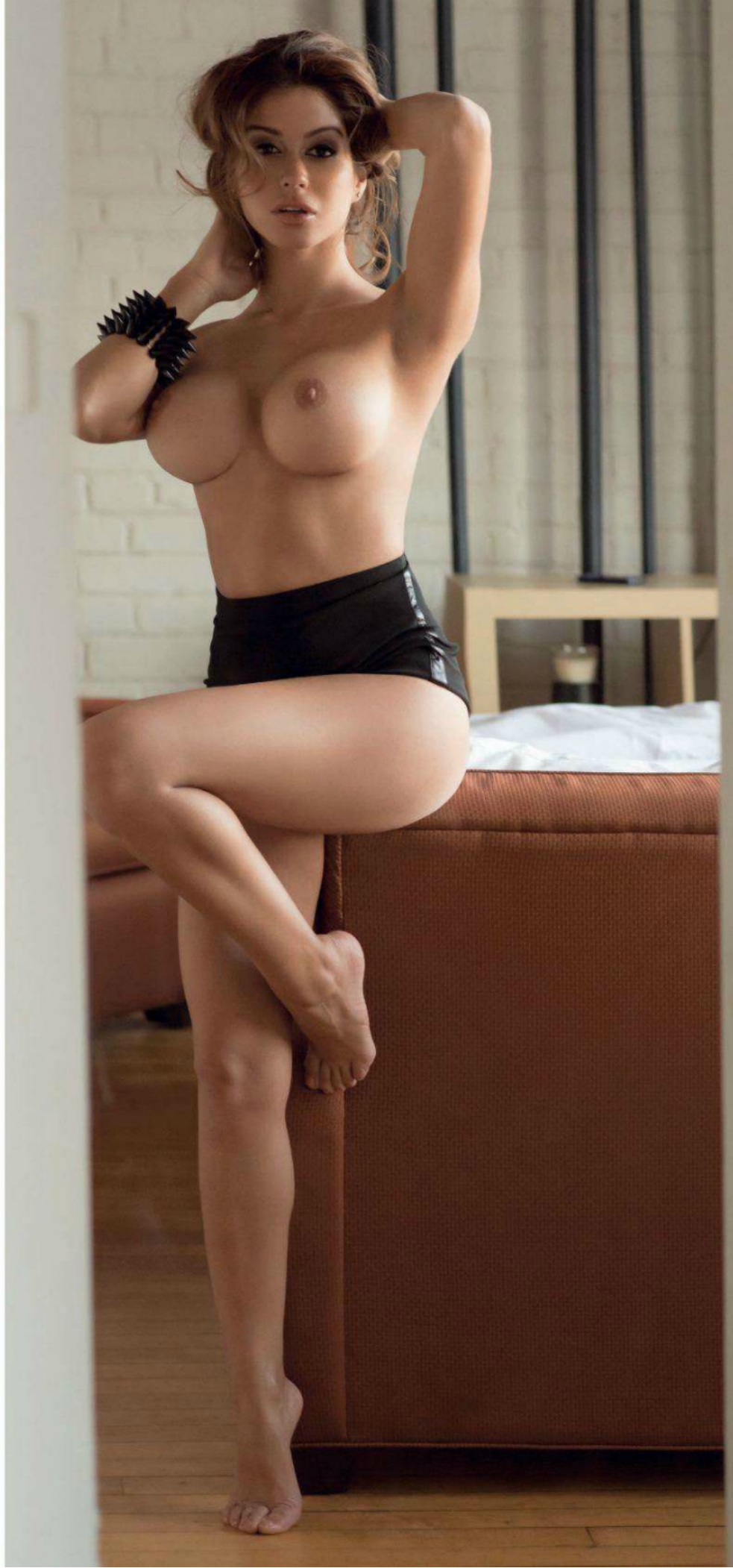
snimio **EIKONA** (EIKONAPHOTOGRAPHY.COM)

Čileanka po mami, po tati Kanadanka, ova seksi brineta još je kao djevojčica obožavala pozirati pred kamerama, na rođendanima i obiteljskim okupljanjima. Kad je ušla u pubertet podigla je ljestvicu i poželjela si snimanje za Playboy. Ne samo da se u konačnici našla pred objektivom slavnog Arnyja Freitaga, u Playboy Mansionu, već je upoznala i gazdu – Hughu Hefnera! Priscilla je završila novinarstvo i trenutno radi kao suvoditeljica na *The Fight Network* i snima priče o tome kako borički športovi utječu na pop-kulturu...

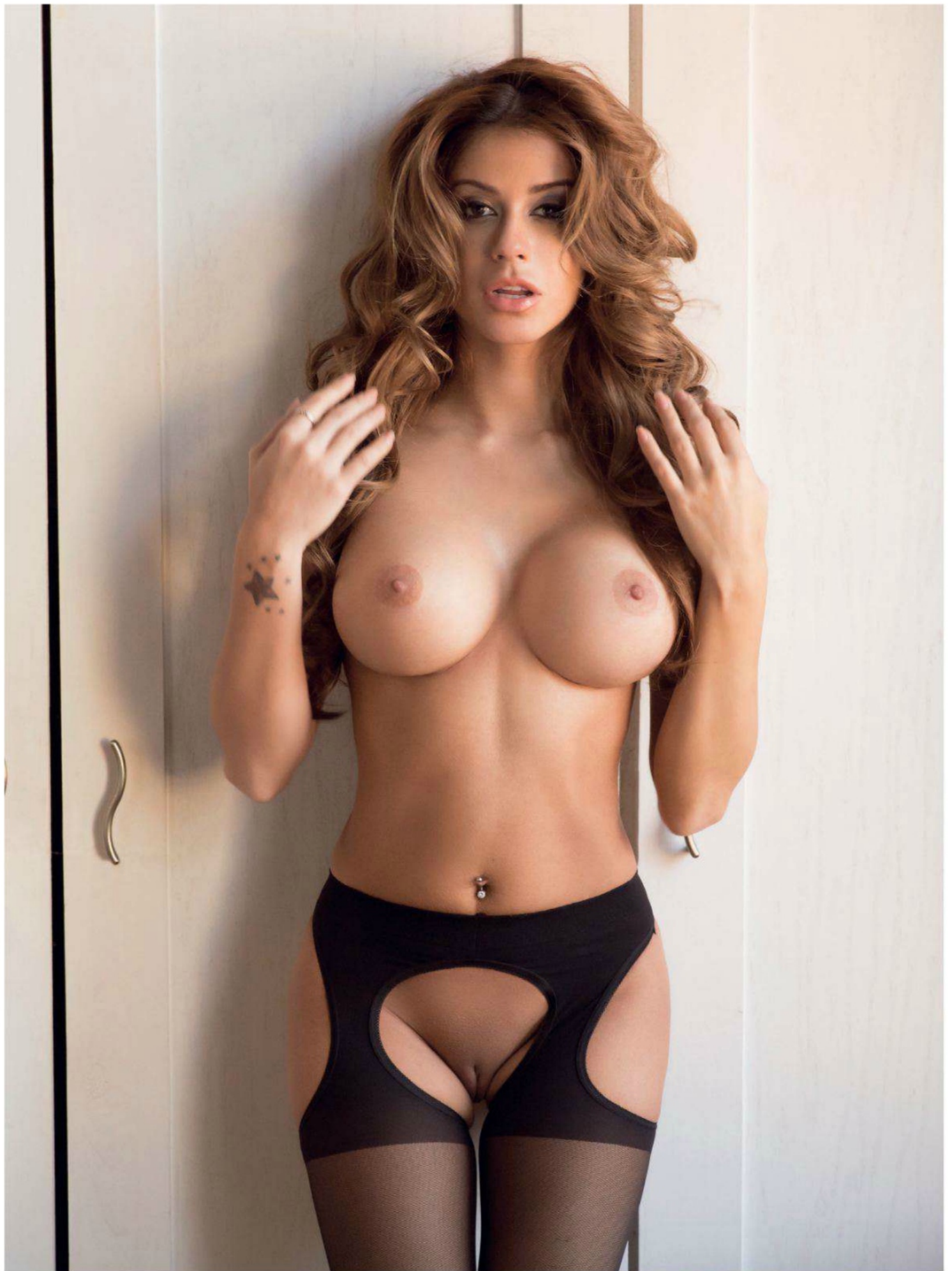

Budi moja sofa...

Furriesi, sniferi, crusheri, sneezeri ili *fornifili* – svi su oni predstavnici jedne sasvim nove generacije fetišista koji nikako nisu tek vrsta nekog efemernog trenda

A

piše
**Dario
Šarec**

ko ste pomislili da ste na YouTubeu već vidjeli sve, razmislite još jednom, duboko udahnite, a onda u pretraživaču ukucajte – „House of Gord office chair”. Ono što vas nakon toga čeka, u najmanju je ruku jedan pomalo morbidan video uradak koji se na prvi pogled doima potpuno benignim i prozaičnim – čovjek ulazi u ured, sjeda na stolac i kreće telefonirati.

Iako cijela stvar atmosferom i pozadinskom glazbom podsjeća na početak kakvog jezivog i produkcijski loše odradenog porno filma, ono što prvo upada u oči zapravo je stolac na kojem čovjek sjedi. Naime, umjesto običnog uredskog stolca, čovjek sjedi na pravoj pravcatoj ženi koja je „pretvorena” u stolac. Ruke i noge svezane su joj zajedno, obučena je u opravu od lateksa, a njenu „kompletnu opremu” čine i nasloni za ruke tako da što vjerodostojnije može odglumiti pravi uredski stolac.

Čovjek na kraju završava telefonski razgovor, ustaje i tapša ženu-stolac po stražnjici uz riječi: „Oh, zaboravio sam na tebe. Bojim se da ćeš ovdje morati biti još dva dana. Lijepo spavaj”.

Ovaj, za neke možda i uznemirujući video, djelo je Engleza **Jeffa Gorda**, glavnog glumca na snimci i tvorca jednog vrlo neobičnog fetiša – **fornifilije**. Fornifili su zapravo ljudi koje seksualno uzbuđuje pretvaranje partnera u komad namještaja. Za Jeffa je sve počelo, kako je naglasio u jednom intervjuu, kad je imao pet godina. Bio je na kazališnom nastupu u Leicesteru i zvijezda nastupa „opčinila” ga je svojom stražnjicom s koje nije mogao

SHUTTERSTOCK

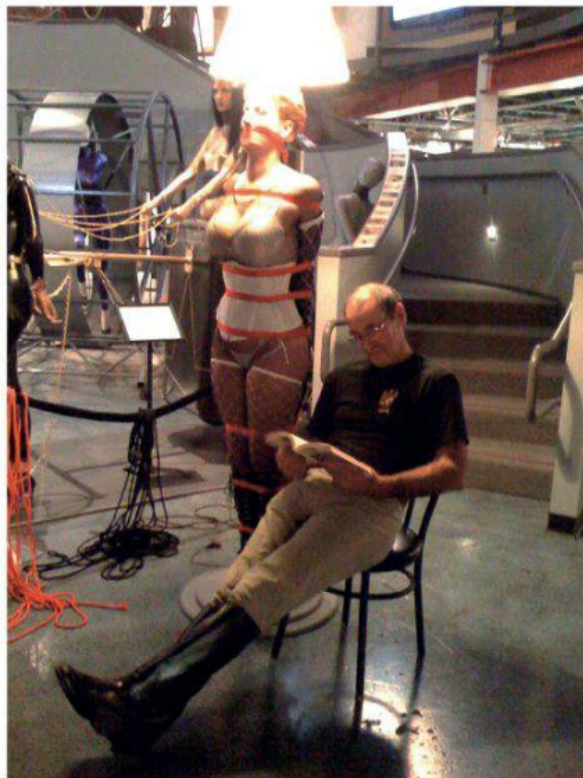
skinuti pogled. Struk joj je bio utegnut korzetom, a stražnjica naglašena uskim tajicama. No, Jeff je u jednom trenutku postao nervozan, pa čak i ljutit, jer se djevojka svako malo prednjim dijelom tijela okretala prema publici, pa tako njenu pozadinu nije mogao konstantno imati u vidokrugu.

– Sjećam se da sam tad pomislio: da je barem svezana pa da se ne može okretati – objašnjava „otac fornifilije” u tom intervjuu. Iako je jasno da se ovdje ne radi o nekoj prosječnoj, mnogi bi rekli možda i potpuno psihički zdravoj osobi, Jeff je odlučio svoj život posvetiti upravo fornifiliji.

Prije 18 godina kreirao je stranicu „House of Gord” koja je okupljala sve one zaljubljene u ultimativni *bondage* koji rezultira pretvaranjem partnera u naslonjač, stolac ili luster. Stranica je tijekom nekoliko godina okupila doista brojne sljedbenike, a danas je jedna od najpoznatijih među ljubiteljima ekstremnijeg seksualnog izričaja.

No, fornofilija je samo jedan u nizu fetiša koji svojom bizarnošću definitivno nadmašuju doba čipkastog donjeg rublja, samostojećih čarapa ili sado-mazo igrice s kožom i bičevima. *Furriesi*, *sniferi*, *crusher*, *sneezeri* ili *fornifili* – svi su oni predstavnici jedne sasvim nove generacije fetišista koji nikako nisu tek vrsta nekog efemernog trenda. Naprotiv, ova nova vrsta fetišizma u posljednje vrijeme, zahvaljujući internetskoj zastupljenosti, poprima sve više maha.

FETIŠ ILI PREDMET SLIJEPOG obožavanja, dio je ljudske kulture od samog njenog postojanja. Prvi fetiši bili su takozvani „božanski predmeti” ili živa bića za koje se vjerovalo da obožavanjem donose neko dobro. Danas su fetiši sasvim uobičajena pojava, a fetiš-

šisti stalni posjetioci trgovina namijenjenih upravo njihovim sklonostima.

O fetišima se danas ipak često ne govori u javnosti, jer ih se u najmanju ruku smatra čudnima, bolesnima, a u nekim slučajevima čak i kriminalnim djelima. Jasno, treba naznačiti granicu gdje fetiš prerasta svoje okvire, no s obzirom na pojavu sve ekstremnijih i bizarnijih fetiša, to je vrlo teško.

Sve veći broj internetskih zajednica počinje okupljati one koji imaju i

JEFF GORD,
ZAČETNIK
FORNOFILIJ,
FETIŠA U KOJEM
PARTNERI
PRETVARAJU
JEDNI DRUGE U
NAMJEŠTAJ, UMRO
JE PRIJE NEPUNIH
MJESEC DANA

Furries ili krznaše zapravo privlače životinjski likovi iz crtanih filmova, stripova, video igrice ili science-fictiona

zajedničku seksualnu devijaciju kakva se prije možda činila nevjerovatnom ili izoliranom na pojedince. Tako su mnogi fetišisti prije pojave interneta živjeli u uvjerenju da pate od teške seksualne nastranosti, misleći kako nikada neće upoznati seksualne partnere s kojima bi zajedno uživali trenutke seksualne požude.

No, danas je situacija znatno drukčija, pa tako osim onih koji partnere vole pretvarati u komade namještaja, postoje i oni koje pale neke sasvim druge, no ništa manje bizarne stvari. **Sneezeri**, odnosno, oni koje uzbuđuje gledati druge ljude kako kišu, najčešće se i sami osjećaju seksualno privlačnima kad konvulzivno izbacuju zrak iz pluća kroz nos i usta. Taj se fetiš povezuje s osjećajem iščekivanja koji prethodi „eksploziji”. Na njihovim stranicama, doduše, daje se nešto drukčiji i kako tvrde sneezeri, uvjerljiviji odgovor na pitanje zašto je kihanje seksi.

„Zato što jednostavno jest. Mi volimo nekontrolirano i nesputano otpuštanje energije. Zvuk, prizor i facijalna ekspresija, pauze između kihanja, svi to volimo. Nitko ne može sakriti ono što jest kad kiše – samo na jednu sekundu pokazuju nam djelić onoga što ne mogu sakriti ni zaustaviti. To je prekrasno i vrlo, vrlo seksi.”

I **Furriesi** ili krznaši, baš kao i kijači, skloni su pretjeranim epitetima pri tumačenju specifičnosti njihovog fetiša. Privlačnost osobe odjevene u krzno tako objašnjavaju vraćanjem u „svijet dječje nevinosti, u kojem je igranje dopušteno, a pravila odraslih ne vrijede. U svijetu crtica nema osjećaja krivnje ni posljedica, sve je dopušteno i sve je moguće”.

Furries zapravo privlače životinjski likovi iz crtanih filmova, stripova, video igrice ili science-fictiona. Ogromne uši, pahuljasti repovi i sjajni

Okulolinktus, bizarni je fetiš koji se sastoji od lizanja očne jabučice i vrlo je popularan među japanskim tinejdžerima

nosevi, pokazuju želju i namjere na način koji odraslima jednostavno nije primjeren. Životinjske osobine koriste se i da se stvore seksualni stereotipi poput pokornog zeca ili prepredene lije.

Robert Crumb, autor legendarnog stripa „Mačak Fritz”, u jednom je intervjuu priznao da je u mladosti masturbirao na slike Zekoslava Mrkve u ženskoj odjeći, a mnogi u šali vole reći da nije slučajnost što je maskota časopisa „Playboy” upravo zečica.

Sljedeći na popisu kreativnih fetišista su oni koji se uzbuđuju gaženjem kukaca, hrane ili malih životinja – takozvani **crusher**i. Inače, ova je vrsta fetišista dobila svog „glasnogovornika” i to u obliku redatelja i pasioniranog crushera **Jeffa Vilencie** koji se u slobodno vrijeme bavi ribolovom i planinarenjem, no najviše od svega ipak voli snimati žene koje, bosonoge ili u cipelama s potpeticama, gaze po insektima i crvima.

To, naravno, i on radi još otkako je bio dijete. Njegova opsjednutost gaženjem ide toliko daleko da tvrdi da je kao trogodišnje dijete pokušavao nagovoriti ljude da gaze i njega, no na kraju, srećom, ipak nije uspio pronaći dobrovoljce.

Njegov najpoznatiji crush uradak je „Squish” a dostupan je za gledanje preko YouTubea, a i za legalni *download*. Ipak, fetiš gaženja životinja, zajedno s distribucijom, oglašavanjem ili razmjenjivanjem takvih snimaka, zabranjen je u nekoliko država,

uključujući Veliku Britaniju i Sjedinjene Američke Države.

Zanimljiv je svakako i fetiš čiji se poklonici za postizanje seksualnog užitka s partnerom služe balonima, no postoje i oni kojima su baloni jedini partneri. Popis ekstremnih fetišista zaokružuju **sniferi** – oni koji seksualno uzbuđenje doživljavaju „mirisanjem” partnerovih iznošenih tenisica ili čarapa. Taj je fetiš inače mnogo rašireniji među homoseksualcima.

ZA KRAJ, VALJA IZDVOJITI još dva nova fetiša koja svoje korijene vuku iz Japana. Jedan od njih sve je popularniji **fetiš lizanja i zadovoljavanja kvaka**. Cijela priča započela je kao zezancija umjetnika **Ryukoa Azumae** koji je poznat po svojim provokativnim seksi crtežima djevojaka i njihovih raznih seksualnih eskapada. Njegovi crteži i fotografije djevojaka koje ližu kvake učinili su mu se smiješnima i zabavnima, pa ih je odlučio postaviti na Twitter očekujući da će i drugima biti zabavne i postati hit. Imao je pravo.

„KVAKOLIZ”
JE POKRENUO
JAPANSKI UMJETNIK
RYUKO AZUMA
KAO ZEZANCIJU.
UBRZO SU NJEGOVI
EROTSKI CRTEŽI
DJEVOJAKA
I NJENIH
SEKSUALNIH
ESKAPADA POSTALI
PRAVI HIT

CRUSHERI
SE UZBUĐUJU
GAZEĆI KUKCE ILI
MALE ŽIVOTINJE,
ZBOG ČEGA SU
ZABRANJENI U
NEKOLIKO DRŽAVA

Zaljubljenicima u kvakoliz nije trebalo dugo da oforme svoju malu internetsku fetiš zajednicu i krenu s prikupljanjem novih regruta. Sličnu priču ima i **okulolinktus**, bizarni fetiš koji se sastoji od lizanja očne jabučice i vrlo je popularan među japanskim tinejdžerima.

Lizanje očne jabučice zapravo je predigra koja slijedi nakon ljubljenja i to kod onih parova koji još nisu spremni na seksualni čin. No, ovaj vrlo popularan fetiš ima i svoju negativnu stranu. Naime, liječnici upozoravaju da se kao posljedica okulolinktusa mogu javiti privremeno oštećenje vida i konjunktivitis. Takva priča dogodila se u jednoj japanskoj osnovnoj školi kad su učitelji primijetili da je i po desetero djece u svakom razredu imalo povež na oku. Naknadno je otkriveno da je trećina 12-godišnjaka lizala nečije očne jabučice...

Do prije nekoliko godina i Zagreb je imao svoju fetišističku meku. „Demask”, trgovina u Illici koja je, unatoč cvjetanju seks industrije i u krizna vremena, ipak zatvorena. U svojoj je ponudi imala mnoge fetišističke predmete – od bičeva, obuće od kože i lateksa, lanaca, pa sve do mrtvačke vreće u koju se zatvara podređeni u seksualnom odnosu, dok mu domina regulira dotok zraka na pumpicu.

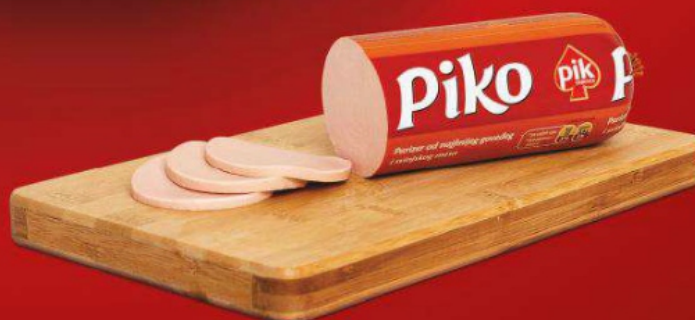
Ipak, Hrvati su prema statistikama vjerni tradicionalnim fetišima, a na samo spominjanje onih malo ekstremnijih, još uvijek se zgražaju. Neka istraživanja pokazuju da su upravo ovim ekstremnijim fetišima skloniji oni imućniji i obrazovaniji, većinom zato što su igračke za njihovu vrstu zabave – vrlo skupe.

**NERVOZNI STE, VRTI VAM SE U GLAVI
RASTU VAM ZAZUBICE
KRULJI VAM U TRBUHU
IMATE GLADNE OČI**

N i k o k a o
Piko

U slučaju da ste pojeli sav PIKO, a želite još PIKO sendviča, kontaktirajte vama najbližu prodavaonicu, supermarket, hipermarket, samoposlugu ili dućan.

PLAYBOY INTERVJU

Zlatan Stipišić Gibonni

Karijeru je započeo vrlo mlad, još kao 17-godišnjak u splitskom hard rock sastavu Osmi putnik.

Naš je suradnik sjeo za stol s Gibonnijem i prošao njegov cijeli dosadašnji glazbeni put

Piše Velimir Cindrić

Bezvremenski pop rock gdje svaka od pjesama ima svoju dušu – piše kritičar britanskog magazina Power Play o Gibonnijevu devetom studijskom i prvom međunarodnom albumu „20th Century Man“, s pjesmama na engleskome jeziku. Ta i još 30-ak sličnih inozemnih recenzija potvrda su vrijednosti autora koji se u protekla dva desetljeća već nebrojeno puta dokazao kao izvanserijski kantautor, nenadmašni majstor melodija i čitave lepeze emotivne ekspresije te izvođač koji je svojim pjesmama točno znao pogađati senzibilitet, kako hrvatskih, tako i slušatelja širom regije, u kojoj kotira kao jedna od najsajnijih zvijezda. U posljednjih deset godina njegovi su albumi redovito završavali na vrhovima top-lista u regiji, a samo je, primjerice, njegov album „Mirakul“ iz 2001., u Hrvatskoj i Sloveniji prodan u, za naše pojmove, nevjerojatnih 106.000 primjeraka.

Dojmljivu glazbenu karijeru Zlatan Stipišić Gibonni, inače sin poznatog muzikologa Ljube Stipišića Dalmate, započeo je kao 17-godišnjak u splitskom hard rock sastavu Osmi putnik. Nakon tri uspješna albuma s tim sastavom, Gibonni je nakratko svirao i u Divljim jagodama te berlinskoj skupini V2, a potom se napokon posvetio solo-karijeri, gdje će postići veliki uspjeh.

Iako je zapažen već prvim albumom „Sa mnom ili bez mene“, tek ga je pjesma „Cesarica“, mega-hit u izvedbi Olivera Dragojevića, upisala u listu domaćih glazbenih prvotigaša. Napustivši hardrokerski izraz, Gibonni se okrenuo modernome pop/rocku s najrazličitijim utjecajima. Početkom 90-ih polako je okupljao svoju publiku, posebno pjesmama s albuma „Kruna od perja“ iz 1994. i „Ruža vjetrova“ iz 1997. („Dvije duše“, „Ozdravi mi ti“, „Život me umorio“, „Lipa moja“, „Ovo mi je škola“, „Tempera“, „Ako

me nosiš na duši“, „Ej vapore“...). No, tek je koncem tog desetljeća postao karizmatički autor i izvođač, priznat kako od publike, tako i kritike. Posebno je to bilo vidljivo po objavljivanju albuma „Judi, zviri i beštije“ iz 1999., s hitovima „Činim pravu stvar“, „Pojdi vilo“ i „Ja ću budan sanjati“, te već spomenuta „Mirakula“ („Oprosti“, „Libar“...), dok su uspjeh zacementirali „Unca fibre“ i „Toleranca“, što mu je donijelo i nominaciju za izvođača godine (Best Adria Act) na nagradama MTV-ja 2010.

Gibonni je tijekom svoje karijere više puta zadirao na inozemno tržište, što projektima, što međunarodnim priznanjima, a što suradnjama s uglednim svjetskim glazbenicima, poput bubnjara Manu Katchea (Genesis, Sting, Peter Gabriel, Joe Satriani...), basistima Pinom Palladinom i Tonijem Levinom (Peter Gabriel, John Lennon, King Crimson...), world music zvijezdom

OLIVER SE PREMA MENI OD SAMOG POČETKA, A TAKAV JE OSTAO DO DANAS, UVIJEK ZAŠTITNIČKI POSTAVLJAO. TAKO SAM BAREM JA UVIJEK OSJEĆAO

KAD SU U PITANJU DOGAĐANJA NA SCENI, TRAČEVI I SLIČNO, JA SAM VJEROJATNO NAJSLABIJE INFORMIRAN ČOVJEK U HRVATSKOJ...

MISLIM DA SAM TAŠT SAMO KAD JE GLAZBA U PITANJU, ZATO ŠTO SAM U TOME UISTINU STO POSTO. TU ME STVARNO UVRIJEDE NEKE ČAK BANALNE STVARI

SNIMIO DRAŽEN PAJTLAR

Geoffreyem Oryemom, australskim gitaristom Tommyjem Emmanuelom...

Ipak, svoj prvi pravi iskorak na to tržište u diskografskom smislu Gibonni je napravio tek ove godine već spomenutim albumom, koji je snimio u Londonu s proslavljenim i Grammyjem nagrađenim producentom Andyjem Wrightom (David Bowie, Eurythmics, Simply Red, Mick Hucknall). Album je koncertno promovirao ovoga ljeta u Berlinu, Beču, Budimpešti i Pragu (na posljednja dva kao predizvođač na turneji Micka Hucknalla), a potom i serijom koncerata u Hrvatskoj i regiji, gdje je uglavnom nastupio u manjim, ugodajnim prostorima, poput Gradine u Solinu ili Trga Sv. Kristofora u Rabu. Zagrebački koncert, nakon kojeg smo razgovarali s Gibonnijem, predviđen za pozornicu Gradec, na žalost je zbog kiše premješten u Tvrnicu, no i tu je, kao i na drugim koncertima, izvođači program sastavljen od, kako je sam rekao, „novih, starih i jako starih stvari“, taj 45-godišnji Splićanin ponovo uspio postići topao i intiman ugođaj, karakterističan za sve njegove nastupe – od onih u minijaturnim klubovima do stadionskih prostora.

„Hvala vam što ste sve ove godine bili uz mene, što ste mi omogućili da živim svoju glazbu bez kompromisa“ – poručio je s pozornice pred kraj zagrebačkog koncerta svojoj publici.

PLAYBOY: Vaš novi album „20th Century Man“ objavljen je i u inozemstvu, producirao ga je poznati Andy Wright, a pjevate na engleskome. Sve upućuje da taj album ima pretenzije za plasman na inozemno tržište?

GIBONNI: Pa, sto posto. Možda je za širu publiku Gibonni na engleskome malo neobično, kao recimo Balašević na talijanskom (smijeh), posebno zbog toga što su kod mene tekstovi dosta važni. Možda je šok bio nešto veći od onog kad je grupa Atomsko sklonište prije trideset godina napravila album na engleskome. Sjećam se da sam kupio taj album, i bio mi je dobar. Na neki sam način bio ponosan da bend iz ovih krajeva ima album objavljen u Americi. Ali, sto ljudi, sto čudi, nisu reakcije kod svih iste... I da se vratim na već izrečenu usporedbu: čak da je Balašević i snimio album na talijanskom, rekao bih – svaka čast, jer mislim da je šteta da jedan tako dobar autor bude limitiran granicama svog jezika.

PLAYBOY: Kritika kaže da se radi o vašem poznatom izrazu uklopljenom u europsku i svjetsku ponudu klasičnog rocka. Upućuje li ime albuma da je tu izraz zapravo retro?

GIBONNI: Znate, jednom sam čitao čuvenog talijanskog dizajnera brodova Norberta

Ferettija, koji je rekao da je u razdoblju nakon Drugog svjetskog rata, u kome je čitava jedna civilizacija nestala u plamenu, cijeli svijet dobio priliku opet biti mlad. I nevin..., kao bijeli list papira. Sva estetika, koja je onda nastala tijekom dva desetljeća nakon rata, ima romantičnu i u neku ruku nevinu emociju. Sve je postalo bezvremenski. Recimo, pojam ženske ljepote kroz Marilyn Monroe, pa ikone poput Jamesa Deana, Harley Davidsona, Volkswagenove bube, rock and rolla... Pogledajte samo Jimmyja Hendrixa, njegov stil snimanja i njegov image... I četrdeset i nešto godina nakon smrti, on bi se i danas savršeno uklopio u Red Hot Chili Peppers ili Kings of Lion. Uvijek na umjetnost 20. stoljeća gledam s velikim respektom.

PLAYBOY: Vratimo se 43 godine unazad. Je li istina da ste se s dvije godine gotovo utopili i da zbog tog šoka dugo niste govorili?

Bio sam na Korčuli, pao sam u more i potonuo.

Majka se sunčala i zadrijemala na suncu, ali ju je vjerojatno prenuo majčinski instinkt, skočila je u more i spasila me

GIBONNI: Da. Bio sam na Korčuli, pao sam u more i potonuo. Majka se sunčala i zadrijemala na suncu, ali ju je vjerojatno prenuo majčinski instinkt, skočila je u more, zaronila i spasila me. Mislim da je mnogi kantautor zakukao što mi majka nije nastavila spavati (smijeh)... Govorio sam ja u djetinjstvu, makar sam imao jaku govornu manu, koja se u pubertetu, kad se stvari obično pogoršaju, meni popravila. Možda je do poboljšanja došlo i zbog toga što sam u međuvremenu našao sebe u glazbi. Inače, udruženje logopeda zamolilo me da o tome pričam, jer to može ohrabrujuće djelovati na djecu s govornim manama. Jer, iza toga ne mora stajati izolacija nego, dapače, poticaj za razvoj nekih talenata. Ja sam, inače, počasni predsjednik društva osoba s tim problemom, i u njemu su i Dino Rađa, Slaven Bilić, Tonči Tadić...

PLAYBOY: Jeste li zbog toga i uzeli gitaru u ruke s 12 godina?

GIBONNI: Da. Klavir sam već svirao s devet, ali mi je bio malo preštreberski. Kad sam otkrio rock'n'roll i gitaru, to mi je bilo kao otkrivanje novog svijeta. I taj moj problem s govorom polako je nestajao. Tada terapija još nije bila napredna kao danas. Recimo, kod logopeda je jedna vježba bila puhanje u

svijeću, da naučim ispravno disati. Ili, jedan od savjeta bio je – dobro promisli prije nego što kažeš (smijeh), što danas zvuči jako smiješno... Tako da sam s velikim guštom gledao film „Kraljev govor“, gdje su logopedi savjetovali pušenje, kao grijanje grla, da bi se manje mucalo (smijeh).

PLAYBOY: Znači, ta je mana bila presudna za vaše bavljenje glazbom?

GIBONNI: Danas na to gledam kao da sam time bio blagoslovljen. Možda sam zbog toga koju godinu ranije otkrio instrument i knjigu.

PLAYBOY: Otac vas je upozoravao da se od glazbe nećete najesti kruha. Zašto ste ustrajali?

GIBONNI: Moj je otac imao teoriju – ili imati ili biti. On nije vjerovao u ravnotežu, i izabrao je da bude, a ne da ima. A ja sam nekako mislio da imate ljude koji su zbog svojih rezultata bili nagrađeni, pa imaju oboje. Dakle, nisu odmah išli za novcem. Recimo, nitko ne može reći da je Arsen Dedić išao za novcem, već je jednostavno bio dovoljno dobar da se to jednom krugu ljudi toliko dopalo da je on tijekom godina za to nagrađen. Dobar primjer je moj prijatelj Dino Rađa. Kad su mu javili da je izabran u redove Boston Celticsa, jednostavno je zaboravio pitati za koji honorar će igrati. Pitao sam ga – kako si mogao to ne pitati, a on mi je odgovorio – ma, jebalo mi se za lovu, stari, iša sam u Boston Celtics.

PLAYBOY: Je li istina da vam je otac, da bi vas motivirao za učenje, oduzimao gitaru?

GIBONNI: Je. Jedino do čega mi je bilo stalo bila je ta gitara, kopija Gibsona 335, kakvu je svirao Alvin Lee i neki stari blues historijati. Sjećam se kako ju je onda otac zaključavao u ormar. A majka bi mu govorila – kako mu možeš to zabraniti, pa bar bi ti morao znati koliko mu to znači. A on bi rekao – baš zato, a ako ima glazbu u sebi, svirat će na češlju.

PLAYBOY: Sami ste rekli da su vas, kao klinca, najviše fascinirali Johnny Štulić i Goran Bregović. Zašto baš oni?

GIBONNI: Vi ste novinar i čovjek od pisanje riječi i najprije ćete primijetiti pravog pjesnika među nama. A tu je Johnny Štulić ostavio najdublji trag i on je neupitan. A ako ste s ove moje strane rampe, i ako ste i skladatelj i izvođač i aranžer i tekstopisac, onda respektirate ljude koji su najkompletniji. A Bregović je ostavio iza sebe hrpu vrhunskih melodija, aranžmana i stihova.

PLAYBOY: Johnny je bio kantautor, čemu ste se vi nakon uloge vode sastava ipak okrenuli?

GIBONNI: Pazite, samoupravljanje je divna stvar i vjerujem da su neki bendovi veliki, jer su ljudi jednakopravni i jer grizu. Ali, ljudi moraju znati da se bendovi raspadaju na

tako banalnim stvarima. Ako svi imaju pravo glasa, dođe trenutak kad se nešto mora odlučiti, a pet ljudi je ipak pet različitih naravi. Jedan je uvijek galantniji, drugi ima zmiiju u džepu, treći je spremniji ići glavom kroz zid, četvrti se malo štedi... Ja sam shvatio da je bend jako dobra stvar ako će snimiti dva albuma i odjahati u legendu. Ali ako mislite taj posao raditi dulje, jednostavno mora postojati netko tko sve vodi i tko je za sve odgovoran.

PLAYBOY: Što je vaš otac govorio o glazbi koju ste slušali?

GIBONNI: Sjećam se, kad se pojavila Azrina pjesma „Poljska u mom srcu“, da su moj otac i njegovih nekoliko disidenata, kako bi ih ja nazvao, spuštali rolete i govorili – vidi kako su ti mladi hrabri. Te pjesme, „Kurvini sinovi“ i „Poljska u mom srcu“, puštao je tim nepodobnim akademikima u našoj dnevnoj sobi i spuštao rolete, valjda da ih ne čuje UDBA ili što ja znam. To su bili strahovi njegove generacije iz onih vremena, danas nepojmljivi.

PLAYBOY: Kako ste kao dječak gledali na očev muzikološki rad – sakupljanje hrvatskih izvornih pjesama?

GIBONNI: Uvijek sam na to gledao kao na Sizifov posao. Vidio sam i sliku i naličje toga. Ljudi ga pamte kao našeg Ljubu, miljenika, toplu dušu, jako duhovnu osobu..., a ne mogu ni zamisliti kroz kakva je razočaranja taj čovjek prolazio. Razočaranja su bila posljedica toga što je svojim volonterskim radom obavljao posao institucija koje su za to plaćene. On je sam napravio ono što oni nisu mogli generacijama, sa svim svojim uredima, pečatima i budžetima. I dandanas, nakon njegove smrti i činjenice da je od zaborava spasio dvadeset tisuća hrvatskih izvornih pjesama, Ministarstvo odluči da objavljivanje te građe nije prioritet.

PLAYBOY: Ali, danas je vaš otac ipak prepoznat?

GIBONNI: Da, prepoznali smo ga vi i ja i još neki, ali oni koji bi trebali podržati ono što je on napravio ne prepoznaju ni dalje. To je kao da mladi arhitekt na Jarunu nađe katedralu ispod parkinga, pa je sam otkopa i restaurira 50 godina, a vlasti se mijenjaju i nitko mu ne dolazi upomoć, jer ih novonastala situacija dekomodira. Znaite ono - biste li vi šjor Ljubo to sve nazad zatrpali i pustili nas na miru.

PLAYBOY: Koliko vas je otac podržavao u vašoj glazbenoj karijeri?

GIBONNI: Ljubo je bio jako uznemiren i rekao mi je – teško ćeš ti, sinko, preživjeti na estradi ako ne postaneš kao oni. A to je nešto što je njemu bilo grozno. On se užasavao plitkih razgovora i plitkih pjesama. Držao je da kreativan čovjek mora stvarati ljepotu. Jer,

ako autor ne zna stvarati ljepotu, znači da je nema ni u sebi. To su bila njegova stroga mjerila. Znao me pitati gdje sam bio sinoć, pa kad bih mu odgovorio – vani, u kafiću i pio piće, rekao bi mi – pa napij se tu ako si žedan i uzmi neku knjigu pa čitaj. Uopće mu nije bilo jasno zašto bi netko išao u kafić... (smijeh).

PLAYBOY: Je li, recimo, shvaćao što ste radili s Osmim putnikom?

GIBONNI: Pa, bio je zadovoljan energijom. On je stvari vidio vrlo jasno, onako kako ja na to razdoblje gledam danas s distancom od dvadeset i nešto godina. Tamo su bili vrijedni mladost i energija. Znaite, uvijek možete doći u dućan i kupiti novu gitaru, bilo koji instrument, pa da je i od zlata, ali mladenački entuzijazam i energiju ne možete nigdje kupiti. Kad se čovjek bavi kreativnim poslom, uvijek se divi mladosti. Meni i grafit na zidu zna biti veličanstven, jer ga takvog može samo

mladost smisliti.

PLAYBOY: Otkud vam sklonost za hard rock?

GIBONNI: Hard rock su stvorili ljudi koji ga tako uopće i nisu nazivali. Kad su se pojavili bendovi tipa Led Zeppelin ili Deep Purple, bili su progresivni i išli dalje od generacije prije njih – Beatlesa, Rolling Stonesa, Jimija Hendrixa... Stvorili su svoj zvuk i, za to vrijeme, bili iznimno hrabri. Zeppelini su rabili toliko etno elemenata, od Pakistana, Indije i Srednjeg istoka, pa do keltske glazbe... Kad gledate koliko je to široko bilo za to vrijeme, zaista na to ne možemo gledati s podcjenjivanjem. Kako sam ja, ipak, prema obrazovanju proizašao iz klasične glazbe i iz očevih korijena, meni su energija i širina hard rocka ranih 70-ih bili najlogičniji izbor. Ostali bendovi bili su mi ili slatunjavi ili smiješni u odnosu na, recimo, Led Zeppelin, koji su mi se, u odnosu na neke druge vrste glazbe, činili kao neistražena knjiga.

PLAYBOY: Što slušate danas?

GIBONNI: Dosta sam otvoren prema svemu, i to od straha da nešto ne propustim. Tako da me zapravo sve zanima. Uglavnom sam okružen jazz glazbenicima, jer su oni najhrabriji u izričaju, široki..., uopće ne poznaju ovaj pop svijet, recimo da pjesma mora trajati tri minute da bi se vrtila na radiju. Oni me upoznaju s dosta nove glazbe.

PLAYBOY: Na drugom albumu Osmog putnika „Glasno glasnije“, u istoimenoj pjesmi pjevate s nogometašima Vulićem, Jerolimovim, Andrijaševićem i Pralijom. Jeste li zagriženi navijač?

GIBONNI: Naravno da mi je Hajduk izbor po rođenju. Ali, moram reći da meni kod Hajduka nije najzanimljivija njegova igra, nego fenomen. Jednom, kad sam svirao u nizozemskom Utrechtu, došlo mi je 15-ak Nizozemaca, navijača u dresovima i šalovima Hajduka. Mene zanima kako su oni, od svih Manchester Uniteda, Barcelona, Juventusa, Real..., došli baš do Hajduka. Onda dođeš svirati u Skoplje i u prvih nekoliko redova stoje Makedonci s Hajdukovim šalovima. Jednostavno, valjda taj klub u sebi ima neku magiju...

PLAYBOY: Razdoblje od 1989. do 1990. proveli ste u Berlinu, što je bilo rezultat slanja vaših skladbi po raznim diskografskim kućama u svijetu. Već ste onda imali svjetske ambicije?

GIBONNI: Teško je reći svjetske, ali moram priznati da me to uvijek zanimalo. Mislim da svaki čovjek mora upoznati svoje limite. Ako se bavi alpinizmom, mora znati može li se popeti na Mosor, Sljeme ili na Triglav. On mora znati svoj limit da bi mogao reći – ja ovo mogu. Jer, mi muškarci umiremo hormonalno frustrirani, ako sebe nismo upoznali. Ili imamo tu uobičajenu utjehu u anesteziji, kada se lagano opijamo u kafiću i pričamo kako smo igrali bolje od Bokšića, ali je Bokšić imao sreće. To slušam cijeli život. U ovom trenutku, u svakom splitskom kafiću možete naći deset ljudi koji su igrali bolje od Bokšića ili Tonija Kukoča, ali nisu imali sreće.

PLAYBOY: U Berlinu vas je hard rock grupa V2 angažirala kao pjevača i snimili ste s njima album „Out To Lunch“ koji se prodavao u 15 zemalja. Jeste li tada mislili – to je to?

GIBONNI: Ne. Naime, odmah sam shvatio da ja ne mogu biti jedan od autora koji je u bendu zadnja rupa na svirali. Dakle, ako drugi nemaju što za reći, tek onda ja imam pravo glasa. Tu sam imao velikih problema s taštinom. U nekim segmentima ti su ljudi znali više od mene, ali recimo ne i kad je u pitanju bilo pisanje melodija, gdje sam ja bio puno spretniji. A tamo gdje je trebao animalistički pristup glazbi, tu su oni bili bolji. To bi možda bio jako sretan spoj, da su ti ljudi u bendu bili zreliji. Čini mi se da vani i ti rock

bendovi često budu spojeni gotovo kao boy bendovi. Jer, što zapravo znači postati pjevač na audiciji? Mi nismo ni ekipa, ni frendovi, niti imamo iste sklonosti, nego sam ja na audiciji možda imao bolju boju glasa ili slično. Mi smo, zapravo, potpuni stranci i idemo raditi album. I onda vam se dogodi to da, kad čitate biografije nekih velikih bendova, shvatite da ljudi uvijek, poslije svih svađa u sastavu, pate za originalnom postavom, jer su to bili ljudi koji su se okupili radi ljubavi.

PLAYBOY: Kad ste počeli rabiti pseudonim Gibonni i otkud to ime?

GIBONNI: Iz Berlina sam se vratio u doba Ante Markovića, u doba najvećeg blagostanja. I svuda gdje sam pogledao dobro se živjelo. A ja se vraćam iz Berlina totalno švorc, dekin-tiran... A kako sam se bavio i slikarstvom, prijateljica mogla oca, koja je imala galeriju, rekla mi je – Zlatane, ajde naslikaj nešto pa ću ja staviti u galeriju. I tako sam stajao ispred slike i razmišljao – ako se potpišem

*Ja sam puno, puno
prosječnih i dobrih, ali
nezavršenih i nedorečenih
pjesama bacio u smeće.
Znate, kad je pjesma
dobra, a nešto joj fali...*

kao Stipišić, svi će stranci odmah vidjeti da je to neki domaći... A činilo mi se, ako se potpišem Gibonni, da će misliti da je to neki vene-cijanski majstor, s tim da morate znati da sam tada imao 20 godina... I neki su stranci kupili sve tri slike koje sam dao u galeriju, pa sam to ljeto imao za cigarete, piće i izlaske.

PLAYBOY: Po povratku u Hrvatsku nije vas bilo nigdje godinu i pol. Što ste radili za to vrijeme?

GIBONNI: Pisao sam pjesme Dinu Dvorniku, malo se bavio slikanjem i tako...

PLAYBOY: Jesu li to bile pripreme za solo-karijeru?

GIBONNI: Ma, ja uopće nisam znao hoću li ostati ovdje ili ću ići van. Čekao sam na tih nekakvih pet minuta, da mi se pokaže put, jer sam tih godina bio jako konfuzan... Prvo – nisam znao kako je moguće da pjesma koju napišem za drugoga postane hit, a kad pišem za sebe, to nitko i ne primijeti. To mi je bilo potpuno nejasno. Onda sam počeo razmišljati imam li ja možda nekakvo antipatično lice ili je nešto drugo krivo na meni. Jednostavno, nisam mogao shvatiti. Imao sam 20 godina i već napisao nekoliko pjesama koje su bile hitovi godine, ali ih nisam ja pjevao. I onda se negdje 1992.-1993.

počela okupljati neka moja publika. To se dogodilo onda kad sam shvatio da moram napraviti album za sebe, bez kompromisa, album kakav bih ja slušao, a ne onakav kakav bi ljudi voljeli slušati.

PLAYBOY: Jeste li u doba izlaska vašeg prvog solo albuma „Sa mnom ili bez mene“ bili njime zadovoljni?

GIBONNI: Jako. Ali, taj je album izašao u potpuno krivo vrijeme, dva mjeseca prije pada Vukovara. Jednostavno, nije uopće bilo prostora gdje bi album tog tipa nekoga zanimalo. Sve je bilo u vijestima, Dnevniku, crnilu..., tako da album s civilnim temama, a još i tako odsviran, nije imao nikakve šanse.

PLAYBOY: Vrlo brzo nakon tog albuma napisali ste „Cesaricu“. Je li istina da ste tu pjesmu napisali u glavi, navečer za jedne šetnje psa?

GIBONNI: Ne, nego me pas gurao njuškom da ga što prije izvedem van. A ja sam pjesmu već posložio u glavi, i to u pet minuta, i htio sam to staviti na papir, da ne zaboravim dok šecam psa. Jer, ako usput čujem neku drugu glazbu, to me uvijek omete i zaboravim svoju. Toga me bilo strah, pa sam ju na brzinu zapisao. Kad smo se vratili, provjerio sam tu pjesmu i stvarno mi se učinila dobra.

PLAYBOY: Odmah ste znali da je to – to?

GIBONNI: Pa, slušajte, nisam odmah znao da bi ona mogla postati ono što je postala. Naime, u toj pjesmi nije bilo ništa toliko revolucionarno ni u melodiji niti u tekstu, koliko je bilo u ritmu kojim teče. Imala je neku svoju čudesnu liniju... Iako mislim da njezin veliki uspjeh u stvari počiva na Oliverovoj interpretaciji i iskustvu. No, u njenom uspjehu puno je toga odigrao i trenutak, jer je to bila prva prava ljubavna pjesma nakon dvije teške ratne godine.

PLAYBOY: Je li istina da Oliver nije bio prvi izbor za „Cesaricu“?

GIBONNI: Ne, ne. Mene su zapravo pitali bih li mogao napisati nešto za Splitski festival. Znate, festival baš i nije moj kulturološki izbor, ali to je tada bila jedina civilna manifestacija, mjesto gdje se mogla pojaviti ljubavna pjesma. I onda mi je Zdenko Runjić, kad je vidio „Cesaricu“ rekao – ne daj ovo nikome, ovo ću ja pokazati Oliveru. Zdenko je bio jedan tako krasan čovjek, osoba koja se veselila i tuđoj dobroj pjesmi. Potpuno je bio lišen zavisti. Shvatio sam da je to tako zbog bezbroj njegovih velikih pjesama. Ali, koliko se taj čovjek radovao da vi dobro pišete, to je neprimodno za naše prostore, gdje se kolege, kad im pokažete dobru pjesmu, obično nekako zabrinu. Po licu im vidite da im nije baš drago.

PLAYBOY: Oliver za „Cesaricu“ kaže da je gotovo narodna?

GIBONNI: Znate što je zanimljivo? Ja sam tu pjesmu otpjevao kao pilot, tek da on zna kako ide. Onda ju je on otpjevao u studiju, kasno poslijepodne zimi, oko pet sati, već je bio mrkli mrak. Poslušao sam snimak i, premda sam imao ogroman respekt prema njemu, kad me pitao što mislim, rekao sam mu – Oliver, cijela te moja generacija voli zbog tvojih *florete*, zbog toga kako si pjevao „Vjeruj u ljubav“ i „Magdalenu“, pa bih volio da tu što više budeš Oliver. Sjećam se da me nekako čudno pogledao. I zanimljivo je kako je onda izveo tu pjesmu. Nešto se definitivno magično dogodilo. Ta pjesma, koja je po mom mišljenju imala čak i elemente humora, pa notu seksualnosti u stihovima „moje tilo je bez nje, ka cvijeće bez vode“, kad ju je Oliver tad otpjevao, ona je jednostavno izmijenila svoju čud, moje nastojanje da ju na trenutak učinim i duhovitom, i postala je prava pravcata balada. Ta pjesma zaista ima nešto u sebi.

PLAYBOY: Sjećate li se da je Oliver još prije četvrt stoljeća tvrdio da će vaše vrijeme tek doći?

GIBONNI: Da, sjećam se. Oliver se prema meni od samog početka, a takav je ostao do danas, redovito zaštitnički postavljao. Tako sam barem ja uvijek osjećao. Ne dopušta baš da me kritiziraju, kad je on u blizini.

PLAYBOY: Već početkom 90-ih su se za vaše skladbe otimali svi domaći izvođači. Kako ste to primili kao još vrlo mladi autor?

GIBONNI: To je bilo zato što su vjerovali u uspjeh. Meni se dogodilo da sam stvarno uspio s nekoliko pjesama, pa su ljudi valjda mislili da je to karta s kojom se kupuje uspjeh. Ali, ja sam, zapravo, uvijek najbolje pisao za ljude koje sam i privatno osjećao. Teško bih mogao napisati dobru pjesmu za nekog dušmana. Uvijek sam govorio – pišem pjesmu tako da bude dobra za mene, a moram nekoga jako puno voljeti da je ne pjevam ja, nego da je dam tom nekom drugom. Tako se desilo i s pjesmom „Sve ću preživjeti“, koju je pjevao Tedi Spalato. Ta je pjesma, kad gledam moja autorska prava, evergrin i dandanas jedna od deset mojih najizvođenijih. Nevjerojatno je koliko je izvođena, obrađivana, voljena, prihvaćena... A ja sam tu pjesmu mogao napisati i dati Tedijsu samo zbog toga što je on tako krasan čovjek. Rekao bih da mi ni mozak ni srce ne dopušta da napišem nešto dobro za nekoga koga ne volim. Znate, ljudi mi često znaju prilaziti s ponudama za poslovnu suradnju. A to je kod mene odmah autogol... Nema poslovne suradnje. Ili ću to nekom napraviti jer ga volim ili mu to uopće ne mogu napraviti.

PLAYBOY: Spomenuli ste pisanje pjesama za Dinu Dvornika, za kojeg ste napisali „Zašto

praviš slona od mene“. Kako je nastala ta pjesma?

GIBONNI: Za Dinu sam napisao ukupno 17 pjesama. Mi smo stanovali jako blizu, kakvih stotinu metara zračne linije, i jedno sam ga popodne sreo na lokalnoj trafici, gdje smo obojica došli kupiti cigarete. Pitao me što radim, a ja mu kažem – nemam pojma, ništa. A on na to – ajde, dodi kod mene, napisat ćeš mi jednu pjesmu. Došao sam i tako smo napravili „Zašto praviš slona od mene“. Rekao sam mu – slušaj, ja sam nekakav hard rocker, a ti si drugi dir... Svi će se iz moje ekipe čuditi zašto sam počeo pisati šminkersku glazbu... (smijeh).

PLAYBOY: Kako je otac ocjenjivao vaše pjesme u vrijeme kad ste postali jedan od najvažnijih autora u zemlji?

GIBONNI: Ma, otac je dobro gledao na moju glazbu, još od vremena kad sam napisao pjesmu „Dobri judi“. Držao ju je vrhunskom

pjesmom, jer je tu čuo utjecaj Tijardovića. Rekao je da ta pjesma ima neku čudnu strukturu, kao da je preuzeta iz nekog mjuzikla. Na tu je pjesmu baš bio ponosan. I inače je znao pohvaliti dosta mojih pjesama.

PLAYBOY: Jeste li na albumu „Noina arka“ iz 1993. napokon definirali stil, koji ćete kasnije usavršiti?

GIBONNI: Pa, mislim da jesam, jer se na tom albumu može čuti ono što ću kasnije raditi, ali tek u povojima – i melodija, i to da cijenim instrumentaliste... A ako negdje instrumentalisti imaju prilike izraziti se, onda je to u mojim pjesmama, jer ja te ljude tretiram kao da su njihovi solo albumi. Dakle, sve se to tamo već čuje. Kad čujete taj album, bit će vam logično da je to mene moralo dovesti do Stefanovskog, Manu Katchea i pjesama koje pišem danas.

PLAYBOY: Na tom se albumu nalazi i pjesma „Zlatne godine“, koju ste napisali sa Zrinkom

Tutićem za istoimeni film. Je li to bilo slučajno ili ste imali želju pisati za film?

GIBONNI: Ja sam veliki filmofil, ali ta pjesma je više-manje nastala slučajno. Poslao sam tekst Zrinku, on je napisao glazbu, malo prepravio tekst, a ideja je najprije bila da ju pjeva Bebek, pa onda Dado Topić... Na kraju, otpjevao sam je ja, iako još nisam bio poznato ime.

PLAYBOY: Nakon toga ste 1994. napisali glazbu za predstavu „Hamlet“ u izvedbi splitskog HNK, bez da ste dobro prostudirali to djelo. Danas na to gledate kao na mladenačku bahatost ili legitiman stav?

GIBONNI: Ma, taj podatak nije točan... Naravno da sam taj komad jako dobro prostudirao. Ali, na premijeri je bila neka doministica, koja me pitala jesam li uopće pročitao tu knjigu. Vjerojatno je donijela sud na temelju moga izgleda, jer sam imao kosu do pola leđa i naušnice u ušima. Na osnovu čega ste gospodo to zaključili? Možda po neparnim ritmovima na timpanima u predstavi, zato što su rogovirali u kvintama ili ipak zbog moje frizure? Inače, odlično sam surađivao s redateljem koji je pred mene stavio ogroman izazov i rekao mi da koristim samo instrumente koji su postojali u II. stoljeću. I uspio sam napraviti 45 minuta originalne glazbe.

PLAYBOY: Sve su kritike isticale da je predstava očajna, a glazba sjajna. Zašto ste, recimo, Hamletovu tragičnu smrt oslikali najveselijim glazbenim brojem u predstavi?

GIBONNI: Glazbu su stvarno svi ishvalili. A Hamletovu smrt sam popratio svečano i pompozno, jer se tek u smrti nisam više morao držati instrumenata iz Danske II. stoljeća, nego uključiti sve instrumente koji su mi mogli pomoći ozvučiti odlazak na drugi svijet.

PLAYBOY: Voljeli ste pisati za kazalište i film. Imate li još uvijek vremena za to?

GIBONNI: Da, volio sam. Nedavno sam s Nikšom Bratošom za nizozemsku televiziju pisao glazbu, koja je ispala izvrsno, za jedan njihov serijal, pa su me molili da snimim temu u nekoliko verzija. Poslali smo im 74 verzije!!! Kad se nas dvojica zaigramo, stvarno nemamo mjere. No, ja imam jednu t(r)ajnu strast, za koju malo tko zna, a to je animirani film. Financirao sam animirani film „Vesla“, napisao glazbu..., i taj je film na festivalu u Bukureštu dobio prvu nagradu.

PLAYBOY: Sljedeća dva albuma, „Kruna od perja“ (1994.) i „Ruža vjetrova“ (1997.), prema mišljenju mnogih, sadrže vaše najljepše skladbe. Zašto ti albumi u to vrijeme nisu bili prepoznati?

GIBONNI: Mislim da se u jednom trenutku hrvatska glazbena scena polarizirala. Da su se ljudi koji vole zabavnu glazbu pronašli u grupi Magazin i Zlatku Pejakoviću, a ljudi

koji su bili skloni urbanoj glazbi gravitirali su prema rock nagradi Crni mačak, odnosno valu dobrih, talentiranih rock bendova i autora. Čini mi se da smo samo Parni valjak i ja ostali u nekom međuprostoru, u kojemu se Parni valjak, zbog svog iskustva, bolje snašao, napravio sjajan album „Bez struje: Live in ZeKaeM“ i spasio se. A ja sam s „Ružom vjetrova“ postigao svoj najmanji komercijalni uspjeh. Nevjerojatno, s obzirom da su na tom albumu bili „Tempera“ i „Ovo mi je škola“, dakle pjesme koje su ostale. Tada se događalo da u klubovima, gdje me nekad došlo slušati tisuću ljudi, dođe kakvih 90. Totalno čudno... Jednostavno, nisam znao u čemu sam pogriješio. Imao sam odlične pjesme, bend je odlično svirao, nikad publiku nisam prevario..., nisam shvaćao u čemu je problem. No, rekao sam – to moraš izdržati. I tako smo kopali, da bi se na kraju ipak raspali. Nismo mogli izdržati taj ekonomski debakl, jer gdje god bi došli, nismo mogli prodati ni stotinu karata.

*Nikad u „Temperu“
nisam posumnjao, a svi
su sumnjali i govorili da
je dosadna. Meni nije bila
i ja sam u nju bio uvjeren.*

PLAYBOY: Ali, s tim pjesmama ipak počinje vaša faza velikih uspjeha kod publike i kritike?

GIBONNI: Da, kako je to nevjerojatno. Zapravo, iz najvećih neuspjeha prešlo se u najveći uspjeh. Samo je trebalo vremena.

PLAYBOY: „Judi, zviri i beštije“ iz 1999. bio je u to vrijeme najprodavaniji album i osvojio je sedam Porina. Jesu li s tim albumom vama porasli apetiti, s obzirom na uspješnu turneju s velikim koncertima u regiji i objavu DVD-a „Milenijski koncert“?

GIBONNI: Ja sam samo bio beskrajno zahvalan. Znaite, kad vam se događaju loše stvari, onda se pitajte – zašto meni? A meni su se tada počele događati nevjerojatno dobre stvari, tako da sam pomislio isto to – zašto meni? To što se meni bilo događalo, bilo je toliko dobro i okrepljujuće nakon sumraka od prije dvije godine, da sam stvarno počeo cijeniti svaki trenutak. Rekao sam sam sebi – ne znam koliko će ovo trajati, ali želim uživati i biti svjestan svake sekunde blagoslova koji imam od publike. Nisam to želio uzeti zdravo za gotovo, nego kao dar. I čini mi se da se tada u meni dogodilo nešto pozitivno. U tom sam trenutku prestao igrati po pravilima šou biznisa, jer sam shvatio da je

sve to nevažno, i da u lancu ljubavi, koji čine i svi suradnici, jedino na koga stvarno mogu računati je publika. Znaite, teško ljudima dajem otkaze, ali ako ih je i bilo posljednjih godina, događali su se samo kad bih osjetio da netko od mojih organizatora nije dovoljno svjestan da je najbitnija i jedino bitna – publika.

PLAYBOY: Je li zapravo tek tada čitava regija postala važna za vašu karijeru?

GIBONNI: Gledajte, kako su se porušeni mostovi počeli malo po malo obnavljati, tako se počela normalizirati i ta situacija. Normalno, meni se najprije normalizirao odnos s BiH, jer je ta država i za vrijeme rata bila dosta okrenuta hrvatskim medijima. Publika u BiH dobro je poznavala moje pjesme i što se događa u Hrvatskoj. Bio sam posebno osjetljiv na taj prostor, jer sam znao da kad se tamo počelo svirati, da su se ljudi nevjerojatno zaželjeli glazbe i normalnog života. Bilo mi je pitanje morala doći u taj prostor u najboljoj mogućoj formi. Zato sam za svoj prvi koncert u Sarajevu izgradio pozornicu od 220 kvadrata, iznajmio dva najbolja light-showa i najbolji razglas koji se tada mogao naći u Hrvatskoj. Taj koncert u Sarajevu bio je spektakl i za europske kriterije, pa su me Bosanci nakon toga nevjerojatno prigrlili. Sa svakom zemljom u regiji imao sam neku drugačiju priču. Kako ja nisam dio memorije iz bivše Federacije, u Sloveniji uopće nisu znali tko sam i tamo sam išao od nule. Recimo, 1999. tamo su me reklamirali kao novog Stavrosa (smijeh).

PLAYBOY: Začudi li vas kad i vrlo mlada publika s tih prostora poznaje i starije pjesme?

GIBONNI: To je stvarno fenomen. Ti su mladi ljudi to sami pronašli, otkrili i zavoljeli, i to su veliki komplimenti.

PLAYBOY: Klapa Cambi objavila je 2001. album „Vrime od nedije“ s obradama vaših hitova u tradicionalnoj maniri, a Matija Dedić 2005. album „Tempera“, s jazz verzijama vaših pjesama. Držite li obrade najvećim priznanjem?

GIBONNI: Da, kad su uspjele. Kad to čovjek dobro napravi, udahne tim pjesmama novi život, daje im drugo čitanje. Ali, ako netko to napravi iz komercijalnih razloga, obično nije sretan rezultat i ne može biti uspješnije od originala. Recimo, kad je Cubismo napravio „Temperu“ na španjolskome, bio mi je gušt, i to je bilo uspješno. Uspjeli su svi oni koji su moje pjesme obrađivali zbog sebe, a ne zbog komercijalnog uspjeha.

PLAYBOY: „Mirakul“ (2001.) je u nekoliko dana postao najprodavaniji hrvatski album i do danas je prodan u više od 106.000 primjeraka, osvojio je osam Porina, a na njemu su sudjelovali poznati svjetski glazbenici - Manu Katche, Pino Palladino, Toni Levin,

Geoffrey Oryema. Koliko su ta gostovanja bila iskalkulirana u smjeru pokušaja proboja na svjetsko tržište?

GIBONNI: Gledajte, meni su sto puta moji kritikeri znali predbaciti da sam te ljude uzeo iz propagandnih razloga. Ali Manu Katche je kategorija bubnjara Vinnie Colaiutea (američki glazbenik koji je svirao sa Frankom Zappom, Stingom i Chickom Coreaom, op.a.). Ako danas na ulici zaustavite stotinu ljudi i pitate ih tko je Vinnie Colaiutea, možda će jedan znati. Dakle, ne uzimate iz komercijalnih razloga nekoga za koga nitko ne zna. Ja sam te ljude uzeo iz sportskih razloga, jer ti glazbenici svojim dolaskom dižu letvicu kvalitete i meni i mojim suradnicima. Jer, oni jednostavno donesu jedan drugi kriterij.

PLAYBOY: Pretpostavljam da ste taj album slali na puno adresa u svijetu. Kakvi su bili konačni rezultati?

GIBONNI: Ne, nigdje ga nisam slao. Nisam tada imao taj plan. On je sam sebi probijao put. Nekoliko tisuća primjeraka, iz nekog razloga, otišlo je u Francusku.

Nekad se stvari same događaju. Tisuću primjeraka albuma „Unca fibre“, 2006. godine, uzela su, recimo, dva dućana u Nizozemskoj.

PLAYBOY: Rekli ste da je novi album namijenjen prvenstveno inozemnom tržištu. Koja su, prema vašim iskustvima, najveća ograničenja u tim pokušajima?

GIBONNI: Najveće ograničenje je u činjenici da Velika Britanija ima 60 milijuna stanovnika i stotine uspješnih pjevača. Sjedinjene Države imaju 300 milijuna stanovnika i tri puta više uspješnih pjevača od Britanije. A Europa ima 500 milijuna stanovnika i nema nikoga. Ima Rammstein, Zucchera, Ramazzottija... i nikoga više. Iz toga proizlaze svi zaključci, vezani uz različite jezike, tradicije, pa čak i nove mitologije. Jednostavno ne možete doći pred sve, ako netko ima generacijama unaprijed hranjene predrasude o vama. A mi Europljani to imamo. Postoje predrasude o Talijanima, o Nijemcima, o nama..., i to vas čeka. To vam je prtljaga i popudbina... Ja se, kad sam išao u Europu, nisam mogao ugledati na tuđe iskustvo. Meni je svako iskustvo prvo.

PLAYBOY: Kako ste bili primljeni na koncertima s Mickom Hucknallom?

GIBONNI: U Pragu su me odmah zvali na bis. I odmah su njihovi mediji počeli dobro pisati o meni. Sljedeći koncert tamo imao sam u lipnju, sa šest tisuća ljudi na trgu Václavské Namesti. Na primjer, Nijemci su mi dali dvije polusatne emisije na njihovom najgledanijem glazbenom kanalu, što ni u Hrvatskoj nisam imao.

PLAYBOY: Tony Cetinski kaže da ste vi, kao

i on, dovoljno uspješni tu gdje jeste i da ne vjeruje da biste mogli biti žrtva toga da se svim silama borite da uspijete vani. Koji je vaš komentar?

GIBONNI: Nije mi to baš jasno. Ako sam dobro razumio, to mi je čak i neki kompliment. Ali, meni ne treba tu biti jako dobro. Ja sam postavio stvari na svoje mjesto. Meni djeca ne oskudijevaju. Ali meni to nije bio jedini motiv u životu, da živim dobro, pa onda još bolje. Jer ja sam autor i u meni postoji neki nemir. Ja neke stvari moram napraviti. Kad upoznam kreativne ljude, u meni se pojavi neki poriv da moramo udružiti snage i nešto napraviti. Ne možete pitati ljubina zašto se malo ne odmori, jer on jednostavno mora plivati...

PLAYBOY: Kad smo već kod Cetinskog, već ste 15 godina u vječitom nadmetanju s njim za titulu kralja hrvatske pop glazbe. Kako gledate na to rivalstvo?

GIBONNI: Ja ga ne osjećam. Mi smo srdačni kad se sretamo, i ne vidim neko rivalstvo. Znate, rivalstvo se izmisli, ako su neke godine moje tiraže velike, a onda druge njegove... Ali, jednostavno, ja to ne vidim.

PLAYBOY: Tonyjeve su skladbe najizvođenije na hrvatskim radijskim postajama, a vi ste miljenik kritike. Odgovara vam ta pozicija?

GIBONNI: Meni da. Ja sam, na neki način, uspio biti neovisan od top-lista. Ali, mogu reći da mi čak malo i imponira da moja karijera ne ovisi o prihvaćenosti u medijima. No, što se tiče kritike, mislim da baš i nisam njezin miljenik. Oni koji su mi skloni, gledaju moj rad u cjelini – koliko album vrijedi, koja je moja poruka i koliko su pošteno odsvirani moji koncerti. Mislim da to kritika respektira, bez obzira kakav im je glazbeni ukus. Jer, vide da je to napravljeno sto posto, bez zadržke i plana B. Kad sam svirao sa strancima, rekli su mi da je taj tip izvođača, koji se ovoliko daju na pozornici, izumro na Woodstocku. Tako da sam možda od kritike zaslužio poštovanje, ali ljubav vidim samo

kod rijetkih. Nađu oni meni rupa i mana, ne brinite.

PLAYBOY: Je li album „Acoustic: Electric“ iz 2007. objavljen isključivo zbog snimki iz intimnijih prostora, kakve više volite od sportskih dvorana?

GIBONNI: Ma, ja te prostore volim jednako, samo nisu isti izazovi, nije isti ritual... Znači, kad svirate u Domu športova ili Areni, to je kao da pripremate veliku svadbu. Doći će 400 uzvanika i ne možeš mijenjati meni, jer je prevelik aparat da bi se netko, recimo, predomislio i janjetinu zamijenio ribom. A kad svirate u malom klubu, to je kao da vam osam ljudi dođe doma na tulum, pa onda dodajete malo sira, nadoknađujete nedostatak bijelog vina crnim i slično. Dakle, fleksibilnije.

PLAYBOY: Album „Toleranca“ je 2010. opet rušio rekorde u nakladama, a osvojio je i pet Porina, čime ste postali rekorder te nagrade. Koliko vama znači Porin?

GIBONNI: Mislim da je jako važna nagrada i jasno oslikava kakva je bila glazbena godina. Kad smo imali zanimljive pjesme, bio je i Porin zanimljiv, a kad smo imali otužne pjesme, imali smo i otužni Porin. Inače, neke sam Porine zadržao, a neke razdijelio ljudima koji nisu pravilnikom određeni da ih dobiju, a za koje sam mislio da su jako zaslužni. Mislim da Vlatko Stefanovski zaslužuje tu nagradu za album „Judi, zviri i beštije“, a moj violinist Marko Ramljak za „Mirakul“. Ili, recimo, neki ljudi poput mog nekadašnjeg menadžera Ozrena Kanceljaka, koji je jako puno napravio za promociju ta dva albuma. Zašto bih ja te nagrade imao kod kuće u svojoj vitrini, kad su ih zaslužili i ti ljudi.

PLAYBOY: U lipnju 2011. LA Times izabrao je pjesmu „Čemu se nadaš srce moje“ za listu pjesama koje zaslužuju pozornost u SAD-u. Koliko ste tada bili uvjereni da će to polučiti neki rezultat?

GIBONNI: Slušajte, to je bio rezultat istraživačkog novinarstva i ja sam se pojavio u skupini od 15 izvođača izvan američkoga tržišta. Tu nisu bila uključena samo mala tržišta, nego i Australija, Njemačka... Mislim da ta pjesma nije izabrana zato što je bila moja najbolja, nego zato što je u tom trenutku bila aktualna, imala video-spot... Nakon toga, imala je milijun pregleda na YouTubeu, tako da je bilo nekog odjeka. A što se tiče nadanja, bilo mi je drago to čuti, ali to je bilo – svako čudo za tri dana. A i da vam se otvore neka vrata, vi nemate s čime kroz njih proći, i sve je uzalud. To je kao da neki naš šlager izvođač pobijedi na Eurosongu, a nema spreman ni album niti bend, ništa..., sve se svede na projekt u kojem su se samo na trenutak

posložile zvijezde i koji nije doveo ni do čega. **PLAYBOY:** Vaša se glazba obično opisuje kao mješavina, popa, rocka, etno i *world* glazbe, a izdvajaju je melankolični, mediteranski ugođaj i intimna lirika. Je li raznovrsnost utjecaja posljedica vašeg širokog glazbenog ukusa?

GIBONNI: Da. Vrlo kratko i jasno – da. Ja glazbu nikada nisam volio stavljati u kalupe i ladice. Mislim da sam ja kao autor stara škola. A danas su stvari jako fokusirane i precizne. To se dogodilo iz dva razloga. Prvo, zbog velikog broja informacija ljudi donose odluke puno brže nego ranije. Ja sam, recimo, album „Meddle“ Pink Floyd mora dugo slušati dok ga nisam zavolio, a onda mi je promijenio život. A danas, prema istraživanjima, ljudi u pregledu nečega na YouTubeu donose odluku između sedam i deset sekundi. Znači, to vam je prvi autogol, kad gledate autorski. Jer, kad uzmete bilo koju moju pjesmu, nijedna se ne desi u prvih deset sekundi (*smijeh*). Znači, da bi nešto postigli u tih 7-10 sekundi, morate imati skandal. Ja to nemam. A drugi autogol, koje mi je donijelo novo vrijeme, jest to što bendovi više ne rastu po klubovima, već po velikim festivalima. A festivali isto moraju biti precizni, pa imate pozornicu za elektronsku glazbu, pozornicu za rock, pa za alternativnu glazbu i tako dalje... I gdje će vas svrstati ako niste jako fokusirani. A ja to odbijam biti. Dakle, ovo nije baš pravo vrijeme za pristup kakav je moj, ali ja ne odustajem.

PLAYBOY: A mediteranski ugođaj, je li on nerazdvojiv od vašeg osobnog svjetonazora?

GIBONNI: Ma, oko toga se čak i ne moram puno truditi. Mislim da je to u meni genetski prisutno. Znam da se to na koncu čuje i kad napišem pjesme za koje sam duboko uvjeren da su rock štivo. Recimo, Pino Palladino, koji je tada svirao s Claptonom, a onda prešao u The Who, kad smo snimali pjesmu „Ne odustajem“, koja je njemu bila jako draga, rekao mi je da u Britaniji nitko ne piše pjesme na taj način, jer da tu ima previše melodija i da se odmah čuje da sam s Mediterana.

PLAYBOY: Posebno vas cijene kao tekstopisca. Oliver, recimo, kaže da on nikada ne bi mogao pisati stihove, jer bi mu to bilo kao da se svlači u javnosti. To vi tako ne doživljavate?

GIBONNI: Doživljavam. To je jako dobro rekao. Ja tekstove pišem iz vlastitog iskustva i iskustava meni najbližih ljudi. Nisam doživio sve o čemu sam pisao, ali mogu reći da sam proživio, jer ako se nešto događa dovoljno blizu vas i ako ste u to uključeni kao nekakav ispovjednik, onda to osjetite kao da ste sami doživjeli. Zanimljivo je da mi je sada na novom albumu engleski otvorio nova

*Mene danas ženski rod
doživljava na drugi
način. Mislim da im je
draže ono što čuju u
mojim pjesmama, nego
ono što vide na meni*

vrata. Imam osjećaj da na drugom jeziku mogu napisati temu koju se ne bih usudio pisati na materinjem jeziku. Mogu to opisati na primjeru Milana Kundere, koji je pisao na francuskom i češkom. Na češkom je pisao političke romane, a ljubavne na francuskom. Jer, kako je rekao, kad počne pisati politički roman na francuskome, ne može, jer ima češku prtljagu vezanu uz Ruse, prislušivanje telefona... Osim toga, kad govorite na tuđem jeziku, niste toliko goli kao kad govorite na svome, jer imate neku distancu, kao da se ispovijedate kroz rešetkastu pregradu u ispovjedaonici, kroz koju vas onaj koji sluša ne vidi. To mi daje engleski jezik. Izgovorim neka razmišljanja, koja mi nisu jednostavna za reći na mom jeziku.

PLAYBOY: Recimo, živite u skladnome braku, a znate pisati o rastanku, raspadu braka, nepriznatoj djeci i slično. Radite li to svjesno, da biste pogodili osjećaje određene skupine slušatelja?

GIBONNI: Ne. Pogađam svoje osjećaje. Ja i danas pišem album za sebe, o onome što su moje preokupacije, a to je, iz nekog razloga, nešto kao pismo namjere, odaslato na različite adrese i koje je došlo do nekih ljudi koji

ga razumiju. Ja sam našao svoju sortu ljudi kroz moje pjesme. „Andeo u tebi“, koja govori o ženi koju hrabrim da ne pobaci i da može biti jaka i bez tog kretena... Dakle, potpuno nepopularna tema koju nikome nije drago čuti, ni muškarcu niti ženi koji su bili u takvoj situaciji. A ta pjesma svakom godinom kod moje publike dobiva na važnosti. Sve te pjesme nisu pisane da bi bile hitovi, već su pisane da bi bile dobre pjesme. Pa su usput postale hitovi.

PLAYBOY: Nekada ste napisane pjesme odmah snimili, a onda ih pustili da stoje neko vrijeme, ali ih istovremeno svirali i sebi i prijateljima, pa tek nakon šest mjeseci odlučili vrijede li. Radite li još uvijek tako?

GIBONNI: Da. Zato što mislim da morate odabrati trenutak kad ćete nekome napokon pokazati pjesmu. Jer, kad to iskrerate iz sebe, čovjek je jako nesiguran. Na tu temu sam jednom razgovarao s Jergovićem, koji kaže da je njemu najvažniji prvi čitač. Jer, ako vam on podilazi, na krivom ste tragu, a ako vas kritizira samo da bi se pravio pametan, opet ste na krivom tragu. Tako da je strašno teško naći tog prvog čitača. Ja sam dobrog čitača, recimo, našao u Nikši Bratošu. On ima sličnu narav kao što je imao Zdenko Runjić, da se veseli talentu. To je jako važno.

PLAYBOY: Pišete li uvijek najprije glazbu, pa stihove?

GIBONNI: Uvijek. Znače, mene ljudi uglavnom cijene zbog tekstova, ali ja uvijek prvo napišem glazbu, i ona, čak i da nema tekst koji kasnije napišem, drži vodu. I nije mi jasno zašto tekst uvijek pobijedi glazbu. Recimo, kada sam svirao vani, gdje ljudi ne razumiju tekst, njima je to bilo odlično. Ali mislim da je prava stvar taj spoj, da je to najveća vrijednost. Moj tekst, kad ga stavite na papir i čitate ga bez glazbe, nije isto kao kad ga slušate s glazbom. Ili obratno. Jednostavno, meni je to nešto kao jin i jang, nešto neodvojivo.

PLAYBOY: Iz čega sve može nastati vaša pjesma?

GIBONNI: Kad bih ja to znao, bio bih Roger Waters... Nemam pojma. Mislim da su se neke najbolje pjesme meni događale neočekivano. Ali, ako postoji ikakvo pravilo, onda je to da mi se dobre pjesme nikad nisu događale pod stresom, nego kad mi je, što bi narod rekao, mozak bio na paši. Recimo, u nekim čudnim iznajmljenim kućama za vrijeme godišnjeg odmora... Supruga ostane na plaži, a ja se popnem u sobu, da se malo odmorim od sunca, sjednem na krevet, uzmem akustičnu gitaru i poslije 15 minuta shvatim da imam, recimo, „Posoljeni zrak i razlivenu tintu“, što je jedna od mojih najdražih pjesama. Ona je nastala na godišnjem odmoru, totalno nelogično...

PLAYBOY: Ipak, imate li neku uvriježenu tehnologiju rada?

GIBONNI: Uvijek prvo napravim *riff* (kratka, ponovljena glazbena fraza, op.a.), baš kao pravi hard roker, onako kako bi napravili Jimmy Page ili Keith Richards. Prvi je *riff* mislim, koliko seže moja kultura, napravio Beethoven – (pjeva) ta-da-da-dam, ta-da-da-dam (čuve-ni četveronotni početak 5. simfonije, op.a.). Dakle, sve se odmah desi. To u mojoj pjesmi mora biti prva vrijednost. Onda je vrijednost melodija, koja raste i gradi se..., i na koncu, kad dođeš pred mikrofón, ono što imaš ljudima reći. To su te tri stvari, i one mogu biti fantastično ujednačene ili ih iste sekunde možeš upropastiti krivim odabirom glazbenika. A dobar odabir glazbenika može sve oplemeniti, pa se može dogoditi i nova vrijednost, koju uopće niste mogli predvidjeti.

PLAYBOY: Kažu da ste vrlo strogi prema svojim pjesmama i da ih puno završi u smeću?

GIBONNI: Jako puno. Ja sam puno, puno prosječnih i dobrih, ali nezavršenih i nedorečenih pjesama bacio u smeće. Znaite, kad je pjesma dobra, a nešto joj fali... Ma, u smeće...

PLAYBOY: Ne dajete ih onda drugima?

GIBONNI: Ma, ne. Ja sam čovjek koji živi od dojma. To da sam ja zadovoljan, to je meni sve... Znaite što je zanimljivo? Govorim vam najiskrenije – da napišem odličnu pjesmu i da mi sto ljudi kaže da ne valja, ja sam tad mirniji nego da napišem pjesmu u koju sumnjam, a da me sto ljudi hvali. Imam neki unutarnji glas koji mi kaže – ovo je dobro. Tako je bilo i s „Temperom“. Znaite, kad smo na koncertima počeli svirati tu pjesmu, to je bilo kao neki znak ljudima da odu na šank predahnuti. Najmanje publike bilo je pred pozornicom za vrijeme „Tempere“. I onda se desilo da je ta pjesma, snimljena 1996., profunkcionirala tek negdje 2000. Ja sam beskrajno strpljiv kad u nešto vjerujem. Nikad u tu pjesmu nisam posumnjao. A ima nekih pjesama, koje su ljudi baš hvalili i koje su bile prve na top-listama, u koje sam ja posumnjao. I s vremenom su svi posumnjali. Ne znam, nekako ne stavljam akcent na racio, nego na instinkt.

PLAYBOY: Od 2003. ste veleposlanik UNICEF-a. Koliko je vaš dobrotvorni rad marketinški orijentiran, a koliko vam je osobno važan?

GIBONNI: Ovo mi je općenito najteže pitanje. Meni sudbine ljudi nisu statistika, nego svaka sudbina ima svoje ime i prezime. Jako sam već godinama aktivan u programu sprječavanja nasilja nad djecom. Educirali smo na desetine psihologa, posjećivali škole i trebali bismo s učinjenim biti ponosni zadovoljni. Ali kad svakodnevno pogledam crnu kroniku u novinama čini mi se da smo opet na početku. I kao da nista nismo ni učinili. Ali, ako bi svi odustali i digli ruke, na što bi tada tek sličila naša svakodnevnica.

PLAYBOY: Poznati ste po tome što, kao i Oliver, odbijate preseliti se u Zagreb. Je li vam Split neophodan radi inspiracije ili je posrijedi nešto drugo?

GIBONNI: Znaite, Split je ipak grad koji vam dozvoljava da budete svoji, čak i neprimjetni. U Splitu, recimo, nikome nije važno ako ja sjedim u nekom lokalu i razgovaram s Tonijem Kukočem. Nismo bitni ni on niti ja. Samo smo konobaru bitni, da na odlasku platimo ono što smo pojeli i popili (smijeh). Tako da u tome ima nekog šarma. Split volim, jer mi dozvoljava da ostanem neprimjetan, da ostanem svoj.

NASTAVAK NA STR. 125

TEXAS HOLD'EM POKER • CARIBBEAN POKER • BLACKJACK • AMERICAN
ROULETTE • ELECTRONIC ROULETTE • SLOT MACHINES • MINI PUNTO BANCO

0 - 24 h

Hotel **WESTIN** ZAGREB
www.casinocezar.com

CASINO CEZAR

Hotel Westin-Zagreb / Izidora Kršnjavoga 1/ Zagreb / Croatia/Hrvatska

Phone/Tel.+385 1 554 5271 / Email: info@casinocezar.com

Shuttle Service / Phone/Tel. +385 1 554 5271 / GSM: +385 91 3205 602

MARTINA KOLEŠ

Nakon dugo, dugo vremena ponovno imamo Zagorku na stranicama Playboya. I to u savršeno vrijeme, kad se slavi sveti Martin i kad se mladi mošt sprema „odrastiti” u vino koje, kako kaže jedna poslovice, od ljudi radi „bogove i vragove.” A naša Martina ne samo da sa svetim Martinom dijeli imendan, već na prvi dan studenoga slavi i rođendan. Da zaokružimo zagorsku priču, Martinu smo odveli u Mirkovec, u oazu domaće kuhinje i mirno utočište od svakodnevne kolotečine – u **Staru školu**. Nekad zadružni dom i područna škola, danas je to mjesto koje spaja kulturu, tradiciju i vrhunsku gastronomiju Hrvatskog zagorja. A što je sve radila naša mlada učiteljica Martina u Staroj školi pogledajte na stranicam koje slijede...

snimio **VLADIMIR IMPRIĆ**

www.stara-skola.hr

MISS STUDENOGA
PLANINARSKOG MJESECA

Martina Koleč

Martina Koleč

1.11.1991. / Zabok
89 / 57 / 90
160 cm / 50 kg

AMBIJE: ostvariti sve snove, pa i one najluđe

VOLIM: sve što je zabranjeno

NE VOLIM: ja volim sve i svako ga, u meni nema mjesta mržnji

ŽELIM: preispitati svijetom, upoznati različite ljude i njihov način života

PLAYBOY

ŠALU NA STRANU

Zgodnu novu pripravnicu direktor poslije posla pozove na kavu. Nakon kave otišli su na večeru, a onda su zaključili kako vole istu glazbu i filmove. Na kraju su završili u stanu mlade pripravnice, a tamo je bilo jako vatreno.

Oko ponoći direktor shvati da je u opasnim problemima.

Na brzinu se odjene, spazi komad krede, zatakne ju za uho i odjuri kući.

Odmah s vrata, bijesna žena zaurla:

– Pa dobro gdje si do sada?!

– Evo, priznajem, primili smo novu pripravnicu pa sam morao s njom na večeru...

– Lažljivče jedan lažljivi, cijelu si večer bio na biljaru, pogledaj, još ti je kreda za uhom!

Rudi se žali svom najboljem prijatelju:

– Kompa, slušaj ovo, jučer izlazim iz mesnice, a neki pas skoči na mene i odnese mi sve meso.

– Čuj, nije ti to ništa, meni je jedna kuja odnijela cijeli stan.

Muž završi s čitanjem knjige „Budite gazda u svojoj kući“, odjuri u kuhinju, stane ispred žene i oštro joj kaže:

– Znaj da sam od sada ja gazda u kući i moja riječ je zakon.

Navečer ćeš mi spremi večeru, a nakon večere otići ćemo u spavaću sobu i ljubiti ćeš me gdje ja želim. Onda ćeš mi pripremiti kupku da se opustim. Oprat ćeš mi leđa i obrisati me, a onda donijeti pidžamu.

Nakon toga izmasirat ćeš mi stopala i ruke. I pogodi tko će me obući i počestljati kad to sve bude obavljeno?

– Ja mislim da će to učiniti djelatnik pogrebnog poduzeća – smireno mu odgovori žena.

Dvije prijateljice uz kavu čavrljaju o demokraciji:

– Stara moja, ja ti mislim da je građanin najdemokraciji izum.

– Vidiš, vidiš, a zašto to misliš? – znatiželjno pita druga.

– Zato što potiskuje velike, podiže male, a masu drži na okupu.

Bolesno ljubomorna žena svake noći kad joj muž dođe kući, pregleda njegovu odjeću i ako nađe koju dlačicu odmah napravi scenu. Jedne noći ne nađe ništa. Brizne u plač i jecajući kaže:

– Evo, evo, znao sam da si najobičnija svinja, sad si me počeo varati i s ćelavim ženama.

Kako je vidljivo da muškarac planira budućnost?

Kad si kupi dva sanduka piva.

Utučeni Pero žali se jako mudrom susjedu:

– Znao, ovo me jako muči, svi mi iza leđa šapću da moj sin ne sliči na mene nego na susjeda.

– Smirite se dragi Pero, evo što vam znanost kaže o tome: ako sin sliči na oca onda se to zove genetski faktor, a ako sliči na susjeda onda se to zove utjecaj sredine.

Baka i djed sjede za stolom, baki se podigla haljina do bedara, a i malo je raširila noge.

Djed to spazi pa joj veli:

– Daaaaj baba, prekrij to groblje!

– Štaa jee stari, šta si se uzvrpoljio, bojiš se da ti se mrtvac ne probudi! – odgovori baka.

Žena se umilno obrati mužu:

– Dragi ti sigurno znaš da mi je sutra rođendan?

– Da draga moja, imaš li kakvu posebnu želju?

– Imam dragi, željela bih nešto u crvenoj boji što dostigne stotku za nekoliko sekundi.

Drugi dan muž srdačno čestita ženi rođendan i daje joj kutiju na dar. Žena nestrpljivo otvori kutiju, pogleda i razrogačenih očiju, razočarano upita muža:

– Pa što je ovo, objasni mi?

– Ljubavi moja jedina, to ti je crvena vaga, kad staneš na nju stići ćeš do stotke za sekundu!

Udubokoj noći za šankom u birtiji neumorno čavrljaju dva stara vinski brata:

– Znaš što, ja sam ti uvjeren da nesreća nikad ne dolazi sama.

– Imaš pravo, eno ih ulaze – moja i tvoja žena...

„Prestani već jednom govoriti ljudima kako sam ti ja jedina inspiracija!”

Kurtis Foster

Hokejaš s bogatim NHL iskustvom i preko 400 utakmica u najjačoj ligi svijeta, jedan je od ljudi koji imaju potencijal ostaviti duboki trag u povijesti Medveščaka. Igrač prebogata iskustva, koji je igrao protiv najboljih hokejaša svijeta proteklih 10 godina, govori za Playboy o dojmovima u prva tri mjeseca boravka u Hrvatskoj

U prvoj sezoni hokejaša Medveščaka u ruskoj Kontinentalnoj hokejskoj ligi, drugom najjačem klupskom natjecanju u Europi koje je sve bliže godinama nedodirljivom NHL-u, tek se trebaju profilirati najveća imena i heroji čije će dresove fanovi i kolekcionari godinama čuvati kao uspomenu na neke od najvećih hokejskih trenutaka u Zagrebu. Kurtis Foster, igrač s bogatim NHL iskustvom i preko 400 utakmica u najjačoj ligi svijeta, jedan je od ljudi koji imaju potencijal ostaviti duboki trag u povijesti Medveščaka.

Igrač prebogata iskustva, koji je igrao protiv najboljih hokejaša svijeta proteklih 10 godina, govori za Playboy o dojmovima u prva tri mjeseca boravka u Hrvatskoj, iznenađenjima s kojima se susreo u Zagrebu, razlozima dolaska i svemu što ga veseli na zagrebačkom ledu. Foster se prisjeća i najvećih i najtežih trenutaka u karijeri, među kojima se ističe umalo koban lom noge za vrijeme igranja u Minnesoti.

01 Da vam je netko prije dvije, tri ili pet godina rekao da ćete jednoga dana igrati hokej u Hrvatskoj, što biste odgovorili toj osobi?

Sigurno bih pitao postoji li doista hokejska momčad u Hrvatskoj. Znao sam i prije za sve jače europske lige, za KHL, EBEL, švedsku, finsku ili švicarsku ligu, ali doista nisam znao da ovdje uopće postoji klub. Tek sam ovoga ljeta, kada su me pitali jesam li zainteresiran za dolazak, saznao detalje o Medveščaku. Vidio sam neka poznata imena među igračima koji su već bili u Zagrebu i počeo sam se zanimati. S Alanom Letangom bio sam u nekim kampovima po NHL-u, a kako jako pratim hokej, mnoge sam dečke znao i po imenu, poput bivšeg igrača Medveščaka Davida Brinea.

Klub mi je nahvalio i Brian Bickell, igrač Chicago Blackhawksa koji je s Orlima iz Znojma bio u Zagrebu za vrijeme EBEL-a... Svejedno, i dalje sam iznenađen što igram u državi koju je teško povezati s hokejom, ali ljudi ga ovdje obožavaju i jako nam je zabavno biti dijelom ove priče.

02 Koliki je utjecaj na odluku o dolasku u Medveščak imala činjenica da je Zagreb vjerojatno jedan od ugodnijih gradova za živjeti u ovoj ligi?

Imao sam opcije zaigrati u nekim drugim klubovima u ligi, ali nisam imao dileme kada sam dobio sve te preporuke. Uoči dolaska me trener Mark French i športski direktor Aaron Fox nisu trebali puno uvjeravati. Zagreb je svakako bio važan faktor. Znali smo da je ovdje uglavnom lijepo vrijeme, ugodna klima i da će mi obitelji biti ugodno živjeti. Supruga i dvoje djece su uvijek na prvom mjestu...

Osim nekih kulturoloških promjena na koje smo se brzo naviknuli, život u Zagrebu nam je iznimno ugodan i prilagodio sam mu se mnogo lakše nego što sam očekivao. Sa suprugom i dvojicom sinova, koji imaju dvije godine i osam mjeseci, doista uživam.

03 Koje su to promjene koje Sjevernoamerikance najviše iznenade kada dolaze u Zagreb?

Što se tiče prilagodbe hrvatskoj kulturi, postoje dvije komponente. Prva je ta da si u športskom dijelu okružen Amerikancima i Kanadanima, pa se osjećaš kao kod kuće. Prošle sam sezone, za vrijeme lockouta u NHL-u, igrao u Finskoj. Bilo je to sjajno iskustvo, momci su bili odlični, ali ipak se ponekad osjećaš

razgovarao
Tomislav Poljak

snimio
Dražen Pajtlar

usamljeno. Cijelo se vrijeme oko tebe govori stranim jezikom i teško se možeš do kraja uklopiti. U Hrvatskoj taj problem nemamo. Osim što smo svi bliski u svlačionici jer govorimo istim jezikom, i Hrvati odlično barataju engleskim pa se lako uklapamo.

Druga su stvar te razlike koje osjetiš. Od hrane do načina na koji je grad izgrađen. Recimo, na početku su nam se grafiti činili ružnima jer u Kanadi ih nema, pa smo mislili da je i svaka zgrada na kojoj se nalazi grafit ružna. Kada uđeš u te zgrade i vidiš da su sasvim normalne, shvatiš da su ti grafiti dio kulture.

04 Vidjeli ste kako izgledaju neka mjesta u ligi, poput Čerepovca, a čekaju vas i gostovanja po Sibiru, na krajnjem istoku Rusije... Što bi vam neki klub, primjerice iz srca Sibira, morao ponuditi da vas dovede u klub?

Ne bih govorio o brojkama, ali morala bi to biti ponuda koja bi me oborila s nogu, nešto što bi mi, u financijskom ili bilo kojem drugom smislu, promijenilo život. Kao što sam rekao, obitelj mi je na prvom mjestu i trener French, koji također ima obitelj u Zagrebu, to apsolutno razumije. Zato, kada biram klub, uzmem u obzir mnogo faktora. Naravno da je važno koliko će te netko platiti te za koga ćeš i s kime igrati, ali to nije jedino. Uvijek tražiš sigurnu i zanimljivu sredinu za svoju obitelj.

05 Osim Zagreba, koje su vas još stvari privukle u Medveščak?

Kada mi je Fox rekao da imamo kanadskog trenera i brojne sjevernoameričke igrače, a i kada sam čuo da je grad sjajan, nisam imao dvojbe. Možda nismo plaćeni koliko bismo htjeli ili mogli biti negdje drugdje, ali sve ove ostale prednosti to nadoknađuju. U klubu nas tretiraju vrhunski i vjerujem da se mnogo igrača nada da će klub rasti, da će imati još više novca i da bi, ostankom u Zagrebu, mogli dugoročno uživati. Pa i zaraditi više nego što zarađuju sada...

06 Jeste li uspjeli pohvatati neke hrvatske izraze? Naručujete li kavu i dalje sa „coffee, please“?

Ha ha ha, da, još sam uvijek na „coffee, please“. Supruga me pokušala naučiti neke stvari, ali ne ide mi hrvatski jako dobro. Koliko god sam oduševljen poznavanjem engleskog, pogotovo od strane mladih ljudi, toliko vidim da i njih veseli kada im uzvратиš ponekom hrvatskom riječi. Recimo, kada u trgovini kažem „hvala“ na hrvatskom, uvijek dobijem osmijeh. Ljudi su zahvalni kada im pokažeš da se trudiš, čak i ako moj „dobro dan“ nije pravilan.

” Samo sam jednom izmjerio brzinu mog paka, i to dok sam igrao u Edmontonu u sezoni 2010./2011. Imali smo natjecanje u vještinama i puknuo sam ga 165 kilometara na sat!

07 Hokejski ste jedno od najvećih imena koje je došlo u Zagreb; iza vas je igranje u brojnim NHL klubovima. Kakav je osjećaj proći tolike razmjene?

Nikada nije lako doznati da te se klub rješava i šalje negdje drugdje. Meni je prvih nekoliko puta bilo veoma teško, pogotovo kada su me mijenjali u juniorskoj dobi, ali uvijek pronađeš nešto pozitivno. Recimo, i te prve „tradeove“ sam analizirao iz perspektive da me ta druga momčad želi i da ću dobiti priliku za napredak. U Minnesoti sam igrao dugo, ali nakon loma noge nisam dobio priliku. Tampa mi ju je dala, pa sam odande preselio u Edmonton. Tamo pak stvari niti za jednu stranu nisu ispale kako smo htjeli, pa sam otišao u Anaheim. Zatim sam razmijenjen u New Jersey i to tako ide... To je itekako težak dio karijere hokejaša, ali na njega ne možeš utjecati.

08 Koliko je vaš ego bio povrijeđen u tim situacijama?

Mislim da i u takvoj situaciji imaš pravo na određenu količinu ega jer i dalje si ti NHL igrač. To sam si morao ponoviti mnogo puta u takvim situacijama. Hokejaš tada mora paziti na samopouzdanje i razmišljati pozitivno jer nema drugog načina da si pomogneš. Ti utječeš na stvari na ledu, a ako netko procijeni da želi napraviti „trade“, nema načina da to promijeniš.

09 Od svih klubova u kojima ste igrali, koji je na vas ostavio najbolji dojam?

Na svakom sam mjestu pronašao nešto lijepo, ali Minnesota će uvijek biti posebna. Tamo sam i proveo najviše vremena, tri sezone, stekao najviše prijatelja. Uz to, Minnesota je sjajan hokejski grad, po mnogome sličan Zagrebu. Naravno, neusporediva je razina NHL-a s hokejom u Zagrebu, ali i ovdje i tamo dvorana je uvijek rasprodana, ljudi razumiju i vole hokej, vole klub (Minnesota Wild), pa nam je uvijek bilo zabavno igrati.

Taj grad je sjajan, za vrijeme sezone nudi pravi osjećaj zime, gotovo kao da ste u Kanadi. Uz Minnesotu me, eto, veže najviše uspomena.

10 Steve Montador, uz vas i Jonathana Cheechooa najveće ime koje je došlo u Zagreb, već je napustilo Medveščak zbog ozljede. Je li istina da je on bio jedan od najglasnijih i najpozitivnijih ljudi u svlačionici?

Kada igrač iza sebe ima preko 600 utakmica u NHL-u i svo iskustvo koje je donio u klub, onda će jako nedostajati. Pogledajte malo njegovu prošlost, često je bio uzor. Jako je dobar prema suigračima, založit će se za svakoga i braniti svoje kolege. Uživao je veliki respekt u svlačionici, ali i u ostatku lige zbog svoje pozadine i klubova u kojima je igrao. Igrao je finale Stanley Cupa, bio je u sjajnom fizičkom stanju, brinuo se o svojem zdravlju i time postao omiljen među dečkima.

Kada izgubite takvog igrača, uvijek je to teško prebroditi jer nas je sve okupljao. Međutim, odluke o nečijem odlasku, a čuli smo da je ovu odluku donio vlastitom voljom, slične su onima o igračima koji su razmijenjeni. Na kraju dana mi ne možemo kontrolirati takve stvari. Poželjeli smo mu sve najbolje, a novi igrači su već uskočili na njegovu poziciju i pomogli nam da što lakše prebrodimo. Ne znam hoće li nam više nedostajati kao osoba ili kao igrač jer je on i dalje bio sjajan. Igra mnogo minuta, na ledu je kada je najteže, možete od njega očekivati dobru ofenzivnu i defenzivnu igru. Montador je pravi vođa i velika je šteta što je otišao.

11 Jesmo li u pravu ako nam se čini da i vi imate te liderske crte? Za vrijeme utakmice znate biti glasni prema sucima, puno se konzultirate s trenerom Frenchom... Je li to nešto što ste uvijek radili ili je došlo s iskustvom?

To što sam glasan prema sucima nije naročito pozitivno, moram poraditi na tome. Nisam previše pozitivan u razgovoru s njima, ali to je sve posljedica nakupljenih emocija za vrijeme utakmice. Što se odnosi s trenerom tiče, on je fenomenalan. French nas je sve impresionirao jer je vrlo pristupačan, komunikacija s njim je užitak. S druge strane, njegova je uvijek zadnja, iako će rado poslušati sugestiju. Kada imaš trenera s kojim možeš popričati na treningu, za vrijeme utakmice ili poslije leda, osjećaš više samopouzdanja. Danas to vidim jer imam toliko iskustva. U NHL-u, s obzirom na česte promjene klubova, nisam imao priliku razviti takav odnos ili se profilirati kao glasan dio svlačionice. Kada dođeš u novu sredinu, nećeš se postaviti kao

šef, nego šutiš i prilagodiš se. Uvijek sam pokušavao biti dobar suigrač. Isto pokušavam napraviti i ovdje, ali osjetim da ovdje neki igrači u meni vide uzor zbog svega što sam prošao u karijeri. Znam da postoje neke situacije u kojima sam dobar i za vrijeme utakmice volim biti glasan u tim situacijama jer vjerujem da time mogu pomoći momčadi.

12 Očito ciljate na igru s igračem više u kojoj se ističete zbog nevjerovatno snažnog udarca. Jeste li kada izmjerili njegovu brzinu i koja je najveća šteta koju ste napravili njime?

Samo sam ga jednom izmjerio, i to dok sam igrao u Edmontonu u sezoni 2010./2011. Imali smo natjecanje u vještinama i puknuo sam pak 165 kilometara na sat!

Što se štete tiče, najgora se stvar dogodila dok sam igrao u Minnesoti. Suigraču Toddu Whiteu slomio sam nogu pakom. Imali smo igrača više, a on je bio okrenut leđima. Pogodio sam ga sa stražnje strane noge i puknula je.

Dosta sam igrača ozlijedio na taj način, stopala i noge stradaju u takvim situacijama, ali sve je to dio hokeja. Kad pucaš, ne možeš i ne smiješ razmišljati o tome. Kada god netko pokušava blokirati, ja moram pucati, katkad i kroz njih.

13 Ako je vaš šut najjači u svlačionici, konkurencija za najbržeg igrača sigurno je oštra. Tko se ističe brzinom?

Nismo radili testove, utrkiivali se i mjerili brzinu, ali to se može vidjeti svaki dan na treningu. Da bi dospjeli na ovu razinu, svi ti dečki moraju biti dobri u nečemu i imati nešto čime će pomoći, bilo to klizanje, dodavanje, igra tijelom, pucanje po голу... Rekao bih da su najbrži Patrick Bjorkstrand, Andrew Murray, Mark Katic i Mark Popovic.

Makar, svačija se brzina manifestira na drugačiji način. Bjorkstrand je onaj tip brzanca kakav ljudi odmah uoče. Kada Bjorkstrand povuče kontru, teško ga je uhvatiti. Murray nikada ne odustaje i uvijek je blizu paku. Od braniča, Katic ima nevjerovatnu brzinu, a Popovic svugdje stigne i sve čini s lakoćom.

14 Jeste li održali neko interno natjecanje da otkrijete tko je najjači u momčadi?

Ha, ha, nismo se nikada natjecali u tome tko će najviše dignuti u *benchu* ili slične stvari, ali mislim da ćemo se svi složiti tko je najjači – Hugh Jessiman je zastrašujuće velik i zaista je snažan. Nadimak mu je „Huge Specimen” (ogroman primjerak,

rimuje mu se s njegovim imenom i prezime-nom, op. a.). Kada vas on stisne uz ogradu ili ako ćete se s njime pokušati gurati za pak, nećete dobro proći, gotovo ga je nemoguće pomaknuti. Opet, nije sve ni u veličini, mnogo ruskih momčadi protiv kojih smo igrali ima malene, a vrlo snažne igrače.

15 U svlačionici ste pokrenuli zgodnu tradiciju: treneri dijele šešir, a igrači među sobom kapu ili kravatu za najbolje igrače utakmice. Jeste li se u karijeri susreli sa sličnim običajima u momčadima u kojima ste igrali?

Ne mogu ih se sjetiti mnogo... Znam da smo u Houstonu pak s utakmice davali najboljem igraču i to je bilo zabavno. Takve su stvari bitne kako bi se zahvalilo igračima koji često nisu u centru pažnje. Oni koji zabijaju golove će uvijek dobiti potrebnu pozornost, ali svi oni radnici, bez kojih niti jedna momčad ne može uspjeti, moraju dobiti nagradu za svoj rad i na taj im se način momčad zahvaljuje.

U našem klubu ima mnogo takvih igrača. Recimo, rijetki će istaknuti Andrewa Murrayja ili Mikea Glumca samo zato što ne postižu mnogo golova. Sjećam se utakmice u Minsku koju smo dobili, Glumac je bio nevjerovatan. Nakon pobjede svi žele dobiti

tu kapu ili kravatu, ali kada vidiš suigrača koji ju je dobio i znaš da je zaslužuje, onda se i ti osjećaš dobro. Zanimljiv je taj učinak takvih nagrada: daš je jednoj osobi, ali svi se osjećaju dobro.

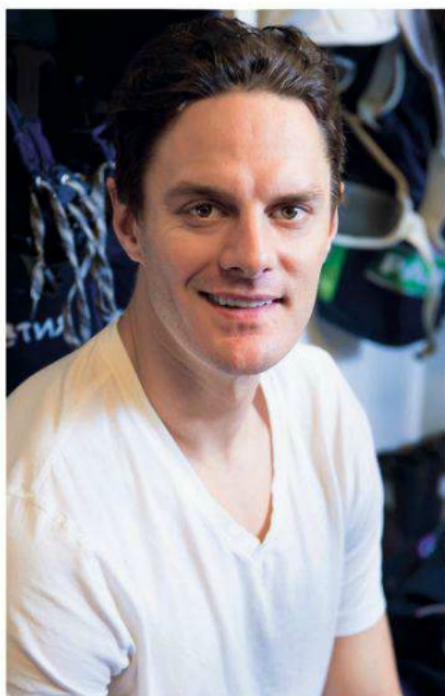
16 Osim po jačini šuta i brojnim razmjenama, u NHL-u ste, nažalost, zapamćeni i po teškoj ozljedi. Je li taj lom noge u sezoni 2007./2008. mogao biti koban za vašu karijeru?

Ne samo za karijeru, već i za zdravlje, pa čak i za život. Ne sjećam se mnogo detalja iz te situacije. Sjećam se utakmice, sjećam se i vožnje do bolnice, ali sve mi je to u magli zbog brojnih lijekova koje su mi dali. Kada sam se probudio sljedećeg dana, ugledao moju današnju suprugu i razgovarao s liječnicima, tek tad sam shvatio koliko je stvar bila ozbiljna. Tada sam saznao da je operacija umjesto tri ili četiri sata trajala deset sati. Za obitelj su to bili nervozni trenuci, sigurno je bilo momenata kada su mislili da su me izgubili. Velika je to pretpostavka, ali, s obzirom na količinu krvi koju sam izgubio, liječnici su rekli da je postojala mogućnost da me doista izgube. Zastravajuće je i danas razmišljati o tome na taj način. Zbog toga sam izgubio 11 mjeseci karijere.

17 Kada ste shvatili kroz što ste prošli i shvatili da ste sretni što ste ostali živi, jeste li pomislili da je karijera došao kraj?

Bilo je mnogo trenutaka u kojima sam se pitao želim li nastaviti sve ovo i ima li smisla vraćati se hokeju nakon takve ozljede. Međutim, kada sam prvi puta stao na led nakon 11 mjeseci, osjećao sam se kao da sam ponovno rođen. U tom trenutku shvatiš zašto to sve radiš i shvatiš da si ti hokejaš, da voliš klizati, pucati pak i da je to tvoj život. Tog povratničkog dana se sjećam kao da je bio jučer. Bio sam u Minnesoti u dvorani za trening. Stavio sam klizaljke, kacigu, rukavice i trenirku i samo sam htio osjetiti led. Jedva sam se kretao...

Bio sam u mnogo drugačijem dijelu života nego danas. Još se nisam niti oženio, iako smo supruga i ja planirali svadbu. Nisam imao djece i to je još uvijek bila samo strast. Ali, kada dođu žena i djeca, tada šport, barem za mene, postaje i posao jer trebaš stavljati kruh na stol svaki dan. Zato sam i nakon te ozljede, kada su mi liječnici govorili koliko sam krvi izgubio, imao samo jedno pitanje za njih – kada ću se vratiti na led? Opet, tih 11 mjeseci bez hokeja mi je pokazalo koje su najvažnije stvari u životu i da je zdravlje ipak broj 1. Zato, koliko god da sam izgubio zbog te ozljede, na neki sam način postao i jači zbog nje.

„ *Rekli su nam da će ljudi dolaziti i navijati bez obzira pobjeđivali ili gubili. Pa si misliš – ma, to je samo priča. Onda izgubiš, vidiš da oni svejedno pjevaju; ne vjeruješ što se događa...*

18 Nastradali ste zbog pravila koje je i dalje na snazi. Zašto zabranjeno ispucavanje u Sjevernoj Americi nije jednako kao i u Europi? Zašto to pravilo „no touch iceinga”, koje može smanjiti rizik od ozljeda, i dalje egzistira u NHL-u?

Iz nekog razloga, čelnici lige ne žele izbaciti tu utrku za pakom iz igre. Valjda misle da je dobra za gledatelje i da čini hokej atraktivnijim. Za mene je to, i vjerujte mi da se moram suzdržavati od psovki kada govorim o ovoj temi, jednostavno kriva pretpostavka. Prošle sam godine igrao u Finskoj, sada igram u KHL-u i nema nikakve razlike s tim ili bez tog pravila, osim što je igra sigurnija. Dapače, više zabranjenih ispucavanja dovodi do više podbacivanja paka u napadačkoj trećini i više napadačke aktivnosti, a to je ono što gledatelji žele vidjeti. NHL želi zadržati tu jurnjavu, ali nema potrebe za riskiranjem ozljeda.

19 U karijeri ste igrali s velikim imenima. Možete li navesti tri najbolja napadača i tri najbolja braniča s kojima ste igrali u karijeri ili protiv kojih vam je bilo najteže igrati?

To je vrlo teško pitanje jer uvijek radim razliku između te dvije stvari. Nikada ne gledaš isto igrača s kojima si igrao ili protiv kojih si igrao. Osjetio sam Sidneyja Crosbyja ili Jevgenija Malkina i to je nevjerojatno. Razina njihove igre je nepojmljiva. Međutim, kada imaš suigrača najviše klase i svaki dan ga gledaš na treningu, kao što sam ja imao šansu s Martinom St. Louisom ili Stevenom Stamkosom u Tampi, onda tek vidiš one male stvari koje dijele vrlo dobre i odlične igrače. Njih dvojica su napravljeni od istog materijala. Oni jako vole pak, žele ga u svakom trenutku i žele zabijati, bilo da su na treningu ili na utakmici. Igrao sam i s Iljom Kovalčukom pa znam da su stvari koje on može s pakom začuđujuće. Dok ga gledate, ne možete držati usta zatvorenima, on je apsolutno čudo.

Od bekova, fasciniraju me igrači koji uvijek igraju protiv najjačih suparničkih linija, pridonose u napadu, s vremena se i potuku ako treba, i tako iz večeri u večer. Zato su Zdeno Chara, Duncan Keith ili Shea Weber braniči kojima se najviše divim.

20 Kada je Medveščak u pitanju, stranci se najčešće dive navijačima. Kako čovjek koji ima toliko iskustva ocjenjuje te Medveščakove fanove?

Što se energije tiče, naši navijači mogu ići uz bok bilo kome... Da se razumijemo, teško mi je bilo što usporediti s 18.000 strastvenih navijača u Minnesoti i stvarima koje sam doživio tamo. Recimo, zabio sam gol u produžetku protiv Montreala i erupcija oduševljenja koja se tada doživi u gradu inficiranom hokeju je nešto najbolje što postoji u hokeju. Međutim, kada dođeš u državu u kojoj, da budem iskren, nisam očekivao takve stvari i vidiš koliko ljudi vole hokej, ostanesh potpuno iznenađen.

Rekli su nam da će ljudi dolaziti i navijati bez obzira pobjeđivali ili gubili pa si misliš – ma, to je samo priča. Onda izgubiš, vidiš da oni svejedno pjevaju; ne vjeruješ što se događa. Kada u posljednjoj trećini dođe važan trenutak, odlučujući igrač više ili manje, postanu tako glasni i viču „Zig-zag Medveščak” toliko jako i uporno da se jednostavno naježimo i dobijemo dodatnu energiju.

Osim toga, navijači jako poštuju gostujuće navijače i njihove himne. Na televiziji sam često gledao o problemima koji postoje u europskom nogometu i zaista nisam takvo što očekivao ovdje...

S.T. Dupont
PARIS 1872

BE EXCEPTIONAL

NEW DEFI EXTREME LIGHTER & PEN

EXTREME ALTITUDES, EXTREME TEMPERATURES
EXTREME WINDS, EXTREME FLAME POWER

DARVEL

Praška 8, HR-10000 Zagreb, 01 4822 000, maloprodaja@darvel.hr, www.darvel.hr

OSIJEK: Urar Živković, J.J. Strossmayera 8, tel. +385 31 283 983,
POREČ: Sano, Dekumanova 28, tel. +385 52 435 683,
UMAG: Zlatarna Denisi, G.Garibaldi 4, tel. +385 52 752 708,
ROVINJ: Zlatarna Bisaku, Trg Kralja Epylona 1, tel. +385 52 813 158,
ZADAR: Zlatarna Royal, Plemića Borelli 6, tel. +385 23 315 264,
SPLIT: Zlatarna Dvornik, Obala Hrvatskog Preporoda 20 (Riva), tel. +385 21 315 033,
DUBROVNIK: Borza grupa, Pred Dvorom 2, tel. +385 20 321 314

HAND CRAFTED FRENCH EXCELLENCE FOR THE ELITE

Zeleni demon

Priča o konoplji spada među one koje se svrstavaju u skupinu najintragantnijih teorija zavjere današnjice. Oko ove biljke stvorena je prava fama, vode se žestoke polemike oko toga koliko je korisna, a koliko štetna, koliko je otrov, a koliko lijek...

piše **Domagoj Kuna**

Nema boljšeg od teorije zavjere! Uopće nije važno je li ta teorija zavjere one vrste koja obuhvaća cijeli svijet, Crkvu, izvanzemaljce i multinacionalne kompanije ili, pak, one koja uključuje ženu i vrtlara koji stalno nešto šapuću, teorija je zavjere uvijek *cool*. Totalno *cool*, stari moj! I nije važno je li istinita ili nije, jesu li njeni temelji čvrsti i duboki poput korupcije u Hrvatskoj ili površni poput filma sa Stevenom Seagalom, teorija zavjere vraški je zanimljiva stvar.

Jedna od najintragantnijih teorija zavjere koja se danas provlači žicama interneta, ona je o konoplji. Priča je to o travi, korovu, univerzalno korisnoj biljci koja je tu da spasi svijet od uništenja uzrokovanog prekomjernim korištenjem fosilnih goriva, ali i o opasnom narkotiku koji ljudsku štenad pretvara u manijake, nasilnike i naposljetku - korisnike teških droga.

Konoplja se dijeli na dvije zanimljive vrste: **industrijsku** i **medicinsku**. Industrijska, kao što joj ime kaže, služi kao industrijska sirovina i bila je poprilično raširena u cijelom svijetu sve do pedese-

tih godina dvadesetog stoljeća. S druge strane, ona medicinska, prema mnoštvu izvora, koristila se kao lijek za gotovo dvjesto bolesti, sve dok početkom dvadesetog stoljeća nije proglašena otrovom i sukladno tome zabranjena. No, je li sve stvarno tako crno i bijelo u slučaju svijet protiv kanabisa?

Amerikanac **Jack Herer** (1939.-2010.) bio je najveći svjetski zagovornik korištenja konoplje. Autor je dvije knjige koje promoviraju sadnju i korištenje te biljke i ostavio je dubok trag u pop kulturi. Zajedno s nekolicinom suradnika, Herer je u knjizi *Car je gol* (*The Emperor Wears No Clothes*) skupio i zatim objavio mnoštvo odličnih osobina konoplje i predložio mnoštvo korisnih primjena konoplje i njezinih proizvoda u suvremenom društvu. Knjiga je polučila takav uspjeh da je Herera i nekolicinu suradnika, koautora knjige, učinila najcitiranijim osobama u svijetu „poljoprivrednika-hobista“.

Prema njihovim riječima, konoplja je univerzalno korisna biljka. Daje ogroman urod biomase po zasijanoj površini, ne iscrpljuje zemlju na kojoj raste i može rasti na bilo kakvoj, pa čak i lošoj zemlji. Također, navodi se i ideja kako je konopljinu ulje pogodno za proizvodnju biodizela, a tvrde i da je celuloza nekoliko puta bolja za proizvodnju papira od one dobivene iz drveća. Zaključak koji izvodi

JACK HERER

iz ovih podataka je taj da bi konoplja mogla svijet spasiti od gladi, ali ujedno i da bi riješila svjetsku energetsku krizu.

Puno je autora ideje Jacka Herera jednostavno citiralo, bez ikakve provjere ili kritike, smatrajući ga vrhunskim autoritetom u području o kojem je pisao i kojeg je cijelog života promovirao. No, Herer je bio možda „preoptimističan“ u svojim izjavama. Nakon provedenih pokusa, počeli su se javljati i glasovi sumnje u Hererove tvrdnje. Možda iza nestanka konoplje iz današnje proizvodnje ipak ne stoje velike, multinacionalne farmaceutske i petrokemijske kompanije. Možda Herer, naposljetku, ipak mrvicu pre- više voli *travu*...

PROBLEME S HEREROVIM tvrdnjama pokušao je objasniti **Samuel Thayer**, američki stručnjak za hranu i autor nekolicine knjiga s temom samonikle hrane iz divlje prirode, ali i pokretač web-mjesta hemphoax.org. Thayer navodi nekolicinu Hererovih tvrdnji koje su se kroz znanstvene pokuse pokazale neistinitima, poput one da konoplja daje najveću količinu bio-

Predvodnici kanabis pop pokreta, poput Ricka Simpsona, tvorca ulja koje prema njegovim tvrdnjama liječi rak, čine sve kako bi se za kanabis čulo, pa čak i pod cijenu najnevjerojatnijih priča

mase po zasijanoj površini od svih biljaka na svijetu ili da je konopljinu ulje odlično za proizvodnju biodizela.

Dugogodišnje pokusno uzgajanje konoplje u Ukrajini pokazalo je da konoplja ipak iscrpljuje zemlju svojim rastom i da se uzgojem konoplje godinama na istom mjestu, bez rotacije kultura, tlo ipak osiromašuje. Jednostavno, prema podacima prikupljenima iz stvarnih pokusa, konoplja gubi bitku u usporedbi s industrijskim biljkama današnjice, no naravno, ne na svim bojištima. Još uvijek su konopljina vlakna najjača poznata prirodna vlakna, još uvijek su konopljine sjemenke zdrave za ishranu ljudi i životinja, još uvijek je konoplja vrlo iskoristiva biljka.

Uzgoj konoplje uistinu je bio zabranjen u državama diljem svijeta, i to s početkom, ali i krajem, u drugoj polovici dvadesetog stoljeća. Najbolji je primjer takvog odnosa prema konoplji Velika Britanija, gdje je uzgoj bio najprije zabranjen, pa onda opet dopušten devedesetih godina. Vrlo brzo počeli su s uzgojem industrijske konoplje i iskorištavanjem dobrih svojstava sjemena, ali najprije stabljike. Izdvajajući vlakna od ostatka stabljike, koriste konoplju u izradi izolacijskih materijala u građevini i autoindustriji. Također, zbog male mase i velike čvrstoće, plastika od konoplje zamjenjuje stakloplastiku u izradi karoserijskih dijelova sportskih automobila. Lotus, legendarni britanski proizvođač poznat po ekstremno maloj masi trkača koje proizvodi, u svoje automobile ugrađuje toliku koli-

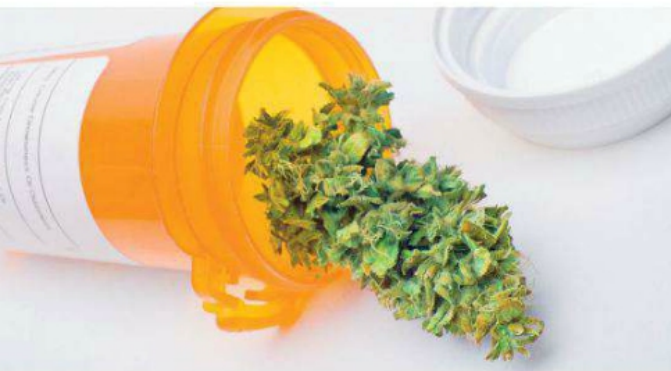
NIJE TOČNO...

- da su prve **levisice** bile napravljene od konoplje. Levi's navodi da je korištena tkanina bila pamučna
- da je **Ford** napravio automobil u potpunosti načinjen od konoplje. Ford je imao prototip jeftinog automobila za vrijeme nestašice metala u Drugom svjetskom ratu. Taj je američki Trabant uistinu koristio konoplju kao materijal za karoseriju, ali između ostalih materijala, u svega nekoliko postotaka
- da je američka **Deklaracija neovisnosti** bila napisana na papiru od konoplje. Original je napisan na ovčjoj koži, ali postoji mogućnost da je jedna od probnih verzija bila napisana i na takvom konopljinom papiru

činu konoplje da biste u SAD-u vjerojatno bili proglašeni dilerom i zatvoreni na troznamenasti broj godina.

TAKOĐER U VELIKOJ BRITANIJU, stabljika konoplje koristi se za proizvodnju *hemcretea* ili *hempcretea*. Ime je složeno od engleskih riječi *hemp* (konoplja) i *concrete* (beton), a predstavlja upravo to – beton načinjen uz pomoć komadića konopljine stabljike. Taj građevinski materijal pokazuje odlična izolacijska svojstva i vrlo je lagan za korištenje i proizvodnju, a zgrade izgrađene korištenjem takvih materijala gotovo da ne trebaju sustave hlađenja i grijanja.

Uz Veliku Britaniju, konoplja je kao građevinski materijal jako popularna i u Francuskoj, a ostale europske zemlje također slijede takav trend. No zašto korištenje konoplje u industriji-

Liječnici u SAD-u ne mogu propisati marihuanu svojim pacijentima, ali je mogu preporučiti i to već za bolesti poput bolova u leđima

ske svrhe, unatoč svim svojim dobrim stranama, nije već poprimilo oblik epidemije? Odgovor je možda u isplativosti. Sva konoplja korištena u industriji u Velikoj Britaniji, Francuskoj ili kojoj drugoj zemlji proizvedena je lokalno. Brojke govore da se konoplja za preradu ne isplati prevoziti na udaljenosti veće od nekoliko desetaka kilometara. Drugi, dostupniji i isplativiji materijali, dakle, s lakoćom zauzimaju mjesto koje je nekoć držala konoplja ili tek pokušava zauzeti.

No što je s onom medicinskom konopljom, onom kojom se klinici preventivno liječe po parkovima i koju Bill Clinton nije uvlačio? Zašto je ona protjerana? Zašto nje nema?

Sjedinjene Američke Države, najveći svjetski protivnik trave, pokretač hajke na zelenog demona početkom dvadesetog stoljeća, danas je zemlja u kojoj je vjerojatno najlakše doći do lijeka od bilo koje druge zemlje na svijetu. Dvadeset američkih država proglasilo je marihuanu lijekom i zakonima štiti registrirane pacijente od sudskog gonjenja, a također zakonski regulira i proizvodnju. Zapravo jednako kao i u slučaju duhana ili alkohola, država daje dozvolu proizvođaču

KONOPLJA U HRVATSKOJ

U Hrvatskoj je legalno saditi industrijsku konoplju, ali nije i jednostavno. Kako bi uopće krenuo u proizvodnju konoplje, nadobudni poljoprivrednik mora podnijeti zahtjev za sadnju ministarstvu zaduženom za poljoprivredu. Kako bi mogao dobiti dozvolu, poljoprivrednik mora biti čist od pravomoćnih osuda za zlouporabe droga u razdoblju od pet godina prije datuma podnošenja zahtjeva.

Osim brda papirologije i ostalih uvjeta koji se moraju ispuniti, proizvođač smije uzgajati samo konoplju *Cannabis sativa* i to samo onu koja sadrži manje od 0,2% THC-a (psihoaktivna tvar tetrahidrokanabinol), samo iz unaprijed odobrenog sjemena. Također, konoplja se u Hrvatskoj smije proizvoditi samo za ljudsku ili stočnu hranu, što znači da se od cijele biljke konoplje smiju iskoristiti samo sjemenke, a ostatak stabljike i lišća mora biti uništen, to jest zaoran u zemlju. Lijep način za iskorištavanje onog „industrijskog“ od industrijske konoplje, zar ne?

da u kontroliranim uvjetima proizvodi i prodaje medicinsku konoplju registriranim korisnicima, to jest bolesnicima koji posjeduju valjanu iskaznicu. Liječnici ne mogu propisati marihuanu svojim pacijentima, ali je mogu preporučiti i to već za bolesti poput bolova u leđima. Većina je tih zakona stara tek nekoliko godina i čini se da se stalno unaprjeđuju. Naravno, crno tržište i dalje cvate, baš kao i crno tržište lijekova, duhana ili alkohola, no čini se da svijet, paradoksalno, predvođen Amerikom, polako kreće u smjeru legalizacije i to one potpune.

KANABIS, U BILO KOJEM OBLIKU, postao je zabranjen u jednom kratkom dijelu ljudske povijesti. Ljekovita svojstva neprestano su se i neumorno istraživala, čak i za vrijeme zabrana. Predvodnici kanabis pop pokreta, poput **Ricka Simpsona**, tvorca ulja

koje prema njegovim tvrdnjama liječi rak, čine sve kako bi se za kanabis čulo, pa čak i pod cijenu najnevjerovatnijih priča.

Jesu li konoplju pokušale uništiti velike farmaceutske i petrokemijske kompanije ili su ljudi jednostavno odustali od korištenja poljoprivredne kulture koja im u tom trenutku nije donosila zaradu, vjerojatno nikada neće izići na vidjelo. No ono što izlazi na vidjelo, već danas, jest to da se konoplja polako diže i uspravlja, da ponovno postaje igrač na područjima s kojih su je istisnuli umjetni materijali, da poput alkohola i duhana prolazi put od slobodne i neregulirane uporabe, kroz vrijeme demoniziranja i samo „medicinskog“ korištenja, prema, naposljetku, strogo reguliranom, javnom korištenju.

Čini se da smo, danas, na pola puta.

Koja je prva stvar koju činite ujutro nakon što uključite Gradski radio?

17 godina uspješnog emitiranja
24 sata programa dnevno
80.000 vjernih slušatelja
zajubljen u svoj grad

Trg A. Starčevića 7/1, Osijek • 031 250 991

RUKA, METAČ I 30.000 VOLT

Najavna filmska špica definitivno više nije nužno zlo. Može se slobodno reći da je ona danas početak sofisticiranog zavodenja između filma i gledatelja...

piše **Tihoni Brčić**

Možda ste primijetili da u zadnje vrijeme filmovi sve češće već na samom početku ponude pravi vizualni klimaks - sofisticiranu najavnu špicu. Stariji će se čitatelji zacijelo prisjetiti da su još 1950-ih i '60-ih špice hipnotizirale svojom raskošnom produkcijom, a usput su ostavile i duboki trag u pop kulturi.

Primjerice, znate li da su crtići „Pink Panther” proizašli upravo iz špice istog imenog filma s Peterom Sellersom iz 1963. godine? Ili da su neki gledatelji išli pogledati špicu novog Jamesa Bonda, a zatim napuštali kino bez da odgledaju film?

No, špice nisu oduvijek imale takav status. Trebalo je 50-ak godina od početka filmske industrije da se autori špica izbore za svoje mjesto u Hollywoodu kao umjet-

SEKS U ŠPICAMA JAMESA BONDA

Iz polustoljetne filmske franšize o tajnom agentu 007 proizašle su zasad 23 uglavnom raskošne i inovativne špice koje se željno iščekuju u svakom novom nastavku. Serijal je izgradio brend upravo na špici s motivom čije pištolja kroz koju se nazire silueta Bonda (kreirao ju je 1962. Maurice Binder za prvi film „Dr. No”). Bez obzira jesu li inovativne ili trendovske, apstraktne ili narativne, animirane ili snimljene, oduvijek su bile zavidljive, erotične, pa čak i *hard core* seksualne.

Još je redatelj Jean-Luc Godard znao govoriti da sve što je potrebno za film su pištolj i djevojka, a kao što znamo to su nezaobilazni motivi gotovo svake špice Jamesa Bonda. Štoviše, falusoidni i vaginalni simboli, penetrativne situacije i stilizirani spermiji nezaustavljivi su u špicama, baš kao i neuništivi libido glavnog junaka...

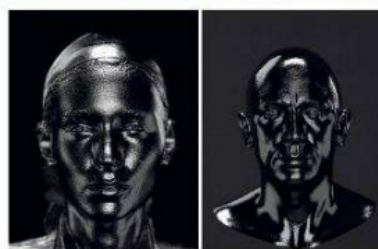
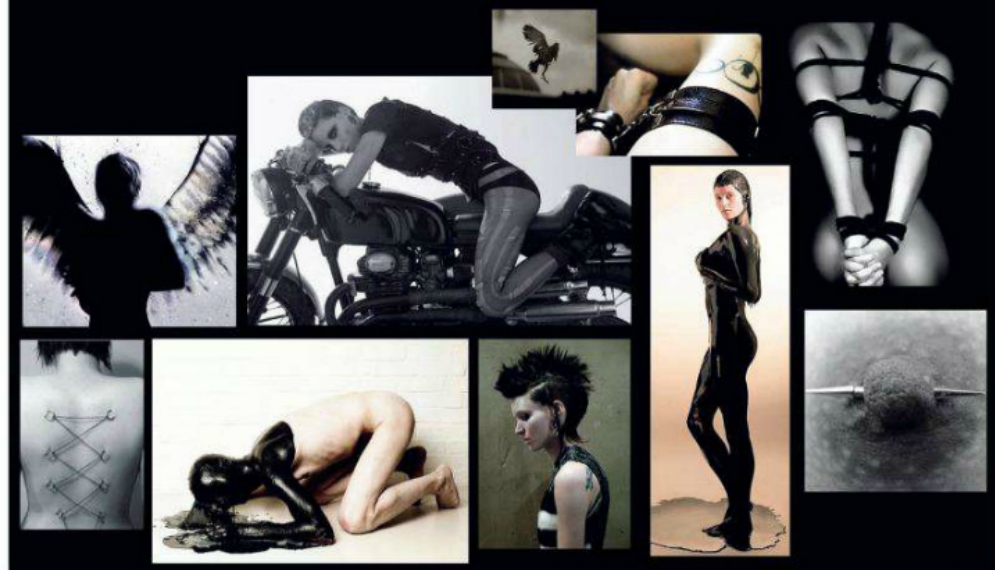
SAUL BASS, GRAFIČKI DIZAJNER KOJI SE SMATRA „OCEM FILMSKIH ŠPICA“

nici, a ne kao obični šljakeri. U svom poslu morali su se snalaziti kako god su mogli, jer su pri kreiranju špice često znali samo naziv i žanr filma. Da stvar bude gora za njihov ego, špice su u kinu često bile projicirane preko naboranog zastora. Razotkrilo bi se platno tek po njihovom završetku da poštedi publiku od dosadnih informacija sa špice...

Led je 1954. godine probio **Saul Bass** s filmom „Carmen Jones“ – bio je prvi na špici navedeni dizajner špice. Kao grafički dizajner kreirao je legendarne logotipove kompanija AT&T, Warner i United Airli-

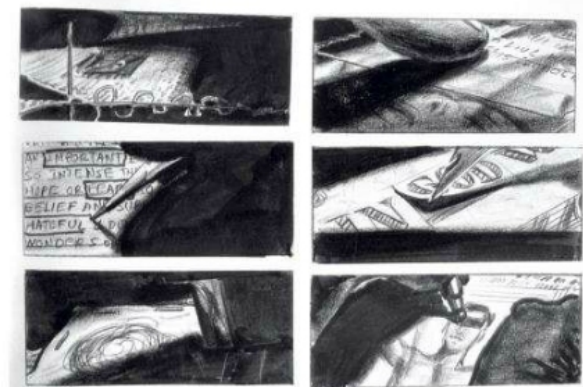
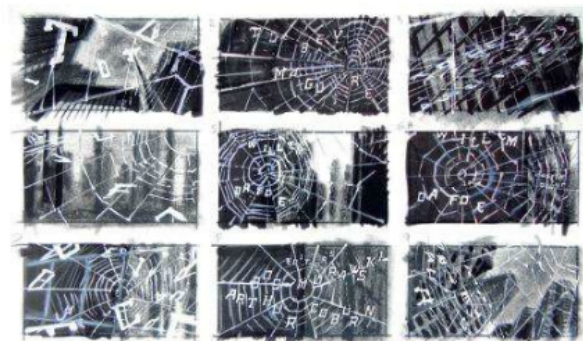

KYLE COOPER, „SIN FILMSKIH ŠPICA“ PROSLAVIO SE ŠPICOM ZA FILM „SEDAM“. ZA SVE ŠPICE COOPER IZRAĐUJE PRECIZNE STOYBOARDE (DESNO)

nes, no svojom penetracijom u filmski svijet ostavio je najviše traga te je poznat je kao otac filmskih špica. Suradivao je s klasičnim redateljima poput Alfreda Hitchcocka, Stanleya Kubricka i Martina Scorsesea.

Špicu je uspoređivao s posterom koji mora kompresirati film u koncept ili metaforu, što je vidljivo u

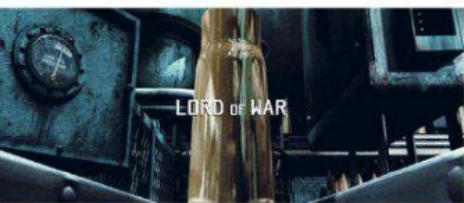

ZA ŠPICU FILMA EKRANIZIRANOG PO BESTSELERU **MUŠKARCI KOJI MRZE ŽENE** („THE GIRL WITH THE DRAGON TATTOO“, 2011.) DAVID FINCHER JE ANGAŽIRAO STUDIO ZA VIZUALNE EFEKTE **BLUR**. ZA NAPUTAK IM JE DAO SAMO SLJEDEĆE POJMOV: KOMPJUTERSKI GENERIRANA, ZA ODRASLE, JAKO MRAČNA, KOŽA, KRV, SNIJEG, GRUDI, VAGINA, IGLE, PIERCING, MOTORI, OSVETA. REZULTAT JE IMPRESIVNA ŠPICA KOJOM SE KAO U FILMU „SEDAM“ („SE7EN“, 1995.) ULAZI U PSIHU GLAVNOG LIKA. KROZ ZADIVLJUJUĆE ELEGANTNE PRIZORE NASILJA, PRVOKLASNIM VIZUALNIM EFEKTIMA ŠPICA PRIKAŽUJE KLJUČNE DOGAĐAJE U ŽIVOTU PROTAGONISTICE

„Čovjeku sa zlatnom rukom“ (1955.) za kojeg je radio poster i špicu. Siluetom ruke koja simbolizira protagonista narkomana zauvijek je promijenio konvencionalno poimanje filmskog marketinga - uvjerio je studio da umjesto sa zvijezdom Frankom Sinatrom, film u tiskanim materijalima reklamiraju samo siluetom ruke. Fascinantnu špicu pružio je i „Anatomiji ubojstva“ (1959.) raščlanjenim tijelom poput slagalice, razotkrivajući ga kao James Stewart kroz sudski proces u filmu. No, vjerojatno njegov najpoznatiji rad nije špica, već kulturna scena tuširanja u „Psihu“ (1960) - upravo on ju je dizajnirao, a navodno i režirao.

OD POJAVE BASSA filmske špice prestaju biti puko navođenje filmske ekipe i postaju briljantno razrađeni filmići radi kojih su se zastori napokon počeli otvarati na vrijeme. Ipak je špica prvi trenutak upoznavanja gledatelja s filmom. Znači kako se kaže, prvi dojam snažno oblikuje stavove. Možda nismo toga uvijek svjesni, ali dok sjedimo pred ekr-

nom u tim prvim trenucima, špica nas može upoznati s likovima i pozadinom priče. O postavljanju ugođaja i definiranju stila filma da i ne govorimo. Uostalom, koliko ste se puta već na špici nasmijali kod neke komedije, ili šokirali kad vas prestravljena partnerica čvrsto zgrabi kod nekog horora?

Ponekad se očekivanja postavljena špicom nažalost ne nastave kroz film. Od sredine '60-ih redatelji se prestaju izlagati riziku da im filmovi budu lošiji od špica i vraćaju se monotonim bijelim natpisima na crnoj pozadini. Woody Allen je čvrsti sljedbenik te filozofije, pa mu je konzistencija u špicama zapravo poslužila kao redateljsko brendiranje. Svoj omiljeni font „pokupio” je u restoranu u New Jerseyu gdje je doručkovao jedan poznati tipograf. Na pitanje zna li koji dobar font preporučio mu je *Windsor* i od tada ga vjerno koristi u gotovo svakom filmu.

Da bi špice izašle iz monotonije itekako je zaslužan Superman. U istoimenom filmu iz 1978. prvi put se pojavila špica kao kompjuterska 3D animacija i gledatelje je ostavila bez daha. Početkom '90-ih počela se razvijati industrija kućnih kompjutera i aplikacija koje su omogućavale

Da bi špice izašle iz monotonije itekako je zaslužan Superman. U istoimenom filmu iz 1978. prvi puta se pojavila špica kao kompjuterska 3D animacija i gledatelje je ostavila bez daha

10 NAJBOLJIH ŠPICA U POSLJEDNJIH 10 GODINA

LUDI PROVOD PO EUROPI („EuroTrip”, 2004.)

Jedino zaista smiješno u ovoj komediji s američkim srednjoškolicima na putovanju po Europi je najavna špica. Motivi iz priručnika o proceduri u slučaju pada zrakoplova služe za niz komičnih seksualnih situacija.

ZORA ŽIVIH MRTVACA („Dawn of the Dead”, 2004.)

Izolacijska priča o preživjelima od najezde zombija stavljena je najavnom špicom u širi globalni kontekst, a odjavnom špicom podaren joj je epilog. Za animaciju slova korištena je prava ljudska krv (!!!).

LEMONY SNICKET: NIZ NESRETNIH DOGAĐAJA („Lemony Snicket's A Series of Unfortunate Events”, 2004.)

Događaji u filmu sažimaju se u ovoj bajkovitoj odjavnoj špici, gdje je pohlepni rođak sveprisutan zlokoban element (drvo, planina, kuća...) u potjeri siročića radi nasljedstva.

300 - BITKA KOD TERMOPILA („300”, 2006.)

Filmu o Spartancima podarena je moćna i još uvijek utjecajna odjavna špica. Siluetne ilustracije iz stripa po kojem je film snimljen, dinamično su oživljene animacijom uz puno stiliziranog nasilja i krvi.

ULAZ U PRAZINU („Enter the void”, 2009.)

Stroboskopska špica s neonskim natpisima djeluje kao trip protagonista, a logo je snimljen sa slovima kroz koja ide struja. Film se odvija između špice, odnosno naziva „enter” (ulaz) i „the void” (u ništavilo), te nema odjavne špice.

THORSTEN FLEISCH JE ZA ŠPICU „ULAZ U PRAZINU” („ENTER THE VOID”) SLOVA UMATAO U ALUMINIJSKU FOLIJU I SPAJAO NA 30.000 VOLTI. TAKO ZABILJEŽENE SLIKE NA FOTO PAPIRU KORISTIO JE **TOM KAN** PRI IZRADI ŠPICE

izradu špica bez većih tehničkih i financijskih poteškoća. Omogućena je renesansa filmskih špica koja traje dandanas.

NOVO RAZDOBLJE obilježio je **Kyle Cooper**, kojeg možemo smatrati „sinom filmskih špica”. Čudno zvuči,

no analogija je prikladna ako je Saul Bass njihov otac. Ipak se radi o generacijskom skoku, gdje je Cooper potpora suvremenim redateljima poput Davida Finchera, Sama Raimija i Guya Ritchieja. Uspio je umjetnost filmskih špica okrenuti naglavačke i usput gledatelje dobro protresti.

Annie Hall

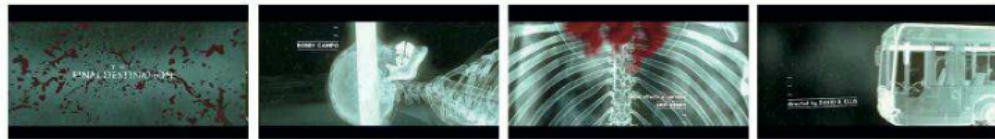
WOODY ALEN JE ČVRSTI SLJEDBENIK ŠPICA S MONOTONIM BIJELIM NATPISIMA NA CRNOJ POZADINI. SVOJ OMILJENI FONT – WINDSOR – „POKUPIO“ JE U RESTORANU U NEW JERSEYU GDJE JE DORUČKOVAO JEDAN POZNATI TIPOGRAF I OD TADA GA VJERNO KORISTI U GOTOVO SVAKOM FILMU

U filmu „Sedam“ (1995.) već samom špicom uznemirio je publiku ulaskom u bolesni um serijskog ubojice. S vizualnom eksplozijom kadrova u „Nemogućoj misiji“ (1996.) uspostavio je nove standarde za špice akcijskih filmova, a u seriji filmova o „Spider-Manu“ (2002., 2004., 2007.) špice je ispleo od paukove mreže u koju se poput muha hvataju slova. Fasciniran je slovima i smatra ih glumcima od kojih svatko ima svoju karakteristiku. Ideju je sproveo do ekstrema u „Otoku dr. Moreaua“ (1996.) gdje kao u laboratorijskom eksperimentu svako slovo mutira bez kontrole, baš kao i bića u filmu.

Razvoj digitalne tehnologije omogućio je neograničene mogućnosti u filmskim špicama. Za animiranu skicu špice trebalo se čekati tjedne i mjesec, a danas samo minute ili sate. Istina, za završne verzije nekih špica potrebno je više mjeseci i cijeli tim dizajnera i animatora. Primjerice, na visokobudžetnoj špici za „Sobu panike“ (2002.) s imponantnim 3D natpisima koji lebde nad New Yorkom, radilo se malo manje od godinu dana.

DANAS 3D NATPISE ukorporirane u mizanscenu čak si i televizija može priuštiti za skromni honorar i realizaciju u roku od nekoliko dana, kao u seriji „Fringe: Na rubu“. Televizijske špice, općenito, sve više konkuriraju filmskim (pogledajte samo serije „Igru prijestolja“ ili „Okus krvi“) i imaju svoju kategoriju u sklopu Emmy nagrada. Kategorija za najbolju filmsku špicu u Oscarima još ne postoji (prijedlog je odbijen 1999.), unatoč postojanju srodne kategorije za najbolji kratkometražni animirani film.

10 NAJBOLJIH ŠPICA U POSLJEDNJIH 10 GODINA

BEZ POVRATKA („The Final Destination“, 2009.)

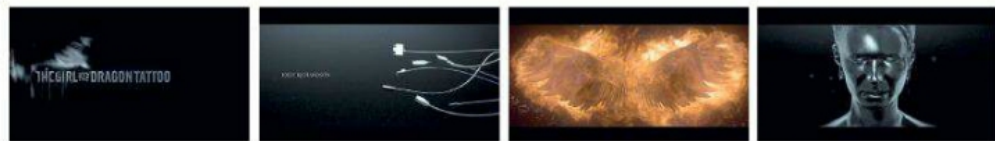
Špica niže bizarne smrtonosne situacije iz prva tri filma, prikazujući ih kao animirane rentgenske snimke. Špica je efektna i zbog 3D tehnike koja opasne scene prenosi s ekrana u intimni prostor gledatelja.

SHERLOCK HOLMES (2009.)

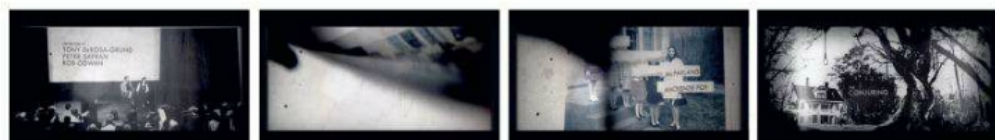
Odjavna špica inspirirana je bilježnicom dr. Watsona ukrašenom kaligrafskim natpisima i ilustracijama. Kroz ključne scene iz filma šire se mrlje tinte pretvarajući ih u grafike od linoreza iz 19. stoljeća.

NEMOGUĆA MISIJA: PROTOKOL DUH („Mission: Impossible: Ghost Protocol“, 2011.)

Fitilj za eksploziv zapaljen u uvodnoj sekvenci nastavlja gorjeti kroz odjavnu špicu. Kao i u prvom filmu, uz njega se nižu prizori iz filma, no ovog puta se fitilj prostorno isprepliće s likovima i radnjom.

MUŠKARCI KOJI MRZE ŽENE („The Girl with the Dragon Tattoo“, 2011.)

Špica sadrži stilizirane ključne događaje u životu protagonistice vizualno povezane zlokočnim crnim uljem. Bizarna kombinacija nasilja, seksualnosti i elegancije odlikuje ovu špicu koja izgleda kao glazbeni spot.

PRIZIVANJA („The Conjuring“, 2013.)

Istinita priča o paranormalnim istraživačima završava špicom u diskretno zloslutnoj atmosferi. Obiteljski portreti i novinski isječki prikazuju se kao folije na grafoskopu, pridonoseći uznemirujućoj autentičnosti filma.

Kompjuterizacija nije uništila klasični pristup izradi špica poput crtane i stop-pokret animacije. Dapače, tehnike znaju biti i originalnije - slova se snimaju elektrofotoografski umatanjem u aluminijsku foliju i spajanjem na 30.000 volti („Ulaz u ništavilo“, 2009.) ili se izlijevaju u bronci i snimaju kompjuterski kontroliranom kamerom (neupotrebljena špica za „Gladijatora“, 2000.).

Teško je filmske špice promatrati izvan konteksta filma, što se događa gledanjem na YouTubeu. Tek kad postoji simbioza između špice i filma, onda je postignut vrhunac. Tada špica nema svrhu samoj sebi, već služi filmu i zavodi gledate-

Znate li da su neki gledatelji išli pogledati špicu novog Jamesa Bonda, a zatim napuštali kino bez da odgledaju film?

lja. To potvrđuje reakcija bučnog tinejdžera u zagrebačkom kinu na film o trgovanju oružjem „Gospodar rata“. Dok je špica u jednom kadru prikazivala život metka od „rađanja“ u tvornici do „smrti“ u čelu nesretnog vojnika, tinejdžer je zanimemio (na radost ostalih gledatelja). Zatim je u šoku komentirao: „Jebote, ovo je nešto najbolje što sam vidio!“ 🙄

Bjelovar, Matice hrvatske 14
 Crikvenica, Vinodolska b.b.
 Donja Bistra, Zaprešićka 2- Westgate Shopping City
 Dubrovnik, Nikole Tesle 2
 Dubrovnik, Vukovarska 22- P.C. Mercante
 Karlovac, Trg M.Šufflaja 1- R.K. Karlovčanka
 Makarska, Kalelarga 38
 Omiš, Punta 5
 Pula, Zagrebačka 5
 Rijeka, Koblerov trg 4, R.K. Korzo
 Sisak, Rimska 8
 Solin, Matoševa 10- Mercator
 Split, Domovinskog rata 43
 Split, Gundulićeva 25
 Split, Kralja Zvonimira 71
 Split, Vukovarska 207- City Center one
 Supetar, Vlačica 11
 Trogir, Radovanov trg 6
 Vela Luka, Ulica 51,1
 Zagreb, Božidara Magovca 47
 Zagreb, Dubrava 45
 Zagreb, Ilica 69
 Zagreb, Ilica 135
 Zagreb, Jurišićeva 9
 Zagreb, Maksimirska 14
 Zagreb, Meštrovićev trg 1
 Zagreb, Nikole Tesle 16
 Zagreb, Slavonskog 1- T.C. Prečko
 Zagreb, Vlaška 95
 Zagreb, Zvonimirova 7

www.galeb.hr

Dekadencija za stolom

Izabrali smo tri trenutno najrazvikanija američka *chefa* da bismo pripremili vrlo posebnu svečanu večeru: gozbu s luksuznim šampanjcem i kavijarom. Dat ćemo vam savjete, recepte i znanje, kako biste mogli sami prirediti jednako raskalašene bakanalije

piše **Sean McCusker** fotografije **Rylan Perry**

Bilo to dobro ili loše, poznavanje hrane je postalo neka vrsta konverzacijskog dragulja. Čini se kao da na sve strane niču samoproglašeni stručnjaci za sve vrste gastro užitaka. Svi smo sreli kakvog napornog gurmana koji uživo ili na društvenim mrežama beskrajno brblja o svom obroku morskih ježinaca s koštanom srži. Ne budite takav tip. Umjesto toga, radije budite čovjek koji će se baciti u kuhinju i natočiti čašu savršenog šampanjca, pokušavajući učiniti da se svaki gost osjeća kao najvažnija osoba u prostoriji.

Vještina kuhanja uz organizaciju dobre večere ono je što razlikuje onoga koji priča od onoga koji radi. Svi jedu, ali ne uživaju svi u hrani. U čemu je razlika? U znanju kako da na pravi način priredite obrok.

Malo je stvari koje su tako impresivne kao što je organizacija savršene večere, za tako nešto treba imati ritam, treba u sebi imati vibru. Večera mora biti i osobno i zajed-

ničko iskustvo. Skuhat ćete što želite, ali koja je svrha ako ponuda ne zadovolji goste?

Vinny Dotolo, Ludo Lefebvre i Jon Shook znaju bolje od ikoga kako nahraniti grupu ljudi. Zbog toga je njihov restoran „Trois Mec” u Los Angelesu najvrućija priča američke gastro-scene, za koju preko interneta treba kupiti ulaznicu da bi se dobilo pravo na jedan od samo 24 stolca. Ova kulinarska supergrupa ima duboke korijene u organizaciji partyja s večerom. Dotolo i Shook su svoj status hranitelja zvijezda izgradili u dvama najboljim američkim restoranima, „Animal” i „Son Of A Gun”, a Lefebvreove legendarne LudoBites fešte zacementirali su njegovu reputaciju jednog od najboljih kuhara na svijetu.

Da bismo naučili kako najvišu razinu kulinarstva primijeniti na kućnu zabavu, nagovorili smo *chefs* da prirede jednu takvu za nas. Lokacija je bila kuća njihovog dobrog

JELOVNIK

*Kavijar serviran
na ruke*

*Krumpirov čips,
vrhnje, kavijar*

Kolačići od kukuruza

Jesetra

*Kavijar i javorova
krema*

Lopatasta jesetra

Pizza s kavijarom

Kajgana, brioš, kavijar

*Rib eye steak s umakom
od koštane srži, ljutikom
i kavijarom*

*Panna cotta,
tučeno vrhnje,
kavijar*

GORE: DOMAĆIN
PRODUCENT **R.J.
CUTLER** JEDE KAVIJAR
S GORNJEG DIJELA
ŠAKE (VJERUJTE NAM:
AKO OVO NISTE
PROBALI, NISTE
ISTINSKI PROBALI
KAVIJAR).

DOLJE: GLUMICA
MIRCEA MONROE
UŽIVA U PIZZI S
KAVIJAROM

KUHAJTE RUKAMA

Mislimo to doslovno. Nema preciznijeg i pouzdanijeg alata od savršeno čistog para ruku. Bonton za stolom diktira korištenje pribora, ali bili biste iznenađeni koliko profesionalaca umače svoje prste u umake, dira kuhanu hranu i općenito pravi nered. To im daje više kontrole i povezuje ih s procesom kuhanja.

RIB EYE STEAK S ROŠTILJA
DOBIVA SLANI GRUMEN
KAVIJARA

TEČAJ O KAVIJARU

Izvorno su ga jeli Feničani, Rimljani i Perzijanci da bi poboljšali izdržljivost i snagu, no kavijar je brzo postao omiljena hrana ruskih careva prije nego se proširio svijetom kao delicata za okrunjene glave. Danas je Petrossianov kavijar, Rolls-Royce među ribljim jajima. Uz pomoć tog proizvođača, sastavili smo top listu vrsta kavijara koje možete izabrati da bi uspješno organizirali svoj party.

Hackleback kavijar (Lopatasta jesetra)

Slan, suh i jak, ovaj kavijar iz američke vrste jesetre, prepoznatljive po širokoj plosnatoj glavi, daje jedinstveni doprinos jelima s jače izraženim sastojcima i okusima. Zbog toga ga je Dotolo izabrao za pizzu, kao sastojak nadjeva u kojem su još crveni luk, nori, ulje od čilija...

Transmontanus kavijar (Bijela jesetra)

Ovaj vrhunski kavijar je izrazito nježan i bogat, toliko da su ga naši *chefovi* upotrijebili u desertima, idući toliko daleko da su ga upotrijebili umjesto soli u slanim karamelama, ali ga i servirali s gornje strane dlana gostiju. Cijena mu je visoka, ali je vrijedna vrhunskog okusa slatko-slane dekadencije.

Sevruga

Ovaj kavijar namijenjen je onima koji žele pravu poslasticu s mora. Mala zmca intenzivnog okusa sjajno nadopunjavaju blaga morska jela.

Sibirski kavijar (Siberian)

Svilenkasti Sibirski kavijar ima teksturu koja se doista topi u ustima i savršeni je partner mesu, šampanjcu i Shookovom omiljenom piću - votki.

Osetra

Svjež i sočan s tonovima voća i orašastih plodova, osetra kavijar je iznimno svestran i savršeno se uklapa u jela čiji su temelj blage namirnice poput riže za suši ili razmučenih jaja.

prijatelja, producenta i redatelja R.J. Cutlera na Hollywood Hillsu. Osigurali smo vrhunski kavijar Petrossian u vrijednosti od gotovo 10 tisuća dolara, i more Cristala, Roederera i Moëta. Dok su *chefovi* bez ikakvog napora pripremali večeru, naveli smo ih da nam otkriju neke svoje tajne. I pokazalo se da imaju nevjerojatno jednostavna pravila za organizaciju sjajnih događanja.

- Kad priređujem party u mojoj kući, najvažnije je da dobro organizi-

ram sebe, jer radim sam - kaže nam na početku Lefebvre svojim izraženim francuskim naglaskom.

I odmah nadodaje:

- Istodobno želim provesti i vrijeme s gostima, pa je vrlo važno biti dovoljno pаметan da prirediš dobru hranu s malo truda.

Izbor gostiju je početak svega. Shooku se sviđa spajanje novih i različitih ljudi:

- Volim zabave koje se prirodno razvijaju. Nisam veliki planer, pone-

kad višak očekivanja može ubiti spontanost.

I Lefebvre voli različitost, ali je oprezan:

- Želim organizirati zabave koje se temelje na spajanju ljudi, ali neću u kuću dovesti zajedno Francuze i Talijane, jer će se posvađati oko nogometa...

Pozivanje grupe ljudi koji se međusobno poznaju stvara dinamiku koja je znatno razlikuje od pokušaja spajanja nepoznatih. No, nama se

PIZZA S KAVIJAROM LOPATASTE JESETRE, JAJEM, NORIJEM, ČILIJEVIM ULJEM I ČEŠNJAKOM

(ZA DVIJE PIZZE SREDNJE VELIČINE)

Čilijevo ulje možete sami miješati sa češnjakom, ili ga - uz malo sreće - kupiti gotovog. Upotrijebite svoj omiljeni recept za tijesto, a možete zbog jednostavnosti kupiti i ono već napravljeno.

1 kugla svježeg tijesta za pizzu; oko 250 grama svježe mozzarelle, tanko narezane i suhe; 1 crveni luk sitno nasjeckan 20 cvjetova češnjaka; 6 žlica ulja od čilija pomiješanog sa češnjakom; 2 tvrdo kuhana i nasjeckana jaja; 2 trake norija (alge koje se koriste za sushi) samljevenog u mlinu za začine; 50 grama kavijara

Rastegnite tijesto na papir ili pleh za pečenje. Pecite na 250 stupnjeva dok vrh ne bude gotov, a tijesto bude svijetlo smeđe, oko osam minuta. Pokrijte mozzarellom i pecite dok tijesto ne bude zlatno smeđe boje i blago karbonizirano na rubovima (najmanje još pet minuta), i dok sir ne bude dobro otopljen. Razdijelite sastojke na polovice i razbacajte po pizzama tako da na svakom zalogaju bude ponešto od svega.

NEKA BUDE LEŽERNO

Najbrži način da opustite svoje goste jest da budete opušteni pred njima. Ako niste primijetili, najbolji restorani današnjice odbacili su bijele stolnjake i prigrlili objedovanja u obiteljskom stilu, te otvorene kuhinje. Drugim riječima, u njima se osjećate ugodno. Prihvatite ovaj pristup za svoju zabavu s večerom, i svi će se osjećati kao kod kuće bez obzira kako se večer bude odvijala.

PIZZA JE PREKRIVENA KAVIJAROM OD LOPATASTE JESETRE, CVJETIČIMA ČEŠNJAKA I DRUGIM DODACIMA

ipak više sviđa ova druga varijanta. Pokazati svoje vještine novoj grupi ima puno ekskluzivniju notu, pruža mogućnost impresioniranja potencijalnih poslovnih partnera ili, još bolje, one divne cure na koju stalno nalijećete u liftu.

Na našu večeru pozvali smo šaroliko društvo pisaca, producenata, organizatora zabava, glumica i obiteljskih prijatelja. Jedina stvar koja im je bila zajednička je prijateljstvo s našim kuharima...

Jedan od najučinkovitijih načina da se bolje organizirate jest da izaberete namirnice i koristite ih cijelu večeru. S obzirom da je Playboy tako

povezan s dekadencijom, kavijar je zauzeo središnje mjesto.

- Obično pokušavam smisliti tematski jelovnik, a onda prelazim na popis gostiju i proračun - kaže Shook.

Odrediti redoslijed jela naizgled je lako, ali sasvim je druga priča koje ćete jelo kad kad poslužiti. Poput pjesama na albumu, svako jelo dobiva priliku da zasja i pruža domaćinu priliku da postane zvijezda. U svakom slučaju, dočekajte goste čašom šampanjca i već posluženim predjelom...

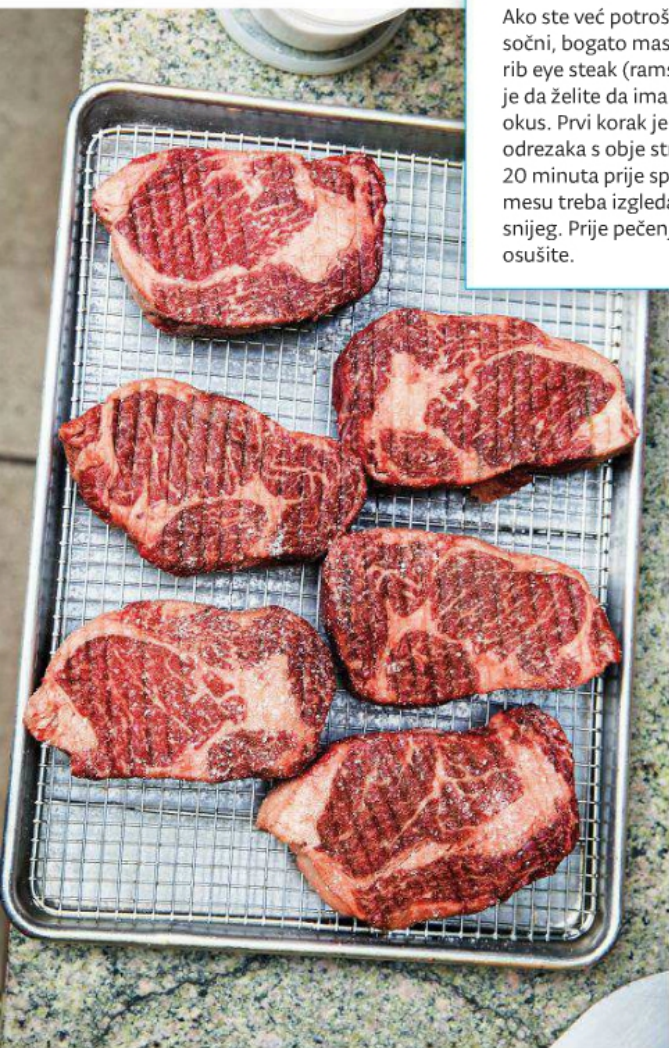
Pokušaj postizanja dekadencije je lakši nego što zvuči, jer većina planiranih jela ima sastojke koje ne treba kuhati. Posebno se to odnosi na kavijar.

- Kavijar koji se jede s dlana

KRISSY LEFEBVRE, LUDOVA ŽENA, JEDE KAVIJAR ONAKO KAKO GA JEDU PROFESIONALCI

VRAŠKI IH POSOLITE

Ako ste već potrošili puno novca na sočni, bogato masnoćom prošarani rib eye steak (ramstek), normalno je da želite da ima inajbolji mogući okus. Prvi korak je obilno soljenje odrezaka s obje strane i po rubovima, 20 minuta prije spremanja. Sol na mesu treba izgledati kao raspršeni snijeg. Prije pečenja odrezak dobro osušite.

KUKURUZNA TORTICA JE SLANO-SLATKO JELO GOTOVO NALIK DESERTIMA

KUKURUZNE TORTICE S DIMLJENOM JESETROM, KAVIJAROM I KREMOM OD JAVOROVOG SIRUPA

(ZA ŠEST OSOBA)

Ovaj recept kombinira Shookovu i Dotolovu ljubav prema kuhinji američkog Juga (kukuruzna torta) s jednom od njihovih kuharskih opsesija: hranom iz mora. Rezultat je slano-slatko jelo skoro nalik desertima

3/4 šalice brašna; 30 grama palente; 1 žlica soli; pola žlice šećera; 1 žlica praška za pecivo; 1,5 žličice sode bikarbone; 1,5 šalice svježeg mladog sira; 3 šalice mlijeka; 3 cijela jaja, lagano umućena; pola šalice kuhanog kukuruza; 40 grama otopljenog maslaca; biljno ulje po potrebi; dvije šalice javorove kreme (vidi recept dolje); 120 grama dimljene jesetre; 60 grama kavijara; 60 grama javorovog sirupa; žličica svježeg nasjeckanog vlasca

Pomiješajte suhe sastojke u velikoj zdjeli. Zamutite sve "vlažne" sastojke s kukuruzom u velikoj zdjeli, zajedno s pola maslaca. Postepeno u tu smjesu dodavajte suhe sastojke, miješajući drvenom žlicom, a onda dodajte preostali maslac. Ulijte smjesu na zagrijani lim premazan uljem. Pecite dok torte ne budu svjetlo-zlatne sa svake strane. Stavite dovoljno javorove kreme da pokrijete sredinu tanjura za predjelo, i stavite dimljenu jesetru na vrh. Na to dodajte tortice, pokrijte s malo kavijara i prelijte javorovim sirupom, a ukasiti možete vlascom.

Javorova krema:

trećina šalice javorovog sirupa; 2 šalice vrhnja; četvrtina šalice punomasnog mlijeka

Pomiješajte sastojke u velikoj zdjeli i tucite dok ne postane kompaktno. Ostatak može biti poslužen s palačinkama sljedećeg dana.

GLUMICA SHIRI APPLEBY I NJEZIN SUPRUG, CHEF JON SHOOK

je definitivno dekadentan. Ali ne možete kupiti jeftini kavijar. Po tome je sličan vinu, jer ima mnogo različitih razina - kaže Shook.

Premda je kavijar skup, on upozorava da ne povezujemo automatski cijenu s kvalitetom i luksuzom. Odličan način da nekoga impresioniramo je kreativnost sa svakodnevnim namirnicama poput voća i povrća.

- Zrela rajčica poslužena na listu vinove loze može biti lijepa i dekadentna kao kavijar.

Ako doista želite prirediti posebnu večer, birajte samo najkvalitetnije namirnice. Kad kupujete meso, izbjegnite pakirane komade iz supermarketa, bolje se okrenuti kvalitetnijim mesarima ili trgovcima ribom koji će vam znat savjetovati što da kupite. Premda time možete odstupiti od početnih zamisli oko jelovnika, kad kupite kvalitetne pro-

LEFEBVRE SPREMA KRUMPIROV ČIPS S MLADIM JAGODAMA.

izvode dodatni trud će se isplatiti. Lefebvre se slaže s tim:

- Ne planirajte glavno jelo dok ne vidite što vam se nudi u trgovini. Uvijek kažem svojim kuharima - „Prvo otidite u lov, a onda planirajte jelovnik“.

Spremiti dekadentnu večeru može izgledati izazovno čak i nekome tko se dobro snalazi u kuhinji. Pokušajte zapamtiti da to nije posao, nego zabava. Ako vam ta mantra ne ublaži strah, Lefebvre u polušali sugerira više šampanjca ne samo za goste, nego i za vas.

- Pobrinite se da gosti imaju dovoljno pića, ako treba pozovite im i taksi da ih odveze kući. U tom slučaju, ako im se hrana ne sviđa, neće se toga ni sjećati.

ŠAMPANJAC JE VIŠE OD PUCANJA ČEPA

NV ili Nonvintage Ovu oznaku nosi ogromna većina šampanjaca, i znači da se proizvođači mogu osloniti na njih godinu za godinom. Da bi bili kvalitetni, potrebna je značajna vještina i godine čuvanja.

Vintage Proizvode se samo nekoliko puta u jednom desetljeću. Očekujte visoku cijenu, ali vintage mjehurići

su vrijedni svakog novca. Nemojte ih piti prehladne (služiti ohlađene na 11 do 13 stupnjeva, za razliku od Nonvintagea kojima je idealno sedam stupnjeva), jer biste time sakrili njihovu jedinstvenu složenost.

Rosé S elegantnom ružičastom bojom lososa, te bogatstvom i finoćom okusa, rosé se mož piti sam,

ali i upariti s bilo kojom hranom.

Brut Zero ili Brut Nature Vrlo moderan, posebno među proizvođačima, ovi šampanjci su proizvedeni bez uobičajene doze šećera što rezultira suhim, ostrim vinom koje kao da je rađeno po mjeri za sirove kamenice ili kavijar od lopataste jesetre.

Shooke se slaže:

- Ne spremajte prekomplikiranu hranu i nastojte da vam bude nadohvat ruke, da biste uživali u partyju.

Baš kad je Shook izrekao svoju misao, Dotolo je ušetao s pladnjem jesetrinog kavijara, malim jagodama i savršeno prženim krumpirovim čipsom. Uz samo malu dozu sarkazma dodao je:

- Ili hranu možete napraviti prekomplikiranom i jednostavno je sakriti od svih.

Kad su *chefovi* Vinny Dotolo, Ludo

Lefebvre i Jon Shook spremali svoju gozbu s kavijarom u hollywoodskim brdima, spojili su određene vrste kavijara sa svakim jelom, ali možete upotrijebiti bilo koji kavijar koji volite. Važno je samo da bude najsvježiji mogući. Kupujte provjerene marke, držite ga u frižideru i pod svaku cijenu izbjegavajte one u teglici na zagrijanoj polici u supermarketu. Želite esenciju morske soli, a ne neuništivu slanost police...

KRUMPIROV ČIPS S DIMLJENIM VRHNJEM I KAVIJAROM

(PREDJELO ZA ŠEST PORCIJA)

Ovo je recept u kojem se spaja luksuzni kavijar s jednostavnim, ali savršenim čipsom. To je varijacija recepta kojega Ludo Lefebvre ponekad sprema s ikrom lososa i trešnjama. Na našoj večeri smo upotrijebili zelene šumske jagode, ali sjajno je i bez njih.

1 veliki krumpir; **ulje od uljane repice**; **sol**; **2** šalice tučenog vrhnja; **1,5** šalice vrhnja; **3** žlice dimljenog ulja (vidi dolje recept); **60** grama kavijara

Ogulite krumpir i narežite ga na što tanje kriške. Stavite ih u hladnu vodu i potom osušite ubrusom. Zagrijte ulje u velikom teškom loncu. Pržite dok ne budu hrskavi, ali i dalje svijetle boje. Osušite papirnatim ubrusom i začinite solju prema ukusu. Pomiješajte tučeno vrhnje i vrhnje mikserom. Tucite dok ne postane prozračno i lagano. Dodajte dimljeno ulje i posolite prema ukusu. Stavite žličicu vrhnja na sredinu čipsa i pokrijte žličicom kavijara.

DIMLJENO ULJE

1 šalice ohlađene žeravice od drvenog ugljena; **2** šalice ulja od grožđanih sjemenki (dostupno u trgovinama zdrave hrane)

Oko 24 sata prije večere ubacite ohlađeni ugljen i ulje u metalnu posudu, pokrijte aluminijском folijom i ostavite preko noći. Procijedite ulje kroz gustu cjediljku i spremite.

PONOS SKANDINAVIJE

OSVJEŽENI VOLVO SERIJE 60

Skandinavski dizajn karakteriziraju lijepi i jednostavni oblici bez nepotrebnih detalja. To je još kako očigledno u dizajnu novih Volvo automobila serije 60

Ovo je najopsežnije osvježavanje postojećih modela u povijesti naše kompanije. Svako unapređenje osmišljeno je u skladu s potrebama naših kupaca. Usredotočili smo se na kvalitetu i posebnu pažnju posvetili svakom detalju kako bi našim dinamičnim modelima dali dodatni poticaj i izoštrili njihovu kvalitetu. S60 i XC60 naši su najprodavaniji modeli na nekoliko važnih tržišta, dok je V60 Plug-in Hybrid zabilježio snažan početak karijere. Pozorno smo slušali naše kupce kako bismo bili sigurni da sva poboljšanja učine naše ionako uspješne automobile još atraktivnijim – izjavio je Lex Kerssemakers, stariji dopredsjednik odjela za proizvodnu strategiju pri Volvo Car grupaciji.

Skandinavski dizajn karakteriziraju lijepi i jednostavni oblici bez nepotrebnih detalja. To

je još kako očigledno u dizajnu novih Volvo automobila serije 60. S druge strane, kada je u pitanju interijer, velika je pažnja posvećena svim detaljima i materijalima kao što su drvo ili koža, što uz pojednostavnjene komande doprinosi specifičnom užitku vožnje.

Udobna sjedala s dobrom potporom koja osiguravaju opušten dolazak na odredište, čak i nakon dugih putovanja, zaštitni su znak Volva već dugi niz godina. Kupci novih S60, V60 i XC60 modela sada mogu naručiti nova sportska sjedala koja i dalje zadržavaju tradicionalnu udobnost, ali i nude poseban ugođaj prilikom zahtjevnije vožnje.

– Nova sjedala imaju naglašenu bočnu potporu cijelom dužinom, tako da fiksiraju vozača čvrsto na mjestu. Gotovo stotinu ljudi različitih gabarita testiralo je ova sjedala, a povratne su informacije bile obećavajuće. Dodatno smo poradili na poledini sjedala

kako bismo putnicima straga osigurali više mjesta za koljena – ističe direktor projekta Patrik Widerstrand.

Još se na nekoliko primjera uočava posebna pažnja posvećena razvoju automobila serije 60. Nekad vidljive prskalice za brisače, premještene su s poklopca motora ispod njega. Pokrivač radara je obojan u sjajnu crnu boju, što ga čini gotovo neprimjetnim na masi hladnjaka. Uklonjen je kromirani okvir oko maske hladnjaka, dok novi, veći tvornički logotip doprinosi čvršćem nastupu automobila.

NOVI INTEGRIRANI ZAVRŠETCI ispušnog sustava su fizička i vizualna poveznica s tehničkim naprednim motorima. Ali nije sve u lijepom izgledu – dizajneri su se morali pozabaviti činjenicom da pri operativnoj temperaturi ispušne cijevi moraju ostati na mjestu, iako se čitav ispušni sustav produžava za 25 mm. To je još jedan sjajan primjer skandinavske preciznosti.

Novi S60, V60 i XC60 modeli nude i širok izbor dizajna kotača, što dodatno povećava

VOLVO XC60

Najprodavaniji Volvo model **XC60** dobio je još urbaniji stil. Redizajnirani prednji dio s novim poklopcem motora daje samouvjeren nastup. „Uklonili smo sve crne elemente, tako da je automobil sada praktično jednobojan. Nova svjetla izgledaju samouvjereno, dok nove linije maske hladnjaka naglašavaju širinu automobila,“ naglašava Fedde Talsma.

Novi XC60 unaprjeđen je i u unutrašnjosti. Tu su novi drveni umetci, nova krovna podstava, tekstilom presvučeni B nosači krova, te metalni okviri otvora ventilacije i komandi. Naj-

veća prednost automobila je povišen položaj sjedanja, tipičan za SUV vozila, ali je XC60 dizajniran kako bi se vozio kao standardni automobil.

Corner Traction Control je sada dio standardne opreme. Ovaj sustav omogućava vozačima da izbjegn timerizavanje u ostrim zavojima. S provjerenim All Wheel Drive sustavom pogona na sve kotače, XC60 postaje iznimno okretno vozilo na bilo kojoj vrsti ceste i u svakoj vremenskoj prilici. Opcionalni Hill Descent Control automatski kontrolira brzinu vozila prilikom vožnje niz ostru padinu.

VOLVO V60 PLUG-IN HYBRID

Prateći uspjeh uvodne *Pure Limited* verzije, genijalni **Volvo V60 Plug-in Hybrid** sada je dostupan uz potpuni izbor boja i opreme kao i standardni V60, ali pri tome zadržava vrlo nisku emisiju ugljičnog dioksida od samo 48 g/km.

Ipak na poklopcu prtljažnika i dalje stoji oznaka D6 AWD, što nagovještava visoke performanse koje nudi kombinacija 2.4 litarskog petocilindarskog

dizelaša s 215 KS i 440 Nm, koji pokreće prednje kotače te električnog motora sa 68 KS i 200 Nm zaduženog za stražnji par kotača sparenih sa šeststupanjskim automatskim prijenosom.

Vozač ima mogućnost izbora tri modaliteta rada: Pure, Hybrid i Power. U Pure modu, automobil pokreće isključivo električni motor uz autonomiju kretanja do 50 km.

Hybrid modalitet je standardan pri svakom pokretanju automobila. Dizelski i električni motor rade zajedno uz potrošnju od tek 1.8 litara na 100 km. Sve u svemu, Power mode optimizira rad pogonskog sustava s ciljem ponude maksimalnih mogućnosti. Dizelski i električni motor zbrajaju snagu, te tako nude vrhunske performanse, poput ubrzanja do 100 km/h za 6,1 sekundu.

mogućnosti personalizacije.

– Kako bi unaprijedili vizualni nastup automobila, kupci mogu opremiti S60 i V60 modele izražajnim 19-inčnim naplaticima, ali bez gubitaka po pitanju udobnosti. S druge strane, Volvo XC60 je dostupan s 20-inčnim kotačima koji zadržavaju udobnost 19-inčnih kotača – napominje Patrick Widrestrand.

Novi dinamičan dizajn Volva S60 s osvještenijim nastupom naglašava športsku prirodu automobila:

– Novim prednjim dijelom zaista smo pojačali nastup novog Volva S60. Nova svjetlosna tijela stvaraju izražajni prednji dio, a inspirirana su vučjim očima. Dodatno smo naglasili i horizontalne linije. Sve zajedno, u kombinaciji sa širom maskom hladnjaka, dnevnim svjetlima i novim LED stražnjim svjetlima, novom Volvu S60 daje izražajni izgled, a čiste površine i jasne konture onaj posebni skandinavski štih – pojašnjava Fedde Talsma, direktor dizajna unutrašnjosti.

U UNUTRAŠNOSTI SU PRIMJETNE promjene u vidu novih boja tkanine, novih drvenih umetaka, krovnog podstava te metalnih okvira otvora ventilacije i prekidača.

– Ukupan dojam je topao i udoban boravak, sličan onom u švedskoj kući tijekom hladne noći. Izbor boja savršeno se uklapa sa osvjetljenjem komandi – ističe Lena Jiseborn, direktor dizajna za boje i materijale.

Novi *Active High Beam Control* čini vožnju po mraku sigurnijom i udobnijom, jer ukida potrebu prebacivanja s dugih na kratka svjetla. Sustav omogućava konstantno korištenje dugih svjetala, a u slučaju nailaska vozila sa suprotne strane, zahvaljujući genijalnom mehanizmu projektora, zasjeni se samo onoliko svjetla koliko je potrebno.

Još jedna inovativna opcija za vožnju po mraku jest *Cornering* funkcija, odnosno zakretna funkcija glavnih svjetala, koja omogućava dodatnu osvjetljenost područja u smjeru u kojem vozilo skreće.

IntelliSafe je naziv koji Volvo koristi za sve svoje aktivne sigurnosne sustave kao što su *City Safety* sustav otkrivanja pješaka s opcijom automatskog kočenja, *BLIS* sustav upozorenja na vozila u mrtvom kutu, *Cross Traffic Alert* sustav upozorenja na nadolazeća vozila sa strane te *Road Sign Information*, sustav prepoznavanja prometnih znakova.

– Kao lider u automobilskoj sigurnosti, Volvo je smanjio rizik od sudjelovanja u prometnoj nezgodi i zadobivanja ozljeda za nekih 50 posto od 2000. godine naovamo. Stalnim razvojem novih preventivnih i zaštitnih sustava, nastavljamo naš put prema viziji da do 2020. godine nitko ne bi trebao poginuti ili teško stradati u novom Volvo automobilu – zaključuje Thomas Broberg, stariji sigurnosni savjetnik.

Novi Volvo V60 je automobil za ljude koji traže

praktičnost karavana, ali i vozne mogućnosti limuzine, a sve to u stilski savršenom skandinavskom pakiranju. Baš kao i novi S60, i njegova karavanska verzija odiše dinamikom, a sama silueta automobila daje do znanja da ovo nije klasičan karavan.

TABU TEME U RUSIJI NEKAD I DANAS

SEK(S)SSR

Danas Rusija doživljava svojevrsnu seksualnu revoluciju: o seksu se naveliko govori, seks se reklamira, postoji mnoštvo seks udruga i *shopova*. No, eto priče kako je to bilo ne tako davno u Sovjetskom Savezu....

U

piše
**Maria
Grigoryan**

srpnju 1986. godine, na prvoj američko-sovjetskoj telekonferenciji „Žene razgovaraju sa ženama“, tijekom razgovora američka sudionica pitala je sovjetsku:

– U našim televizijskim reklamama sve se vrti oko seksa. Imate li vi takve TV reklame?

Sovjetska sudionica Ljudmila Ivanova, direktorica hotela „Lenjingrad“ i predstavnica Komiteta sovjetskih žena, zbunila se i odgovorila:

– Pa, mi nemamo seksa u SSSR-u... Nemamo seksa, i mi smo potpuno protiv toga... – rekla je misleći na televizijske reklame.

Publika se nasmijala, a jedna od sovjetskih sudionica nadodala je:

– Mi imamo ljubav!

Seks je u SSSR-u uvijek bio tabu tema, ali naravno da je sam seks postajao i to ništa manje nego danas. No, u Sovjetskom Savezu nije bilo nekih drugih stvari kao što su, recimo, diskusije o seksu. Razgovori na tu temu smatrali su se jako nepristojnim, pa čak i sramotnim.

– Mislim da je čak razmišljati o tome bilo nepristojno. A što da vam uopće kažem kad su se ljudi bojali rečenice: „Trudna je!“ Mislim da se mnogi stariji ljudi još uvijek naježe kada danas netko u autobusu kaže: „Ustupite mjesto trudnici“ – govori nam Vadim Žuravljev, doktor znanosti i umjetnosti.

Krajem sedamdesetih ruski profesor Vasilčenko, opisao je različite kliničke slučajeve parova. Pokazalo se da se mnogi seksualni poremećaji javljaju zato što ljudi ne znaju kako da razgovaraju o tome.

„Spolni organi jednostavno nisu imali

normalna imena, ili su to bile vulgarnosti ili pak medicinski termini. A ni jedno ni drugo ne potiče iskren razgovor“, pojasnio je Žuravljev.

Danas Rusija doživljava svojevrsnu seksualnu revoluciju: o seksu se priča, seks se reklamira, postoji mnoštvo seks udruga i shopova. Vrhunac svega je novi, najkontroverzniji ruski film – „Intimna mjesta“. U filmu se priča o svim tabu temama, psiho-seksualnim traumama Rusa. „Intimna mjesta“ je zapravo svojevrsna enciklopedija seksualnih problema. Film se prikazuje u većini ruskih gradova, no u nekim je mjestima ipak zabranjen. Obrazloženje je glasilo – zbog etičkih razloga.

– Stječe se dojam da smo došli u dane Sovjetskog Saveza, kad su seksualne teme bile tabu teme – kaže Arsenij Golovanov, ruski filmski kritičar.

DA SE PRISJETIMO, kakav je dakle bio seks u Sovjetskom Savezu...

Freud je rekao da je seksualnost alat za upravljanje ljudima. Godine 1920., sovjetske su vlasti dale slobodu seksualnosti. Tada je bila dopuštena homoseksualnost, rastave brakova bile su potpuno besplatne, mogli ste dobiti razvod bez ikakve suglasnosti partnera.

Staljin je započeo seksualni teror – zabranili su abortuse, kriminalizirali homoseksualnost, a razvod je postao dugotrajan i gotovo nemoguć proces. Da bi se rastali od svoje supruge trebali ste, uz ostalo, objaviti i oglas u novinama „Večernja Moskva“. Samo su si si vrlo moćni ljudi mogli priuštiti tihu rastavu.

RUSKI KONDOM IZ 1976. GODINE. POSTOJALE SU TRI VELIČINE, SVI SU BILI S PUDEROM, TAKO DA SE MORAO KORISTITI VAZELIN ILI SLINA...

Odmah nakon Drugog svjetskog rata dogodio se veliki manjak muškaraca, pa rastavljeni sad više nisu uopće trebali plaćati alimentaciju svojoj ostavljenoj djeci. Bilo je samo bitno da jedan muškarac napravi što više djece! Ipak, početkom pedesetih, situacija se počela mijenjati, ponovno je krenula propaganda „sretne obitelji“. Pojavio se tad i poznati skeč „Socijalni lopov“, o muškarcu koji ne plaća alimentaciju. A do prije nekoliko godina država ga je podupirala u tome...

Muškarci koji sad nisu plaćali alimentaciju stizala su na posao oštra upozoravajuća pisma, njima su se bavili policija i sud. Za jedno dijete muškarac je morao platiti 25% od plaće, za dva – 33%, za tri i više – 50%. Muškarci su namjerno tražili najmanje plaće, davali su od nje alimentaciju, a sami zarađivali sa strane. Svaki od njih bio je siguran da hrani lijenčinu – novog muža bivše supruge.

– Umjesto Playboya imali smo medicinsku enciklopediju, a umjesto erotskih filmova beskrajne športske prijenose. Sjećam se slika spolnih organa iz medicinskih enciklopedija, svi su bili sa nekim strašnim spolnim bolestima. Ali, tko zna, možda je to bilo i korisno, ljudi su od djetinjstva znali koliko je važno da se zaštite – kaže Vadim Žuravljev.

PREZERVATIVNAJA

U Moskvi se nedavno otvorio lanac dućana nazvanih „Prezervativnaja“. To su specijalizirane trgovine u kojima se, uz ostalo, prodaju i prezervativi sa sovjetskim simbolima i obilježjima. Prodavači kažu da su vrlo popularni kod starijih ljudi...

FILM **POSADA**
IZ 1980. RUSI
SU GLEDALI PO
NEKO LIKO PUTA,
SAMO ZATO JER SE
U JEDNOJ SCENI
VIDJELA SISA
GLAVNE GLUMICE

**Žene bi se ispirale
kalijevim permanganatom:
skočile bi iz kreveta i brže-
bolje pobjegle u kupaoonicu.
Tamo je već bila spremna
ružičasta vodica!**

Aleksej Belevič, 68-godišnji inženjer, sjeća se kako je njegov kolega s posla pričao kako je uspijevao pronaći „Playboy“:

– Nije to ni bilo tako teško, ali nitko se nije želio baviti time jer je distribucija pornografije bila zabranjena. Mislim da taj zakon još uvijek postoji, ali onda si za jedan Playboy doista mogao završiti u zatvoru. Pamtim i kako se velikim sretnikom smatrao onaj tko bi uspio nabaviti crno-bijelu kopiju Playbojeva kalendara...

POSTOJALE SU I TAKOZVANE „neprijestojne fotografije“. One su se prodavale samo u vlatkovima, prodavači su većinom bili Bjelorusi.

– Ja sam ih vidio u vlaku Moskva–Lenjingrad (danas Sankt Peterburg) šezdesetih godina. Ti Bjelorusi pretvarali su se gluhima; jedan bi došao do mene i izvadio te pornografske sličice – nekoliko kopija stranih slika i puno home made fotografija. Deset takvih sličica stajale su tri rublja. Za usporedbu, toliko je koštala i boca votke, kino ulaznica bila je dvostruko jeftinija, a kutija cigareta stajala je 10 puta manje – priča nam 65-godišnji penzioner Aleksej Ivanov.

– Skrivečki smo čitali francuske spisatelje, recimo Maupassanta, jer su nas uzbuđivali opisi seksualnih odnosa – sjeća se Vadim Žuravljev.

U filmovima bi pak sve bilo izrezano. Žuravljev se prisjeća kako su ljudi išli gledati film „Posada“ (1980.) Aleksandra Mitte i po nekoliko puta samo zbog jedne sekunde gdje se vide glumičine gole grudi.

– U to je doba također bio popularan i osrednji jugoslavenski film o školarcima „Lude godine“. Naravno, samo zato jer je bio kritiziran zbog prerane manifestacije seksualnosti...

Kondomi su se prodavali u ljekarnama. Ali glasno razgovarati o kondomima i lubrikantima nije se smjelo. Većina muškaraca u ljekarni bi samo prošaptala: „Jednu vrećicu molim“. Tada je bilo nemoguće u apoteci zamisliti stakleni ormar s kondomima svih vrsta i mirisa, a pogotovo da se savjetuješ s farmaceutima o kvaliteti, obliku, okusu, mirisu i boji.

Kondomi su se proizvodili u tvornici gumenih proizvoda. Postojale su tri veličine, svi su bili s puderom, tako da se morao koristiti vazelin ili slina. Strani kondomi u SSSR su došli sredinom sedamdesetih godina. Prvo su se uvozili samo iz Indije, a zatim i iz drugih država.

S obzirom da nije bilo antibebi pilula, žene su stalno nešto osmišljavale, kao što je – „staviti dolje“ krišku limuna s koricom. Ta metoda je u principu pomagala zbog limunove kiseline. Žene bi se ispirale kalijevim permanganatom: skočile bi iz kreveta i brže-bolje pobjegle u kupaoonicu – tamo je već bila spremna ružičasta vodica!

U Sovjetskom Savezu postajala je tajna sloboda tijela. Bio je to jedan od načina

RECENTNA RUSKA KINEMATOGRAFIJA DALEKO JE SLOBODNIJA U PRIKAZIVANJU SCENA SEKSA (PRIZOR IZ FILMA **INTIMNI DIJELOVI** ALEKSEJA ČUPOVA)

Čak u i u kasnim sedamdesetim, cura koja se u studentskom domu tuširala svaki dan, imala je ugled među svojim susjedima kao prostitutka. Tada su se samo prostitutke tuširale svakodnevno...

DENIS DRAGUNSKI
– DOGODINE IZLAZI
NJEVOVA DUGO
OČEKIVANA KNJIGA
„SEKS U SSSR-U“

otpora totalitarizmu. Ruski spisatelji su pisali da je cilj totalitarne države otkazati seksualni užitak i seksualno tijelo. Danas su pak u Rusiji svi opterećeni tijelom i seksom: depilacija, piling, fitness, operacije...

– Moje prijateljice bile su vrlo različite: bucmaste, mršave, s malim grudima, krivim nogama, ali nitko nije imao nikakvog kompleksa. Sada se pak sve preokrenulo u drugu stranu – postoji kult plastike. To je modni totalitarizam. Također diktatura – kaže 78-godišnja profesorica s moskovskog sveučilišta Ana Jegorova.

U SSSR-U SU SVI BILI siromašni i vodili ljubav bez puno razmišljanja. Dakle, prostitucije je bilo puno manje. Prostitutke su bile na kolodvorima. Sjedile su sa ispruženim nogama da bi se vidjela njihova cijena ispisana na donu cipela. Neke su imali crvene narukvice – 3 je značilo tri rublja, broj 5 je značio pet.

– Ali malo je tko koristio usluge prostitutki. Bilo je pregršt djevojaka koje su bile spremne biti s vama besplatno i uživati u radostima seksa – veli poznati ruski novinar i književnik Denis Dragunski.

Postojao je strah od zaraze, strah od gonoreje i sifilisa koji su bili vrlo česti. Bilo je puno smiješnih situacija – ljudi su znali da od sifilisa propada nos, ali malo je tko znao da se to događa kroz desetak godina. Pa su tako muškarci, nakon zabavne noći, odmah rano ujutro trčali do ogledala kako bi provjerili svoj nos.

– Bilo je puno infekcija i zbog nedostatka higijene. Rijetko smo se prali. Ljudi su govorili da se laka djevojka tušira češće, a da inteligentne djevojke mijenjaju donje rublje nakon tuša svaka četiri dana. Čak u i u kasnim sedamdesetim, cura koja se u studentskom domu tuširala svaki dan, imala je ugled među svojim susjedima kao prosti-

tutka. Tada su se samo prostitutke tuširale svakodnevno... – prisjeća se Dragunski.

Današnja se Rusija, kada je o seksu riječ, više ne razlikuje od zapadnih zemalja. Nove generacije smatraju brak sasvim privatnom stvari, obitelj, država i crkva više nisu „bitna stavka“. Preljub se ne smatra „smrtnim grijehom“, naširoko se priča o otvorenim brakovima i svingerima. Masturbacija je iz sfere sramotnih postupaka postala normalna ljudska reakcija na seksualne porive. Ukratko, glavna posljedica ruske seksualne revolucije je u tome da je svaka osoba stekla pravo izabrati svoj stil seksualnog ponašanja.

Život djece je uvijek drukčiji od života roditelja, ali ne postoji velika razlika u njihovim seksualnim željama. A negdašnje sovjetske tabu teme kod mladih generacija danas samo izazivaju podsmijeh i pitanje u čudu – zar je kod nas doista tako bilo?

TAKTIČAR U RESTORANU

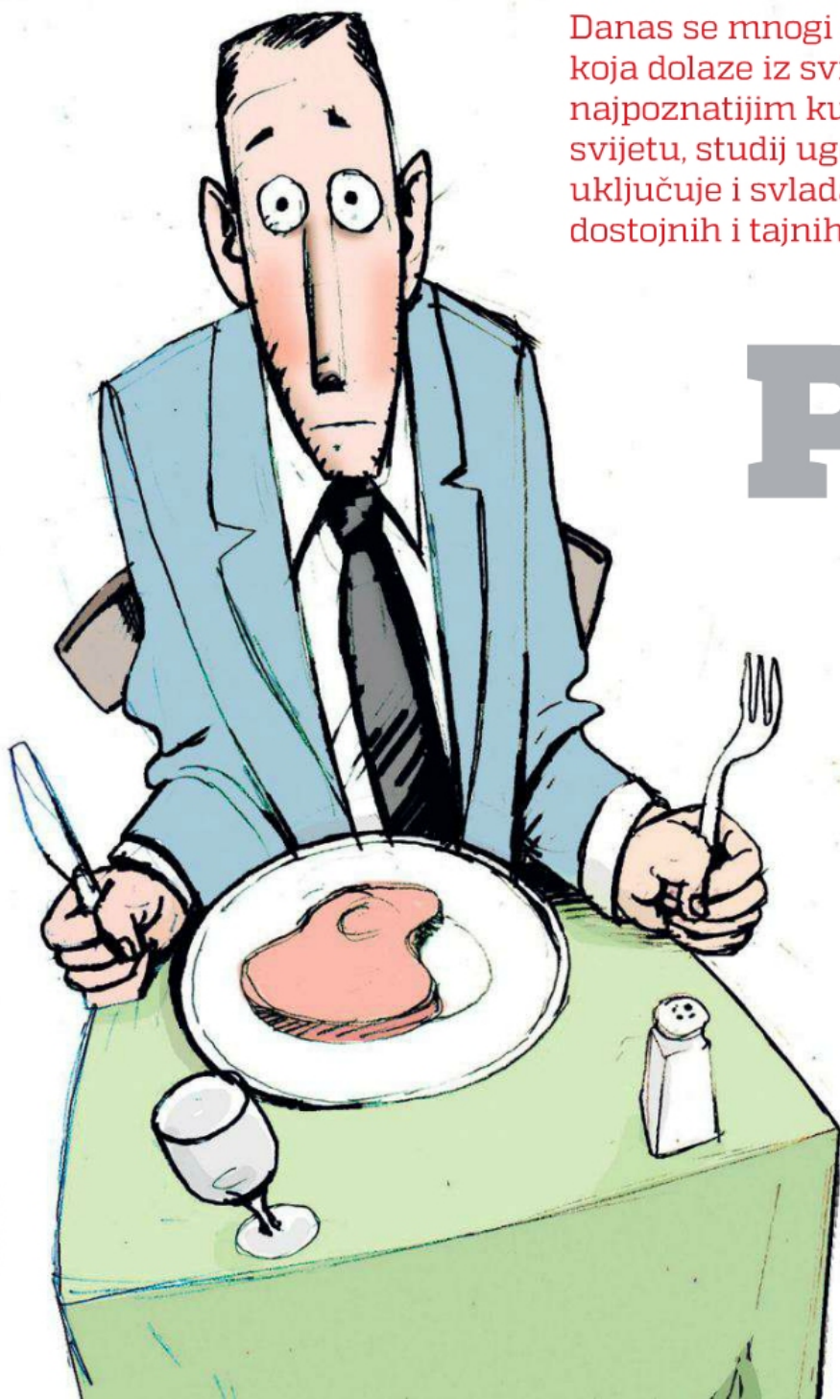
Danas se mnogi ugostitelji služe saznanjima koja dolaze iz svijeta psihologije. I na najpoznatijim kulinarskim učilištima u svijetu, studij ugostiteljskog menadžmenta uključuje i svladavanje nekih vještina dostojnih i tajnih agenata

piše **Tomo Will**

Prije nekoliko godina dvoje turista u Rimu pokušavaju doživjeti nešto od *dolce vita* stila talijanskog glavnog grada. Ljeto je, sunčan dan i uživaju u slasnom ručku u restoranu nedaleko Piazze Navona i planiraju svoje daljnje osvajanje Vječnoga grada. Sve je bajkovito do trenutka kada im konobar, nakon popijehnih espressa, donosi račun od 695 eura, koji uključuje i uslugu posluge u iznosu od 115,50 eura. Zanosni melankolični *soundtrack* Nina Rote, napisan za spomenuti čuveni film, koji je dotad svirao u njihovim glavama, naglo se stišava i prelazi u kakofoniju, a slatke klavirske note „La Dolce Vita” i „Parlami da me” pretvaraju se u gorak okus u ustima.

Sve završava na policiji, novinski naslovi optužuju, a rimski je gradonačelnik Gianni Alemanno zgrožen. No, vlasnik restorana tvrdi da je mladi par naručio raskošan obrok, s kamenicama, jastogom, brancinom i vrganjima, i čudi se pomutnji: „Ako netko želi potrošiti novac, kod nas može. Što tu nije u redu?”

Na kraju se ispostavilo da je konobar predložio nekoliko jela bez da je paru donio jelovnik, da se pio sauvignon od 100 eura po boci, a samo su dva jela od tjestenine zaračunata 200 eura. Policija je cijene s računa usporedila s onima u jelovniku i otkrila velika odstupanja, naravno na štetu gostiju. Usput je došla i sanitarna inspekcija, koja je pronašla neispravne hladnjake, kontaminirane namirnice i zabilježila postupke ispod standarda, pa je restoran privremeno zatvoren.

Naravno, ovakve priče nisu ništa čudnoga svakome iskusnijem putniku, jer teško da je itko od nas bio pošteđen sličnih, uspješnih ili neuspješnih, pokušaja ugostiteljskih radnika da povećaju svoj profit na ilegalan način. Nisu toga pošteđene ni malo urednije zemlje od Italije ili, kad smo već kod toga, Hrvatske. No, ono što je tu znakovito jest da se u ovom slučaju radilo o vrlo etabliranome lokalu, čija lista gostiju popisuje i takva slavna imena poput Ave Gardner, Grace Kelly, Salvadora Dalija, Leonarda DiCaprija, pa čak i kraljice Elizabete II. Očito je da se ugostitelji, posebno u uvjetima opće svjetske recesije, dovijaju na sve načine kako dodatno povećati zaradu, nekad beskrupuloznim načinima, poput ovog opisanog, a nekad, pak, i onim znatno lukavijim i dobro prikrivenima.

Budući da se opća publika restorana uglavnom sastoji od običnih ljudi koji u lokale odlaze nešto fino pojesti i zabaviti se s društvom, te da su gurmani koji traže samo originalna i kreativna jela rijetkost, bilo u svijetu ili u nas, moramo shvatiti da su očekivanja gostiju i ambicije srednjestrujaških restorana često u raskoraku.

Prvi žele iznenađenje i trendovske novosti, bez da se odreknu obilatih porcija, a drugi se nastoje, uvođenjem nekih elemenata (oskudnije porcije manje ili više originalnih i kreativnih jela, višeslijedni meniji i više cijene) premetnuti u *fine dining* restoran i pri tome zaraditi. Zato ćete nerijetko čuti prigovore tipa – „Najgore mi je kad odem u razvikani restoran i tamo dobijem jako skupu žlicu hrane” ili „Dobro, to je malo posebno, ali ne vrijedi taj novac”.

AKO SMO SE S TIM SLOŽILI, pogledajmo što leži s druge strane prijekora, dakle u legalnim načinima kojima restorani nastoje povećati svoju zaradu. I dok gosti rabe aplikacije *smartphonea* tipa „Trip Advisor” i slične, čekaju „tjedne restorana” i redovito pregledavaju Kolektivu, Promotivu, TiDam TiDam, Crno jaje i slične ponuđače (između ostalog) povoljnih restoranskih ponuda ili se služe starim trikovima (aperitiv i desert kod kuće), ne bi li smanjili restoranske račune, ni ugostitelji ne sjede prekriženih ruku. Dapače, mnogi restorateri širom svijeta konzultiraju stručnu literaturu koja se bavi ljudskim ponašanjem i angažiraju „inženjere jelovnika”, sve da bi povećali potrošnju gostiju.

– Danas se mnogi ugostitelji služe saznanjima koja dolaze iz svijeta psihologije. I na najpoznatijim kulinarским učilištima u svijetu, studij ugostiteljskog menadžmenta uključuje i svladavanje nekih vještina dostoj-

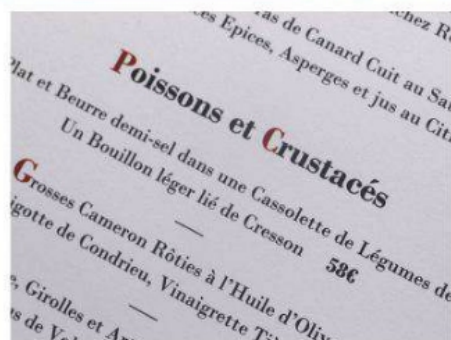
Raskošni opisi jela, s puno detalja, itekako imaju smisla. Gost je tako primoran puno svoje pažnje posvetiti jelu, a vrlo malo cijeni, odnosno kalkuliranju vrijedi li nešto određena troška

nih i tajnih agenata – tvrdi **William Poundstone**, američki autor knjige „Neprocjenjivo: Mit o fer vrijednosti (i kako ga iskoristiti)”.

Uzmimo najprije jelovnik. On predstavlja srce svakog restorana i utjelovljuje demografiju lokala, koncept i osobnost. No, istovremeno, jelovnik je i sredstvo prodaje, pa ga mnogi pametni restorani rabe na način da bi gosta primorali da jede onako kako vlasnici restorana žele. Pogledajmo kako to čine.

Stručnjaci Centra za istraživanje u ugostiteljstvu američkog Sveučilišta Cornell, proveli su istraživanje o utjecaju formata cijena u jelovniku na ukupan iznos računa. Istraživanje su proveli u restoranu St. Andrew's na Američkom kulinarском institutu, i to tako da su izradili tri vrste jelovnika, različitih po tome kako su u njima prikazane cijene pojedinih jela.

Jedna je vrsta imala numerički iznos s oznakom dolara (npr. \$10), druga samo numerički format, bez oznake dolara (10), a treća riječima ispisane cijene (deset dolara). Istraživanje je pokazalo da, u uvjetima istog broja gostiju, iste dužine zadržavanja u resto-

ranu i položaja stola, nije bilo većih razlika u iznosima računa s cijenama ispisanim sa znakom dolara (\$10) i slovima ispisanim cijenama (deset dolara), ali da je jelovnik sa samo numeričkim cijenama (10), u prosjeku po osobi, polučio 8,15 posto više račune. Dakle, pokazalo se da format cijena u jelovniku znatno utječe na potrošnju gosta, odnosno da su gosti koji su jela naručivali iz jelovnika samo s numeričkim cijenama trošili više.

Rezultat svega jest da danas gotovo nijedan restoran u svijetu iz cijene ne stavlja bilo kakvu oznaku valute, a izbjegava i cijene koje bi imale i cifre ispod osnovne jedinice (dakle one iza zareza ili točke, zavisno od zemlje), da ne bi podsjećale na ono što zapravo jesu – cijene. Naravno, to pravilo nije primijenjeno po spomenutom istraživanju, već puno ranije. „Izmislio” ga je **Gregg Rapp**, američki stručnjak, koji se već više od tri desetljeća bavi inženjeringom jelovnika.

– Znak valute, recimo dolara, ljude neminovno podsjeća na novac. Otvorite jelovnik i ono što odmah vidite je stotinu dolarskih znakova uz stotinu jela. Kad ih jednostavno maknete, cijene psihološki omekšaju. Ako

novac tretirate što apstraktnije, trošenje se čini manje ugrožavajuće. Gost neće ni primijetiti da plaća 18 dolara za malu salatu od kozjeg sira. Znaite, nekada su u jelovnicima jela bila nizom točkica povezana s cijenom. Danas to nikome ne pada na pamet – tvrdi Rapp.

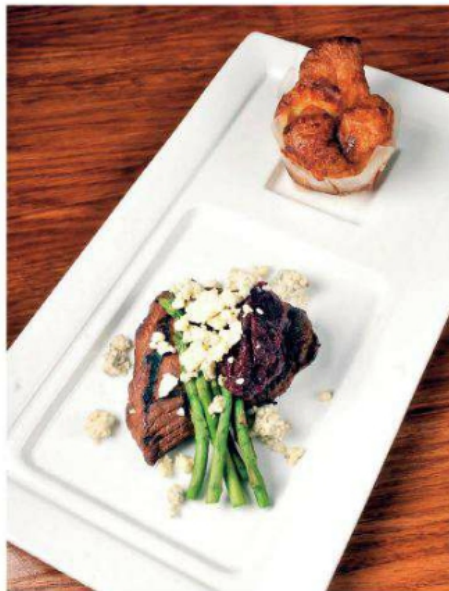
Upravo tako. U novije doba koncept jelovnika postao je prava umjetnost. Prije nekoliko desetljeća bolji su restorani trošili puno novca na grafički dizajn i dobro pazili što će otisnuti u skupim koricama, jednostavno zato što su, jednom otisnuti i uvezani, jelovnici na stolovima ostajali godinama. Uvođenje laserskih pisača omogućilo je *chefovima* da mijenjaju jelovnik koliko god često hoće, baš kao i voditeljima lokala da moderniziraju njihov dizajn. I ono što piše u jelovniku danas se dobrano oslanja na psihologiju. Stoga su detaljno razrađeni nazivi jela, na kakve danas često nailazimo u restoranima, tu sasvim planski i dobro argumentirani.

– Raskošni opisi jela, s puno detalja, itekako imaju smisla. Gost je tako primoran puno svoje pažnje posvetiti jelu, a vrlo malo cijeni, odnosno kalkuliranju vrijedi li nešto određena troška. Osim toga, psiholozi su primijetili da su ljudi, kad su u pitanju cijene, vrlo osjetljivi na kontraste, pa to ugostitelji vješto rabe. Primjerice, neko jelo koje u sebi sadržava kavijar i košta 100 dolara, čini se enormno skupo. No, kad se ispod njega na jelovniku nalazi odrezak po 50 dolara, on se čini vrlo povoljnim – objašnjava Poundstone.

POGLEDAJMO SAD KAKO temeljno razmišlja mudri i lukovi restorater. Restorani, u pravilu, svoja jela dijele u četiri skupine. Prva podrazumijeva takozvane „favorite” – popularna jela za koja su gosti spremni platiti znatno više negoli košta njihova priprava (trendovski primjer: *penne* s umakom od votke). Nadalje, popularna jela koja su manje profitabilna restorateri nazivaju „ratarskim konjima”, dok su „upitnici” jela na kojima se dobro zarađuje, ali koja je teško prodati (recimo, teleća brizla). Na koncu, postoje i „autsajderi”, odnosno jela koja ne voli puno ljudi, a nisu niti profitabilna (zašto ih svi imaju na jelovnicima, nikada nije objašnjeno).

Pametno osmišljeni jelovnici koncipirani su tako da gosta vode prema odluci za „favorite” ili „upitnike”, odnosno da potroše što više, i pritom se dobro zabave. Zato se ljudi u te restorane rado vraćaju, a njihovi vlasnici dobro zarađuju. No, ni gost ne mora biti nemoćni pilic za klanje, u čemu će mu pomoći neka saznanja iz domene ugostiteljskih tajni.

Mnogi restorani grupiraju svoju ponudu

Ono što će onome tko želi ograničiti potrošnju preporučiti svaki znalac, jest da ne pribjegava automatski „kućnom vinu”, jer se u mnogim slučajevima radi o najjeftinijem, iole pitkom, koje je ugostitelj mogao nabaviti, a koje će naplatiti što više može

prema uobičajenoj podjeli: hladna predjela, topla predjela, glavna jela, deserti... ili tjestenina, riba i morski plodovi, pileтина, svinjetina, govedina... Istraživanja koja se provode kažu da ako se gost opredijeli za, recimo, piletinu, onda najčešće bira prvo jelo na toj listi. Dakle, to je mjesto na koje će svaki lukavi restorater smjestiti jelo od pileтine na kojemu najviše zarađuje. U mesnoj skupini će odvažni restorater na prvo mjesto gurnuti i spomenutu brizlu (recimo, pripremljenu na žaru, jer svi vole žar) i nadati se da među njegovim gostima ima dovoljno ljubitelja te jeftine teleće žlijezde.

Jedan sličan trik profesionalci nazivaju „snopom”, a odnosi se na povezivanje više stvari u cjelinu, dakle ono na što smo navikli u *fast-food* lancima, u obliku raznih „menija”. Ta taktika savršeno „pali” i u boljim restoranima, gdje se nude meniji po fiksnim cijenama, a temelji se na tome da je tu gostu otežana komparacija pri odabiru. Primjerice, u nekom predjelu ćemo dobiti samo dvije jakopske kapice i malo salate, i to platiti,

recimo, 70 kuna, samo zato što unaprijed nismo znali koliko košta svaka od stavki.

Isto tako, ugostitelj će dobro paziti da neprofitabilno jelo, poput riblje plate s ribom i rakovima, koje sadržava skupe namirnice, gurne u manje vidljivi kut ili, u slučaju debljeg jelovnika, recimo na petu stranicu. Kad smo već kod vidljivosti, postoji jednostavno pravilo da će ljudi, ako nešto uokvirite, naručiti baš to. Zato mnogi restorateri i uokviruju jela koja žele promovirati vrlo upadljivo. Idealan primjer su pileća krilca na žaru, jer su jeftina i ukusna. Ako su u ponudi još i u ljutoj, ljutkastoj i blagoj verziji, restorater će ih prodati svima i na njima dobro zaraditi. Isto tako, i fotografije jela dobro su sredstvo prodaje, tako da ne služe samo gostima azijskih restorana ili turistima koji ne govore jezik zemlje u kojoj se nalaze. No, taj trik ne mogu rabiti bolji restorani, u kojima bi takvo što bilo odraz lošeg ukusa.

Pogledajmo sad što se krije iza malih i velikih porcija istoga jela, kakva nude neki restorani. Recimo, mala salata od pileтine može koštati 50, a velika 65 kuna. Gost, koji nije tako gladan, uvjeren je da može uštedjeti naruči li malu porciju, a zapravo nije ni svjestan da naručuje upravo porciju kakvu restorater i želi prodati, i koja mu donosi zadovoljavajuću zaradu. No, ukoliko se neki proždrljivko, uvjeren da za 15 kuna neće propasti, polakom i naruči veliku porciju, u kuhinjskom će restoranu standardnoj porciji dodati još koji list salate, sve složiti na veliki tanjur te razliku u cijeni gotovo u cijelosti pretvoriti u profit. Ista je stvar i sa svima dobro poznatim malim, normalnim i velikim pizzama (malo tijesta i po žlica umaka od rajčice i najjeftinijeg sira ne stoji gotovo ništa).

Restorani koji se bave kreativnom kuhinjom i ciljaju na *foodiese*, u nazivu jela gotovo izrecitiraju čitav recept, na način da svaka namirnica zvuči ultra posebno. I to ne samo, kako smo već vidjeli, zbog odvrćanja pozornosti gosta s cijene jela. Tu strategiju rabe svi vodeći svjetski restorani, jednostavno zato što su ponosni na skupe namirnice od kojih spravljaaju svoja jela.

No, isto kopiraju i mnogi restorani „kreativne” kuhinje, jer se, istodobno, takva jela lakše prodaju. Naime, ako je kremasti sir iz te-i-te manufakturne sirarne, janjetina s određene zabite visoravni ili s nekog otoka, ako je organske gljive uzgojila vojvotkinja s diplomom iz mikrobiologije, jelo zvuči neodoljivo privlačno i opravdava visoku cijenu. Iako se neko slično jelo može kušati i drugdje, psiha gosta uvjerava da se radi o nečem posebnome, što se može jesti samo tu i nigdje više.

– Jela obično zvuče ukusnije i ako se u njihovu opisu rabe ključne riječi poput „sočan“, „mekan“, „organski“... Cijene se obično nalaze neposredno iza primamljivog imena jela, tako da bi slina došla na usta prije negoli gost sazna koliko jelo košta. Jedan od razloga da se cijena stavlja odmah iza opisa jela, a ne poravnata na desnom rubu stranice, jest i taj da gost ne bi lako očima prošao listu cijena i odmah birao najjeftinija jela – objašnjava **James Sinclair**, specijalizirani konzultant restorana.

Među ovim ugostiteljskim strategijama treba još spomenuti i posebna jela koja se ne nalaze u jelovniku, a restoran ih nudi na dnevnoj bazi, često kao „specijalitete“. Njih u pravilu recitiraju i preporučuju konobari (tu se iskazuju majstori sugestivnih opisa), ne zato da bi vježbali memoriju, nego da bi se izostavile cijene tih jela. Naime, računa se da mnogi gosti ne žele ispasti škrti raspitujući se za cijene tih posebnih jela. Tu su posebno laka meta muškarci koji izlaze u restoran s djevojkama, koji su, statistički gledano, najspremniji prihvatiti konobareve prijedloge za skupa vina, deserte i dižestive.

NAVEDENE PRIMJERE naći ćete svugdje – i u vrhunskim restoranima i u običnim gostionicama. No, začudo, ima i onih koji se uopće ne zamaraju konceptom jelovnika tako pomno kako bi trebali. Da malo mučnu glavom, sigurno ne bi stajali popis glavnih jela u sredinu desne stranice, mjesto koje je najveći kapital jelovnika, jednostavno stoga što većina ljudi koji izlaze u restorane ionako naručuju glavno jelo. Lukavi ugostitelj na tu će povlaštenu „parcelu“ smjestiti listu deserata, predvođenu kakvim „favoritom“ ili „upitnikom“.

Opće je poznata stvar da mnogi lokali najviše zarađuju na vinu. To postaje jasno već kad vam *sommelier* u ruke pruži debelu, u kožu ukoričenu vinsku kartu. Ako je u Americi uobičajeno *sommelieru* reći u kojem ga rasponu cijena zanima vino, u mnogim drugim zemljama to će se držati pomalo neprirodnim, posebno u boljim restoranima. Ono što će onome tko želi ograničiti potrošnju preporučiti svaki znalac jest da ne pribjegava automatski „kućnom vinu“, jer se u mnogim slučajevima radi o najjeftinijem, iole pitkom, koje je ugostitelj mogao nabaviti, a koje će naplatiti što više može. U slučaju štednje neće preporučljivo biti niti naručivanje vina „na čaše“, jer će tu ugostitelj, posebno u slučaju crvenih vina, pokušati cijenu čaše što više približiti onoj čitave boce, jednostavno zato jer mu nitko ne garantira da će druga čaša uopće biti naručena.

Na kraju, treba biti svjestan i nekih činjenica. Svatko zna da biftek košta više od svinjskog kotleta, pa restorateri iznalaze različite načine kako smanjiti troškove nabave namirnica, a ipak dobro zaraditi. Zato *chefovi* i restorani već godinama eksperimentiraju s jeftinijim komadima mesa (carsko meso, brižla, goveđi i janjeći jezik...), jeftinijim ribama (trilja, riba od kamena...) i jeftinim povrćem (cikla, rotkva, koleraba...), što je posebno slučaj kod vrhunskih luksuznih restorana (tamo su iznutrice i zapostavljeni komadi mesa, kao i prezrena riba pretvoreni u čitav trend, koji svjetskom gastronomijom vlada već godinama), koji inače kupuju najviše skupih namirnica.

Dodamo li tome i ostale velike troškove, poput mnogobrojnog osoblja, cvijeća, vrhunskih stolnjaka, čaša i pribora, dolazimo do paradoksa da najbolji i najskuplji svjetski restorani ne zarađuju najviše, nego se itekako bore s rentabilnošću („Da sam se htio obogatiti, otvorio bih pizzeriju, a ne gurmanski restoran“, rekao nam je nedavno **Massimo Bottura**, *chef* Osterije Francescane u Modeni, restorana s maksimalne tri

Michelinove zvjezdice).

I dok se lukavi gost, oboružan svim mogućim informacijama, priprema za to da ga ugostitelj ne „prevesla“ pri sljedećem posjetu restoranu, neki uopće ne moraju razmišljati o potrošnji. Pri tom se ne mora raditi o imućnima ili onima koji do novca dolaze bez mnogo muke, nego i o slučajevima poput onog koji je zabilježen protekloga siječnja u Berlinu. Tamo je, naime, jedan njemački poslovni čovjek, nakon večere u restoranu Grill Royal, doznao da je račun od oko 100 eura podmirio gost za susjednim stolom, da bi se ispričao za buku koju su on i njegovi prijatelji radili tijekom čitave večeri. Šokiran velikodušnom gestom, čovjek je veselome društvu ostavio svoju posjetnicu, u nadi da će se jednoga dana moći odužiti, ne shvativši da je misteriozni gost zapravo glumac George Clooney, koji je u Berlinu upravo snimao svoj novi film „The Monuments Men“. Kada mu je to naknadno objašnjeno, izjavio je za Bild:

– Uopće nisu radili buku. Ponašali su se vrlo kultivirano. Bio sam zaprepašten.

Dakle, i to se može dogoditi. No, to već spada u domenu zgoditaka na lotu...

KATARZYNA
SZAFRON

snimio **MIKAEL ROBERTSON**

Pozdravili smo se s ljetom, plažama, morem i suncem, ali i preplanulim djevojkama u šarenim badićima. Srećom, Playboy zna gdje su nestale sve te djevojke - dobar dio ih grije studentske klupe, uči o molekulama, ekonomiji, čita mudre knjige, penje se po švedskim ljestvama... Upoznajte Katarzynu, marljivu poljsku studenticu zbog koje možda još jednom promislite je li došlo vrijeme da se i sami vratite u školu.

YŠTO SVE TREBA ZABRANITI

(OSIM MENTOL CIGARETA I NARAVNO BEYONCE)

Jedno je imati obline kao (ne)savršena Beyonce, a sasvim drugo koristiti tu istu Beyonce kao izliku za debljanje, jer obline i debljina nisu isto

PIŠE

KRISTIJAN MARTINOVIĆ

Bio sam sinoć na nekom glupom domjenku povodom otvorenja ne znam čega. Nakon sat vremena dosadnih govora kojekakvih također dosadnih, a iz nekog razloga važnih ljudi, zaključio sam za šankom uz navodno skupi, a zapravo jeftini šampanjac vjerojatno kupljen u Lidlu za 18,99 kn i načuo razgovor nekolicine žena.

– Curke, jeste vidjele kako Lana Del Rey očajno izgleda bez šminke? – šokirano je iznosila mudrost stoljeća jedna od njih, ni ne pokušavajući sakriti zluрад osmijeh.

– Ajme, nisam, ali sigurno je odvratna! A jesi ti vidjela kako je ružna Gwyneth Paltrow bez *photoshopa*? I tek toliko, ona nije prirodna plavuša, to je blajh čisti! – ubacila se druga.

Onda se javila i treća:

– Horor, cure moje! Meni je najružnija Angelina, grozna je kad je snime izbliza. Jedina savršena je Beyonce, ima super noge ajme! Tak' sam slično i ja građena...

Na sekundu sam se okrenuo, samo da vidim kakve se to misice bahato razbacuju takvim teškim riječima. Nisam se ni trebao okretati jer bilo je za pretpostaviti da nisu baš ljepotice nego, ako ćemo nategnuti, jedva prosječne ženske.

Da sam popio čašu više, pristupio bih im i rekao sljedeće: „Drage moje, jeste li vi vidjele sebe kako izgledate bez šminke? Ja nisam i ne želim jer vjerojatno izgledate odvratno. Dapače, ne vjerojatno nego 100%. Zna li kako vaša majka, prijateljica, sestra i nerođena kćer izgledaju bez šminke? Odvratno i to puno odvratnije nego Lana Del Rey i Gwyneth Paltrow. Njih dvije bez šminke izgledaju samo okej i ne baš fantastično, a ostalih 90% žena uključujući vas izgleda baš odvratno i zato su ove dvije na televiziji, dok vi niste.

Šminka je izmišljena zato da bi se žene šminkale i uljepšavale i ne postoji niti jedna žena na svijetu koja izgleda nevjerovatno

savršeno i božanski prekrasno bez trunke šminke. U redu, možda postoji jedna, neka ljepotica koja izgleda kao Disneyeva Pocahontas sa zelenim očima, ali nju nitko nikad nije vidio jer je negdje u Kolumbiji i bere kokain. A Beyonce, Beyonce nije savršena, osim naravno na retuširanim spotovima. Žena je polučelava i nosi perike, a ima toliko celulita da bi, kad bi se po njenim butinama vozilo autima, to spadalo u *off road* vožnju i ekstremni, po život opasni šport. Istina, perike su joj savršene i ako ikad poželim postati žena, kupit ću periku u istom dućanu gdje ona kupuje. Usput, prirodne plavuše koje ne boje kosu, a starije su od 13 godina ne postoje, a ako i postoje onda su albin i plaču u mraku jer im je teško živjeti s poremećajem pigmentacije. Što se Angeline tiče, može ti se svidati ili ne, ali neporecivo je da je ona jedna stvarno lijepa žena i tko tvrdi suprotno ili je ljubomoran ili teško psihički bolestan. Trećeg nema.”

No, nisam to učinio jer moja je majka fina gospođa i dobro me odgojila, pa sam taj monolog ispunjen najvećim istinama čovječanstva zapisao na stranice ovog lijepog časopisa punog prekrasnih našminkanih žena.

NE RAZUMIJEM OTKUD ŽENAMA tolika opsesija time kako koja glumica ili pjevačica izgleda bez šminke? Da nema šminke, MTV bi služio samo za plašenje male djece: „Ako nećeš jesti špinat, dat ćemo te ovoj teti!” – a ta strašna teta bi bila nenašminkana Jennifer Lopez s podočnjacima do koljena, borama oko usta i očiju i pokojim hormonskim prištom jer je dan prije snimanja dobila menstruaciju. Nakon te prijetnje djeca ne samo da bi jela špinat nego bi ga sama i nasjeckala i skuhala.

Kad smo već kod djece, navodno će se zabraniti proizvodnja slim cigareta i cigareta s okusima mentola, voća i čokolade, baš kao i cigareta u bojama. Takve cigarete, kažu, potiču djecu na pušenje jer su primamljive i manje odvratne od običnog Walter

Wolfa (za koji sam još u osmom razredu rekao da ga treba zabraniti jer već nakon pola popuštene cigarete iskašljavaš količinu nafte dovoljnu da prodajom iste udebljaš cijelu Afriku. U redu, znam da je to katran, a ne nafta. Evo, realno, tom količinom katrana možeš ubiti barem jednog delfina).

– Stvarno treba zabraniti mentol cigarete! Zbog toga curice počinju pušiti u srednjoj – komentirala je frendova žena Dolores sinoć na domjenku, ispijajući liker od čokolade.

Točno, slažem se. Prije ćeš s 12 godina popuštiti kutiju mentola nego povući tri dima Waltera, ali činjenica je da 80% učenika sedmog razreda prvo što napravi na Staru godinu je ode u Konzum i kupi votku šumsko voće pa „sretnu Novu” dočeka s alkoholnim trovanjem. Po toj bi teoriji trebalo zabraniti SVA alkoholna pića s okusima, uključujući čak i radlere koji su relativno novi i sve popularniji. Naravno da klinici neće eksati travaricu i Lavov, ali svi ti Bacardi Breezeri, votke s okusima, vina od jagoda, likeri od vanilije i čokolade, ovo ono... Hej! To klinici ulijevaju u sebe k'o da im je zadnje (a nekim slabije jetre čak nažalost i jest). Treba zabraniti i prodaju bilo kakvih sokova jer svako alkoholno piće možeš miješati sa sokom, pa čak i s Cedevitom! Votka-Cedevita, čovječe, piće mog djetinjstva!

BILO BI NAJBOLJE kad bi se zabranilo apsolutno sve osim obične vode, zraka i špinata jer to su realno jedine tri stvari koje nisu privlačne djeci. Najbolje su mi ženske koje trube: „Zgodne i mršave manekenke u časopisima nameću nerealan stereotip ljepote, stvaraju nam komplekse i potiču anoreksiju i bulimiju. To bi sve trebalo zabraniti!”

Ma da? Kažem ja. Treba zabraniti i Playboy jer pod utjecajem komada na ovim stranicama žene se odlučuju na povećanje grudi, a ta operacija može biti jako opasna. Ako anesteziolog nešto zezne (a vrlo vjerojatno hoće pošto je sigurno alkoholičar jer je u osmom razredu na Novu godinu pio votku šumsko voće), može se umrijeti, a ako previše letiš avionom silikoni mogu popucati i odletjeti ti u mozak. Treba zabraniti i mene jer pišem – po kriterijima priprostog čovjeka – gluposti, a neki ljudi ne shvaćaju da je ovo satira pa se furaju na mene i bahate se po kafićima gdje zbog toga uzročno-posljedično poberu batine (s razlogom).

Ajmo sad malo realno: ako nešto treba zabraniti to sigurno nisu cigarete s rozim filterima, pivo s okusom šumske jagode ili Cedevita, budući da je zaključeno i dokazano da se super miješa s najotrovnijom votkom iz Lidla za 27,99 kn. Ono što treba zabraniti jest – Beyonce. Ne znam je li ona to htjela

Što se Angeline tiče, može ti se sviđati ili ne, ali neporecivo je da je ona jedna stvarno lijepa žena i tko tvrdi suprotno ili je ljubomoran ili teško psihički bolestan. Trećeg nema!

ili ne, ali stvorila je kult žena koje obožavaju njene obline, ne zato što doista vole debele noge nego im je jednostavno lakše živjeti sa spoznajom da nije potrebno biti mršava da bi žena bila lijepa. To je apsolutno točno, ljepota nije u kostima i od mršavosti obješenoj koži, ali te (brojne i prebrojne) žene koriste Beyonce za samozavaravanje. Jedno je imati obline kao (ne)savršena Beyonce, a sasvim drugo koristiti tu istu Beyonce kao izliku za debljanje jer... OBLINE I DEBLJINA NISU ISTO! Možda i jedno i drugo jest oblo, ali pobogu – kad vidim ženu želim da mi na prvi pogled bude jasno je li to ženska noga/dupe ili su to dvije svinje, ako me razumijete.

Nadalje, s obzirom na to da tehnologija navodno tako brzo napreduje, trebalo bi konačno jednom za svagda zabraniti ključeve i uvesti neki potpuno digitalni način otključavanja vrata, možda najbolje na otisak prsta. Naime, taj neoprostivi propust u znanosti primijetio sam jutros kad sam na „Indexu” pročitao da je naša komičarka Andrea Andrassy završila u *backstageu* Russella Branda negdje u Londonu ili gdje već. Kako sam štovatelj Brandovog lika i djela (op.a. *no homo!*), taj me se podatak dojmio i u žaru blentavog dojma izašao sam s psom u šetnju, ali bez ključeva od stana što je rezultiralo time da sam morao provaliti u vlastiti stan. Razbio sam prozorčić na vratima šakom i otvorio iznutra. Sad se sigurno pitate zašto nisam zvao bravara ili zašto netko od susjeda nema ključ? Bravara nisam zvao jer nisam ponio ni mobitel, ali i da jesam nemam broj od bravara. Tko ima broj od bravara, dodavola, ne računajući baku?

JESTE LI IKAD VIDJELI čovjeka koji upisuje brojeve u mobitel i kaže: „Evo sad ću zapisati broj od bravara za slučaj ako pročitam negdje da je netko bio u *backstageu* Russella Branda pa zbog toga zaboravim ključeve!”. Ja nisam nikad.

Inače, Russella nije bilo u *backstageu* tada nego je to samo „*backstage*” u kojem je on u životu bio”. Jednom. Prije. No to sam shvatio tek kasnije, nakon provale u vlastiti stan, a kad smo već kod provala, spomenimo i pravi kriminal: susjedi mi pak nisu mogli otključati jer nitko nema niti će ikad više imati moje ključeve još od prošlogodišnjeg

incidenta kad je predsjednik kućnog savjeta iznajmljivao moj stan bez mog znanja dok sam bio na putovanju, do čega ne bi došlo da se otključava otiskom prsta...

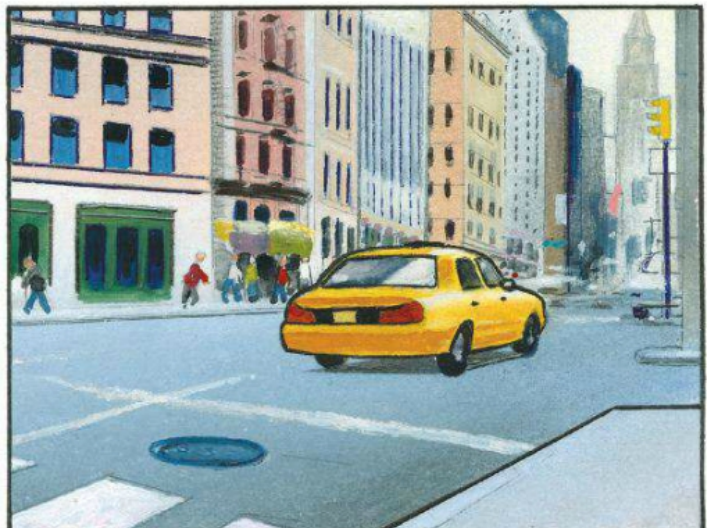
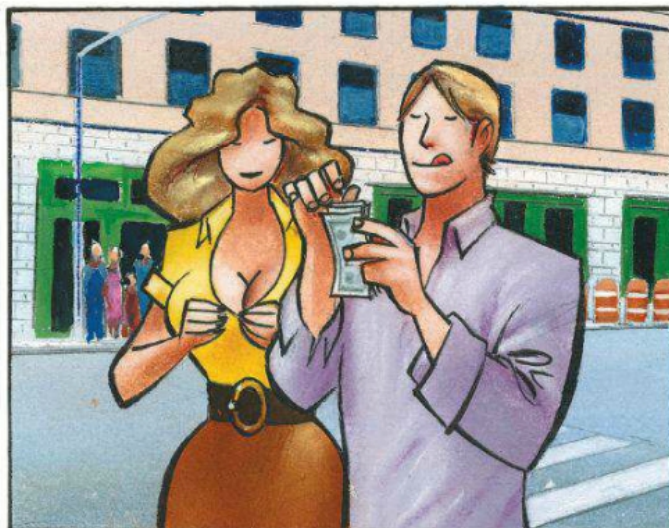
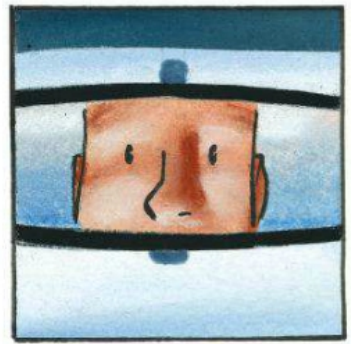
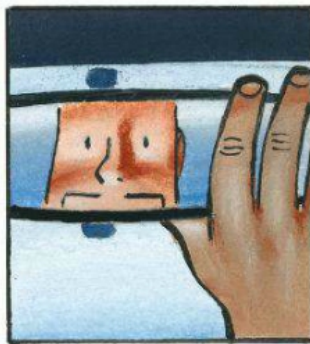
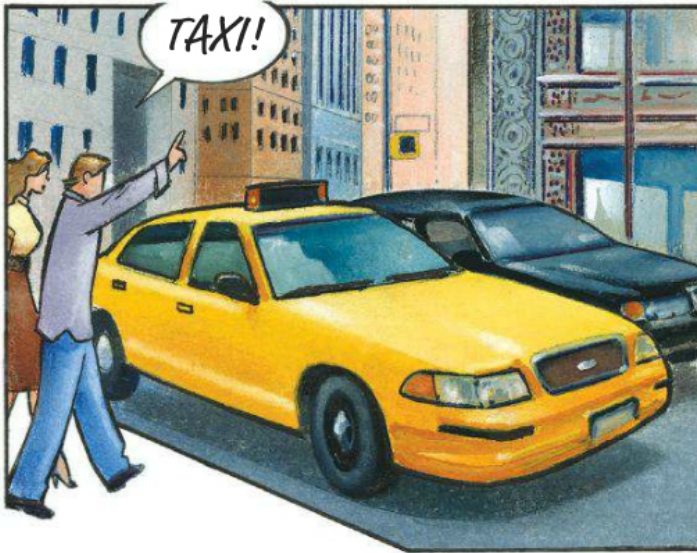
No, naravno, svjetski vladari se ne bave rješavanjem doista bitnih problema kao što su ključevi i Beyonce, nego umjesto toga oni gube vrijeme na cigarete s okusima i rozim filterima! I još za to baljezganje primaju plaću koju njihove žene troše kako bi kupovale litre i tone šminke, i uz koktele (i vjerojatno roze mentol cigarete) se izivljavale pričama o tome kako „grozno i odvratno” koja glumica ili pjevačica izgleda bez šminke, istovremeno debljaajući guzice što je sasvim u redu jer „to radi i Beyonce”. Jako je bitno kako tko izgleda bez photoshopa i šminke i sve su glumice tada debele i ružne, osim Beyonce koja je realno najdeblja od svih, a obične žene su prekrasne bez šminke i smiju se debljati jer tada „izgledaju kao Beyonce”.

Zbunjen sam tom teorijom, podsjeća me na citat iz knjige Russella Branda koji glasi više manje ovako: „Čak i kad sam bio narkić, nisam posustajao u vegetarijanstvu: obavezno moram uzeti heroin, ali nikako ne smijem pojesti hamburger! Kakav seksi mali paradoks!” (*My Booky Wook*, 2007.)

Možda bi im sviima trebalo uslišati tu neiskrenu želju da svi budu prirodni, i zabraniti photoshop i šminku, barem na jedan dan. Možda bi one to i voljele samo zato da se mogu tajno šminkati, glumiti da se nisu ni šminkale ni farbale kosu i natjecati se koja je prirodnija: „Ja našminkana? Neee, imam prirodno bijelu kosu i crne trepavice!”

Snašle bi se one, pa bi kriminal baziran na ilegalnom uvozu i izvozu preparata za uljepšavanje procvjetao. Zato to treba zabraniti samo na jedan dan jer se još ne bi snašle i zaključale bi se sve u kuću. Tada bih izašao u šetnju i pustio psa s uzice, što inače nikad ne radim jer uvijek želi klati pudlice i maltezere, a tog bih dana to mogao jer bi ulice bile prazne. Ili ne bi, ali zasigurno ne bi bilo niti jedne jedine vlasnice psa neke „ženske” pasmine jer niti jedna žena ne bi izašla na ulicu...

Osim one koja liči Disneyevoj Pocahontas, samo ljepša jer su joj oči zelene i osim toga nije nacrtana, ali ta je negdje na dalekim poljima Kolumbije... I bere kokain.

Povratak konjaka

Novi život konjaka uključuje i to da on više nije samo piće uz kavu i digestiv, već se često služi i kao aperitiv. Ono što se nije promijenilo od doba „Goldfingera” jest činjenica da su konjak i cigare i dalje dobri prijatelji

U

piše
**Velimir
Cindrić**

zatamnjenom sali jednog londonskog kluba za gospodu u tijeku je mirna večera. Za stolom u kutu James Bond, njegov šef i vođa Britanske tajne službe M i pukovnik Smithers, jedan od direktora Bank of England, uz jelo drže radni sastanak. Smithers podučava Bonda o zakućastim putevima svjetske trgovine zlatom i poslovima Aurica Goldfingera, bogataša opsjednutog tim plemenitim metalom i budućeg suparnika tajnog agenta 007.

Poslije večere, trojka se povukla u pušački salon, pa batler nudi cigare, a Smithers Bondu i M još malo „ovog prilično razočaravajućeg brandyja”. M se nijemo čudi primjedbi o tom finom piću, a Bond, znalac u svim stvarima – od pića i žena do ubijanja,

odmah komentira: „Sir, rekao bih da je 30 godina star *finé* bezlično *blendiran*,... s pretjeranom dozom Bon Bois”.

I dok 99,9% publike filma nema pojma o čemu Bond govori, pomalo uzrujani M, jednako tako zbunjen Bondovom dijagnozom, podsjeća tajnog agenta da su tu zbog mišljenja Colonela Smithersa, a ne radi njegove poduke. Onaj mali postotak znalaca među gledateljima, pak, istodobno se samo smješka, jer zna da se ne radi o brandiju, već konjaku, da su konjaci *blend*, odnosno mješavine raznih godišta tog pića, da su *Finé Bois* i *Bon Bois* podregije unutar francuske pokrajine Cognac, te da se grožde potonje drži neznatno manje prikladnim za proizvodnju velikoga konjaka.

Gotovo pola stoljeća nakon Bondove analize, u drvom obloženoj kušaonici Rémy Martinova sjedišta u Cognacu, Patrick Quien uzima gutljaj briljantno čistog jantarnog X.O. Special Cognaca. Zatvara oči i smješka se dok uživa u delikatnoj mješavini okusa sušenog voća, oraščića i vanilije, s natruhama šafrana i tamne čokolade.

– Tako fino klizi, da nemate pojma kad je gutljaj završio – komentira taj međunarodni glasnogovornik čuvenog proizvođača konjaka.

Danas je Rémy Martin, uz Courvoisier, Martell i Hennessy, jedna od četiri kompanije koje ukupno drže 80 posto proizvodnje konjaka. Te poznate etikete, dakako, nisu jedine kada je kvaliteta u pitanju, jer su se u preostalim 20 posto nagurala neka od ponajboljih imena iz svijeta tog pića (Camus, Frapin, Delmain, Hardy, Hine, Janssen...).

DA BI SE VINJAK SMIO NAZVATI KONJAKOM, MORA STIĆI IZ ŠEST FRANCUSKIH REGIJA UNUTAR POKRAJINE **COGNAC** – GRANDE CHAMPAGNE, PETITE CHAMPAGNE, BORDERIES, FINÉ BOIS, BON BOIS I BOIS ORDINAIRES, ŠTO JE ODREĐENO JOŠ DAVNE 1939.

IAKO SAMI FRANCUZI nikada nisu bili veliki ljubitelji konjaka (drže samo sedam posto konzumentskog udjela), u doba filma „Goldfinger” konjak je bio vrlo popularan u svijetu i imao imidž luksuznog pića za znalce, a posebno je tražen bio na azijskom tržištu. No, tijekom sljedeća dva desetljeća popularnost tog pića stalno je padala, sve dok se u drugoj polovici 90-ih trend nije naglo preokrenuo. Naime, tada je iz domene starijih i bolje stojećih konzumenata, konjak počeo skretati prema mlađoj urbanoj populaciji, a prihvatila ga je čak i *hip hop* kultura (u njoj je piće poznato kao „*gnac*”).

– U SAD-u, jednom od najznačajnijih tržišta za konjak, nakon što je 1993. prodaja dotakla dno, do 1997. je narasla s 1,7 milijuna na 2,3 milijuna sanduka godišnje. U posljednjih desetak godina uspjeli smo potpuno izmijeniti imidž konjaka u svijetu, pa je on od zastarjelog prerastao u trendovsko piće – tvrdi Quien.

One koji su se za konjake zainteresirali tek posljednjih godina treba podsjetiti da

oni, baš kao i vinjaci, nastaju destilacijom vina te da potom mogu odležavati u drvenim bačvama. No, da bi se vinjak smio nazvati konjakom, mora stići iz šest francuskih regija unutar pokrajine Cognac – Grande Champagne, Petite Champagne, Borderies, Finé Bois, Bon Bois i Bois Ordinaires, što je određeno još davne 1939.

U POZADINI RODENJA konjaka nalazi se nekoliko povijesnih činjenica. Naime, Francuzi su odavna proizvodili odlična vina, i sve do početka 17. stoljeća na njima izvrsno zarađivali. No, kako se tada trgovina širila, ubzo su shvatili da fina vina teško podnose duga putovanja brodom. Da bi riješili taj problem, trgovci su počeli destilirati vino. Nizozemci su tim postupkom dobiveno piće nazvali „*brandewijn*” (doslovno „paljeno vino”), otkud je kasnije nastao izraz „*brandy*”, odnosno vinjak. Vrlo brzo *bradewijn* je postao unosan posao, a posebno se, zbog svoje izvr-

MALI VODIČ NAJBOLJIM KONJACIMA

Iako mišljenja o najboljim konjacima ovise o osobnim preferencijama, kompilacijom različitih stručnih lista (prilično se podudaraju) lako je sastaviti reprezentativan popis 10 veličanstvenih:

1 Camus Cognac Cuvee 3.128

Gotovo stoljeće i pol iskustva te pet generacija obitelji Camus garantiraju savršen konjak, koji nastaje kao mješavina tri različite *eau de vie*, odležane 41, 43 i 44 godine (otud broj 3 i zbroj 128 u imenu). Punjen je u kristalnu bocu (dizajn umjetnika Sergea Mansaua) i ograničen na 3500 boca godišnje.

2 Cognac Frapin Cuvee 1888

Obitelj Frapin ponosi se svojim pretkom, piscem i revnosnim pilcem Françoisom Rabelaisom (16.st). Njegov avanturistički duh ogleda se u ovom sjajnom primjeru spoja vještine blendiranja nekoliko godišta (neka starija i od 1888.) i bogatstva podregije Grande Champagne. Krase ga blagi začini i cvjetne arome.

3 Courvoisier L'Esprit

Nekoliko godišta „vode života” u ovome konjaku, majstorskom djelu Courvoisierova glavnog blendera Jeana-Marca Oliviera, datira još iz Napoleonova doba. Rezultat je piće koje odlikuju okusi marelice, meda i havanske cigare. Puni se u rukom rezane kristalne boce, koje imaju i umjetničku vrijednost.

4 Delamain Le Voyage

Obitelj Delamain u ovaj je konjak uložila svoju dugogodišnju tradiciju, nakupljeno iskustvo, znanja i vještine. Krase ga okusi američkog duhana, tonovi afričke kave i natruhe dalekoistočnih začina. Punjen je u dekanter od Baccarat kristala te, u skladu s imenom, spakiran u starinski kožni putni kovčez (samo 500 primjeraka).

5 Hardy Perfection Fire

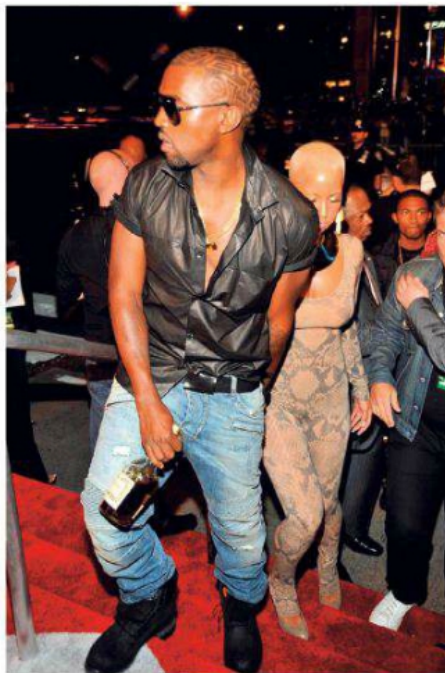
Jedan od pet konjaka iz serije „Essential Element” (ukupno 300 primjeraka) napravljen je isključivo od *l'eau de vie* iz 1870, pa se reklamira kao „najstariji neblendirani konjak na svijetu”. Okusi tamne čokolade, kave i drveta oblikuju jedinstven bouquet. Punjen je u kristalni dekanter s čepom koji naglašava element.

Danas se konjak najčešće toči u čaše za viski, a nitko se neće začuditi ako ga naručite s ledom, što je legitiman način već dobra dva desetljeća

sne kvalitete, izdvojio onaj što je nastajao u regiji Cognac, koji se dobivao rafiniranom dvostrukom destilacijom (*charentaise*). Takva destilacija piću je uklonila žestinu, odnosno poboljšala pitkost te u njemu koncentrirala fine okuse.

Lokalni proizvođači nazivali su to piće, koje je nalikovalo vodi, *eau-de-vie* (voda života). No, da bi se *eau-de-vie* mogao nazvati konjakom, morao je odležati u drvenim bačvama, i to najmanje dvije godine. Pri tome, treba znati da većina konjaka nastaje miješanjem „voda života” iz različitih godišta, da bi se iz godine u godinu osigurala konzistencija (slično kao u većini robnih marki škotskih viskija).

Konjak se prvenstveno dobiva od sorte grožđa *trebbiano* (francuski *ugni blanc*), obvezno iz jedne ili nekoliko spomenutih podregija Cognaca. Najbolje primjerke krasi fine arome, blag okus, kompleksnost i izražena jačina. Jedinstvene okuse konjak dobiva odležavanjem u drvenim bačvama od francuske hrastovine, po principu „što dulje to bolje”.

KONJAK JE PRIHVATILA ČAK I HIP-HOP KULTURA (U NJOJ JE PIĆE POZNATO KAO „GNAC“). NA SLICI JE GLAZBENIK **KANYE WEST** S BOCOM HENNESSYJA

Ljubitelji konjaka, naime, znaju da se hijerarhija tog pića gradi na starosti. Tako oznaku „V.S.” (*very special*) zarađuje dvije godine odležan konjak, a „V.S.O.P.” (*very special old pale*) onaj star četiri i više godina. Na koncu, oznaku „X.O.” (*extra old*) zavrjeđuje konjak odležan najmanje šest godina (ipak, najčešće bliže starosti od 20 godina). Bez obzira na ovo, glavni proizvođači konjaka nude i posebne *blendove* starije od dva desetljeća, pa čak i boce s eliksirom odležanim i do 200 godina!

NAJNOVIJI TREND POVRATKA konjaka na scenu žestokih pića počiva na miksologiji,

HENNESSY BEAUTE DU SIECLE OKRET KLJUČA U KUTIJI OD ALUMINIJA I ZRCALNOG STAKLA PODIŽE KRISTALNU BOCU, U KOJOJ SE NALAZI MJEŠAVINA HENNESSYJEVIH KONJAKA STARIH IZMEĐU 47 I 100 GODINA

Hennessy Ellipse
Posebni konjak giganta koji drži 40 posto svjetskog tržišta (broj 1 u SAD) potpuno odgovara kalibru tog čuvenog proizvođača. S notama sušenog voća i divljih ruža, ovaj je konjak u skladu s dobro poznatim Hennessyjevim okusom, koji se tu predstavlja u njegovoj predivnoj biti.

Hine Talent
Konjak koji su 1991. osmislili Bernard i Jacques Hine, u čast 200. obljetnice dolaska njihova djeda u Francusku. Braća su potegla za najjačom artiljerijom, pa se radi o spoju najboljih godišta podruma Hine. Krasi ga voćni okusi, a punjen je u dekanter od Baccarat kristala te spakiran u humidor od honduraškog mahagonija.

Cognac Janssen Arcana
Jedno od najekskluzivnijih pića na svijetu rabi se prvenstveno kao moćni element skupljih Janssenovih blendova, pa se može nabaviti isključivo po individualnoj narudžbi. Oni koji si ga mogu priuštiti uživaju u okusima cedrovine i duhana. Puni se u ručno puhani kristalni dekanter i polaže u drveni „hram”.

L'Art de Martell
Konjak koji je Martell osmislio 1997., povodom povratka Hong Konga Kini. S obzirom da povijest obitelji Martell seže do 1720-ih, imali su izvrsne izvore, pa je 1997. boca napunjena ovim konjakom lijepa posveta obiteljskoj tradiciji i potvrda njena naslijeđa. Zbog božanskih nota lješnjaka i ribiza, obitelj ga često zove „Le Paradis”.

Rémy Martin Louis XIII Black Pearl Limited Edition
Mješavina čak 1200 „voda života” (40 i 100 godina starosti). Najekskluzivniji konjak nazvan prema kralju za čije vladavine se obitelj Rémy Martin nastanila u pokrajini Cognac. Na tržište došao 2008., a verzija Black Pearl, cvjetnih nota i delikatnog mirisa začina, najekskluzivnija je od svih.

„modernom i jedinstvenom stilu *bar-tendinga*“ (skandinavski izmišljotina) koji je u novom tisućljeću zamijenio zastarjeli *flair* i u kojem barman kvazi-psihoanalitičkom metodom, odnosno serijom pitanja, nastoji otkriti preferencije gosta i iznaći savršen spoj tekućih elemenata koji sačinjavaju koktel baš po njegovoj mjeri. Naime, miksologija je u svoj repertoar temeljnih pića u prvi plan gurnula pomalo zaboravljeni konjak i mladim konzumentima ga ponudila kao „novitet“.

IAKO ĆE SE MNOGIM klasičarima uporaba konjaka u koktelima ili „dugim pićima“ učiniti kao svetogrđe, u samoj pokrajini Cognac to je davna navada. Konjaku se, još prije Drugog svjetskog rata, tamo često dodavala voda i tako dobivao „*long drink*“ zvan „*finé à l'eau*“. Zato ne čudi da se, prema najnovijim podacima, čak 60 posto konjaka danas konzumira u koktelima. Strategija je to koju su izgradili sami proizvođači, ne bi li privukli mlađu publiku, koja će onda, u svojim pedesetima piti odležane konjake. Posao je bio lak, jer se konjak sjajno slaže s *ginger aleom*, *tonic waterom*, pa čak i nekim energetske pićima. Ako se 60-ih pio u širokim čašama tulipasta oblika s kratkim nožicama, danas se konjak najčešće toči u *tumblere* (čaše za viski), a nitko se neće začuditi ako ga naručite s ledom, što je legitiman

Čak 60 posto konjaka danas se konzumira u koktelima. Strategija je to koju su izgradili sami proizvođači, ne bi li privukli mlađu publiku, koja će onda, u svojim pedesetima, piti odležane konjake

način već dobra dva desetljeća i više.

Novi život konjaka uključuje i to da on više nije samo piće uz kavu i digestiv, već se često služi i kao aperitiv. Ono što se nije promijenilo od doba „Goldfingera“ jest činjenica da su konjak i cigare i dalje dobri prijatelji. Danas mnogi proizvođači (Hine, Ferrand, de Füssigny, Gautier, Hennessy...) nude i posebne vrste konjaka za uživanje uz cigare. No, za razliku od mladih konjaka, koji se rabe za koktele, cigara zahtijeva one odležane 15 do 20 godina, jer takve primjerke krasi takozvani „*rancio*“ – miris lagano užeglog maslaca ili oraha, zatim arome klinčića, cimeta, suhog voća, zrelog sira, iznošene kože i (hmm) vlažnog podruma.

Teško da bi i Bond tu mogao nešto zanovijetati...

HENRI IV COGNAC

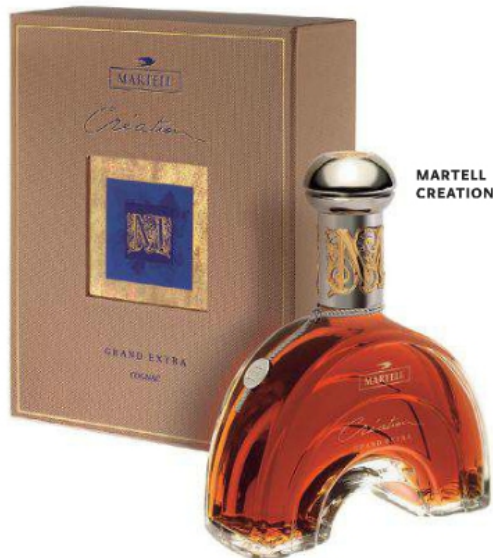

TOP-LISTA 10 NAJSKUPLJIH KONJAKA

Kada je u pitanju konjak, cijene mogu doseći i rekordne visine. Postižu ih uglavnom posebni konjaci, kakve glavni proizvođači nude izvan svog standardnog V.S., V.S.O.P. i X.O. repertoara. Posebni blendovi stariji od dva desetljeća prodaju se po cijenama iznad 2000 kuna, dok se one konjaka starih i do 200 godina (namijenjeni najbogatijima i manijacima prestiža) izražavaju u desecima, pa i stotinama tisuća kuna.

Top-lista najskupljih konjaka u tri se člana razlikuje od popisa najboljih konjaka (od kojih dva čak sjede na njezinu vrhu) – **Martell Creation** (reinterpretacija prvog konjaka te marke proizvedenog početkom 19. stoljeća), **Hennessy Beaute du Siecle** (okret ključa u kutiji od aluminijske i zrcalnog stakla podiže kristalnu bocu, u kojoj se nalazi mješavina Hennessyjevih konjaka starih između 47 i 100 godina) i **Henri IV Cognac** (mješavina konjaka starijih od 100 godina u boci s 6.500 dijamantata, koju od 1776. proizvode potomci kralja Henrija IV.), koji predvodi listu ponajviše zbog skupe ambalaže:

10. Courvoisier L'Esprit – \$5.000
9. Janssen Arcana – \$5.500
8. Hine Talent – \$6.000
7. Frapin Cuvée 1888 – \$6.400
6. Martell Creation – \$7.500
5. Delamain Le Voyage – \$7.900
4. Hardy Perfection Fire – \$12.900
3. Rémy Martin Cognac Black Pearl Louis XIII – \$55.000
2. Hennessy Beaute du Siecle Cognac – \$200.000
1. Henri IV Cognac Grande Champagne – \$2.000.000

Gibonni

NASTAVAK SA STR. 57

PLAYBOY: U uvodima vaših prvih intervjuva opisivali su vas kao vrlo razgovorljivog i iskrenog poput djeteta. Koliko ste ostali takvi nakon više od dva desetljeća?

GIBONNI: Pa, kako u čemu. Moram reći da živim totalno izolirano od događanja na sceni. Prvo, živim u Splitu, a Split sam sveo na tri kafića, jednu konobu, jednu kinodvoranu, dvije knjižnice... U stvari, kad su u pitanju događanja na sceni, tračevi i slično, ja sam vjerojatno najslabije informiran čovjek u Hrvatskoj. Ne znam uopće tko koga jebe, a da oprostite, i ja bih to volio znati. A ne da sve moram saznati iz ženskih magazina.

PLAYBOY: Biste li onda sebe opisali kao povučena čovjeka?

GIBONNI: Ma, ja sam ovisan o ljudima. Meni su ljudski odnosi sve, moj hobi, moje zanimanje i sve..., ali ne bilo koji ljudi.

PLAYBOY: Koje vam vrline drugi najčešće priznaju?

GIBONNI: Nikad mi nitko nije rekao da sam lijenčina, osim profesora u školi. Prati me glas da sam *workoholic*.

PLAYBOY: A mane?

GIBONNI: Obično mi ljudi kažu da ih kod mene nerviraju prebrze izmjene raspoloženja. Moglo bi se reći da sam neurotičan.

PLAYBOY: Jeste li tašti?

GIBONNI: Mislim da samo onda kad je glazba u pitanju. Zato što sam u tome uistinu sto posto. Tu me stvarno uvrijede i neke čak banalne kritike, čak i na društvenim mrežama. Truju me kao Staljina, mišomorom u malim dozama.

PLAYBOY: S obzirom da imate 45 godina i da vam najstarija kćer ima 27, razmišljate li kada o godinama?

GIBONNI: Pa, ne u smislu moga tijela ili da imam problema kad se pogledam u ogledalo, da sam već star i slično... Možda tek vezano uz moje zanimanje, koje nema rezervni plan. Znaite, moje je zanimanje novijeg datuma. Mi nismo ni poljoprivrednici ni liječnici čija zanimanja postoje tisućama godina. Zna se da recimo kirurg nakon određenih godina ide u penziju. Kod nas toga nema. Ili umreš mlad kao Hendrix ili Morrison, ili ostariš a moraš biti mlad, kao Stonesi ili Springsteen. Što se u njihovim životima uopće smjelo promijeniti? Oni su odabrali davati istu količinu energije kao i s 20. Nema milosti, jer nema plana B. Na taj način nekad razmišljam o godinama, odnosno hoću li na pozornici i za 20 godina moći davati kao što dajem danas.

PLAYBOY: Koliko vam uopće znači popularnost?

GIBONNI: Popularnost ima jednu jedinu prednost, koja ponekad čak i nije prednost. Naime, nekad možete doći doktoru na stra-

žnja vrata. Recimo, kad imam upalu grla, a koncert mi je za dva dana i moram pod hitno ozdraviti. U čekaonici bih sjedio dva sata i svi bi kašljali jedni u druge. To da me možda puste preko reda je meni, iskreno, jedina prednost popularnosti.

PLAYBOY: Opsjedaju li vas još uvijek obožavateljice?

GIBONNI: Pa, ja sam shvatio da je moj mandat odavno istekao. Mene danas ženski rod doživljava na drugi način. Mislim da im je draže ono što čuju u mojim pjesmama, nego ono što vide na meni. U pjesmama možda nadu neko objašnjenje ili stvari koje bi voljele čuti od svojih partnera, a što bi partneri možda rado i rekli, samo nisu toliko spretni s riječima. Dakle, dok traje koncert, osjećam tu pažnju na sebi. Ali, kad koncert završi, toga više nema.

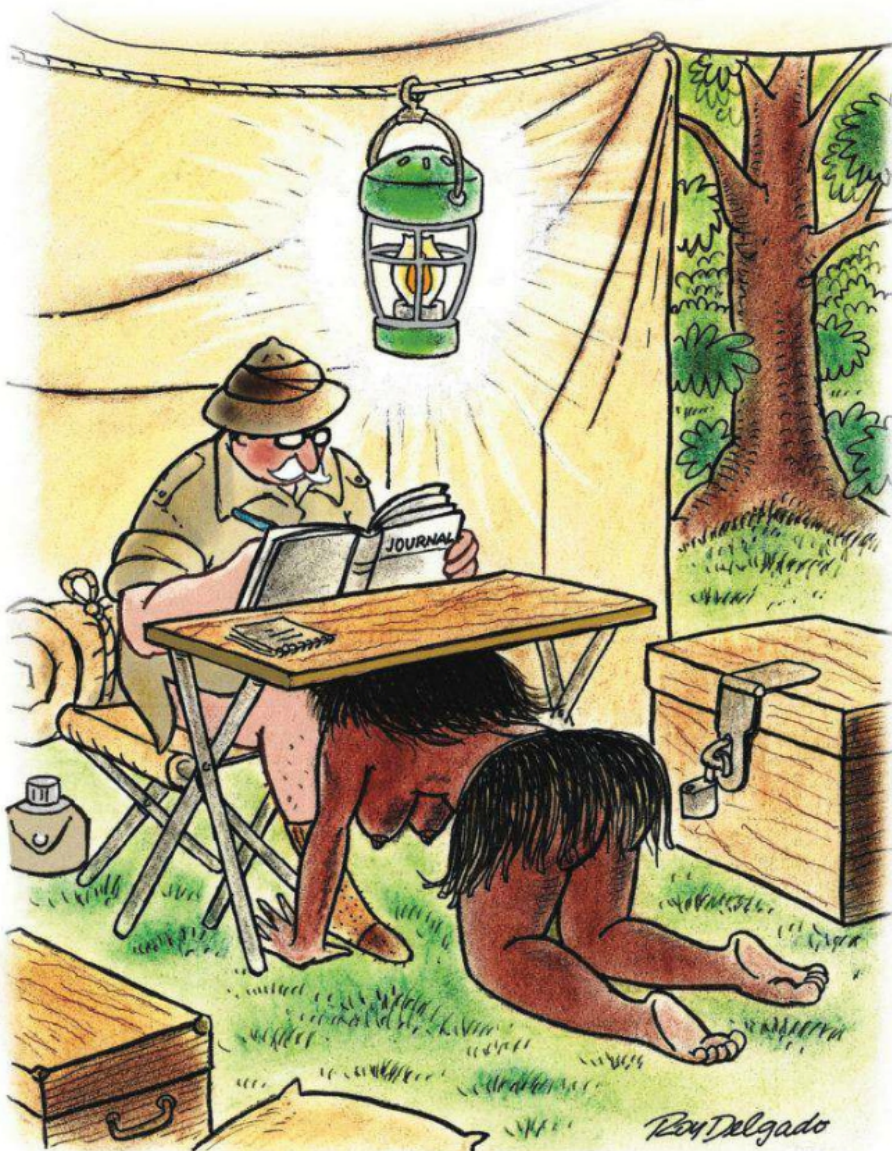
PLAYBOY: Kako ćete na vaš novi album gledati za, recimo, deset godina?

GIBONNI: Vjerujem da je album dokument

koji kad je objavljen, objavljen je, nema popravnog ispita. Nekad ti muze pokucaju na prozor, a ponekad ih nema mjesecima. Najvažnije je da ste učinili sve što je u vašoj moći. A ako za deset godina budem imao puno bolju poziciju na međunarodnom tržištu nego što imam sada, onda će mi možda biti žao da mi Jeff Beck tu nije odsvirao dva tona ili Jimmy Page bio gost u pjesmi „Hey Crow“, jer bi onda zvučala još puno istinitije... Ali, trenutno ne mogu žaliti za nečim što nisam mogao imati.

PLAYBOY: Vjerujete u sudbinu?

GIBONNI: Vjerujem, vjerujem. Vjerujem da čovjek ima svoje planove, ali da Bog ili sudbina, kako god to zvali, nekad ima bolji plan s nama nego mi sami sa sobom. U to sam se uvjerio sto puta. Sto puta sam mislio – zašto ovo, zašto ovako sve krivo, a ispostavilo se da je to što se činilo krivo zapravo bilo najbolje za mene. Kao da netko stalno ima bolji plan sa mnom nego ja sa sobom.

„Za razliku od divljih muškaraca, domorotkinje su daleko civiliziranije.“

Kao iz plavog neba

ZADRŽITE SVOJ **COOL**
IZGLED SATOVIMA **PLAVOG**
LICA, OD KOBALTA DO
MORNARSKI PLAVE. IMA IH
U SVIM NIJANSAMA.

1 VRIJEME RONJENJA

Gumeni remen ovog čeličnog ronilačkog sata kao da je sam Cousteau radio, ali izgledat će elegantno i izvan mora
Oris Aquis Date, 1650 dolara

3 SAT SA RHONE

Unuci slavnog švicarskog proizvođača satova Raymonda Weila stoje iza brenda koji je proizveo ovaj elegantni kronograf od nehrđajućeg čelika
88 Rue Du Rhone Chronograph, 700 dolara

2 PROMATRANJE VLAKOVA

Proizveden u Detroitu i inspiriran satovima kakve su nosili vlakovođe na početku 20. stoljeća, ovaj sat ima remen od aligatora.
Shinola The Brakeman, 675 dolara

4 KORSOVA SNAGA

Stil i dvije namjene: za svaki sat koji proda, Michael Kors i program za hranu Ujedinjenih naroda doniraju 100 obroka potrebitoj djeci.

Michael Kors Watch Hunger Stop, 295 dolara

5 ISTINSKI PLAVO

Remen boje noćne modrine odražava plavo lice na ovom sofisticiranom športskom satu.

Tissot PRC 200, 525 dolara

6 PRAVI ČELIK

Ovaj klasični čelični sat dolazi iz kompanije Ball Watch, koja je osnovana da bi proizvodila precizne satove za američku željeznicu.

Ball Cleveland Express, 2700 dolara

7 ODRED ZA MODU

S kapicom koja štiti krunu za navijanje, te predimenzioniranim kućištem, ovaj je sat doista prikladno imenovan. Žarko plavi silikonski remen samo dodaje isti stil.

TW Steel Canteen TW500, 275 dolara.

Stil | Mirisi

Počasna polica

UPUSTITE SE U LUKSUZ S OVIM
IZVANREDNIM MIRISIMA KOJI
PODIŽU LJESTVICU VAŠEG
SAMOPOUZDANJA

1

TRANSPORTER

Inspiriran ljubavlju dizajnera Paula Smitha prema putovanjima i fotografiji, ovaj miris s aromom drva i začina donosi note kardamoma i ružičastog papra.

Paul Smith Portrait for Men, 90 dolara

2

VIDI VENECIJU I POBIJEDI

Ovaj podcijenjeni parfem sadrži arome balzamovine i bergamota, a prodaje se u bočici koja je inspirirana venecijanskim staklenim umjetninama.

Bottega Veneta Pour Home, 80 dolara

3

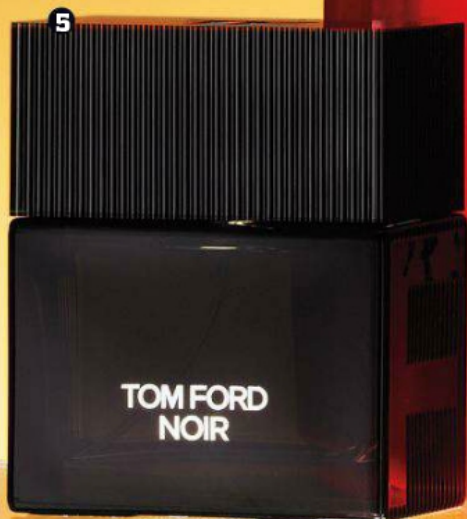
ZVJEZDANI ZAOKRET

Rock and roll i kreativnost su utjecaji koji se kriju iza ovog mirisa koji kombinira moćne citrusne note sa začинима i tamnom kožom.

John Varvatos Platinum Edition, 82 dolara

SNIMIO SATOSHI

4

TALIJANSKI PASTUH

Luksuzni i kompleksni miris napravljen od ljubičica i cedrovine, kao i bergamota koji se posebno za tvrtku Zegna uzgaja u Kalabriji.

Ermenegildo Zegna Uomo,
80 dolara

5

NOVI NOIR

Suptilne cvjetne note ruže i irisa uravnotežene su crnim paprom, slatkom vanilijom i intenzivnim mirisom kože. Profinjen i sofisticiran miris, kao što je to i sam Tom Ford.

Tom Ford Noir, 90 dolara

6

BRZI DEMON

Inspiriran automobilskom kolekcijom Ralpa Laurena, ovaj snažni i neiscrpni miris kombinira arome šafrana s notama svježeg crvenog grejpa i tamnog drva.

Ralph Lauren Polo Red,
76 dolara

7

METALNA GLAVA

Ovaj svjež, ali i drvenasti miris kombinira esencijalna ulja bergamota, korijandra, cejlonskog crnog čaja i cedra. Parfem je smišljen da miriše jednako od trenutka nanošenja, pa do kraja večeri.

Azzaro Chrome United,
76 dolara

8

SPIN DOKTOR

Prizivajući live glazbu i energiju mase, ovaj miris ima note cedrovine, tamjana i zrna tonke.

Burberry Brit Rhythm,
79 dolara

9

MIRIS PO MJERI

Napravljen s kalabrijskim bergamotom, cvijetom tuniske naranče, francuskom lavandom i sjemenjem anisa, skrojen je da bude i elegantan i intenzivno muški.

Gucci Made to Measure,
88 dolara

KLIKOM DO NAJBOLJIH PONUDA I UŠTEDA

Uskoro će blagdansko vrijeme i to je počesto doba kada si možete dopustiti malo "luksuza" i potrošnju veću od uobičajene. Ipak, ako vas brine pretjerana potrošnja, tada je Diners Club kartica prava kartica za vas. Diners vam omogućuje i više nego povoljne kupnje, bez obzira na to je li riječ o kupnji do 12 rata bez kamata i naknada ili o kupnji uz potrošački zajam na tržištu do 60 obroka.

Osim toga, na jednostavnoj i preglednoj web stranici **Diners posebno za Vas**, na jednome mjestu možete pronaći brojne pogodnosti koje prilikom kupnje ostvaruju korisnici Dinersa. Bilo da vas zanimaju pogodnosti za povoljnije opremanje doma, popusti u trgovinama odjeće ili gadgeta, povoljne prilike za putovanja ili gastro užitke, na stranici www.dinersposebnozavas.hr jednostavno ćete pronaći što tražite. Među njima su popusti na prodajnim mjestima od 5 do čak 40 posto, poklon-bonovi, besplatne usluge ili darovi, posebne cijene proizvoda i slično. Stranica je podijeljena na 4 kategorije: **shopping, travel, gastro i ostalo** koje olakšavaju potragu za popustima.

Dobro je znati i da svi korisnici Diners Club kartice sudjeluju u nagradnom programu „**dinersirano za vas**“ u kojem svakom svojom kupnjom skupljaju nagradne bodove koje mogu zamijeniti za nagrade po izboru.

Diners Club Loyalty kartica, jedinstveni je kartičarski proizvod, koji korisnicima Diners Cluba omogućuje da svoje nagradne bodove zamijene za nagradne kupnje na svim prodajnim mjestima Diners Cluba u Hrvatskoj. Na taj način mogu se nagraditi kada i gdje to žele!

Ako ste raspoloženi za pravi šoping, sada je pravo vrijeme da postanete korisnik Diners Club kartice bez plaćanja upisnine i članarine za prvu godinu članstva.

Više o pogodnostima Diners Club kartice saznajte na www.diners.com.hr ili na www.erstecardclub.hr

NE DAJTE DA VAS OZLJEDA ZAUSTAVI

Ozljede mišićno-koštanog sustava nastaju zbog nezgoda, radnih procesa ili sportskih aktivnosti. Akutne ozljede nastaju zbog trenutnog djelovanja sile na tijelo, a kronične zbog čestih akutnih ozljeda istog dijela tijela koje se ne zaliječe ili dugotrajnih, neprimjetnih ozljeda pri izvođenju istih radnih procesa ili tijekom sportskih aktivnosti.

O pomoći kod ozljeda mišićno-koštanog sustava, tijekom studenoga održat će se niz savjetovanja u više od 400 **ADIVA** ljekarni širom Hrvatske. ADIVA ljekarnici tom će prigodom educirati građane kako spriječiti ozljedu, kako se ponašati ako se ona ipak dogodi i kako olakšati tegobe koje se pojave.

NOVA KOLEKCIJA IZ XPLORERA

RENOMIRANI PROIZVODAČ sportske opreme **Xplorer** lansirao je novu kolekciju fitness sprava, pila-tes opreme te ostale prateće opreme namijenjene kućnoj i profesionalnoj upotrebi. U njoj se ističu dvije linije čiji je dizajn tehnološki i estetski superioran – **Black&White** i **Black**. U **Black&White** liniji ergonomija i razigran dizajn idu ruku pod ruku s naprednim funkcijama kompjutera. **Black&White** kolekcija od četiri sprave obuhvaća Fusion sobni bicikl s naslonom, Magnum sobni bicikl, Olimp elliptical trainer (orbitrek) i Saturn spravu za trčanje.

Black linija ima minimalistički, high-tech dizajn, koji će se iznimno dobro uklopiti u elegantne prostore doma, ureda ili omiljenog *gyma*. Kolekcija sadrži Mondo sobni bicikl s naslonom, Krypton sobni bicikl, Nitro elliptical trainer (orbitrek) i Panther spravu za trčanje.

Potpuna novost u ponudi su i trake za trčanje koje su spoj vrhun-ske tehnologije i „zelenog“ stila

života. Pomoću „Run on Earth“ aplikacije za iPhone i Android moguće je trčati po stvarnim terenima na zemlji, na način da se nagib trake za trčanje podešava prema okolišu kojeg odaberete za trening. Uz to, svoj omiljeni *gadget* možete povezati s vašom novom trakom za trčanje pomoću Bluetooth ili Wi-Fi veze. Za vitalnost će se pobrinuti osobni kontrolor zdravlja – funkcija kompjutera trake za trčanje koja izračunava indeksi tjelesne mase i mjeri bazalni metabolizam.

Više od 100 artikala iz kolekcije fitnessa potražite širom Hrvatske i regije, u preko 800 partnerskih trgovina, Xplorer centrima ili u Xplorer webshopu. Odlučite se za zdrav i aktivan život, očuvanje zdravlja i tjelesne kondicije te se oduprite bolestima modernog doba i uurbanog načina života. Preselite omiljenu spravu iz teretane u svoj prostor i budite *fit for life* s Xplorerom u udobnosti vašeg doma.

webshop.xplorerlife.hr

Da bi se izbjegle neke ozljede, prije početka aktivnosti treba se dobro zagrijati i istegnuti. Čim se osjeti napor pri izvođenju neke vježbe ili radnje, treba je prekinuti i odmoriti se. Većina sportskih ozljeda nastaje baš zbog nesrazmjera između tjelesnog napora i pripremljenosti tijela na napor.

Osnovno pravilo pri ozljedi mišića, tetive, zgloba ili kosti je ukloniti uzrok nastanka boli. Ako nema rane, djelotvorna je fizikalna metoda poznata pod engleskom skraćenicom **RICE** (*rest, ice, compression, elevation*) koja će smanjiti upalu, oteklinu i bol. To znači da se nekoliko dana treba odmoriti, a ozlijeđeni dio tijela hladiti ledom, stegnuti elastičnim zavojem i podići u povišen položaj.

Za liječenje mišićno-koštanih bolova bez recepta mogu se piti analgetici (paracetamol, acetilsalicilna kiselina i ibuprofen) prema uputama ljekarnika. Učinkoviti su i lokalni analgetici u obliku gela, kreme ili masti za mazanje na kožu. Za jake bolove treba se posavjetovati s liječnikom.

ADIVA – savjetom do zdravlja, ljekarnički je program pokrenut u suradnji s Hrvatskom ljekarničkom komorom, a krajnji mu je cilj kvalitetnija ljekarnička usluga, veća sigurnost pacijenata te promocija ljekarnika u sustavu zdravstvene zaštite. Širom Hrvatske postoji više od 400 **ADIVA** ljekarni koje se mogu prepoznati po oznaci na vratima ili pronaći na www.adiva.hr.

Eliksir sreće

Botoks nije danas priznat samo kao siguran lijek za *antiaging* i brisanje bora, već je sada, eto, sve više dokaza da može učinkovito tretirati mnoge psihološke tegobe

piše **Nikola Milojević**

Jutra su sve mračnija, sunca je sve manje, a radimo sve više. Čak ni lagani put do svjetskog nogometnog prvenstva u Brazilu preko slabašnog Islanda neće nas uspjeti izvući iz te neizbježne kasnojesenske depresije... Ali imam rješenje: dokazano je da botoks diže moral, čini nas sretnijima, poletnijima i da, odnedavno, vrlo uspješno tretira i one ozbiljne kliničke depresije. Zato ljudi navalite, čeka vas eliksir sreće!

Nakon početnog antagonizma prema botoksu, sada je postao priznat ne samo kao siguran lijek za *antiaging* i brisanje bora, već je sve više dokaza da može efektivno tretirati mnoge psihološke tegobe. Kako? Krenimo od početka...

Moj dobri stari prijatelj botoks čudo je moderne medicine i to ne samo estetske. Koristi se u medicini već 100 godina u granaama kao što su kardiologija, opća kirurgija, neurologija, pa čak i pedijatrija. Liječi mišićne distrofije kod djece, tikove oko očiju, nestabilne mokraćne mjehure, probleme s crijevima te mnoge neurološke probleme. Botoks je najuniverzalniji lijek u medicini jer djeluje baš na mišiće te modificira njihovu snagu i funkciju. A sve, baš sve funkcije ljudskog tijela bazirane su na mišićima: pokreti nogu i ruku, treptanje, znojenje, rast kose, mokrenje, probavni trakt, disanje, otkucaji srca... U stijenkama crijeva ili arterija žive mišići; jezik je mišić, dijafragma je mišić... Tako da taj čuveni i sigurni lijek koji dolazi u maloj bočici može postići velike rezultate. Uz, naravno, kontrolu iskusnog liječnika.

U ESTETSKOJ MEDICINI botoksom brišemo bore mrštilice, bore smijalice, podižemo kutove usana, zatežemo kožu oko brade, mijenjamo oblik lica te popravljamo tonus i elastičnost oštećene kože. Dodatno, u našoj klinici jako je popularan tretman uklanjanja znojenja botoksom, jako učinkovit tretman koji mijenja život. Ne treba zaboraviti niti u svijetu priznat tretman za glavobolje i migrene, koji i kod nas postaje sve popularniji.

Još prije nekoliko godina čuo sam o ranim istraživanjima u Oxfordu i Cambridgeu na temu upotrebe botoksa kao lijeka, čak i za

ozbiljnu kliničku depresiju. Naravno, na moje veliko uzbuđenje... Možete onda zamisliti kako sam se samo osjećao kada sam prošli mjesec, na kongresu *British College of Aesthetic Medicine* u Oxfordshireu, čuo da danas ima mnogo znanstvenih radova koji su, bez dvoumice, potvrdili tu tezu. Doviđenja pilule i *goodbye* depresija sa samo pet uboda u čelo botoksom! Je li to moguće?

U jednom od tih istraživanja, 60% pacijenata s ozbiljnom kliničkom depresijom koji su dobili tretmane botoksom u čelo, vrlo su se brzo i kompletno oporavili od svoje teške bolesti. Kada usporedimo to sa samo 7% oporavljenih u grupi koja je dobila placebo injekcije, mislim da su to vrlo uvjerljivi rezultati.

Naravno, tu je nezanemariva psihološka komponenta. Pacijenti su nesretni svojim izgledom, možda su rastavljeni, traže posao, traže partnera, a njihov izgled ih sve više smeta. Nesretni su što su sve stariji, te dolaze „pod iglu“. I onda, dakako da se sa svojim punijim usnama, obrazima ili podočnjacima, s manje bora ili pora, bolje osjećaju, poletniji su i sretniji. No, koji je glavni razlog zašto možemo efektivno tretirati kliničku depresiju botoksom?

Poznato je da je u medicini to jedna od najtežih bolesti za liječiti, s bezbrojnim satima psihoterapije i mnogim jakim lijekovima. Dugo je godina uvriježeno mišljenje bilo da su naše emocije bazirane na neurotransmiterima u mozgu te da naš mozak kontrolira kako se osjećamo. Da objasnim: mišljenje u medicini je bilo, a možda i vaše, da ako primjerice hodamo džunglom i naglo nam na put iskoči otrovna zmija, mozak nam kaže – opasnost! I tako nam putem svojih neurotransmitera daje osjećaj straha i adrenalina.

Zahvaljujući mnogim medicinskim eksperimentima, takvo se mišljenje u našoj struci sada kompletno promijenilo. Sada je objašnjenje obratno: kada vidimo zmiiju, instinktivno se namrštimo i napravimo zaprepaštenu facu, i baš ta mimika lica, kao perfektni senzor, šalje mozgu poruku da je prisutna opasnost, a mozak kao kompjuter tada radi svoje.

Jedno od zanimljivijih istraživanja mimike lica održalo se u Oxfordu. Kandidate su

podijelili u dvije grupe. Svi su morali staviti ruku u kantu ledene vode, ali razlika je bila u tome da se, tijekom eksperimenta, jedna grupa prisilno smijala, a druga mrštila. Nije iznenađujuće da je nasmijana grupa izdržala s rukom u ledu u prosjeku minutu duže nego ona namrštena!

WILLIAM SHAKESPEARE je u „*Machbetu*“ napisao „Lice je kao knjiga“. I općenito je mišljenje oduvijek bilo kako izraz našeg lica otkriva kako se osjećamo. Ali što ako je obratno, što ako naša mimika lica zapravo određuje kako se osjećamo?

Američki dermatološki kirurg Eric Finzi je studirao ovo pitanje puna dva desetljeća. Napisao je fascinantnu knjigu „*The Face of Emotion*“ razvivši teoriju da naši izrazi lica nisu sekundarni nego su, u biti, glavni pogon koji kontrolira naše emocije. U knjizi je dokazao da ako zaustavimo mimiku mrštenja aplikacijom botoksa, da pacijenti postaju sretniji te da izlaze iz depresije. Ova hrabra knjiga ozbiljno i revolucionarno mijenja, eto, našu percepciju o razlozima tuge.

Finzi je intervjuirao pacijente s rijetkim neurološkim Moebius sindromom. Riječ je o paralizi svih mišića na licu, od rođenja, i takvi ljudi ne mogu raditi nikakvu mimiku (inteligencija im je inače normalna). Kada ih je ovaj američki liječnik ispitivao o emocijama kao što su tuga, sreća ili srdžba, pacijenti su priznali da su čitali o tim emocijama, ali da ih nikada nisu osjetili!

Doktor Finzi je u ovoj briljantnoj knjizi dodatno dokazao da je mimika našeg lica najvažniji faktor interakcije među ljudima. Ključni način kako možemo pokazati empatiju prema drugima je da kopiramo njihovu mimiku, a to radimo nesvjesno. Ljudi koji imaju jaki *corrugator* mišić (potkožni mišić vjede) i duboku boru između očiju, makar su sretni po naravi, puno teže dolaze do posla, teže stvaraju prijateljstva. Razlog? Ljudi ih krivo percipiraju kao mrgude, natmurene osobe...

Za to i ja imam dokaze, jer upravo zbog toga pacijenti nam stižu gotovo svakodnevno. I nerijetko nam javljaju da su samo nekoliko tjedana nakon zahvata botoksom pronašli posao, nove partnere, a izgleda i radost...

piše
**Slaven
Letica**

Hrvatska Casablanca

Tragična i tajnovita smrt kulturnog djelatnika Nikše Župe 1. kolovoza 1994. označila je kraj njegova nemirnog, lutalačkog, krajnje uzbudljivog i zanimljivog života u kojem mu, kako bi kazali moji Dalmatinci, vrage nikad nije dao mira

Ako život, kako nas uči narodna mudrost, piše romane, onda rat piše drame, najčešće tragedije. Da je tome tako uvjerio sam se kroz istraživanje na koje me nagnalo čitanje hrvatskog prijevoda „Preprodaje“, druge knjige trilogije „U ime države“ slovenskih novinara, istraživača, analitičara i pisaca Mateja Šurca i Blaža Zgaga.

Njihove se knjige bave ilegalnom trgovinom ili, preciznije, krijumčarenjem oružja iz Slovenije i preko Slovenije u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu od 1990. do 1995. godine.

Kako su me moji prijatelji i nakladnici mojih knjiga Mišo Nejašmić i Goran Batina iz nakladničke kuće „Jesenski i Turk“ zamolili za pisanje prosla za svim trima knjigama, morao sam ih, dakako, pažljivo pročitati i analizirati njihov sadržaj kako bi ih smjestio u kontekst hrvatskog viđenja povijesti posljednjeg desetljeća XX. stoljeća.

U moru dokumenta, priča o krijumčarima oružja ili „trgovcima smrću“ (tako ih nazivaju autori troknjižja), njihovim političkim mecena i zaštitnicima, ratnim profitima i profiterima, posebnu pažnju privukla mi je jedna kratka i nepotpuna priča o doista neobičnom trgovcu oružja čiji raniji životopis ničim nije upućivao na to da će se jednog dana početi baviti ilegalnim trgovanjem oružjem i u toj trgovini – poginuti.

Ime je tog tragičnog junaka Nikša Župa, a slovenski autori u knjizi navode nekoliko šturih podataka iz njegova prethodnog – u odnosu na trgovinu oružja i smrt – života. Utvrdili su da je neposredno prije nego se uključio u krijumčarenje oružjem bio direktor Opere i baleta Slovenskog narodnog kazališta iz Ljubljane i da je na početku svoje bogate umjetničko-menadžerske karijere bio glavni producent svečanog otvaranja i zatvaranja Univerzijade u Zagrebu 1987. Nesretni Nikša Župa bio je, kako pišu autori „Preprodaje“, posrednik u trgovini oružjem između grčkog veletrgovca oružjem Konstantina Dafermosa, Hrvatske i BiH.

Konačno, pišu da je splitski trgovac oružjem s ljubljanskom adresom poginuo 1. kolovoza 1994. u blizini Plitvičkih jezera u ukrajinskom zrakoplovu „Antonov 26“ koji je letio iz Cazinske krajine (u kojoj je istovario tovar oružja i steljiva) u Pulu.

U mrkloj noći, nepuna dva sata iza ponoći, srušile su ga srpske pobunjeničke snage.

Silno me je zainteresirao taj neobičan „književni“ lik i njegova tragična ratna sudbina, pa sam, eto, odlučio provesti dodatna istraživanja o njegovom burnom životu i tajnovitoj smrti.

Istraživanje sam počeo u virtualnoj stvarnosti, na internetu. Ono mi je omogućilo da doznam nešto više

o tome za koga je i od kuda je krijumčario oružje naš tragični junak. Iz izvorno „vrlo tajne“ Informacije SIS-a Ministarstva obrane RH napisane 27. srpnja 1994., dakle svega četiri dana prije smrti (koja odavno nije tako tajna, jer ju je na internetu objavio general Slobodan Praljak), vidljivo je da je Nikša Župa igrao doista vrlo važnu ulogu u organiziranju transporta oružja iz Kazahstana, Ukrajine i drugih zemalja bivšega Sovjetskog Saveza u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Iz te se informacije može zaključiti kako je zapravo, uz znanje i dopuštenje hrvatskih vlasti, prije svega generala Imre Agotića, radio na naoružavanju Armije Bosne i Hercegovine (www.slobodanpraljak.com)

PRETRAGOM INTERNETA doznao sam puno toga i o mjestu i okolnostima smrti Nikše Župe i ostalih putnika, zapravo posade, ukrajinskog zrakoplova Antonov 26.

Najveći dio činjenica o rušenju zrakoplova i tragičnoj sudbini njegovih putnika otkrio je Enes Beganović, brat „prvog pilota Armije Bosne i Hercegovine“ Samira Beganovića koji je – kao kopilot koji je ukrajinskoj posadi pokazivao smjer leta – također poginuo u srušenom zrakoplovu.

Nakon višegodišnjih istraživanja i brojnih razgovora s hrvatskim, bosansko-hercegovačkim i srbijanskim službama zaduženim za traganje za u ratu nestalim osobama, Enes je u blizini Saborskog napokon pronašao i snimio ostatke srušenog zrakoplova. Utvrdio je da su Srbi zrakoplov srušili u dva sata ujutro na letu iz Čoralića (zrakoplovna luka kod Cazina) u Pulu i da je njihova sanitetska služba, tri-četiri dana nakon pada zrakoplova, uspjela pronaći „oko šest kilograma tijela, oko aviona“. Ti su posmrtni ostaci bili, potvrdio mu je to i Savo Štrbac, najprije prebačeni u Knin, zatim u Beograd i, konačno, u „jednom kovčežiću“ diplomatskom poštom u Ukrajinu.

Uporni Enes Beganović čiji je brat Samir u času pogibije imao samo 27 godina, utvrdio je da obitelji poginulih ukrajinskih pilota i članova posade također ne znaju gdje su i čiji su posmrtni ostaci pronađeni i negdje u Ukrajini pohranjeni ili sahranjeni. Postoji, dakako, mogućnost da se među tih „šest kilograma tijela“ nalazi i poneki posmrtni ostatak nesretnog Nikše Župe čija obitelj (ima odraslog sina) također ne zna cijelu tragičnu priču o njegovom životnom kraju.

Tragična i tajnovita smrt beogradskog (tamo je, na Fakultetu dramskih umjetnosti, studirao i diplomirao menadžment i marketing u kazališnim umjetnostima), splitskog, zagrebačkog i ljubljanskog kulturnog djelatnika Nikše Župe označila je kraj njegova nemirnog, lutalačkog, krajnje uzbudljivog i zanimljivog života u kojem mu, kako bi kazali moji Dalmatinci, vrage nikad nije dao mira.

JEDNA OD RIJETKIH
FOTOGRAFIJA
SPLITSKOG BALETNOG
ZALJUBLJENIKA U
MIRU I TRAGIČNO
POGINULOG TRGOVCA
ORUŽJEM U RATU
NIKŠE ŽUPE (GORE) I
JEDNA OD BEZBROJNIH
FOTOGRAFIJA
HUMPHREYA
BOGARTA (DOLJE) U
ULOZI RICKA BLAINA

Iz niza razgovora koje sam obavio s njegovim bivšim poznanicima, suradnicima i prijateljima bjelodano je da je Nikša Župa bio neodoljivo šarmantan čovjek, nemiran, kreativan, obdaren bujnom maštom i otkvaćenim idejama, pustolovan duh koji potvrđuje Heraklitovu misao „Čovjekov je karakter njegova sudbina”.

Župin je život bio sudbinski povezan s kazalištem, baletom i balerinama prije svega (prvu ženu, balerinu Sonju, koja je danas u Splitu vlasnica „Restorana-kavane Bajamonti”, upoznao je tijekom studija u Beogradu, a posljednju, nevjenčanu suprugu, primabalerinu Irenu Pasarić u Zagrebu), a vjerojatno mu je došao i glave, jer je lako pretpostaviti da je veze s trgovcima oružja uspostavio preko ruskih, ukrajinskih i inih sovjetskih baletana i opernih pjevača.

DA JE ŽUPA BIO ŽIVOPISAN, kreativan i nemiran duh potvrdio mi je njegov dobar prijatelj i bivši šef iz doba organiziranja Univerzija-de u Zagrebu Duško Lj. Uz široki osmijeh, ispričao mi je kako je imao ideju i nakanu da za svečano otvaranje te manifestacije cijeli Dinamov stadion prekrije trupcima uvezenim iz – Slovenije. Štoviše, ispričao mi je, već je pronašao kooperanta koji je otkupio pravo za sječu jedne cijele šume kod Maribora. Iako taj dio projekta nije uspio, u produkciji svečanog otvaranja i zatvaranja Univerzija-de ničega nije nedostajalo: preleta i akrobacija zrakoplova, glazbe, scenskog monumentalizma, ikonografije tadašnjih omladinskih i sportskih sletova.

Duško mi kaže da je Nikša imao neviđeni estetski instinkt, superioran mnogim profesionalnim kostimografima, ali i besprijekoran stil odijevanja. Zaštitni su mu znak bile leptir kravate, a „žene je privlačio bolje nego što gromobran privlači gromove”.

U daljnjim istraživanjima i razgovorima lako sam otkrio da je posljednji veliki projekt nesretnog ljubitelja scenske umjetnosti i spektakla bilo pokretanje nakladničke kuće.

Godinu dana prije svoje tragične smrti, sa svojim prijateljima – dramaturgom i ravnateljem nekad kulturnog Teatra ITD, teoretičarom književnosti, pjesnikom, kazališnim teoretičarom i kritičarom Vjeranom Zuppom i sa znamenitim hrvatskim urednikom, nakladnikom, pjesnikom, pripovjedačem i prevoditeljem židovskog podrijetla Albertom Goldsteinom – osnovao je izdavačku kuću „Antibarbarus”.

Kako je već u to vrijeme sudjelovao u krijumčarenju oružja, zasigurno se zanosio mišlju kako će dobiti ostvaren od tog posla uložiti u izdavanje knjiga važnim za hrvatsku kulturu.

Sve u svemu, fascinantni i tragični lik Nikše Župe i cijela knjiga „Preprodaja”, uz malo imaginacije, mogli bi se uzeti kao predložak za scenarij za neki budući slovensko-hrvatsko-bosansko-hercegovački koprodukcijski

film radnog naziva „Hrvatska Casablanca” koji bi bio osmišljen na tragu kultne holivudske romantične drame Michaela Curtiza „Casablanca” iz 1942. godine, s Humphreyjem Bogartom, Ingrid Bergman i Paulom Henreidom u glavnim ulogama.

Naime, tijekom ratnih godina, većina je oružja iz bijelog i crnoga svijeta, najvećim dijelom iz zemalja bivšega Sovjetskog saveza, na Zapadni Balkan stizala preko luka – Kopra, Pule i Rijeke. Tamo su se sretali, sastajali i rastajali krijumčari oružja, špijuni, kockari, novinari, plaćene i neplaćene ubojice, bankari, pustolovi, pa i ljepotice dana i noći.

Nadaren pisac scenarija zasigurno bi u „Preprodaji” mogao pronaći nadahnuće za zanimljivu priču, posebice kad se uzme u obzir činjenica da Nikša Župa izgledom i stilom odijevanja neodoljivo podsjeća na glavnog lika Ricka Blaina iz „Casablance”.

Uz to, sudbina je obaju likova povezana s lukama, morem i – zrakoplovima.

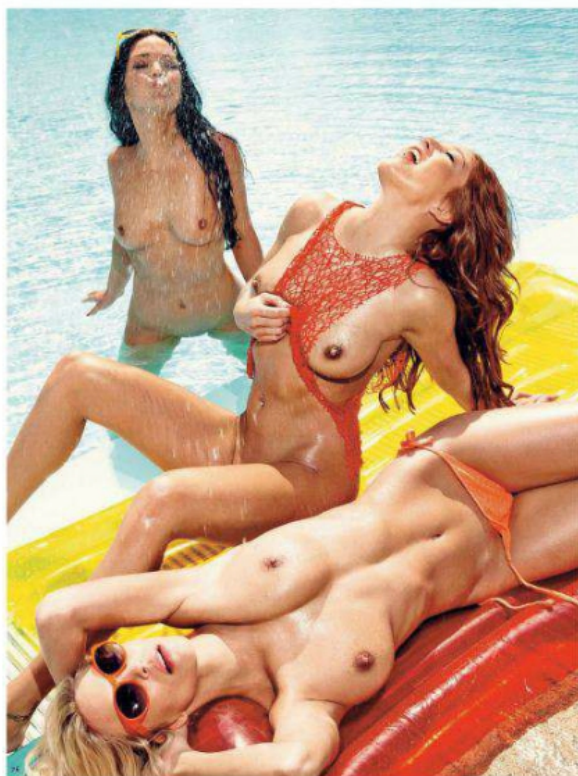
Završetak filma bio bi, nažalost, različit. Dok slavna „Casablanca” iz 1942. završava jednom od najpoznatijih odjavnih rečenica u filmskoj povijesti: „Louis, mislim da je ovo početak jednog divnog prijateljstva”, Hrvatska Casablanca” morala bi završiti scenom iz smrtno pogođenog ukrajinskog zrakoplova u kojoj Nikša kaže mladom bošnjačkom pilotu: „Samire, ovo je, nažalost, kraj jednog mogućeg divnog prijateljstva”...

PROSLAVLJENA PRIMABALERINA IRENA PASARIĆ (LIJEVO) I AKROBATSKI PRELET ZRAKOPLOVA NA OTVARANJU UNIVERZIJA-DE U ZAGREBU 1987. / PRODUCENT: NIKŠA ŽUPA (GORE)

“Horvat, kakve su to priče o krizi srednjih godina?”

PLAYBOY NIZOZEMSKA VJEČNO LJETO...

Nizozemci ne mare za jesen, niže temperature i česte sive oblake – oni svoje djevojke odvođe u tople predjele pa svojim čitateljima donose ljeto čitavu godinu!

Hester (gore) ponosno je razvila nacionalnu trobojnicu i zaplovila nemirnim zaljevom. A **plejmejtica Rosanne** (lijevo gore, u sredini) pridružila se kolegicama iz Njemačke na sunčanim plažama Kariba gdje je već u podne krenula prava fešta. Kad ujutro, prije odlaska na posao, provjerite živu na termometru, vratite se na ove stranice – ugrijat će vas, garantiramo!

RUMUNJSKA DIANA LAVINIA PĂUNESCU (LIJEVO) DAVNO JE IZ RODNE RUMUNJSKE PRESELILA U TOSKANU. NJENE OBLINE, NETIPIČNE ZA TALIJANSKE MANEKENKE, DONIJELE SU JOJ BROJNA SNIMANJA ZA RAZNE EDITORIJALE I TELEVIZIJSKE REKLAME. NO, SAMO U PLAYBOYU MOŽETE VIDJETI KAKVO SE BOGATSTVO KRIJE ISPOD FENSI ODJEĆE...

ARGENTINA PRIRODA DAJE

Zanimljiv pictorial smislili su kolege iz Argentine: prikupili su slike djevojaka iz raznih Playboya, iz svih dijelova svijeta, kojima je zajedničko da su snimljene u prirodi. Jedna od njih je i **Bianca Borba** (lijevo), prelijepa Brazilka kojoj boravak na zraku otvara sve apetite! Nije im promakla ni naša **Dražena Grabić** (dolje) koja je našla svoje mjesto u ovom zanimljivom prilogu. Nakon ovakvih slika moraš udahnuti friški zrak, zar ne?

VENEZUELA IGRA PRIJESTOLJA

Kubanska glumica, model i balerina **Aylin Mujica** (sasvim lijevo) iduće će proljeće napuniti 40 godina, a pogledajte samo kakvo tijelo ima! O **Bárbari Rojas** (lijevo) ne znamo puno. No, očito da je „Igra prijestolja“ popularna i u Južnoj Americi – Barbara je naoružana i spremna zasjesti na tron!

STEPHANIE ADAMS

STUDENI 1992.

SNIMIO RICHARD FEGLEY

U ožujku 1965. Playboy je za djevojku mjeseca odabrao Jennifer Jackson - bila je to prva tamnopusna djevojka na posteru najpoznatijeg muškog časopisa. Stephanie su čitatelji Playboya upoznali prije točno 21 godinu. Ovu mješanku Afroamerikanke i Cherokee indijanca odgojila je teta, bivša manekenka koja je nećakinju ohrabrila da se prijavi na prvo natjecanje u ljepoti. Do punoljetnosti već se pojavljivala na naslovnicama tinejdžerskih magazina i u nekoliko TV reklama. Nakon pojavljivanja u Playboyu potpisala je ugovor s prestižnom agencijom Elite. Stephanie je 1999. godine osnovala izdavačku kuću „Goddessy” i tri godine kasnije objavila knjigu posvećenu omiljenoj teti koja je umrla od karcinoma dojke. Iako je kao mlada bila udana za talijanskog bankara, 2003. godine priznala je svoju homoseksualnu orijentaciju nakon čega ju je The Village Voice proglasio „Najboljim lezbijskim seks simbolom”. No, čudljiva Stephanie nekoliko godina kasnije ponovno se našla u braku s muškarcem, jednim njujorškim liječnikom.

MISS NOVEMBER

PLAYBOY'S PLAYMATE OF THE MONTH

Grand Hotel Rogaska

najbolji hotel u Sloveniji za Spa doživljaje

Kongresi i događanja

194 standardnih i superior soba i
apartmana

Spa & Beauty centar

www.grandhotel-rogaska.com

Zdraviliški trg 12, 3250 Rogaska Slatina
Tel: 00386 3 811 2000, Fax: 00386 3 811 2790
E-mail: info@grandhotel-rogaska.com

NE PROPUŠTAJ

SUPER PONUDE

BEZ SKRIVENIH
TROŠKOVA!

ILI 50% POPUSTA

• NA PAKETE INTERNETA, TELEFONA I TELEVIZIJE •

iskon.

Postani Iskonovac i biraj: 50% popusta na DUO i TRIO pakete prva 3 mjeseca ili tablet Vivax TPC 7151 već od 39kn!

Akcija traje do 18.12. ili do isteka zaliha.

Vrijedi za privatne korisnike, male tvrtke i obrte. Iskon je dostupan diljem Hrvatske.

www.iskon.hr

besplatni info telefon 0800 1000

f t foursquare